

Jaarstukken 2023

Inhoudsopgave

1	Inleiding	4
2	Samenvatting	6
3	Leeswijzer	8
4	Jaarverslag 2023	10
4.1	Programmaverantwoording	11
4.1.1	Programma 1 Natuur en landschap	12
4.1.2	Programma 2 Verkeer en infrastructuur	17
4.1.3	Programma 3 Wonen en economie	21
4.1.4	Programma 4 Sociale infrastructuur	25
4.1.5	Programma 5 Bestuur	34
4.1.6	Overhead, bedrijfsvoering en vennootschapsbelasting (Vpb)	39
4.1.7	Algemene dekkingsmiddelen	42
4.2	Paragrafen	45
4.2.1	Lokale heffingen	45
4.2.2	Weerstandsvermogen en risicobeheersing	51
4.2.3	Onderhoud kapitaalgoederen	57
4.2.4	Financiering	63
4.2.5	Bedrijfsvoering	66
4.2.6	Verbonden partijen	71
4.2.7	Grondbeleid	78
4.2.8	Duurzaamheid	81
4.2.9	Wet open overheid (Woo)	83
5	Jaarrekening 2023	84
5.1	Balans per 31 december 2023	86
5.2	Overzicht van baten en lasten	88
5.3	Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	92
5.4	Toelichting op de balans	96
5.4.1	Toelichting op de balans, activa	96
5.4.2	Toelichting op de balans, passiva	103
5.4.3	Gewaarborgde geldleningen	121
5.4.4	Niet uit de balans blijvende verplichtingen	123
5.5	Toelichting op het overzicht van baten en lasten	125
5.5.1	Toelichting financiële afwijkingen op programmaniveau	125
5.5.2	Toelichting financiële afwijkingen reserves	131
5.5.3	Toelichting financiële afwijkingen investeringskredieten	131
5.5.4	Rechtmatigheidsverantwoording	133
5.5.5	Gerealiseerde dekkingsmiddelen	135
5.5.6	Toelichting grootste incidentele posten per programma	135
5.5.7	EMU-saldo	139
5.5.8	Overzicht onvoorziene uitgaven	140
5.5.9	Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector	141
5.6	Overzicht van de gerealiseerde baten en lasten per taakveld	143
5.7	Gebeurtenissen na balansdatum	145
5.8	Sisa-verantwoording	146
6	Overige	153

6.1	Controleverklaring van de onafhankelijke accountant.....	154
7	Bijlagen.....	162
7.1	Beleidsindicatoren.....	162
7.2	Conversieprogramma, beleidsterrein, prestatie.....	165
7.3	Staat van investeringskredieten 2023.....	168
7.4	Samenstelling gemeentebestuur.....	173
7.5	Kerngegevens.....	175
7.6	Begrippenlijst.....	176

1 Inleiding

Voor u ligt het jaarverslag en de jaarrekening 2023. Hierin leggen wij verantwoording af over onze activiteiten en (financiële) resultaten van het afgelopen jaar. De opzet is gelijk als in voorgaande jaren. Nieuw is de rechtmatigheidsverantwoording, die vanaf 2023 als verplicht onderdeel is opgenomen.

Na een ronduit onrustig 2022 was ook 2023 verre van stabiel. Er bleef sprake van inflatie in de vorm van stijgende lonen en prijzen. Ook de arbeidsmarkt bleef krap waardoor we een groot deel van het jaar vacatures moesten vullen met tijdelijke inhuur.

Voor de inwoners die daarvoor in aanmerking kwamen was er ondersteuning in de vorm van maatschappelijke zorg, jeugdzorg en een toeslag voor energiekosten. De Omgevingswet is voorbereid, er zijn omgevingsvergunningen verleend voor bedrijfsgebouwen en woningen en we hebben enkele visiedocumenten vastgesteld. Door de beperkte capaciteit bij de netbeheerders die de ondergrondse kabels en leidingen beheren zijn meerdere grote MJOP onderhoudsprojecten voor wegen en bruggen vertraagd. Ofschoon we meerdere wegen bewandelen om de projecten toch te kunnen realiseren is het de verwachting dat we ook de komende jaren hiervan hinder blijven ondervinden.

Tevens dient niet onvermeld te blijven dat we drie verkiezingen hebben georganiseerd.

Algemeen

Als gevolg van de verwachte verlaging van het gemeentefonds in 2026 is in 2023 organisatiebreed gekeken naar de begroting, taken en uitgaven. Dit heeft geleid tot een aantal bezuinigingen en lastenverzwaringen waardoor de begroting tot 2026 in evenwicht is. Ook de komende periode zullen we scherp letten op voorstellen en besluitvorming over het gemeentefonds dat in belangrijke mate bepaalt hoe we er in financieel opzicht voorstaan.

Financiën

2023 wordt afgesloten met een beter resultaat dan begroot. Het jaarrekeningsaldo inclusief de mutaties in de reserves bedraagt € 5,03 miljoen. Dit heeft een positief effect op de financiële indicatoren van de gemeente. Tegelijkertijd moeten we ook constateren dat het overgrote deel van het resultaat het gevolg is van éénmalige meevallers en het niet kunnen uitvoeren van investeringen en activiteiten en die doorgeschoven moeten worden naar 2024 en soms nog verder in de tijd. In het onderdeel "Programmaverantwoording" van het jaarverslag zijn de afwijkingen per programma in detail toegelicht.

Sociaal Domein

In 2023 hebben we ons ingespannen om mensen met een laag inkomen te bereiken met voor hen bestaande regelingen. Veel inwoners hebben daarbij in 2023 een beroep gedaan op de tijdelijke energietoeslag. Ook in 2023 is de opvang van Oekraïense vluchtelingen in het Hoefijzergebouw (64) en het Dienstencentrum (70) voortgezet en wordt nog steeds ruim voldaan aan de taakstelling die de gemeente Oegstgeest heeft. De vluchtelingen ontvangen begeleiding bij het dagelijks leven, het vinden van werk en het verkrijgen van onderwijs. De decentralisatie van de maatschappelijke zorg was in 2023 een feit. Eén van de onderdelen die in dit kader vorm krijgt, is de bouw van twee 'Scheve huisjes' in Oegstgeest. Er is een locatie gevonden en naar verwachting zullen in 2024 de eerste bewoners hier terecht kunnen. Een nieuw Integraal huisvestingsplan onderwijs (IHP) is voorbereid en kan in 2024 ter besluitvorming aan de raad voorgelegd worden.

Ruimte

In 2023 is veel tijd besteed aan de voorbereiding van de invoering van de omgevingswet per 1 januari 2024. Er zijn diverse verordeningen aangepast en in maart 2023 is de omgevingsvisie "Oog voor historie, oog voor ontwikkeling" vastgesteld. De groei van de bedrijvigheid op het Oegstgeester deel van het Bio Science Park zet verder door. In 2023 is de bouw gestart van een groot biotechbedrijf, Bristol Myers Squibb en zijn omgevingsvergunningen verleend voor een aantal andere grote bedrijfspanden. De afgelopen jaren was Oegstgeest hiermee een belangrijke industriële banenmotor.

Eind 2023 is op Nieuw Rhijngeest een omgevingsvergunning verleend voor de bouw van 90 appartementen, waarvan 72 sociaal en 18 middelduur. Hiermee wordt een belangrijke stap gezet in de bouw van meer sociale en middeldure woningen in Oegstgeest. Voor de locaties Almondehoeve, La France, Ganzeneiland en de Kamsteeglocatie zijn in 2023 bestuurlijke

projectopdrachten vastgesteld. Dit legt een basis voor meer betaalbare woningen en geeft uitvoering aan de nieuwe regionale woonvisie.

Beheer

Vanuit beheer zijn klimaatadaptieve maatregelen en het vergroten van de biodiversiteit belangrijke speerpunten geweest. Zo zijn 'groene' parkeerplaatsen aangelegd, natuurlijke oevers gerealiseerd en is er in het winkelcentrum Lange Voort groen bijgekomen.

De eerste MJOP projecten, waaronder Geversstraat, Heukelsbrug en busroute Lange Voort zijn afgerond en er is hard gewerkt aan Oudenhof deelgebied A (fase 1), welke naar verwachting in mei 2024 gereed zal zijn. In de MJOP voortgangsrapportages bij de Voorjaarsnota en Najaarsnota is de raad geïnformeerd over de voortgang.

In de samenvatting leest u de belangrijkste financiële ontwikkelingen en resultaten.

Burgemeester en wethouders van Oegstgeest,
de secretaris,
J. Versluis

de burgemeester,
E.R. Jaensch

2 Samenvatting

Financieel resultaat

We sluiten 2023 af met een beter resultaat dan begroot. Het jaarrekeningsaldo inclusief de mutaties in de reserves wordt afgesloten met een positief saldo van € 5,03 miljoen

In het onderdeel "Programmaverantwoording" van het jaarverslag zijn de afwijkingen per programma in detail toegelicht. Hieronder hebben we de 15 grootste afwijkingen gepresenteerd met een verkorte toelichting. Er is aangegeven in welk programma en welk beleidsthema de afwijking valt.

Analyse resultaat	Bedrag	V/N
P3 - Wonen De risicoreserve Grondexploitatie viel € 770.000 vrij ten gunste van de exploitatie. De bouwactiviteiten in de Grex komen steeds meer tot een einde. Onze verwachte risico's nemen hierdoor af, waardoor dit bedrag kan vrijvallen.	€ 770.000	V
P7 - Dekkingsmiddelen In de Najaarsnota 2023 is ten onrechte de opbrengsten niet-woningen € 750.000 naar beneden bijgesteld, hierdoor is er € 750.000 te weinig in de algemene reserve gestort bij de Najaarsnota 2023.	€ 750.000	V
P4 - Bijstand en schulden Lagere kosten voor energietoeslag, sociale werkvoorziening en reïntegratievoorzieningen en hogere opbrengsten voor rijksbijdrage vangnetuitkering bijstandskosten en voor verhaal	€ 337.000	V
P7 - Dekkingsmiddelen Er is heeft een vrijval van de voorziening dubieuze debiteuren plaatsgevonden doordat er minder dekking hiervoor nodig is in de huidige realisatie.	€ 325.000	V
P1 - Ruimtelijke structuur Er is budget over op het budget omgevingswet omdat het minder tijd heeft gekost dan begroot, daarnaast is er minder extern personeel ingehuurd voor overig ruimtelijk beleid.	€ 325.000	V
P4 - Maatschappelijke ondersteuning Er zijn meer opbrengsten dan begoot voor maatschappelijke zorg en eigen bijdrage voor diverse WMO voorzieningen.	€ 294.000	V
P6 - Overhead Door een vermindering van het aantal accounts bij de centrumregeling zijn er minder kosten gemaakt.	€ 273.000	V
P4 - Participatie Lagere kosten voor de opvang van Oekraïense vluchtelingen.	€ 258.000	V
P7 - Dekkingsmiddelen Het areaal van de Niet-Woningen is bij de begroting 2023 te veel gecorrigeerd in de berekening voor de ozb, hierdoor is er bij realisatie meer gerealiseerd dan begroot.	€ 254.000	V
P4 - Jeugdhulp Er waren duurzaamheidsmaatregelen begroot voor het DOK, dit is gerealiseerd op de investering "uitbreiding Het Dok", daarnaast zijn de werkzaamheden en dus de advieskosten onderwijsinvesting nog niet afgerond.	€ 218.000	V
P5 - Bestuur Door een gunstige rekeningrente voor de wethouders pensioenen heeft er een vrijval van de voorziening plaatsgevonden. Daarnaast is er een onttrekkingen aan deze voorziening gedaan die niet begroot was.	€ 198.000	V
P4 - Gezondheid De bijdrage aan HECHT is lager dan begroot doordat de nieuwe CAO afspraken niet zijn doorgerekend aan de deelnemende gemeenten. Daarnaast is er minder uitgegeven voor de regeling SPUK GALA.	€ 195.000	V
P5 - Bestuur De SPUK opbrengsten energiearmoede waren niet begroot. Daarnaast waren de opbrengsten en kosten voor de regeking CDOKE (Capaciteit Decentrale Overheden voor Klimaat- en Energiebeleid) ook niet begroot.	€ 190.000	V
P3 - Wonen Er is minder gestort in de reserve WABO, omdat er uit de kostendekkendheidsberekening bleek dat er meer toe te rekenen kosten aan de WABO taak te zijn dan begroot	€ 171.000	V
P6 - Overhead Er zijn interne medewerkers uitgeleend aan randgemeentes waardoor er meer opbrengsten waren.	€ 158.000	V
	€ 4.716.000	V

Baten en lasten

De lasten zijn gepresenteerd als positieve bedragen en de baten als negatieve bedragen. De begroting 2023 betreft de begroting 2023 na vastgestelde wijzigingen door de raad. Het exploitatiesaldo (lasten min baten) vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves bedroeg € 4,74 miljoen voordelig. Bij het opstellen van de jaarrekening zijn bepaalde overschotten met specifieke bestemmingsreserves verrekend. Hierdoor wijzigt het resultaat naar € 5,03 miljoen

(bedragen x € 1.000)	Rekening 2022	Begroting 2023	Rekening 2023	Vershil 2023
Lasten	65.517	72.403	74.837	-2.434
Baten	-66.452	-73.382	-79.572	6.190
Totaal van saldo van baten en lasten	-935	-979	-4.735	3.756
Mutaties in reserves:				
- toevoegingen	6.397	7.834	7.328	506
- onttrekkingen	-7.253	-6.855	-7.625	770
Resultaat	-1.791	0	-5.032	5.032

Schuldpositie

Kengetallen:	Werkelijk 2022	Begroot 2023	Werkelijk 2023
Weerstandsvermogen	4,47	2,53	4,93
Netto-schuldquote	65,1%	91,4%	51,5%
Solvabiliteit	23,9%	18,8%	25,9%

Ons weerstandsvermogen heeft een ratio van 4,93. Score = 'uitstekend'. De netto-schuldquote is gedaald van 65,1% naar 51,5%. Score = 'voldoende'. De solvabiliteit van Oegstgeest is toegenomen van 23,9% naar 25,9%. Score = 'matig'.

Een uitgebreide toelichting op deze en andere kengetallen wordt gegeven in paragraaf 4.2.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing.

3 Leeswijzer

In deze leeswijzer lichten wij de verschillende onderdelen van deze jaarstukken toe.

Jaarstukken op hoofdlijnen

Het jaarverslag start met de samenvatting op hoofdlijnen, waarin we ingaan op de belangrijkste inhoudelijke en financiële ontwikkelingen in 2023.

Programma's

Daarna volgt de verantwoording van de programma's. Bij ieder programma beginnen we met de letterlijke tekst uit de begroting. Zo kunnen we ons het meest transparant verantwoorden voor wat we het afgelopen jaar hebben gedaan.

Deze verantwoording vindt plaats via de volgende vragen:

- Subdoelen en behaalde resultaten per beleidsthema?
- Wat heeft het gekost?

In de programma's staan de afgesloten kredieten vermeld en de kredieten die ouder zijn dan drie jaar (die we doorschuiven naar 2024). Kredieten lichten we alleen toe als het krediet is over- of onderschreden. Bij de doorgeschoven kredieten ouder dan drie jaar lichten we toe waarom zij niet volgens de planning zijn uitgevoerd.

In de bijlage nemen we indicatoren op. Van de eigen Oegstgeester indicatoren zijn niet altijd landelijke cijfers beschikbaar. Ook zijn enkele indicatoren pas vanaf 2024 meetbaar en daarom in de jaarrekening 2023 maar soms ook in de begroting 2023 niet gekwantificeerd. Van de landelijke BBV-indicatoren wijzigen er periodiek enkele, waardoor van de in begroting opgenomen indicatoren soms geen realisatiegegevens meer beschikbaar zijn.

De analyse van de financiële afwijkingen is opgenomen onder de programmaverantwoording (Hoofdstukken baten en lasten per programma)

Paragrafen

De paragrafen bevatten de beleidslijnen die gaan over een aantal programma-overstijgende onderwerpen. Ze vormen een dwarsdoorsnede van de programma's. Met de onderwerpen die in de verschillende paragrafen aan bod komen zijn vaak aanzienlijke bedragen gemoeid. Er is specifiek aandacht voor onderwerpen waaraan politieke of financiële risico's verbonden zijn.

Jaarrekening

Deze omvat de financiële verantwoording over 2023. Hierin staat de balans en het zogenoemde overzicht van baten en lasten met de toelichtingen hierop. Ook de SiSa-verantwoording (Single information Single audit) maakt hier onderdeel van uit.

Controleverklaring

De accountant controleerd de de jaarstukken. Hij geeft een controleverklaring af met een oordeel over de getrouwheid van de jaarstukken.

Bijlagen en besluit

De jaarstukken completeren we met enkele bijlagen. We hebben een Begrippenlijst aan de bijlagen toegevoegd. Hierin leggen we diverse termen beknopt uit. Het raadsvoorstel en raadsbesluit wordt separaat meegezonden.

Weergave van bedragen

In de financiële tabellen geven we de bedragen zo veel mogelijk weer in duizenden euro's. Hierdoor ontstaan soms kleine afrondingsverschillen. In financiële tabellen duiden de min-tekens (bijvoorbeeld - € 1.000) op inkomsten of baten. Bij de verschillenanalyses betekenen de min-tekens nadelen of verliezen.

4 Jaarverslag 2023

4.1 Programmaverantwoording

In de programma's leggen we verantwoording af over de behaalde resultaten. Tevens lichten we in de programmaverantwoording de financiële afwijkingen toe tussen de begroting en de realisatie op het niveau van beleidsthema.

Niveaus van analyse

Het jaarverslag is (in navolging van de begroting) opgebouwd uit twee niveaus:

1. Programma's - samenhangend geheel van beleidsthema's (bijvoorbeeld Bestuur, Sociale infrastructuur).
2. Beleidsthema's - verzameling van producten rondom een thema (bijvoorbeeld Veiligheid, Participatie, Jeugdhulp).

Op ieder niveau kunnen verschillen optreden tussene begrote en gerealiseerde baten en lasten. We lichten alle afwijkingen die groter zijn dan € 50.000 toe. Deze toelichting maakt inzichtelijk wat de verschillen zijn tussen de gewijzigde begroting en de jaarrekening en wat hiervan de oorzaak is.

Van begroting naar jaarrekening

De begroting is een dynamisch document wat steeds in ontwikkeling is. Tussen het moment van vaststellen van de primitieve begroting en het afronden van de jaarrekening ligt een periode van ongeveer anderhalf jaar. Het verstrijken van tijd leidt tot voortschrijdende inzichten, die op hun beurt leiden tot bijstellingen van de begroting. Naast het tussentijds informeren van de raad zijn er vastgestelde momenten in de planning- en controlcyclus voor voor de bespreking en besluitvorming over de bijgestelde begroting. Dit zijn de Voorjaars- en de Najaarsnota en de Decemberwijziging.

4.1.1 Programma 1 Natuur en landschap

Beleidsthema	Portefeuillehouder	Team
Groen en water	E. Bus	Beheer & Onderhoud
Ruimtelijke structuur	E. Bus	Ruimte
Reiniging	E. Bus	Beheer & Onderhoud

Waar dit programma over gaat

Dit programma gaat over de fysieke leefomgeving van Oegstgeest. Doel is een aantrekkelijke openbare ruimte waarbij wij het groene karakter en hoogwaardig woonmilieu beschermen, beheren en waar mogelijk versterken. Ook sorteert de gemeente voor op grote maatschappelijke opgaven zoals de energietransitie, circulaire economie, klimaatadaptatie, verstedelijking en mobiliteit. Deze opgaven raken elkaar in veel gevallen, zeker als deze in specifieke gebieden neerslaan, omdat de beschikbare ruimte schaars is. Dit vraagt om een samenhangende, integrale aanpak en een daarbij passende inzet en prioritering. Het is bovendien van belang voortgang te boeken op een manier die draagvlak heeft en bijdraagt aan de kwaliteit van de leefomgeving. Hierbij denken wij aan integrale visievorming, integrale planvorming en integrale uitvoering van ruimtelijke (maatschappelijke) opgaven, werkzaamheden en initiatieven van derden.

Programmadoelstelling

We zoeken naar maximale combinatiemogelijkheden tussen functies, gericht op een efficiënt en zorgvuldig gebruik van onze ruimte. Tegelijkertijd willen we de kwaliteit van de leefomgeving en de identiteit van Oegstgeest versterken. Waar mogelijk betrekken we inwoners bij de inrichting en het beheer en onderhoud van de eigen leefomgeving.

Beleidsthema Groen en water

Doelen en behaalde resultaten

Doel 1	We gaan actief met inwoners in gesprek over buurtinitiatieven gericht op groen en biodiversiteit
Resultaat	In 2023 is een nieuw buurtinitiatief opgestart, nl. het aanplanten en onderhouden van de "Vijvertuin" in het plantsoen tussen Aert van Neslaan en Admiraal de Ruyterlaan. Er wordt gesproken met Wijkvereniging Nieuw Rhijngeest over zelf inrichten en beheren van groen in de wijk door de vereniging.
Doel 2	Bij renovaties van groenvakken en nieuwe aanleg houden we vast aan (natuurlijke) beplantingsvormen die variëren in kleur, bloeitijd, vrucht, hoogte maar ook afwisselend dicht en open beplant zijn.
Resultaat	Dit passen we toe bij al het groenonderhoud. In 2023 hebben wij de gebieden die eerder zijn omgevormd naar kruidenrijke vegetatie gemonitord op aanwezigheid van plantensoorten. Dit blijkt succesvol, er staan bijna 70 verschillende plantensoorten, waarvan 2/3 spontaan is opgekomen. Wanneer wij nieuwe projecten uitvoeren of bomen vervangen, nemen wij kansen voor het vergroten van plantvakken of boomspiegels mee. Zo is de Lange Voort vergroend door het aanbrengen van meer plantvakken met gevarieerde beplanting en is voor het Vroege Vogelspark een eerste ontwerp gemaakt waarin halfverharding wordt omgevormd naar groen. Een project om het Boerhaaveplein te vergroenen is in voorbereiding.
Doel 3	Watercapaciteit breiden we uit door harde beschoeide oevers om te vormen naar natuurvriendelijke oevers.
Resultaat	Langs de Hazenboslaan zijn in 2023 natuurlijke oevers gerealiseerd. We zijn gestart met een inventarisatie/inspectie van de overige oevers met harde beschoeiing, waar mogelijk vormen we deze om naar natuurlijke of natuurvriendelijke oevers. Naast omvorming van beschoeiing helpen ook andere maatregelen om de watercapaciteit te vergroten: in de wijk Oudenhof A zijn groene parkeerplaatsen gerealiseerd en is regenwater afgekoppeld naar het oppervlaktewater in plaats van naar de riolering.
Doel 4	We informeren inwoners actief over de gevolgen van klimaatverandering en over maatregelen die zij zelf kunnen nemen zoals vergroening van tuinen en/of daken en waterberging op eigen terrein.
Resultaat	Via de website GaGoedOegstgeest informeren we inwoners over maatregelen die zij kunnen nemen zoals aanplant van bijvriendelijke beplanting voor meer biodiversiteit. Andere acties zijn de mogelijkheid een online tuincursus te volgen, deelname aan de Week van de Groene Tuin en aan de Steenbreekactie Tegelwippen. Specifieke acties worden ook via de digitale gemeentelijke nieuwsbrief en de Oegstgeester Courant gecommuniceerd.

Krediet	Toelichting
Afgesloten	
Pickup VL-233-G	Overbesteding van € 2.046 Nieuwe Pickup is geleverd.
Vervanging tractor	Krediet van € 58.000 valt vrij i.v.m. dubbele aanvraag.
Vervanging tractor TDX-25-K	Restant krediet van € 12.985 i.v.m. goedkopere aanbesteding Nieuwe tractor is geleverd.

Beleidsthema Ruimtelijke structuur

Doelen en behaalde resultaten

Doel 1	Vaststellen van omgevingsvisie en opstellen van omgevingsplan waarin huidige bestemmingsplannen en uitgangspunten omgevingsvisie vertaald worden.
Resultaat	De omgevingsvisie is in 2023 vastgesteld en dient mede als uitgangspunt voor toekomstige ontwikkelingen in Oegstgeest. Daarnaast is een plan van aanpak opgesteld voor de transitie van de bestemmingsplannen naar het Omgevingsplan. Poelgeest hebben we gebruikt om te oefenen met de transitie, te komen tot een structuur voor het Omgevingsplan en inzicht te krijgen in de uitdagingen die zich bij de transitie gaan voordoen. In 2024 zal conform plan van aanpak gestart worden met de transitie van de bestemmingsplannen.
Doel 2	We behouden en versterken groen zoals is vastgelegd in het beleidsplan groen en blauw 2022-2031.
Resultaat	Bij nieuwe projecten of vervanging van bomen nemen we kansen voor het vergroten van plantvakken of boomspiegels mee. De Lange Voort is vergroend door het aanbrengen van meer plantvakken. Een project om het Boerhaaveplein te vergroenen is in voorbereiding. Voor het Vroege vogelspark is een eerste ontwerp gemaakt waarin halfverharding wordt omgevormd naar groen. Er is geïnvesteerd in het in stand houden van de monumentale eikenlaan aan de Rhijnegeesterstraatweg door groeiplaatsverbetering. Bij nieuwe ruimtelijke projecten is behoud en versterken van groen zoals vastgelegd in de omgevingsvisie een belangrijk uitgangspunt. In 2023 is dit voor het Ganzeneiland in de Nota van Uitgangspunten vastgelegd.
Doel 3	Er wordt actief ingezet op het beschermen en versterken van de cultuurhistorische waarden, onder andere door het uitwerken van de cultuurhistorische waarde kaart voor Oegstgeest en uit te gaan van bescherming door gebruik.
Resultaat	In 2023 is de cultuurhistorische waardenkaart online gegaan. Deze applicatie maakt de cultuurhistorische waarden binnen het grondgebied van Oegstgeest inzichtelijk door middel van verschillende kaartlagen. Er zijn nieuwe redengevende omschrijvingen voor alle gemeentelijke monumenten opgesteld die de omvang van de monumenten in een eenduidig en begrijpelijk format uitlegt. Ten slotte zijn nieuwe monumentenschildjes gemaakt en uitgedeeld aan de monumenteneigenaren. Deze schildjes worden aan de monumenten bevestigd waardoor de beschermde status van monumenten duidelijker te zien is in de fysieke leefomgeving.
Doel 4	Daar waar we een grondpositie hebben en/of een afwijking van het bestemmingsplan nodig is, stellen we voorwaarden aan een ontwikkeling, zowel voor het behoud/versterken van de kernwaarden van Oegstgeest, maar ook door, vast te houden aan de percentages in de Woonvisie, voor het realiseren van woningen voor doelgroepen. De komende jaren gaan we vooral inzetten op sociale woningen en middeldure woningen. Meer hierover staat in de paragraaf Wonen
Resultaat	In 2023 is gewerkt aan het opstellen van diverse Nota's van Uitgangspunten voor nieuwe woningbouwlocaties waarvoor een afwijking van het bestemmingsplan nodig is. Het behoud van het groene en dorpse karakter, zoals vastgelegd in de omgevingsvisie, is daarbij een belangrijk uitgangspunt. We hanteren de percentages in de nieuwe regionale woonvisie, namelijk 30% sociale huur en 35% middeldure woningbouw. Bij woningbouw op eigen grond streven we naar hogere percentages. We kijken bovendien goed naar kansen voor bijzondere doelgroepen, zoals inwoners die zorg nodig hebben of starters, en ook kansen voor collectieve woonvormen, zoals 'Hofjeswonen'.
Doel 5	We sluiten aan bij het Convenant Klimaatadaptief bouwen van de provincie Zuid-Holland; de Leidraad Klimaatadaptief bouwen gebruiken we standaard bij aanbestedingen of bij de beoordeling van bouwvergunningen.
Resultaat	Het Convenant klimaatadaptief bouwen is uitgangspunt bij uitwerking van plannen voor nieuwe woningbouwlocaties.

Beleidsthema Reiniging

Doelen en behaalde resultaten

Doel 1	We gaan actief in gesprek met de inwoners over gedragsverandering en bewustwording hoe om te gaan met afval.
Resultaat	Via het bewonerspanel en het 'Doemee Oegstgeest' platform is een enquête uitgezet. De uitkomsten zijn meegenomen in de totstandkoming van het VANG beleid welke beeldvormend op 4 oktober is gepresenteerd. Tijdens de duurzame markt in het Dorpscentrumhuis en op de Compostdag zijn aan inwoners gratis GFT/GFE keukenbakjes, biozakjes en flyers uitgedeeld. We hebben deel genomen aan de lentemarkt van Yuvarta met aandacht voor afval scheiden. Daarnaast hebben we scholen gefaciliteerd bij opschoonacties zwerfafval en bewoners uitgenodigd deel te nemen aan twee landelijke opschoonacties.
Doel 2	We gaan onze inwoners actief informeren over afval, afvalinzameling en afvalvermindering.
Resultaat	De ondergrondse containers voor glas en oud papier & karton zijn vervangen. Hierover zijn inwoners via de communicatie kanalen geïnformeerd. Via de gemeentelijke socials is frequent aandacht besteed aan het onderwerp afval, o.a. tips over het scheiden van GFT/GFE afval, huis aan huis inzameling van textiel en dumpen van afval. Bij een aantal appartementencomplexen en wijken is een ansichtkaart huis aan huis verspreid. De draagvlakenquête onder ondernemers in winkelgebied De Kempnaer heeft onvoldoende draagvlak opgeleverd. In navolging daarvan is een collegevoorstel voor een proef met afvalinzameling bij bovenwoningen op de Kempnaerstraat ingediend.
Doel 3	We gaan het scheiden van de diverse afvalstromen die aangeboden worden op het afvalbrengrstation optimaliseren.
Resultaat	In de Beheer & Onderhoud special in de Oegstgeester Courant (en op de socials) is een artikel geplaatst over gewijzigde bebording op de milieustraat. In september is valbeveiliging geplaatst op de milieustraat. Er is een digitaal informatiebord geplaatst bij de entree van de gemeentewerf waarop wisselend actuele informatie geplaatst kan worden. Er is gestart met de voorbereidingen van het werken met 'bezoek op afspraak' op de milieustraat.
Doel 4	We gaan door met het verbeteren van het inzamelen van GFT.
Resultaat	De GFT pilot is afgesloten en geëvalueerd. De extra openbare GFT voorzieningen zijn verwijderd. Het afval is vervuild doordat ze openbaar toegankelijk zijn. Tijdens de beeldvormende raad op 4 oktober is de richting van het VANG beleidsplan 2024-2028 gepresenteerd. Een van de beleidspunten is het plaatsen van afgesloten GFT/GFE voorzieningen bij hoogbouw.

Krediet	Toelichting
Doorschuiven (ouder dan drie jaar)	
VANG 2020 Containers	Restant krediet bedraagt € 53.438 Dit bedrag is in 2024 nodig voor het opstellen van het VANG beleidsplan 2024-2028 en voor optimalisatie inzameling Afval van elektrische en elektronische apparatuur (AEEA) milieustraat.
VANG 2021 Containers	Restant krediet bedraagt € 239.907 Dit bedrag is in 2024 nodig voor het uitvoeren van de proef afvalinzameling in de Kempnaerstraat, voorbereidende werkzaamheden ten behoeve van het plaatsen van ondergrondse restcontainers bij hoogbouw (o.a. locatie- en bodemonderzoek, vergunningen) en voorbereidende werkzaamheden aanbesteding en plaatsing GFT/GFE cocons hoogbouw.
VANG 2020 registratie en systemen	Restant krediet bedraagt € 50.580 Dit bedrag is 2024 nodig voor de implementatie van 'Bezoek op afspraak' op de milieustraat en voor een toegangscontrole systeem op de milieustraat voor bezoekers.
Afgesloten	
Vervanging kniklader minishovel	Restant krediet bedraagt € 1.587 Nieuwe kniklader is geleverd.

Baten en lasten Natuur en landschap

Wat heeft het gekost?

1 NATUUR EN LANDSCHAP (bedragen x € 1.000)		Rekening 2022	Begroting 2023	Wijziging Begroting	Begroting 2023 na wijziging	Rekening 2023	Verschil 2023
Beleids thema Groen en water	Lasten	2.750	2.368	507	2.875	2.974	-99
	Baten	0	0	0	0	26	-26
Saldo		2.750	2.368	507	2.875	3.000	-125
Beleids thema Ruimtelijke structuur	Lasten	1.356	997	574	1.570	1.201	370
	Baten	0	-14	14	0	0	0
Saldo		1.356	983	587	1.570	1.201	370
Beleids thema Reiniging	Lasten	3.187	3.063	145	3.209	3.145	64
	Baten	-4.295	-3.899	0	-3.899	-3.964	65
Saldo		-1.108	-836	145	-690	-819	129
Programma	Lasten	7.293	6.428	1.226	7.654	7.320	334
	Baten	-4.295	-3.913	14	-3.899	-3.938	39
Saldo van baten en lasten		2.998	2.516	1.240	3.755	3.382	373
Reserves	Toevoeging	321	0	0	0	22	-22
	Onttrekking	-464	-66	-289	-355	-355	0
Mutaties reserves		-143	-66	-289	-355	-333	-22
Resultaat		2.855	2.449	951	3.400	3.049	351

Toelichting op de financiële afwijkingen lasten en baten

beleidsthema	toelichting op afwijking lasten en baten
Groen en water	<p>Het nadeel op de lasten van € 99.000 wordt voornamelijk veroorzaakt door een hogere toerekening van interne uren van € 191.000 (N). In de Begroting was rekening gehouden dat er veel uren besteed zouden worden aan werkzaamheden ten aanzien van investeringen. In de praktijk worden echter meer werkzaamheden vanuit beheer uitgevoerd. Om die reden zijn er daardoor meer uren geschreven in het reguliere werk Groen. Van het onderhoudsbudget Groen is € 110.000 (V) minder uitgegeven. Dit komt doordat het gereserveerde budget van de herinrichting Groen Spaargarenstraat van € 123.000 niet is uitgegeven in 2023.</p> <p>Er is een vordering ad € 26.000 (N) uit 2021 afgeboekt, waardoor er een nadeel is op de baten. De factuur was in 2021 opgelegd bij twee partijen. Het crediteren bij één van de partijen is toen vergeten.</p>
Ruimtelijke structuur	<p>Het voordeel op de lasten komt voor € 244.000 (V) door het restant-budget invoering Omgevingswet. We hebben voor € 107.000 minder extern personeel ingehuurd en voor € 98.000 minder werk uitbesteed omdat de werkzaamheden voor de verdere implementatie van de Omgevingswet doorschuift naar 2024.</p> <p>We hebben bij overig ruimtelijk beleid voor € 76.000 (V) minder extern personeel ingehuurd dan geraamd. Onze formatie is in 2023 steeds meer op orde gekomen, waardoor we minder ad hoc hoeven in te huren.</p> <p>Van de Omgevingsdienst West-Holland ontvingen we in 2023 € 54.000 (V) terug aan deelnemersbijdrage 2022.</p>
Reiniging	<p>De kosten voor het inzamelen van huisvuil en bedrijfsmatig afval waren in 2023 € 94.000 (N) hoger dan begroot. Dit kwam door een late indexatiemelding van 14%. De kosten van verwerking vielen echter € 178.000 (V) lager uit dan begroot. Er werd voor € 35.000 (N) meer gebruik gemaakt van kwijschelding afvalstoffenheffing.</p> <p>De opbrengsten (met name op oud papier en textiel) waren € 132.000 (V) hoger dan begroot door een nabetaling van Nedvang en stichting Verpact over 2020 en 2021. Per 2023 geldt ook een vergoeding voor textiel.</p> <p>De opbrengst afvalstoffenheffing was € 65.000 (N) lager dan begroot.</p>

Verrekening reserves programma 1 (bedragen x € 1.000)		Rekening 2022	Begroting 2023	Wijziging Begroting	Begroting 2023 na wijziging	Rekening 2023	Vershil 2023
Reserve Onderhoud Klinkenbergerplas	Toevoeging	0	0	0	0	0	0
	Onttrekking	-66	-66	0	-66	-66	0
Saldo		-66	-66	0	-66	-66	0
Reserve Omgevingswet	Toevoeging	239	0	0	0	0	0
	Onttrekking	-398	0	-239	-239	-239	0
Saldo		-159	0	-239	-239	-239	0
Reserve Groenvoorziening	Toevoeging	82	0	0	0	22	-22
	Onttrekking	0	0	-50	-50	-50	0
Saldo		82	0	-50	-50	-28	-22
Totaal	Toevoeging	321	0	0	0	22	-22
	Onttrekking	-464	-66	-289	-355	-355	0
Verrekening reserves programma 1		-143	-66	-289	-355	-333	-22

Toelichting op de financiële afwijkingen reserves

De niet begrote storting in de reserve groenvoorziening van € 22.000 bestaat uit opbrengst verkoop snippergoen na aftrek van de gemaakte kosten. De reserve groenvoorziening staat sinds 2020 gepresenteerd onder programma 1 in plaats van programma 3 om een betere samenhang te hebben met de kosten die gedekt worden uit deze reserve.

Verbonden partijen

Verbonden partijen

Bijdrage aan programmadoelstellingen

Omgevingsdienst West-Holland

Uitvoeren van de wettelijke milieutaken.

4.1.2 Programma 2 Verkeer en infrastructuur

Beleidsthema	Portefeuillehouder	Team
Mobiliteit	C. Oudendijk	Ruimte/Beheer en Onderhoud
Riolering	E. Bus	Beheer en Onderhoud

Waar dit programma over gaat

Dit programma gaat over de verkeerssituatie en de riolering binnen Oegstgeest.

Wij zorgen voor de verkeerssituatie en bereikbaarheid door uitvoering te geven aan het Mobiliteitsplan. In het Mobiliteitsplan 2017-2027 staat onze visie over deze thema's en een uitvoeringsplan om knelpunten in het dorp aan te pakken.

Het beheer van riolering is een onderdeel van het omgaan met water in de gehele waterketen. Daartoe is het Integraal Waterketenplan (IWKP) opgesteld in de Leidse regio.

De gemeentelijke taak is vooral gericht op het inzamelen van stedelijk afvalwater en dit transporteren naar de zuivering en het afvoeren van regenwater naar de open watersystemen of zuivering. Ook het opvangen van de effecten van klimaatveranderingen samen met alle belanghebbenden valt hieronder.

Programmadoelstelling

Een duurzame, bereikbare en veilige woon- en werkomgeving waarbij we zoveel mogelijk op efficiënte, duurzame en milieuverantwoordelijke wijze de openbare ruimte beheren, en op dezelfde manier omgaan met het water in onze leefomgeving in de meest brede zin van het woord.

Beleidsthema Mobiliteit

Doelen en behaalde resultaten

Doel 1	We passen het mobiliteitsplan aan in nauw overleg met inwoners zodat de doelen en ambities voor verbetering van verkeersveiligheid en leefbaarheid vastgelegd worden. Hierbij wordt verder uitgewerkt hoe de doelen bereikt moeten worden.
Resultaat	Recentelijk is het uitvoeringsprogramma van het mobiliteitsplan voorzien van een update dat door het college is vastgesteld. In het uitvoeringsprogramma zijn onder andere projecten toegevoegd naar wens van de raad en inwoners. Verkeersveiligheid en leefbaarheid zijn hierbij zwaarwegend.
Doel 2	Bij herinrichtingen en woningbouwlocaties zetten we meer in op actieve mobiliteit (voetganger en fietser). Het mobiliteitsplan vormt hier de basis.
Resultaat	Bij herinrichtingen en woningbouwlocaties stimuleren we actieve mobiliteit (fietsers en voetgangers) en dragen we zorg voor een verkeersveilige openbare ruimte. Voorbeelden hiervan zijn schoolzones en het oplossen van knelpunten bij fiets- en voetpaden. Daarbij gaat het onder andere om het voornemen voor het aanpassen van het profiel van de Valkenburgerweg en de rotonde Lange Voort - Abtspoelweg. Recentelijk is het rapport 'Doorfietsrouten netwerk Holland Rijnland' opgeleverd. Aan de hand van het rapport onderzoeken we regionaal hoe we hier uitvoering aan kunnen geven. Het doorfietsrouten netwerk kan het gebruik van actieve mobiliteit bevorderen.
Doel 3	We onderzoeken de mogelijkheid om op de gemeentelijke wegen de snelheid te verlagen naar 30 km per uur.
Resultaat	Op de meeste wegen in Oegstgeest geldt een limiet van 30 km/uur. Uitzondering hierop zijn de hoofdwegen waar een limiet van 50 km/uur van toepassing is. De hoofdwegen zijn van belang voor de verkeersfunctie, om zo de 30 km/uur wegen met een verblijfsfunctie te faciliteren. In maart 2024 informeert het college de raad uitgebreider over de 30 km/uur de norm, zoals is opgenomen in het Coalitieakkoord.
Doel 4	We gaan in gesprek met Provincie, Rijkswaterstaat en omliggende gemeenten om de 80 km/h op de A44 bespreekbaar te maken.
Resultaat	Op verschillende niveaus, zowel ambtelijk als bestuurlijk vindt overleg plaats over een visie en strategie op de toekomst van de A44 in het vervoersnetwerk van de regio. Zo zijn de wensen vanuit Oegstgeest ingebracht in het zgn. Blauwe Boekje, waarin onder andere de visie van de Leidse regio op de N206/A44 wordt geformuleerd. Leefbaarheid, bereikbaarheid en verkeersveiligheid zijn hierbij ankerpunten. Een uitdaging blijft het betrekken van Rijkswaterstaat bij overlegvormen en oplossingsrichtingen.
Doel 5	We voeren de wettelijke inspecties uit. Hiermee maken we onze planning voor het uitvoeren van de noodzakelijke werkzaamheden.
Resultaat	In 2022 zijn de wettelijke 2-jaarlijkse inspecties uitgevoerd. Op basis daarvan zijn diverse werkzaamheden uitgevoerd waaronder groot onderhoud elementenverharding in o.a. de Apollolaan en Irislaan, klein onderhoud elementenverharding in het gehele dorp, groot onderhoud asfalt Oude Rijnsburgerweg en aanbrengen belijningen door het gehele dorp. Daarnaast is in het kader van klimaatadaptieve maatregelen het voetpad langs de Abtspoelweg omgevormd naar halfverharding.

Krediet	Toelichting
Doorschuiven (ouder dan drie jaar)	
Verv. Sluisbrug Dorpstraat	Restant krediet bedraagt € 1.747.911 Dit project is nog in voorbereiding. De nutsbedrijven moeten eerst de kabels verwijderen en een alternatief tracé vinden voor de 50KV hoogspanningskabel. De impact van de ontwikkellocatie Almondehoeve op de brug wordt onderzocht. Een nieuwe projectleider is voor dit project aangetrokken.
Vervanging lichtmasten 2020	Restant krediet bedraagt € 26.700 Het project wordt in 2024 afgerond.
Ruimte herinrichting Rijnzichtweg	Restant krediet bedraagt € 2.278.548 In 2023 is opnieuw naar de ontwerpplannen gekeken. De uitvoering kan nu in 2024 van start.
Mobiliteitsplan 2019	Restant krediet bedraagt € 110.817 In 2023 zijn voorbereidingen getroffen voor een aanal verkeersmaatregelen in 2024, zoals het verwijderen van 'biggenruggen' en aanpassingen Valkenburgerweg (zie update uitvoeringsprogramma Mobiliteitsplan 2017-2024).
Geversstraat Rat. Wegbeheer	Restant krediet bedraagt € 101.231 Het project wordt in 2024 afgerond.
Afgesloten	
VV VRI Abtspoelweg	Overbesteding van € 690 De verkeersregelinstallatie is vervangen.
Vervanging lichtmasten Bos Rhijngeest	Restant krediet bedraagt € 20.869 De lichtmasten zijn vervangen.
Vervanging betonnen bruggen	Restant krediet bedraagt € 22.257 De betonnen brug Van Cuyklaan is gerepareerd
Mono Civ Kunstwerk Busroute Lange Voort	Restant krediet bedraagt € 818 Het project is afgerond.
Mono Civ Kunstwerken Hendrik Heukelsbrug	Overbesteding van € 6.122 Het project is afgerond.

Beleidsthema Riolering

Doelen en behaalde resultaten

Doel 1	We werken aan een nieuwe Integraal Waterketenplan in samenwerking met de Leidse regio. Dit is vanaf 2024 operationeel.
Resultaat	Het IWKp is gereed en wordt naar verwachting in april 2024 ter besluitvorming aangeboden aan de raad.
Doel 2	We richten herinrichtingsgebieden (bv. Oudenhof) minder traditioneel in. Het rioolstelsel is ontworpen op extreme buien, en we scheiden vuil water van hemel water. Gelijktijdig wordt regenwater meer geïnfiltreerd door toepassing van waterdoorlatende bestrating in parkeervakken.
Resultaat	In de wijk Oudenhof A zijn groene parkeerplaatsen aangelegd. Regenwater is afgekoppeld naar het oppervlaktewater in plaats van naar de riolering.
Doel 3	We implementeren de hemel- en grondwaterverordening in nieuwbouwplannen en gaan bij een bestaande bouw actief met onze inwoners in gesprek, zodat zij ook maatregelen kunnen nemen.
Resultaat	Nieuwbouwplannen worden standaard getoetst aan de hemelwater- en grondwaterverordening. Bij klachten over hemelwaterafvoer in het algemeen en in het project Oudenhof A hebben we bewoners geïnformeerd over de mogelijkheid dat zij zelf drainage kunnen aanleggen en deze (onder voorwaarden) mogen aansluiten op de hemelwaterriolering.

Krediet	Toelichting
Doorschuiven (ouder dan drie jaar)	
Riolering Nieuw Rhijngeest 2020	Restant krediet bedraagt € 339.669 Langlopend krediet voor aanleg riolering Nieuw Rhijngeest. Is deels nog in uitvoering.
Afgesloten	
Kolkenzuiger	Restant krediet bedraagt € 47.160 De kolkenzuiger kon gunstiger worden aangeschaft.
Vervanging gemaal	Restant krediet bedraagt € 2.553 Het gemaal is vervangen.
Minigemaal en persleiding Spaargarenstr	Restant krediet bedraagt € 150 Het minigemaal is geplaatst.

Baten en lasten Verkeer en infrastructuur

Wat heeft het gekost?

2 VERKEER EN INFRASTRUCTUUR (bedragen x € 1.000)		Rekening 2022	Begroting 2023	Wijziging Begroting	Begroting 2023 na wijziging	Rekening 2023	Vershil 2023
Beleidsthema Mobiliteit	Lasten	3.764	4.031	241	4.271	4.458	-186
	Baten	-77	-55	-51	-106	-243	136
Saldo		3.687	3.976	189	4.165	4.215	-50
Beleidsthema Riolering	Lasten	1.670	1.879	1	1.880	1.962	-82
	Baten	-2.563	-2.592	0	-2.592	-2.685	94
Saldo		-894	-713	1	-712	-723	12
Programma	Lasten	5.433	5.910	242	6.151	6.419	-268
	Baten	-2.640	-2.647	-51	-2.698	-2.928	230
Saldo van baten en lasten		2.794	3.263	190	3.453	3.491	-38
Reserves	Toevoeging	250	1.345	806	2.151	2.151	0
	Onttrekking	-540	-576	0	-576	-576	0
Mutaties reserves		-290	769	806	1.575	1.575	0
Resultaat		2.504	4.032	996	5.028	5.067	-38

Toelichting op de financiële afwijkingen lasten en baten

beleidsthema	toelichting op afwijking lasten en baten
Mobiliteit	<p>Het nadeel op de lasten wordt voornamelijk veroorzaakt door een hogere toerekening van interne uren van € 195.000 (N). In de begroting was rekening gehouden dat er veel werkzaamheden zouden plaats vinden ten aanzien van de investeringen. Door vertragingen in de uitvoering van projecten, zijn niet alle uren gemaakt. Zodoende zijn er meer uren geschreven in het reguliere werk Wegen.</p> <p>Er resteert nog een budget van de herinrichting Wegen Spaargarenstraat van € 235.300 (V) die niet is uitgegeven in 2023. Dit incidentele voordeel is weggefallen tegen diverse nadelen, zoals hogere uitgaven € 48.000 (N) aan waterschapslasten, hogere elektriciteitskosten voor wegen en verkeersregelinstallaties € 61.000 (N) en overige kosten wegen € 50.000 (N) dan begroot. Voor de aanleg van glasvezel werden er € 75.000 (N) extra inhuurkosten gemaakt (zie onder de baten).</p> <p>We ontvingen € 55.000 (V) meer vergoeding voor het herstel van straatwerk. De opbrengst leges voor de aanleg van glasvezel was € 97.000 (V) hoger (maar daar stonden ook bovengenoemde inhuurkosten tegenover).</p>
Riolering	<p>Het voordeel op de lasten wordt voornamelijk veroorzaakt door een lagere kosten van € 51.000 (V) aan inhuur personeel en € 33.000 (V) lagere rentekosten vanwege vertraging in de oplevering van rioolprojecten. Verder vielen de overige kosten riolering en kwijschelding rioolheffing circa € 70.000 (V) lager uit.</p> <p>Er was een hogere toerekening van interne uren van € 57.000 (N). In de begroting was rekening gehouden dat er veel werkzaamheden zouden plaats vinden ten aanzien van de investeringen. Er zijn echter meer werkzaamheden vanuit beheer uitgevoerd. Hierdoor zijn er meer uren geschreven in het reguliere werk Riolering.</p> <p>De opbrengst rioolheffing 2023 was circa € 70.000 (V) hoger dan begroot. Tevens ontvingen we € 19.000 (V) aan bijdragen voor geleverde diensten.</p>

Verrekening reserves programma 2 (bedragen x € 1.000)		Rekening 2022	Begroting 2023	Wijziging Begroting	Begroting 2023 na wijziging	Rekening 2023	Vershil 2023
Bestemmingsreserve Riolering	Toevoeging	250	250	0	250	250	0
	Onttrekking	0	-36	0	-36	-36	0
Saldo		250	214	0	214	214	0
Bestemmingsres. Groot onderhoud wegen	Toevoeging	0	0	0	0	0	0
	Onttrekking	-540	-540	0	-540	-540	0
Saldo		-540	-540	0	-540	-540	0
Bestemmingsreserve t.b.v. MJOP projecten	Toevoeging	0	1.095	806	1.901	1.901	0
	Onttrekking	0	0	0	0	0	0
Saldo		0	1.095	806	1.901	1.901	0
Totaal	Toevoeging	250	1.345	806	2.151	2.151	0
	Onttrekking	-540	-576	0	-576	-576	0
Verrekening reserves programma 2		-290	769	806	1.575	1.575	0

Verbonden partijen

Dit programma heeft geen verbonden partijen.

4.1.3 Programma 3 Wonen en economie

Beleidsthema	Portefeuillehouder	Team
Wonen	E. Bus / C.Oudendijk	Ruimte
Economie	E. Bus / T.I.M. van Tongeren	Ruimte / Beheer en Onderhoud

Waar dit programma over gaat

Dit programma gaat over de beleidsvelden wonen, economie en het gemeentelijk vastgoed. Zowel wonen, economie als vastgoed kennen verschillende (maatschappelijke) ontwikkelingen die vragen om ruimte. Er is vraag naar ruimte door inwoners, verenigingen en organisaties die economische en maatschappelijke activiteiten willen ontplooiën. De economie versterken we door samen te werken met ondernemers en de regio.

Oegstgeest hoort al jaren tot de allerbeste woongemeenten in Nederland en die positie willen we houden en versterken. Voor de woningmarkt en woonruimteverdeling werken we samen met lokale en regionale partners. Tot slot geven wij binnen dit programma invulling aan ons vastgoed- en grondbeleid.

Programmadoelstelling

De inwoners, bedrijven en ondernemers van Oegstgeest een aantrekkelijk woon-, vestigings- en ondernemersklimaat bieden.

Beleidsthema Wonen

Doelen en behaalde resultaten

Doel 1	We zijn regionaal in overleg over de woonagenda om onze lokale woondoelen te bereiken en verwerken dit in een nieuwe woonvisie. Mogelijk is voor de onderbouwing van deze aanpassing een lokaal woningmarktonderzoek, dan wel een lokale vertaling van het regionale woningmarktonderzoek HR vereist.
Resultaat	De Regionale Woonagenda Holland Rijnland is in juni 2023 vastgesteld door het Algemeen Bestuur. De woonvisie van Oegstgeest is vervolgens in het najaar van 2023 aangepast, conform de regionale ambities en afspraken voor betaalbare woningbouw.
Doel 2	Relevante verordeningen worden aangescherpt om onze lokale doelen te ondersteunen. # De huisvestingsverordening van Oegstgeest wordt aangepast, zodat deze goed aansluit op de nieuwe regionale huisvestingsverordening. Verkend wordt of opkoopbescherming aan de huisvestingsverordening dient te worden toegevoegd. # De doelgroepenverordening wordt aangepast, zodat deze goed aansluit op de nieuwe regionale woonagenda én de aangepaste woonvisie van Oegstgeest. Verkend wordt of voor de instandhouding van koop tot de NHG grens voor de doelgroep (10 jaar) specifiek instrumentarium verplicht moet worden gesteld (zelfbewoningsplicht, anti-speculatiebeding, koopgarant, ect.).
Resultaat	De aanpassing van de huisvestingsverordening en de doelgroepenverordening is in gang gezet. Hierbij wordt afgewogen in hoeverre in de huidige woningmarkt aanvullende instrumenten nodig zijn. Besluitvorming over de aanpassingen is voorzien in 2024.
Doel 3	We gaan in gesprek met ontwikkelaars over de bouw van extra betaalbare woningen. Het college heeft een regierol, en wordt daarbij ondersteund door het ambtelijk apparaat. We bieden actief aan de reserve sociale woningbouw, dan wel de reserve middeldure woningbouw in te zetten. Het uitgangspunt is dat sociale huurwoningen in bezit komen van een woningcorporatie. Ook bespreken we of de locatie zich leent voor collectieve woonvormen. Met de initiatiefnemer wordt besproken dat de mate waarin bijgedragen wordt aan deze extra woondoelen, van invloed is op het politieke draagvlak voor het betreffende woningbouwproject.
Resultaat	Uitgangspunt in gesprekken met ontwikkelaars is 30% sociale huur en 35% middeldure woningbouw. Bij projecten met uitzonderlijk hoge kosten, dan wel een buitengewone bijdrage aan de omgevingsvisie kan hiervan worden afgeweken. Dat is bijvoorbeeld het geval voor de geplande woningen met een zorgcomponent in Hofbrouckerpark. In projecten met meer dan 25% sociale huur en meer dan 25% middelsegment woningen is een bijdrage vanuit de reserves voor sociale- en middeldure woningbouw mogelijk. Hierover zijn gesprekken gaande. Er zijn nog geen definitieve afspraken gemaakt.
Doel 4	Voor de in de woonvisie genoemde aantallen woningen voor mensen met een zware zorgindicatie (Wet langdurige zorg), zoeken we woningbouwlocaties in de directe nabijheid van de zorglocaties van Marente. In het coalitieakkoord worden Hofbrouckerpark, la France, KPN Centrale genoemd als geschikte locaties voor zorgwoningen. We gaan hierover met de grondeigenaar/initiatiefnemer in gesprek.
Resultaat	Momenteel zijn varianten van 'zorgwonen' voor zowel La France als Hofbrouckerpark kansrijk. Voor Hofbrouckerpark wordt ingezet op geschikte woningen voor mensen met een zware zorgindicatie (Wet langdurige zorg). Voor La France lijkt een collectieve woonvorm voor ouderen (combinatie van vitaal en zorgbehoevend), in combinatie met starterswoningen het meest kansrijk.
Doel 5	We zetten met prioriteit ambtelijke capaciteit in op de locaties voor mogelijke woningbouw die op korte termijn ontwikkeld kunnen worden, in samenspraak met onze inwoners. In het coalitieakkoord zijn genoemd: La France, Almondehoeve, de voormalige Kamsteeg locatie en de KPN Centrale. Bovendien geven we prioriteit aan de locatie 'Buitenlust' van MeerWonen, waar 100% sociale huurwoningen (30 x) is voorzien. Verder is in het coalitieakkoord als mogelijke woningbouwlocatie 'VSO Leo Kannerschool' (Hazeboslaan) genoemd. Deze komt op iets langere termijn beschikbaar. De grondpositie van de gemeente biedt kansen voor extra betaalbare woningbouw en voor collectieve woonvormen. We gaan aan de slag met de planvorming.
Resultaat	Alle in het coalitieakkoord genoemde woningbouwlocaties zijn in de omgevingsvisie opgenomen als mogelijke ontwikkellocatie voor wonen en voorzieningen. In 2023 zijn ook concrete stappen gezet in de ontwikkeling. Voor La France en Almondehoeve is hard gewerkt aan de Nota van Uitgangspunten. Voor Kamsteeg heeft de initiatiefnemer de financiële haalbaarheid onderzocht. Met de betrokken partijen bij de ontwikkeling van Hofbrouckerpark is intensief gewerkt aan samenwerkingsafspraken. Over de zorgcomponent is inmiddels overeenstemming bereikt. Over 'Buitenlust' is afgestemd over het plan en kan MeerWonen een omgevingsvergunning gaan aanvragen. De KPN centrale is als casus besproken in de regionale versnellingsstafel van Holland Rijnland. Verkend is wat de mogelijkheden zijn om deze vlot te trekken. Eén van de opties is verkoop aan MeerWonen. Tenslotte is voor de woningbouwlocatie 'Hazeboslaan' (Leo Kanner locatie) de Vereniging Oegstgeester Hofjes aan de slag gegaan met een haalbaarheidsstudie. De gemeente heeft hieraan mederwerking verleend.

Beleidsthema Economie

Doelen en behaalde resultaten

Doel 1	We zoeken actief contact met winkeliers en ondernemers en zijn structureel in gesprek.
Resultaat	Sinds april is er een bedrijvencontactfunctionaris (0,5Fte) die consequent contact heeft met winkeliers en ondernemers en de vergaderingen bijwoont en meedenkt over vraagstukken die ondernemers hebben. Dit heeft al tot positieve resultaten geleid (verlichting bomen en start proef met ondergrondse containers in De Kempenaerstraat). Ook wordt er sinds 2023 een halfjaarlijks overleg ingepland met de ondernemersverenigingen en de wethouder om bij te praten over de stand van zaken. Samen met de PVOO zijn twee inspirerende bedrijfsbezoeken georganiseerd naar Ecolab/Nalco en Avery Denisson.
Doel 2	We werken het voorlopig ontwerp voor de herinrichting van de Lange Voort nader uit tot een definitief ontwerp en een bestek voor de uitvoering in 2023. Hierbij worden winkeliers en inwoners betrokken. De inzet is een beter verblijfsklimaat, het weren van fietsers, verplaatsing van fietsvoorzieningen en een meer klimaat- en hittebestendige inrichting.
Resultaat	De herinrichting van de Lange Voort was eind 2023 nagenoeg afgerond. In 2024 hopen we de resultaten te kunnen zien en ervaren van de nieuwe inrichting.
Doel 3	We zetten ons in om voor de Kempenaerstraat het verblijfsklimaat te verbeteren en de leegstand tegen te gaan.
Resultaat	Eind 2023 was er nauwelijks sprake meer van leegstand in de Kempenaerstraat. Een aantal nieuwe ondernemers heeft zich gevestigd of is nu bezig met een verbouwing om zich gaan te vestigen. Nieuwe feestverlichting is opgehangen in de bomen. Plannen zijn gemaakt voor nieuwe dichte afvalbakken en het verwijderen van de afvalbakken van bewoners om zo een beter verblijfsklimaat en meer ruimte te creëren.
Doel 4	Samen met onze partners pakken we een actieve rol in het versterken van het Bio Science park. Hierbij richten we ons op de bijdrage die dit kan leveren aan de doelstellingen van Oegstgeest.
Resultaat	Op het Oegstgeester deel komen twee nieuwe vestigingen, namelijk Eurofins en het bedrijfsverzamelgebouw Nexus. De parkeergarage is in het najaar geopend. De aangenomen motie van de gemeenteraad wordt uitgewerkt waarin samen met de regionale partners, de Stichting Leiden Bio Science park en Economie071, de samenwerking wordt geëvalueerd en er een voorstel volgt over hoe de regionale samenwerking solide en duurzaam zal worden ingericht. In oktober is de nieuwe directeur van de Stichting Leiden Bio Science Park gestart. Zij is voortvarend gestart om het Bio Science Park gezamenlijk verder te versterken tot een dynamisch innovatiedistrict.
Doel 5	We richten ons vooral op Economie071-projecten die aansluiten op onze ambities.
Resultaat	Om de slagkracht van Economie071 te vergroten, is na de zomer gestart met de evaluatie van de regionale samenwerking. Een extern bureau is ingehuurd om samen met alle partners een duidelijke analyse van de effectiviteit van de samenwerking te maken om uiteindelijk concrete aanbevelingen te doen om de slagkracht van het programma te vergroten en de doelen te realiseren. Oegstgeest heeft niet deelgenomen aan nieuwe projecten wel aan de langer lopende ruimtelijk-economische projecten retailvisie en bedrijventerreinen.
Doel 6	Vastgoed, welke wel in beheer is van de gemeente maar geen ambtelijk doel heeft, wordt sober en doelmatig conform de wettelijke eisen onderhouden.
Resultaat	Het onderhoud is conform de wettelijke eisen uitgevoerd.

Baten en lasten Wonen en economie

Wat heeft het gekost?*

3 WONEN EN ECONOMIE (bedragen x € 1.000)		Rekening 2022	Begroting 2023	Wijziging Begroting	Begroting 2023 na wijziging	Rekening 2023	Verskil 2023
Beleidsstema Wonen	Lasten	4.018	8.949	-6.425	2.523	3.113	-590
	Baten	-2.020	-9.062	6.088	-2.974	-3.704	731
Saldo		1.998	-113	-337	-450	-591	141
Beleidsstema Economie	Lasten	753	783	108	890	906	-16
	Baten	-251	-146	-10	-156	-164	8
Saldo		502	636	98	735	742	-7
Programma	Lasten	4.771	9.731	-6.318	3.414	4.019	-605
	Baten	-2.271	-9.208	6.079	-3.129	-3.868	739
Saldo van baten en lasten		2.500	524	-239	284	151	134
Reserves	Toevoeging	623	0	950	950	715	235
	Onttrekking	-634	0	0	0	-770	770
Mutaties reserves		-11	0	950	950	-55	1.005
Resultaat		2.489	524	711	1.234	96	1.138

* In dit financiële overzicht zijn ook de baten en lasten van de grondexploitaties verwerkt. Voor een nadere analyse hiervan, zie de paragraaf Grondbeleid.

Toelichting op de financiële afwijkingen lasten en baten

beleidsthema	toelichting op afwijking lasten en baten
Wonen	<p>De afwijkingen t.o.v. de begroting betreffen de Grexen. De lasten van de grondexploitaties vielen € 5.217.000 (V) lager uit dan begroot. De belangrijkste verschillen ten opzichte van de begroting worden veroorzaakt door het doorschuiven van de planning. Grond is nog niet aangekocht en investeringswerken worden pas later uitgevoerd. De balansmutatie activering baten in de voorraad viel € 5.843.000 (N) lager uit. Dit laatste betreft een technische boeking naar de balans, wat ten opzichte van de begroting leidt tot een overschrijding van de lasten.</p> <p>De kosten voor faciliterend grondbeleid waren € 81.000 (V) lager dan begroot. Dit betroffen voornamelijk uren van team Ruimte. Hiervan wordt een deel via toekomstige anterieure overeenkomsten teruggevorderd.</p> <p>De baten van de grondexploitaties vielen € 5.120.000 (N) lager uit dan begroot. De belangrijkste verschillen worden veroorzaakt door het doorschuiven van de planning. Daarnaast is de mutatie voorraad € 5.855.000 (V) lager dan begroot. Dit laatste betreft een technische boeking naar de balans, wat ten opzichte van de begroting leidt tot een overschrijding van de baten.</p>

Verrekening reserves programma 3 (bedragen x € 1.000)		Rekening 2022	Begroting 2023	Wijziging Begroting	Begroting 2023 na wijziging	Rekening 2023	Vershil 2023
Reserve Sociale woningbouw	Toevoeging	69	0	0	0	0	0
	Onttrekking	0	0	0	0	0	0
Saldo		69	0	0	0	0	0
Egalisatiereserve WABO	Toevoeging	0	0	950	950	715	235
	Onttrekking	0	0	0	0	0	0
Saldo		0	0	950	950	715	235
Risicoreserve Grondexploitaties	Toevoeging	254	0	0	0	0	0
	Onttrekking	-634	0	0	0	-770	770
Saldo		-380	0	0	0	-770	770
Reserve Middeldure huur/koop tot NHG	Toevoeging	300	0	0	0	0	0
	Onttrekking	0	0	0	0	0	0
Saldo		300	0	0	0	0	0
Totaal	Toevoeging	623	0	950	950	715	235
	Onttrekking	-634	0	0	0	-770	770
Verrekening reserves programma 3		-11	0	950	950	-55	1.005

Toelichting op de financiële afwijkingen reserves

De verwachte extra inkomsten bouwleges van € 950.000 uit de Decemberwijziging 2023 zijn ontvangen en gestort in de WABO-reserve. In de Voorjaarsnota 2023 zijn de leges Digitaal Stelsel Omgevingswet afgeraamd met € 81.000. Bij het opstellen van de kostendekkendheidsberekening in de jaarrekening 2023 bleken de toe te rekenen kosten WABO € 169.000 hoger dan geraamd. Per saldo werd € 235.000 minder gestort in de egalisatiereserve.

Uit de risicoreserve Grondexploitaties viel € 770.000 vrij ten gunste van de exploitatie. De bouwactiviteiten in de Grex komen steeds meer tot een einde. Onze verwachte risico's nemen hierdoor af. De reserve kan hierdoor voor € 770.000 vrijvallen (zie voor nadere toelichting de paragraaf Grondbeleid).

Verbonden partijen

Verbonden partijen

Bijdrage aan programmadoelstellingen

De vof Oegstgeest aan de Rijn

We gaan een aantrekkelijk en kwalitatief hoogwaardig woon- en werkklimaat realiseren.

4.1.4 Programma 4 Sociale infrastructuur

Beleidsthema	Portefeuillehouder	Afdeling
Veiligheid	E.R. Jaensch	Bestuur en strategie
Bijstand en schulden	T.I.M. van Tongeren	Maatschappij
Participatie	T.I.M. van Tongeren / C. Oudendijk	Maatschappij
Gezondheidszorg	T.I.M. van Tongeren	Maatschappij
Maatschappelijke Ondersteuning	T.I.M. van Tongeren	Maatschappij
Jeugdhulp	T.I.M. van Tongeren / C. Oudendijk	Maatschappij

Waar dit programma over gaat

Dit programma gaat over het vergroten van de veiligheid voor onze inwoners door het verbeteren van straattoezicht en het bewust maken van inwoners hoe om te gaan met cybercriminaliteit. Over de financiële zelfredzaamheid door het verstrekken van bijstandsuitkeringen en het ondersteunen bij re-integratie op de arbeidsmarkt. En over maatschappelijke ondersteuning door het bieden van informatie, advies en begeleiding en zo nodig Wmo voorzieningen. De zorg voor de jeugd maakt ook deel uit van dit programma. Deze zorg reikt van preventieve programma's, vroeg signalering en laagdrempelige opvoedondersteuning tot gespecialiseerde jeugdhulp. Ook activiteiten gericht op de toename van vrijwilligerswerk en het tegengaan van eenzaamheid maken deel uit van dit programma. Daarnaast richt het programma zich op voorzieningen voor sport, cultuur, onderwijs, peuterspeelzalen en kinderopvang.

Programmadoelstelling

Een veilige en prettige woon-, werk-, en leefomgeving met een hoge maatschappelijke participatiegraad en zelfredzaamheid van inwoners, met zorg voor elkaar.

Beleidsthema Veiligheid

Doelen en behaalde resultaten

Doel 1	We informeren onze inwoners onder andere door het organiseren van een veiligheidsmarkt, het opstellen van een veiligheidskrant, berichtgeving via sociale media en de Oegstgeester Courant en het organiseren van informatiebijeenkomsten over specifieke, actuele onderwerpen, zoals digitale veiligheid.
Resultaat	Wij hebben inwoners en ondernemers in Oegstgeest gedurende het jaar tips en handelingsperspectieven gegeven om slachtofferschap van verschillende vormen van criminaliteit te voorkomen. Zo hebben we onder andere in 2023 een voorlichtingsbijeenkomst over 'digitale weerbaarheid' voor 50+ers georganiseerd, een informatiepakket over 'digitale veiligheid' aan ondernemers uitgedeeld, een veiligheidsmarkt georganiseerd waar verschillende veiligheidsonderwerpen aan bod kwamen en op het primair- en voortgezet onderwijs verschillende activiteiten georganiseerd in het kader van digitale weerbaarheid. Daarnaast hebben we over diverse onderwerpen (o.a. woninginbraken, verkeersveiligheid, cybercrime) gecommuniceerd via sociale media, Oegstgeester Courant, nieuwsbrief, etc.
Doel 2	We stimuleren inwoners (actief) deel te nemen aan buurtpreventie-initiatieven.
Resultaat	Gedurende het jaar hebben we inwoners op verschillende manieren gestimuleerd om zich aan te sluiten bij OegstgeestAlert / WhatsApp Buurt preventie (WABP) en Burgernet, onder andere door promotie op de Veiligheidsmarkt en de verwijzing op de besmettingsflyers. Daarnaast faciliteren we nieuwe OegstgeestAlert WhatsAppgroepen door middel van borden.
Doel 3	We werken aan de aanpak tegen ondermijning, onder andere door bewustwording te creëren.
Resultaat	In 2023 hebben we verschillende acties ondernomen op het gebied van ondermijning, waaronder bewustwordingstrainingen voor de interne organisatie en integrale controles bij een aantal (willekeurige) bedrijven in het dorp. Ook zijn we in 2023 als gemeente aangesloten bij Meld Misdaad Anoniem. Tot slot hebben we ons Bibob beleid geactualiseerd en hebben we beleid op het gebied van mensenhandel opgesteld.
Doel 4	We maken met partners afspraken over de te nemen acties in (woon)overlast-/zorgcasuïstiek.
Resultaat	Wanneer (woon)overlast-/zorgcasuïstiek zich voordoet, hebben we overleg met betrokken partners om de situatie zo snel en goed mogelijk op te lossen.
Doel 5	We werken nauw samen met betrokken (veiligheids)partners, zoals politie, Veiligheidsregio Hollands Midden (VRHM), het Zorg- en Veiligheidshuis, woningbouwcorporaties en het RIEC (Regionaal Informatie en Expertise Centrum).
Resultaat	Aan dit doel wordt continu uitvoering gegeven. We proberen een vraagstuk/thema altijd integraal te benaderen en specifieke partners hierbij te betrekken. Met alle partners hebben we periodiek afstemmingsoverleg. Daarnaast hebben we bijvoorbeeld bij de integrale controles gebruik gemaakt van de expertise van het RIEC. Ook hebben we in 2023 een aantal bestuurlijke rapportages van de politie ontvangen waar wij vervolgens bestuurlijke maatregelen op hebben kunnen nemen, bijvoorbeeld last onder dwangsommen bij drugshandel, gebiedsontzeggingen bij overlast van de openbare orde en last onder dwangsommen bij vuurwerkovertradingen. Bij een aantal casussen hebben we de samenwerking gezocht met zowel de woningbouwcorporatie als het Zorg- en Veiligheidshuis om zo integraal mogelijk naar een oplossing te werken.
Doel 6	We nemen deel aan de regionale crisisorganisatie (Bevolkingszorg Regio Leiden). Bij grotere crises wordt er binnen de Veiligheidsregio Hollands Midden (VRHM) nauw samengewerkt.
Resultaat	We werken continu aan het oefenen, trainen en opleiden van de crisisfunctionarissen. We doen dit in regionaal verband (Bevolkingszorg Regio Leiden). In december 2023 heeft er een grote oefening plaatsgevonden. Daarnaast is bij de treinramp in Voorschoten gebleken dat de crisisorganisatie goed functioneert.
Doel 7	We versterken onze inzet op de zorg- en veiligheidsketen onder meer door goede samenwerking met partners in de geestelijke gezondheidszorg.
Resultaat	Aan dit doel wordt continu uitvoering gegeven. We sluiten regelmatig aan bij zorgcasuïstiek-overleggen, waar alle betrokken zorg- en veiligheidspartners aan tafel zitten om zo goed mogelijk naar een integrale oplossing te zoeken. Daarnaast zijn we in gesprek met instanties die specifieke zorg/huisvesting bieden in Oegstgeest ten aanzien van bijzondere doelgroepen (statushouders, Oekraïense vluchtelingen, ex-gedetineerden, scheve huisjes).

Beleidsthema Naar financiële zelfredzaamheid

Doelen en behaalde resultaten

Doel 1	We onderzoeken op welke wijze we het gebruik van de minimaregelingen kunnen vergroten. Met de uitkomsten hiervan ontwikkelen we een communicatiestrategie om het gebruik van de minimaregelingen te vergroten. Hierin zoeken we de samenwerking met maatschappelijke partners in ons dorp.
Resultaat	In 2023 hebben we ingezet op het gericht informeren van de doelgroep met een inkomen tot 120% van het sociaal minimum. We hebben gegevens van deze doelgroep mogen gebruiken, omdat we aan hen de energietoeslag hebben toegekend. Deze huishoudens (660 in totaal) hebben de flyer ontvangen met alle informatie over ons minimebeleid. We hebben in de Oegstgeester Courant uitgebreid het beleid toegelicht. We zien dat de bekendheid is toegenomen in 2023. Van de huishoudens met een inkomen lager dan 2400 euro is de bekendheid gelijk gebleven. Maar bij huishoudens met een inkomen van 2400-3500 euro was 71% in 2022 niet bekend met het beleid, ten opzichte van 41% in 2023. Van de huishoudens met een inkomen boven de 3500 euro is een afname zichtbaar van 64% in 2022 naar 48% in 2023. Dat zijn positieve ontwikkelingen. Er wordt tevens gewerkt aan een plan om structurele communicatiemomenten in een kalenderjaar te benutten. Bijvoorbeeld extra aandacht voor het kunnen aanvragen van schoolspullen bij het begin van het schooljaar of extra aandacht voor de collectieve zorgverzekering aan het einde van het jaar.
Doel 2	We zetten in op vroeg signalering van schulden. Dit doen we o.a. door bij inwoners met betaalachterstanden op bezoek te gaan op basis van signalen van vaste lasten- partners. Daarnaast werken we samen met Schuldhulpmaatje en een budgetcoach. De aanpak van Schuldhulpmaatje richt zich erop om mensen met financiële problemen in een zo vroeg mogelijk stadium te bereiken door onder andere laagdrempelige inloopsprekken en preventieve campagnes.
Resultaat	In 2023 zijn 15 mensen aangemeld voor schuldhulpverlening. Niet elke aanvraag leidt direct tot een traject. Er wordt advies gegeven, ingezet op stabiliteit of inwoners worden doorverwezen. Er zijn 9 nieuwe schuldhulptrajecten gestart en 12 schuldhulpverleningen gestart. Het aantal huisbezoeken in het kader van vroegsignalering is al een aantal jaren aan het stijgen. In 2023 zijn er 178 huisbezoeken afgelegd, ten opzichte van 81 in 2022 en 42 in 2021. Het bereik op de huisbezoeken is 29%. Bij Schuldhulpmaatje zijn er 61 hulpvragen echt een traject ingegaan. Daarnaast zijn er ook 61 mensen geholpen via de gesprekken. Zij doen dit met 26 actieve vrijwilligers.
Doel 3	Kansrijke bijstandsgerechtigden krijgen lichte ondersteuning van onze bijstandsconsulenten bij het vinden van werk, een opleiding of vrijwilligerswerk. Als er meer ondersteuning nodig is gaat dat via maatwerktrajecten bij DZB (voor werk of scholing) of Buzz (voor vrijwilligerswerk).
Resultaat	De bijstandsconsulenten begeleiden inwoners met veel arbeidspotentie naar een passende werk- of vrijwilligersplek, of naar school. Wanneer inwoners meer begeleiding nodig hebben, volgen zij een re-integratietraject bij DZB. Dit kan ook richting scholing, werk of vrijwilligerswerk zijn. In 2023 zijn er 11 nieuwe trajecten gestart en daarnaast liepen er nog 20 trajecten door vanuit 2022. Hiervan zijn in 2023 5 inwoners uitgestroomd naar een garantiebaan en 1 naar beschut werk, en 6 trajecten zijn niet succesvol afgesloten. Eind 2023 liepen er nog 19 trajecten naar werk. Daarnaast zijn er eind 2023 een directe samenwerking gestart tussen DZB en de bijstandsconsulenten; gezamenlijk wordt ons hele klantenbestand nog eens doorgenomen met het oog op mogelijke potentie om toch een traject te kunnen volgen. Tot slot heeft Buzz er voor gekozen om per 1 april te stoppen met begeleiding naar vrijwilligerswerk. Zij hebben geconstateerd dat de cliënten te weinig kansrijk zijn, waardoor zij weinig tot geen progressie meer boekten en hen niet kunnen helpen aan vrijwilligerswerk.

Beleidsthema Samen Meedoen

Doelen en behaalde resultaten

Doel 1	We evalueren de huidige inclusieagenda die in 2021 is vastgesteld voor de periode 2022-2023 en laten daarbij zoveel mogelijk maatschappelijke partijen en inwoners participeren.
Resultaat	De lokale Inclusieagenda 2023-2024 is geëvalueerd en geactualiseerd voor de jaren 2024-2025. Daarbij zijn de klankbordgroep inclusie en de Adviesraad Sociaal Domein betrokken. De middelen vanuit de inclusieagenda maken het onderzoek naar het inzichtelijk maken van de toegankelijkheid van de gemeentelijke gebouwen, incl. sportaccommodaties mogelijk. Evenals de inzet van de beweegcoaches. Deze inwoners hebben baat bij de inzet van de ondersteuning van een beweegcoach omdat zij zich niet zomaar aanmelden bij een sportclub. De redenen hiervoor zijn onder andere angst voor vallen, het hebben van een beperking of diabetes.
Doel 2	We laten een extern bureau onderzoeken hoe het initiatiefvoorstel regenboogagenda uitgevoerd kan worden. We starten met het verminderen van onnodige genderregistratie of het genderneutraal maken van registraties, het erkennen van meerdere genders en met genderneutrale formuleringen in onze registraties en communicatie.
Resultaat	Een extern bureau heeft onderzoeken gedaan naar hoe het initiatiefvoorstel regenboogagenda uitgevoerd kan worden. Bij dit onderzoek lag de focus op de leefsituatie van LHBTIQ+-personen in de gemeente Oegstgeest. Het inventariserend onderzoek is in de afrondende fase en zal in het begin van het tweede kwartaal van 2024 aan de raad worden toegezonden. Waar het kan vermijden we de onnodige genderregistratie en erkennen we meerdere genders. In onze communicatie gebruiken we genderneutrale formuleringen zoals 'beste voorletter, naam' of 'beste inwoner'.
Doel 3	Het project Samen tegen Eenzaamheid is na vier jaar afgelopen. De resultaten zoals bijvoorbeeld Oegstgeest Ontmoet en Lief & Leedstraten, worden geborgd door deze onder te brengen bij onze welzijnsorganisatie Radius. Radius werkt daarbij samen met het CJG en de partners vanuit het Preventieakkoord Jeugd om de eenzaamheid onder jongeren terug te dringen.
Resultaat	Het project Samen tegen Eenzaamheid is geborgd en voortgezet door welzijnsorganisatie Radius. Vanuit het Landelijke programma Een tegen eenzaamheid is bewondering uitgesproken voor hoe wij in Oegstgeest met verschillende organisaties werken aan het tegengaan van eenzaamheid bij verschillende doelgroepen. Initiatieven als Oegstgeest Ontmoet en de Lief & Leedstraten hebben ook dit jaar plaatsgevonden. Daarnaast hebben dit jaar aanvullende initiatieven als het Kerstdiner bij FC Oegstgeest, het Januari Blues Dorpsdiner en de Dorpslunch bijgedragen aan het tegengaan van eenzaamheid. Radius, het CJG en de partners rondom het Preventieakkoord Jeugd hebben daarnaast extra inzet gepleegd om eenzaamheid bij jongeren tegen te gaan. Eenzaamheid blijft een belangrijk aandachtspunt (11% van de jeugdigen en 12% van de volwassenen is vaak eenzaam). Tijdens Oegstgeest Ontmoet heeft Gro-up in samenwerking met een specialist eenzaamheid het werkatelier eenzaamheid georganiseerd. Samen met professionals krijgen we daarmee meer zicht op de problematiek van eenzaamheid in Oegstgeest en worden partners gestimuleerd om in actie te komen, aanbod te ontwikkelen of uit te breiden.
Doel 4	Taalachterstanden worden tegen gegaan bij jonge kinderen (Voorleesexpress, voorschoolse educatie, leesbevordering op school en ondersteuning van anderstalige kinderen in het basisonderwijs) en bij volwassenen vanuit het (Digi)Taalhuis en het Informatiepunt Digitale Overheid. De bibliotheek is hierbij een belangrijke partner.

Doelen en behaalde resultaten

Resultaat	In het Taalpact Bollenstreek & Oegstgeest 2023 is regionaal samengewerkt aan kleine, concrete acties op het gebied van het voorkomen van laaggeletterdheid en het bieden van handreikingen aan laaggeletterden. Voorbeelden zijn een brievenwasserette in Oegstgeest en een interactieve theatervoorstelling voor partnerorganisaties (om het bewustzijn over laaggeletterdheid te vergroten) en trainingen Herkennen en Doorverwijzen Laaggeletterdheid. Het Taalhuis heeft in 2023 107 mensen met een taalachterstand gezien op 37 taalsprekuren. Het Taalhuis heeft 33 keer een taalcafé georganiseerd (256 deelnemers) en 46 keer een leeskring (138 deelnemers). Er hebben zich bij het Taalhuis 34 nieuwe taalvrijwilligers aangemeld. Bij het Informatiepunt Digitale Overheid zijn vragen van 135 inwoners beantwoord. In het kader van het NPO (Nationaal Programma Onderwijs) hebben 8 basisscholen en de voorschoolse educatie gebruik gemaakt van extra leesbevorderingsactiviteiten van de bibliotheek en deskundigheidsbevordering van 1801 Jeugd en Onderwijs Advies op meertaligheid.
Doel 5	We zorgen dat bij de uitvoering van de nieuwe inburgeringswet, taal en participatie (vrijwilligers)werk hand in hand gaan.
Resultaat	Het project JAS wordt sinds de invoering van de nieuwe Wet Inburgering uitgefaseerd. Gemeente Leiden voert ook onder de nieuwe wet voor een groot deel de inburgering van statushouders uit voor gemeente Oegstgeest: de Leidse inburgering. Na een brede intake kunnen statushouders deelnemen aan een voor hen passende route; bijvoorbeeld gericht op taalontwikkeling, op scholing, vrijwilligerswerk, maar er ligt ook nadruk op vitaliteit, armoedebestrijding en Nederlandse normen en waarden. Door de hoge instroom van asielzoekers in Nederland, gaat ook de taakstelling voor het huisvesten van deze mensen binnen gemeente Oegstgeest omhoog. In Oegstgeest is de afgelopen jaren ongeveer 38% van de deelnemers aan project JAS uitgestroomd naar werk en 33% uitgestroomd naar onderwijs. Project JAS is in 2022 en 2023 langzaam uitgefaseerd, waardoor het zwaartepunt van inburgering verschuift naar het programma Leidse inburgering. Momenteel zitten 44 Oegstgeester statushouders in een leerroute en 9 statushouders in de intakefase voor een leerroute. 5 statushouders zijn inmiddels uitgestroomd, waarvan 3 naar werk en 1 naar onderwijs. Naast de statushouders zitten nog eens 32 Oegstgeester gezinsmigranten in een leerroute van de Leidse inburgering.
Doel 6	Maatschappelijke begeleiding van vluchtelingen uit Oekraïne die in Oegstgeest verblijven, wordt door Vluchtelingenwerk gedaan. De gemeente zorgt voor onderwijs en voor ontmoeting in het Dorpscentrum.
Resultaat	Ook in 2023 is de opvang van Oekraïense vluchtelingen voortgezet. In nauwe samenwerking met o.a. het COA, vluchtelingenwerk, Hecht, onderwijs en projectmedewerkers vanuit de gemeente worden vluchtelingen begeleid bij het dagelijks leven, het vinden van werk en het verkrijgen van onderwijs. Met de twee opvanglocaties (Hoefijzergebouw (64) en Dienstencentrum (70)) wordt vooralsnog voldaan aan de gemeentelijke taakstelling.
Doel 7	Samen met de deelnemers van het Platform kunst en cultuur werken we aan een lokale culturele agenda. En we ondersteunen scholen om kinderen zo vroeg mogelijk kennis te laten maken met kunst en cultuur in de breedste zin van het woord: kunst, erfgoed, muziek, natuur, milieu en techniek.
Resultaat	Het Platform/website van Kunst, cultuur en erfgoed verenigt de diverse kunst-, cultuur- en erfgoedorganisaties van Oegstgeest. De website werd dit jaar feestelijk gelanceerd. Uitwisseling en afstemming van activiteiten heeft plaatsgevonden om te voorkomen dat daarmee teveel aanbod in een bepaalde periode zou plaatsvinden. Daarnaast wisselen de platformleden onderling ideeën uit voor nieuwe activiteiten waarbinnen zij elkaar kunnen versterken. O.a. waren grote culturele activiteiten in het dorp van het afgelopen jaar de oplevering van Hercules Rhijnegeestus, de onthulling van het 6e muurgedicht en het Schrijversfestival Oegstgeest. Via het programma Cultuur met Kwaliteit (CmK) boden we in 2022 een breed kunst-, cultuur- en erfgoedaanbod op alle Oegstgeester basisscholen. De drie basisscholen met daarop de meeste kinderen met kans op onderwijsachterstanden, deden ook mee aan het programma Verwonder om de Hoek van CmK. Dit programma, dat zich richt op kunst, natuur en techniek, biedt workshops onder schooltijd (374 deelnemers) en de mogelijkheid om kosteloos deel te nemen aan workshops na school, die op de schoollocatie worden verzorgd (46 deelnemers). Via het MEC (Milieueducatie Centrum) werden lessen natuur/milieu geven (op alle basisscholen) en via Technolab lessen techniek (op 7 basisscholen). Dankzij het Jeugdfonds Sport & Cultuur konden 20 kinderen uit gezinnen met een laag inkomen dit jaar op dans- of muziekles.

Beleidsthema Een brede kijk op gezondheid

Doelen en behaalde resultaten

Doel 1	We maken samen met partners en inwoners in het dorp een breed gezondheidsplan voor Oegstgeest. Bewegen, gezonde voeding, terugdringen gebruik genotsmiddelen en tegengaan eenzaamheid maken onderdeel uit van dit plan.
Resultaat	In het eerste kwartaal van 2023 is het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) door de VNG ondertekend. Medio 2023 heeft de gemeente de opdracht gekregen een breed gezondheidsplan te schrijven waarmee het lokale gezondheidsbeleid een nieuwe impuls kon krijgen. Voor de jaren 2023 t/m 2026 heeft het Rijk hiervoor middelen ter beschikking gesteld en is in 2023 een eerste inzet gedaan om toe te werken naar een gezonde generatie in 2040. Met de extra middelen heeft de gemeente Oegstgeest kunnen investeren in het verbreden van de activiteiten van de welzijnsorganisatie, waaronder het aantrekken van een coördinator Sport en Preventie, kan de samenwerking met huisartsen en fysiotherapeuten worden versterkt (Ketenaanpak valpreventie) en worden stappen gezet om de sociale basis verder te versterken (pilot wijkgericht werken).
Doel 2	Samen met de sportverenigingen werken we verder aan het uitvoeren van een geactualiseerd Sportakkoord waarbij een inclusief sportaanbod voor mensen met een beperking en aandacht voor de toegankelijkheid voor de LHBTIQ plus gemeenschap, speerpunten zijn.
Resultaat	Inwoners van Oegstgeest bewegen nog altijd bovengemiddeld veel in vergelijking met de regio en de rest van Nederland. Hiermee verdient de gemeente Oegstgeest de titel van de sportiefste gemeente van Zuid-Holland. Het percentage volwassenen tot 64 jaar dat aan de beweegrichtlijn voldoet is iets toegenomen van 57 procent in 2020 naar 60 procent in 2022. Het aantal 65-plussers dat aan de beweegrichtlijn voldoet is afgenomen van 47 procent naar 44 procent. Een gezonde leefstijl, waar sporten en bewegen onderdeel van is, zorgt voor een kleinere kans op diabetes. De gemeente Oegstgeest heeft, naar verhouding, het laagste aantal inwoners met suikerziekte in heel Nederland. Ons sportbeleid zet in op een leven lang plezier beleven aan sport en bewegen, waarbij inclusief sporten vanzelfsprekend is en belemmeringen worden weggenomen. Specifiek richten we ons op de sportdeelname van 65-plussers en mensen met een beperking. In 2023 zijn in het kader van de Subsidieregeling lokaal sportakkoord 18 initiatieven ter stimulering van (inclusief) sport en bewegen gefinancierd. Naast activiteiten die zich richten op sport en bewegen en het aanschaffen van sport- en beweegmateriaal, is de regeling ook bedoeld voor investeringen in een Oegstgeester sportvereniging/sportstichting of haar accommodatie om deze toekomstbestendig te maken of te verduurzamen. Naast verenigingen hebben stichtingen en personen de mogelijkheid om een subsidieaanvraag te doen. Zo heeft Stichting Biljart Centrum Oegstgeest zonnepanelen aangeschaft, heeft de Oegstgeester Golfclub als onderdeel van het beweegprogramma voor mensen met een beperking, een golfwedstijd georganiseerd voor mensen met een handicap en heeft FC Oegstgeest sportkleding aangeschaft voor de G-teams. Samen met de coördinator Sport en Preventie is er inhoudelijk vorm gegeven aan de preventieve doelstellingen van het lokaal sportakkoord. Zo is er een bijeenkomst georganiseerd voor sport-, zorgaanbieders en welzijnsorganisaties. Het startsein voor (nog) meer ontmoeting en samenwerking op het gebied van sport en bewegen, welzijn en zorg in Oegstgeest (GALA). De coördinator Sport en Preventie coördineert de (nieuwe) samenwerking tussen sport, zorg en welzijn. De beweegcoaches bereiken ondertussen 125 inwoners die nog geen aansluiting vonden bij het reguliere sportaanbod.

Afgesloten

Voscuyl P-plaatsen verkeer en groen

Beleidsthema Ondersteuning in de eigen omgeving

Subdoelen en behaalde resultaten

Doel 1	We maken gebruik van de sterke sociale basis (de vele (vrijwilligers)initiatieven om kwetsbare inwoners te ondersteunen) in Oegstgeest en breiden deze uit, onder andere door de inzet van de sociaal makelaar.
Resultaat	De sterke sociale basis van Oegstgeest is uitgebreid met initiatieven om kwetsbare inwoners te ondersteunen, zoals een nieuwe ontmoetingsgroep voor jongvolwassenen met autisme en een Odense kamer (ontmoetingsplek voor mensen met geheugenklachten of beginnende dementie) voor kwetsbare ouderen in Haaswijk. Bestaande initiatieven zoals de Lief en Leedstraten, Oegstgeest Ontmoet, Zorgpact Zeker Thuis en het Dorpsdiner zijn gecontinueerd. Het aantal vrijwilligers is opnieuw toegenomen (45% van de inwoners doet vrijwilligerswerk), maar het blijft lastig om specifieke hulpvragen neer te leggen bij vrijwilligers. Daarom is geïnvesteerd in gerichte werving en extra promotie vanuit Dorpskracht (Radius) en samenwerking binnen het Netwerk Vrijwillige Ondersteuning Oegstgeest (NVOO). Het contact binnen het wijksamenwerkingsverband (huisartsen, apotheek en fysiotherapeuten) is versterkt door gezamenlijke trainingen en activiteiten zoals de training Positieve Gezondheid, de Gezondheidsmarkt en de Diabetes Challenge. Zij stimuleert de samenwerking tussen de organisaties en is aanjager van gezamenlijke initiatieven. De sociale kaart Oegstgeest is up to date en makkelijk vindbaar zodat men naar elkaars aanbod kan verwijzen. Vanuit het spreekuur van de sociaal makelaar in het Dorpskantoor zijn 75 inwoners doorverwezen naar laagdrempelige ondersteuning.
Doel 2	We voeren de decentralisatie maatschappelijke opvang (dak- en thuislozenopvang) en beschermd wonen, van de centrumgemeente Leiden naar alle zelfstandige gemeenten in de regio, uit. We werken aan een goede lokale toegang tot deze (maatwerk)voorzieningen en aan de huisvestingsopgave gericht op voldoende voorzieningen en uitstroomwoningen voor de doelgroep.
Resultaat	In 2023 zijn de beoogde samenwerkingsovereenkomsten voor de maatschappelijke zorg in Holland Rijnland en de Leidse regio door de raad vastgesteld. Daarmee is een duidelijk kader ontstaan om de samenwerking voor kwetsbare doelgroepen mogelijk te maken. Het Sociaal Team Oegstgeest is getraind om lokaal ondersteuning te bieden bij het verkrijgen van een indicatie voor beschermd wonen. Ook kunnen daklozen zich melden bij het sociaal team. Naast de zorginhoudelijke opgaven, is ook een start gemaakt met de huisvestingsopgaven die in de Leidse regio gezamenlijk zijn vastgesteld. De subregionale huisvestingsopgave voor de maatschappelijke zorg wordt door de gemeente Oegstgeest goed ingevuld, mede door de komst van twee Skaeve Huse (Scheve huisjes), die als uitstroomwoningen gelden voor de maatschappelijke (dak- en thuislozen)opvang.

Beleidsthema Hulp bij goed opgroeien en opvoeden

Doelen en behaalde resultaten

Doel 1	Met de partners van het preventieakkoord Jeugd zetten we in op versterking van het brede netwerk rondom jeugd. Dit jaar met name op de samenwerking onderwijs/jongerenwerk.
Resultaat	Met de partners van het preventieakkoord Jeugd hebben er in 2023 twee bijeenkomsten plaatsgevonden om het preventieakkoord te evalueren en om vooruit te blikken naar wat we binnen Oegstgeest nodig hebben in een nieuw preventieakkoord. De evaluatie van het preventieakkoord is medio 2023 aan de raad toegezonden. Belangrijk focuspunt voor de komende jaren, mede als gevolg van het hoge jeugdhulpgebruik in Oegstgeest (12,6%), zal zijn om meer te normaliseren en collectivieren, en (kwetsbare) gezinnen te ondersteunen bij het vinden van een informeel steunnetwerk (pedagogische civil society). In het kader van NP Onderwijs heeft het jongerenwerk bij Yuverta en het Duinzigt College 30 laagdrempelige sport- en spelactiviteiten georganiseerd om het welbevinden bij jongeren te verbeteren. Hieraan hebben 350 jongeren deelgenomen.
Doel 2	Met de regio (Holland Rijnland en de Leidse regio) dragen we bij aan de lobby gericht op goede inhoudelijke afspraken met het rijk over de jeugdhulp en over voldoende middelen.
Resultaat	Samen met de regio (Holland Rijnland en de Leidse regio) dragen we bij aan de lobby door middel van onze vertegenwoordiging vanuit de VNG en vertegenwoordiging in regionale overleggen. Het akkoord over de hervormingsagenda jeugd in 2023 heeft de nieuwste inhoudelijke en financiële afspraken over jeugdhulp tussen het rijk en de gemeenten vastgelegd. Dit akkoord komt met een forse financiële taakstelling, waarbij is afgesproken dat de Commissie van Wijzen onafhankelijk gaat beoordelen of het Rijk deze taakstelling kan waarmaken. Inhoudelijk is er brede overeenstemming over de maatregelen, maar of de maatregelen voor onze regio leiden tot bezuinigingen blijft voorsnog onzeker. In 2023 is de regio gestart met de opgaven vanuit de hervormingsagenda, waaronder de integrale aanpak wachttijden.
Doel 3	We presenteren een geactualiseerd Integraal Huisvestingsplan Onderwijs (IHP). We starten met de bouw van de VSO Leo Kanner en bereiden de renovatie/nieuwbouw van de Gevers Deutz Terwee school voor.
Resultaat	Als gevolg van het laat aanleveren van rapportages door externe partijen wordt het IHP in het tweede kwartaal 2024 gepresenteerd. De opbouw van het nieuwe IHP en de eerste hoofdstukken zijn in 2023 besproken met de schoolbesturen. De voorbereidingen voor de nieuwbouw/renovatie VSO Leo Kanner zijn gestart. Er is een voorlopig ontwerp opgeleverd dat positief is ontvangen in het Kwaliteitsteam De Geesten. In de door het schoolbestuur aangeleverde bouwplanning wordt de oplevering voorzien in Q3 2026. De voorbereidingen voor de renovatie/ nieuwbouw Gevers Deutz Terweeschool (GDT) zijn eveneens gestart. Het voorlopig ontwerp is nagenoeg gereed.

Krediet	Toelichting
Doorschrijven (ouder dan drie jaar)	
Leo Kannerschool Nieuwbouw	Restant krediet € 979.432 Dit krediet, ouder dan 3 jaar, mag niet afgesloten worden. Het is nodig voor het realiseren van de nieuwe school. Het proces om te komen tot een nieuwe school duurt langer dan verwacht. Er is door diverse oorzaken vertraging opgetreden in de bouwvoorbereiding (architectkeuze, vleermuizen, raad van state procedure bestemmingsplan). Het budget wordt in fasen beschikbaar gesteld aan het schoolbestuur (de bouwheer). Deelbudgetten worden beschikbaar gesteld op basis van verantwoording van de bouwheer over o.a. planning en financiën.
Afgesloten	
Huisvestingsonderzoek Leo Kanner School	Overbesteding van € 509 In de Najaarsnota 2024 is dit krediet met € 14.000 verlaagd en is het krediet Leo Kannerschool Nieuwbouw met ditzelfde bedrag opgehoogd.
Verv. luchtventilatiesysteem Het DOK	Restant krediet € 16.002 De werkzaamheden zijn uitgevoerd binnen het daarvoor beschikbaar gestelde krediet.

Baten en lasten Sociale infrastructuur

Wat heeft het gekost?

4 SOCIALE INFRASTRUCTUUR (bedragen x € 1.000)		Rekening 2022	Begroting 2023	Wijziging Begroting	Begroting 2023 na wijziging	Rekening 2023	Vershil 2023
Beleidsstema Veiligheid	Lasten	1.730	1.643	35	1.678	1.613	65
	Baten	-128	0	-610	-610	-2	-608
Saldo		1.601	1.643	-575	1.068	1.611	-543
Bijstand en schulden	Lasten	8.546	7.584	2.323	9.908	9.754	153
	Baten	-4.804	-5.055	-438	-5.493	-5.677	184
Saldo		3.743	2.530	1.885	4.415	4.078	337
Participatie	Lasten	4.649	2.703	3.236	5.940	5.703	237
	Baten	-2.823	-16	-4.712	-4.727	-4.729	2
Saldo		1.825	2.687	-1.475	1.212	974	239
Maatschappelijke ondersteuning	Lasten	5.003	5.489	417	5.905	6.297	-392
	Baten	-150	-146	-248	-394	-1.094	701
Saldo		4.853	5.343	168	5.512	5.203	309
Gezondheid	Lasten	3.430	3.630	1.299	4.929	7.315	-2.385
	Baten	-770	-506	-1.400	-1.907	-4.602	2.695
Saldo		2.659	3.124	-101	3.023	2.713	310
Jeugdhulp	Lasten	10.261	11.345	-264	11.081	10.723	357
	Baten	-1.016	-606	-78	-683	-663	-21
Saldo		9.245	10.739	-342	10.397	10.061	337
Programma	Lasten	33.619	32.395	7.046	39.441	41.406	-1.965
	Baten	-9.692	-6.328	-7.486	-13.814	-16.767	2.953
Saldo van baten en lasten		23.927	26.067	-440	25.627	24.640	987
Reserves	Toevoeging	281	56	0	56	365	-309
	Onttrekking	-183	-183	0	-183	-183	0
Mutaties reserves		98	-127	0	-127	182	-309
Resultaat		24.025	25.940	-440	25.500	24.822	678

Toelichting op de financiële afwijkingen lasten en baten

beleidsthema	toelichting op afwijking lasten en baten
Veiligheid	<p>In 2023 zijn er geen extra bao's ingehuurd (€ 46.000 (V) minder lasten) omdat de beëdiging pas rond was na het evenementen seizoen 2023. Er zijn wel toezichthouders van ATC ingehuurd. Deze zijn goedkoper dan beëdigde boas, maar hebben minder bevoegdheden.</p> <p>In de begroting 2023 was meegenomen dat de brandweerkazerne verkocht zou worden, dit is niet gelukt. Inmiddels is de brandweerkazerne in 2024 wel verkocht voor het bedrag van € 610.000 (conform raming).</p>
Bijstand en schulden	<p>Voor het onderdeel minimabeleid is een bedrag van ca € 75.000 (V) niet besteed. Het betreft voor een belangrijk deel budget voor het uitbetalen van de energietoelagen. Naar verwachting wordt een groot deel hiervan alsnog in 2024 uitgekeerd. Als gevolg van een wijziging van de systematiek voor de berekening van de bijdrage aan de gemeenschappelijke regeling Kust- Duin en Bollenstreek is er sprake van een bedrag van ca € 53.000 (V) lagere kosten voor de sociale werkvoorziening. De wijziging betreft de één op één doorbetaling van de integratie uitkering Participatie. Voorheen werd deze uitkering voor het onderdeel WSW een op een doorbetaald. Met ingang van 2023 is dat niet meer het geval. Tenslotte zijn er voor reïntegratievoorzieningen ten opzichte van de raming ca € 27.000 (V) lagere kosten gemaakt.</p> <p>In de opbrengsten is sprake van een extra rijksbijdrage van ca € 104.000 (V), voornamelijk door het opnemen een aanvullende vangnetuitkering voor de bijstandskosten. Verder is er in totaal ca € 78.000 (V) extra opbrengsten verhaal en overige opbrengsten gerealiseerd.</p>
Participatie	<p>Er is sprake van een voordeel op het beleidsthema participatie. Dit komt door hogere kosten voor inburgering en diverse voordelen. De hogere kosten voor inburgering zijn een gevolg van de hogere taakstelling voor de huisvesting/inburgering van statushouders (€ 165.000 (N)). Hier staat overigens een bijna even zo grote extra rijksbijdrage tegenover. De kosten voor Particuliere Opvang Oekraïners (POO) vallen € 234.000 (V) lager uit dan begroot. Er is met name een lager bedrag aan uitkeringen verstrekt door vertrek, werkaanvaarding en de invoering in februari 2023 van een wijziging van de hoogte van de toelage. Dit leidt overigens ook tot lagere rijksinkomsten. Voor de Gemeentelijke Opvang Oekraïners (GOO) is € 24.000 (V) minder uitgegeven dan geraamd. In de begroting 2023 is een budget opgenomen van € 48.000 (V) voor opvang statushouders. Er zijn geen bestedingen gedaan. In de begroting 2024 is dit budget niet meer opgenomen. Er zijn € 47.000 (V) minder aan beheerkosten gemaakt voor accommodaties welzijn. Dit wordt met name veroorzaakt door lagere kosten voor energie, waterverbruik, onderhoud en schoonmaak, dan begroot. Als laatste is sprake van een voordeel van € 49.000 (V) als gevolg van lagere subsidies voor kunst. Er is met name een lager bedrag dan begroot aan subsidies verstrekt voor de stimulering van de lokale culturele sector in de na-coronaperiode. In 2023 was hiervoor een incidenteel budget beschikbaar.</p>
Maatschappelijke ondersteuning	<p>De hogere lasten op het beleidsthema maatschappelijke ondersteuning zijn voor een bedrag van ca € 416.000 (N) een gevolg van de niet geraamde kosten voor de maatschappelijke zorg Leidse regio (bescherm-, beschut- en begeleid wonen) die uiteindelijk worden doorbelast aan de gemeente Leiden (zie toelichting baten). Voor het overige zijn de kosten voor de Wmo voorzieningen (vervoer-, woon- en rolstoelvoorzieningen) ca € 25.000 (N) hoger dan was voorzien in de raming. De kosten voor hulp bij de huishouding zijn daarentegen € 42.000 (V) lager dan geraamd.</p> <p>De hogere baten ontstaan voor een bedrag van ca € 405.000 (V) door de niet geraamde bijdrage van de gemeente Leiden in de kosten van maatschappelijke zorg Leidse regio. Daarnaast is er rekening gehouden met een van de gemeente Leiden nog te ontvangen bedrag van in totaal € 249.358 (V) voor maatschappelijke zorg. Hiervan zal een bedrag van € 191.857 worden gereserveerd in de nieuw te openen egaliseringsreserve Maatschappelijke zorg Leidse regio. Voor het overige is er sprake van ruim € 45.000 (V) extra inkomsten als gevolg van eigen bijdrage vanuit cliënten voor diverse Wmo voorzieningen en overige opbrengsten.</p>
Gezondheid	<p>Er zijn hogere lasten verantwoord op het beleidsthema gezondheid. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door het besluit van het college, op verzoek van Optisport, om gebruik te maken van de uitzondering op de regeling btw-vrijstelling voor sportorganisaties voor het zwembad Poelmeer. Om gebruik te kunnen maken van de uitzondering op de btw-vrijstelling voor sportorganisaties is de huurprijs die Optisport betaalt aan de gemeente voor het gebruik van zwembad Poelmeer verhoogd en is eveneens de exploitatiebijdrage die de gemeente aan Optisport betaalt, (met een gelijk bedrag) verhoogd. Dit draagt bij aan een financieel gezonde exploitatie van het zwembad. In de decemberwijziging 2023 is dit ook aan de raad gemeld. Doordat de huurprijs en de exploitatiebijdrage met terugwerkende kracht vanaf 2019 zijn verhoogd, leidt deze fiscale constructie tot een overschrijding aan zowel de lasten- als de batenzijde van € 2.871.000 (N).</p> <p>In 2023 is een subsidie aan Optisport verstrekt van € 506.000 ter compensatie van de hoge energielasten (ook begroot). Op basis van de energieafrekening 2023 heeft Optisport echter recht op een bedrag van € 260.000. Dit betekent dat een subsidiebedrag van € 246.000 (V) wordt teruggevorderd. Hier tegenover staat ook een lagere specifieke uitkering. Daarnaast is de bijdrage aan de gemeenschappelijke regeling HECHT € 110.000 (V) lager dan begroot. In eerste instantie was het voornemen om de financiële gevolgen van de nieuwe CAO afspraken in 2023 door te berekenen aan de deelnemende gemeenten. In december 2023 heeft het Algemeen Bestuur van HECHT besloten hiervan af te zien. Ook is € 65.000 (V) minder uitgegeven dan begroot voor de Regeling specifieke uitkering sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en de sociale basis (SPUK GALA). Als laatste zijn er voordelen van respectievelijk € 34.000 (V) en € 24.000 (V) op beheer sportvelden en terreinen en op beheer gymlokalen.</p> <p>Er zijn hogere baten verantwoord op dit beleidsthema. Het verschil wordt nagenoeg geheel verklaard door hogere baten van € 2.871.000 (V) uit verhuur van het zwembad als gevolg van een fiscale regeling zoals hierboven toegelicht. De overige voordelen zijn hogere inkomsten € 41.000 (V) voor sport/gymfaciliteiten en € 21.000 (V) aan hogere specifieke uitkeringen van het Rijk. Daarnaast is er een lagere specifieke uitkering van € 246.000 (N) vanwege lagere energielasten bij Optisport.</p>

beleidsthema**toelichting op
afwijking lasten en baten**

Jeugdhulp

Er is sprake van een voordeel op het beleidsthema jeugdhulp. In 2023 is er een exploitatiebudget van € 150.000 (V) voor duurzaamheidsmaatregelen Het Dok. De werkzaamheden zijn gerealiseerd, maar zijn verantwoord op het reeds afgesloten krediet uitbreiding Het Dok. Het exploitatiebudget valt derhalve vrij. Daarnaast is in 2023 een incidenteel budget van € 120.000 begroot voor advieskosten onderwijshuisvesting ten behoeve van drie haalbaarheidsonderzoeken conform het vastgestelde IHP (Integraal Huisvestingsplan onderwijs) en ondersteuning bij de actualisatie van het IHP. De werkzaamheden zijn nog niet geheel afgerond. Het niet-bestede bedrag is € 49.000 (V). Het voordeel op het budget nieuwkomersonderwijs bedraagt € 60.000 (V). Dit komt o.a. omdat de definitieve afrekening 2022 voor de taaklas bij de Daltonschool € 28.000 lager uitvalt. Voorts heeft de verwachte aansluiting bij de Vliegende Brigade Leidse Regio -voor ondersteuning van leerlingen na uitstroom uit de taakklas- vertraging opgelopen. Er is ook € 67.000 minder uitgegeven aan subsidies in het kader van het Nationaal Programma Onderwijs (NPO-gelden). Deze lasten worden gedekt door een specifieke uitkering. De baten zijn overeenkomstig ook lager opgenomen. Conform de rijksregeling kunnen de niet-bestede gelden worden meegenomen naar 2024.

Een overig voordeel van € 34.000 (V) op dit beleidsthema heeft betrekking op de kosten van kinderopvang. Er is minder gebruik gemaakt van de Peuterregeling en er waren minder incidentele inspecties nodig in de kinderopvang. De hoeveelheid incidentele inspecties hangt af van het aantal nieuwe aanvragen en aantal handhavingsszaken. Voorts vallen de kosten voor beheer accommodaties kindervang € 25.000 (V) lager uit dan begroot. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door lagere kosten voor energie en onderhoud. Ook is een lager bedrag van € 33.000 (V) aan subsidies voor uitvoering jeugd- en jongerenwerk verstrekt, dan begroot. In de begroting 2024 is het subsidiebudget neerwaarts bijgesteld. De kosten voor onderwijsbeleid vallen € 24.000 (V) lager uit dan begroot. Dit wordt o.a. veroorzaakt door lagere kosten voor vakonderwijs en kosten MOP/onderwijsprognoses. Daarnaast is sprake van diverse kleinere voor- en nadelen op de kosten voor huisvesting onderwijs van per saldo ca. € 50.000 (V) voordelig. Het betreft hier kosten voor vergoeding glasschade aan scholen, beveiligingskosten, energiekosten, huur- en leasekosten ed. Ook is € 12.000 (V) minder aan subsidies verstrekt voor voor- en vroegtijdse educatie. Als laatste is sprake van een voordeel van € 46.000 (V) als gevolg van lagere rente- en afschrijvingslasten. Hier tegenover staan ook een tweetal nadelen. De kosten voor OZB van de scholen vallen € 71.000 (N) hoger uit dan begroot. De budgetten hiervoor worden niet jaarlijks geïndexeerd, terwijl de OZB tarieven wel jaarlijks stijgen. Daarnaast is sprake van een nadeel van € 27.000 (N) op leerlingenvervoer. Bij het bepalen van de raming in de begroting is geen rekening gehouden met de btw kosten (9%). Bovendien stijgen de kosten als gevolg van de jaarlijkse prijsindexering o.b.v. het contract.

Op de onderdelen Centrum voor Jeugd en Gezin en het JGT is in totaal een bedrag van ca € 65.000 (V) niet tot besteding gekomen. Daarnaast is het aantal verstrekte PGB's Jeugd gedaald met als gevolg ca € 82.000 (V) lager kosten dan geraamd. De kosten voor het onderdeel regionale jeugdhulp zijn per saldo ca € 242.000 (N) hoger voor Oegstgeest dan geraamd. Dit betreft voor een belangrijk deel een tegenvaller die pas bij de totstandkoming van de laatste prognose in maart 2024 duidelijk is geworden. Regionaal is een tekort van 4,9 miljoen als gevolg van facturatieproblemen bij grote zorgaanbieders (0,7 miljoen), toename gebruik van het expertteam (2,9 miljoen), en een toename van Landelijke Transitie Arrangementen (1,3 miljoen).

**Verrekening reserves programma 4
(bedragen x € 1.000)**

		Rekening 2022	Begroting 2023	Wijziging Begroting	Begroting 2023 na wijziging	Rekening 2023	Vershil 2023
Reserve Wmo/3D	Toevoeging	281	56	0	56	173	-117
	Onttrekking	-183	-183	0	-183	-183	0
Saldo		98	-127	0	-127	-10	-117
Eg. reserve Maatsch. Zorg Leidse regio	Toevoeging	0	0	0	0	192	-192
	Onttrekking	0	0	0	0	0	0
Saldo		0	0	0	0	192	-192
Totaal	Toevoeging	281	56	0	56	365	-309
	Onttrekking	-183	-183	0	-183	-183	0
Verrekening reserves programma 4		98	-127	0	-127	182	-309

Toelichting op de financiële afwijkingen reserves*Reserve Wmo/3D*

Het positieve resultaat op de relevante kostenplaatsen binnen het Sociaal domein bedraagt € 117.000. Dit resultaat wordt gestort in de reserve WMO/3D.

Reserve Maatschappelijke zorg Leidse regio

Het positieve resultaat op de relevante kostenplaatsen Maatschappelijke zorg Leidse regio bedraagt € 192.000. Dit resultaat wordt gestort in de egalisatiereserve Maatschappelijke zorg Leidse regio.

Verbonden partijen**Verbonden partijen****Bijdrage aan programmadoelstellingen**

HECHT (voorheen Regionale Dienst Openbare Gezondheidszorg)

De wettelijke taken die Hecht uitvoert zijn de jeugdgezondheidszorg (thema Jeugdhulp) en het bevorderen en monitoren van de volksgezondheid - inclusief bestrijding van infectieziekten (beleidsthema Gezondheid).
Veilig thuis, het Jeugd Preventie Team (JPT) en het Crisis Interventie Team (CIT) zijn samen met de onderdelen binnen de Veiligheidsregio, ondergebracht in het Zorg en Veiligheidshuis. (beleidsthema Gezondheid)

Verbonden partijen

Bijdrage aan programmadoelstellingen

GR VRHM (Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio Hollands Midden)

In de GR VRHM werken wij met de hulpverleningsdiensten aan de veiligheid. De GR VRHM bereidt zich voor op rampen en ernstige ongelukken en neemt maatregelen om toenemende risico's beter te beheersen. Concreet voert de VRHM - in de vorm van verlengd lokaal bestuur - ook de brandweezorg uit (denk aan het blussen van branden, hulpverlening bij ongevallen, et cetera). Ook houdt de VRHM een gemeenschappelijke meldkamer in stand. *(beleidsthema Veiligheid)*

GR KDB (Gemeenschappelijke Regeling Kust-, Duin- en Bollenstreek)

De GR KDB gaat over het werkbedrijf van de Kust-, Duin- en Bollenstreek. Een deel van de inwoners in Oegstgeest met een indicatie Wsw (oud) werkt via de GR KDB. De GR KDB fungeert tevens als werkgeversservicepunt en biedt 'nieuw beschut' en garantiebanen in de Bollenstreek. Hier maken wij op incidentele basis gebruik van. *(beleidsthema Bijstand en schulden)*

4.1.5 Programma 5 Bestuur

Beleidsthema's	Portefeuillehouder	Afdeling
Bestuur	E.R. Jaensch / T.I.M. van Tongeren/ C. Oudendijk	Bestuur en Strategie
Griffie & raad	E.R. Jaensch	Bestuur en Strategie
Publiekszaken	E.R. Jaensch	Publiekszaken en Klantcontact

Waar dit programma over gaat

Dit programma gaat over de ondersteuning van het gemeentebestuur (raad en college) om goed te kunnen functioneren en op deze manier de gestelde doelen te kunnen behalen voor de inwoners van Oegstgeest. Daarnaast zijn er thema's opgenomen die organisatiebreed worden opgepakt, namelijk regionale samenwerking, burgerparticipatie en duurzaamheid.

Zowel in de Leidse regio als in andere verbanden wordt ambtelijk en bestuurlijk samengewerkt. Per opgave, zowel bij inhoudelijke onderwerpen als bij uitvoerende taken, wordt bekeken welke vorm van samenwerking hier het beste bij past, waarbij de schaal van de Leidse regio het vertrekpunt is.

In 2023 is hard gewerkt aan het opstellen van de nieuwe Lokale Energiestrategie (LES) dat het vervolg zal worden op het voorgaande ambitiedocument "De toekomst is nu" en uitvoeringsprogramma "Impuls Duurzaam Oegstgeest". De LES is een combinatie van de vertaling van de Regionale Energiestrategie (RES) die in 2021 is vastgesteld en het bovengenoemd ambitiedocument en uitvoeringsprogramma. De LES zal naar verwachting Q2 2024 worden vastgesteld. In de LES wordt onder andere uitgewerkt hoe we toewerken naar een energieneutraal en duurzaam Oegstgeest in 2050 met een aantal tussendoelen in 2030. Dat doen we samen met andere overheden, inwoners, bedrijven en organisaties.

Oegstgeest heeft een oude traditie van het betrekken van burgers bij beleidsvorming en -ontwikkeling. Om de participatie voor de verschillende projecten te blijven waarborgen is er in 2022 een Leidraad vastgesteld door de gemeenteraad. Hiermee staan we op verschillende mogelijkheden open voor burgerinitiatieven en wordt dit actief gefaciliteerd. Daarnaast gaat dit programma ook over de publieke dienstverlening; via de publieksbalies, telefonisch of online.

Programmadoelstelling

Een toekomstbestendige, samenwerkende en duurzame gemeente Oegstgeest, die inwoners betreft bij (uitvoering van) beleid en die werkt aan efficiënte en kwalitatief goede dienstverlening.

Beleidsthema Bestuur

Doelen en behaalde resultaten

Participatie

Doel 1	We blijven investeren in het participatieplatform "DoeMee Oegstgeest" en het burgerpanel: o.a. door middel van de evaluatie van twee participatietrajecten.
Resultaat	In 2023 hebben we twee participatietrajecten geëvalueerd: de totstandkoming van het evenementenbeleid en die van de Omgevingsvisie Oegstgeest. De evaluaties laten, op hoofdlijnen, zien dat de participatie trajecten een positieve bijdrage geleverd hebben en dat deelnemers waardevolle input konden aandragen. Wel is het van groot belang om tussentijds te communiceren over de manier waarop de inbreng verwerkt wordt en dat niet pas achteraf te doen. Ook is het bij complexe ontwikkelingen nodig om een heldere participatievraag te formuleren en die tijdens het proces in beeld te houden. Dat heeft de betrokkenen houvast en helpt om verwachtingen te managen. Het Doe Mee Platform is ingezet voor diverse grote ontwikkelingen, zoals bijvoorbeeld de herinrichting van de Rijnzichtweg/Rijnsburgerweg. Het platform is juist ook ingezet voor kleinere projecten die inwoners direct raken, zoals keuze voor groen en spelen. Via een digitaal burgerpanel hebben we inwoners gevraagd naar hun ervaringen, ideeën en wensen op het gebied van afvalscheiding (VANG).
Doel 2	Voor alle beleidstrajecten en projecten die opgestart worden denken we aan de voorkant na over het participatieaspect en nemen dit in de planvorming mee. Deze participatietoets vindt plaats aan de hand van onze Leidraad voor Participatie.
Resultaat	De Leidraad voor Participatie is een vast onderdeel geworden van onze advisering op dit gebied. Ook de inzichten uit de beide evaluatietrajecten en de signalen van gesprekspartners benutten we voor nieuwe projecten.
Doel 3	We breiden de mogelijkheid om te participeren uit met een digitaal burgerloket. Het digitaal burgerloket is een plek waar burgers hun eigen initiatieven kunnen indienen. Dit geeft burgers de mogelijkheid om op verschillende niveaus te participeren.
Resultaat	Het platform is ingericht. Echter, het ontbreken van capaciteit en verdere middelen heeft ertoe geleid dat het college in 2023 heeft besloten om geen uitvoering te geven aan het participatieplatform.
Doel 4	We werken aan een methodiek om complexe maatschappelijke opgaven samen met partners op te pakken en ons als organisatie rond de opgave te organiseren. In 2023 doen we hier eerste ervaringen mee op.
Resultaat	In 2023 hebben we de methodiek vastgesteld en eerste ervaringen opgedaan met opgavegericht werken rondom het Gezondheidsplan. Vooral binnen de gemeentelijke organisatie zijn er stappen gezet om met een integrale blik maatschappelijke opgaven op te pakken. Dit is een continu proces dat afhankelijk van vraagstukken en capaciteit stap voor stap wordt uitgebreid.
Doel 5	In 2023 richten we een collegespreekuur in, waar inwoners in gesprek kunnen met de collegeleden.
Resultaat	Het collegespreekuur is in 2023 (nog) niet ingericht. Het college heeft dit op een andere wijze ingericht, onder andere door middel van 'college op de markt' en dat zullen wij blijven doen. Op deze wijze kunnen inwoners op deze momenten zonder afspraak kennismaken met het college, hun vragen stellen, ervaring of zorg delen of gewoon een goed gesprek voeren. Verder is het college op een laagdrempelige wijze aanspreekbaar voor inwoners die vragen of opmerkingen hebben.

Regio

Doelen en behaalde resultaten

Doel 1	We zijn doordrongen van de nut en noodzaak van regionale samenwerking en waar logisch en waardevol breiden we dit uit, met als hoofddoel de zelfstandigheid van Oegstgeest. We maken ons zichtbaar in de regio en we communiceren duidelijk over onze standpunten. Onze samenwerkingspartners weten wat ze aan ons hebben.
Resultaat	De Nota verbonden partijen is in 2023 geactualiseerd. Hierbij zijn de hiervoor genoemde uitgangspunten meegenomen.
Doel 2	We investeren in onze zienswijzen voor begrotingen van de verbonden partijen en nemen de kadernota's van de verbonden partijen op in de raadsplanning, waardoor er minder controle aan de achterkant en meer sturing aan de voorkant plaatsvindt.
Resultaat	De kadernota's van de verbonden partijen worden door de griffie geplaatst in het raadsinformatiesysteem.
Doel 3	We blijven ons regionaal hard maken voor en investeren in het bevorderen van transparantie van de samenwerkingsverbanden door in te zetten op digitale toegankelijkheid van vergaderingen en documenten van de verbonden partijen.
Resultaat	Inmiddels en waar mogelijk zijn de vergaderingen van de meeste samenwerkingsverbanden digitaal toegankelijk en worden de vergaderstukken beschikbaar gesteld via hun websites. Ook de overige documenten zijn beschikbaar via de desbetreffende websites.

Duurzaamheid

Doel 1	We leveren warmteplannen voor de Bloemenbuurt en Nieuw-Rhijnegeest op, waarbij inzet van energiecoaches en ondersteuning van huishoudens met energiearmoede een onderdeel zijn.
Resultaat	In 2023 is verder gewerkt aan de warmteplannen voor de Bloemenbuurt en Nieuw-Rhijnegeest. Daarvoor is nog een aantal bewonersavonden georganiseerd. Naar verwachting zullen de warmteplannen in maart 2024 definitief opgeleverd worden.
Doel 2	We werken met de Leidse regio en Katwijk verder aan het faciliteren en organiseren van een open regionaal warmtesysteem.
Resultaat	In oktober 2023 heeft de raad besloten om het samenwerkingsverband Warmte Leidse Regio tot eind 2027 voort te zetten. In dit kader wordt gewerkt aan het bewerkstelligen van een open regionaal energiesysteem. In 2023 zijn nog onderzoeken uitgevoerd naar kostenverevening tussen verschillende warmtebronnen en naar de verschillende soorten rolneming en samenwerking als het gaat om bijvoorbeeld een publiek integraal warmtenet. De resultaten van deze onderzoeken worden in 2024 in verdere uitwerkingen meegenomen.
Doel 3	We stellen in 2023 een Lokale Energiestrategie op, waarin we aangeven hoe en binnen welke kaders we de afspraken uit de RES 1.0 gaan uitvoeren.
Resultaat	Er is in heel 2023 gewerkt aan het opstellen van een Lokale Energiestrategie (LES) deze LES is een uitwerking van de Regionale Energiestrategie (RES) en omvat ambities en doelstellingen om in 2050 Oegstgeest energieneutraal te laten zijn. Om bewoners en de raad mee te nemen zal de LES rond april 2024 nog ter inzage komen te liggen en wordt daarna definitief vastgesteld.
Doel 4	We bekijken de gehele ambtelijke inzet op de thema's klimaatadaptatie en energiebesparing en bekijken waar de extra intensiveringsmiddelen uit het coalitieakkoord het meest effectief ingezet kunnen worden om tot herkenbaar, voelbaar resultaat voor inwoners te komen.
Resultaat	We blijven doorlopend in gesprek over de ambtelijke inzet die noodzakelijk is voor het behalen van voortgang op de hierboven gestelde doelen alsmede uitvoering van de klimaatadaptatiestrategie. In 2023 is bij de kaderbrief een aanvraag voor een aantal formatieplaatsen voor de energietransitie, klimaatadaptatie, duurzaamheidscommunicatie en ruimtelijke inpassing van de energietransitie aangevraagd. Hiervoor is structureel duurzaamheidsbudget ingezet. Daarnaast liep in 2023 ook de CDOKE regeling vanuit het Rijk waarmee extra capaciteit kan worden ingezet voor het behalen van de doelen uit het Klimaatakkoord.

Beleidsthema Griffie en raad

Doelen en behaalde resultaten

Doel 1	We inventariseren bij de raadsleden welke opleidingen zij willen volgen en in welke zaken zij een deskundigheidsbevordering noodzakelijk achten.
Resultaat	Deze uitvraag is gedaan. Dit heeft onder meer geleid tot een training snellezen.
Doel 2	We overleggen met de raad hoe zij willen samenwerken met raadsleden uit andere gemeenten.
Resultaat	Voor wat betreft Holland Rijnland is overeengekomen dat er een week voorafgaand aan een AB-vergadering een overleg binnen de Leidse regio plaatsvindt. Voor de overige regelingen is dat lastiger, omdat er geen raadsleden in de diverse AB's zitting hebben. De griffiers zijn hierover nog in overleg.

Beleidsthema Publieke dienstverlening

Doelen en behaalde resultaten

Doel 1	Goede communicatie staat ten dienste aan de informatievoorziening en de dialoog tussen inwoners en gemeente. We leveren hiervoor een concreet plan op waarin speerpunten uit het coalitieakkoord zoals participatie, zichtbaarheid en betrokkenheid van mensen met een taalachterstand een plek krijgen. We gaan aan de slag met de uitvoering.
Resultaat	Op 31 maart 2023 heeft het college het Communicatiekader 2023-2026 vastgesteld. Belangrijke speerpunten zijn: het dorp nog meer betrekken, laten zien wat we voor inwoners doen en laagdrempelig contact faciliteren tussen inwoners, bestuur en medewerkers. We koppelden hier in 2023 verschillende acties aan. Zo organiseerden we, samen met Taalhuis Bibliotheek Bollenstreek, de eerste 'brievenwasserette' in deze regio om het taalniveau in onze brieven te verbeteren. Er zijn meerdere schrijfcoaches gestart in de organisatie en er is blijvend aandacht voor begrijpelijke teksten. Mede door digitale participatie bij projecten als het Vroege Vogelspark (80 mensen stemden op het sfeerbeeld van hun keuze) steeg het aantal nieuwe registraties op het Doe Mee Platform met 300 naar 1463. Tegelijkertijd bleef er aandacht voor persoonlijk contact via bijvoorbeeld inloopbijeenkomsten, gesprekken op locatie en de aanwezigheid van het college op de markt. Via de Oegstgeester Courant en de sociale media gaven we inwoners meer zicht op wat de gemeente voor hen doet. Deze aanpak zetten we door in 2024.
Doel 2	We werken volgens het principe 'in één keer goed'. We zorgen bijvoorbeeld dat inwoners en organisaties via alle kanalen dezelfde juiste informatie over onze dienstverlening vinden. We monitoren regelmatig onze bereikbaarheid via de telefoon, de website en de welkombalie en sturen waar nodig bij. We bereiden ons qua capaciteit voor op de verwachte piek in de aanvragen van reisdocumenten in 2023/2024 zodat onze dienstverlening op peil blijft.
Resultaat	In 2023 hebben we onze telefonische bereikbaarheid beter georganiseerd door te gaan werken met belgroepen in Teams. Een inwoner kan hierdoor sneller doorverbonden worden. Het aantal terugbelnotities voor de verschillende teams is aanzienlijk teruggedrongen. Daarnaast zijn de wachttijden verkort door het inzetten van antwoordservice A2. Is er geen beschikbare KCC-medewerker, dan wordt een beller doorgeschakeld naar deze antwoordservice. A2 neemt de vraag in behandeling en zorgt dat het KCC de beller dezelfde dag nog terug kan bellen. Er vond voortdurend afstemming plaats tussen medewerkers die verantwoordelijk zijn voor klantcontact, website en communicatie. Hierdoor werd informatie integraal gedeeld en waar nodig snel verduidelijkt op basis van signalen van inwoners. We hebben voorbereidingen getroffen om de reisdocumentenpiek op te vangen. Denk hierbij aan het opleiden van KCC-medewerkers zodat zij inzetbaar zijn bij Burgerzaken. Ook is er gewerkt aan aanpassingen in de hal van het gemeentehuis zodat we klanten snel verder kunnen helpen. Deze werkzaamheden zijn gestart in 2023 en opgeleverd begin 2024. Er is een snelbalie geopend voor paspoorten en ID-kaarten en een afhaalbalie naast de bestaande welkombalie.
Doel 3	We maken het inwoners gemakkelijk door onze dienstverlening waar het kan digitaal aan te bieden. Onze digitale dienstverlening (website en formulieren) is inhoudelijk up to-date, 24/7 bereikbaar en voldoet aan de privacyrichtlijnen. We zijn voorbereid op technologische ontwikkelingen en nieuwe wetgeving die regelt dat inwoners en organisatie zaken met de overheid digitaal af moeten kunnen handelen. In 2023 inventariseren we eventuele knelpunten op dit gebied.
Resultaat	Ook in 2023 was onze digitale dienstverlening op orde en bereikbaar. De website voldoet aan de wettelijke toegankelijkheids- en privacyeisen en was in 2023 goed bereikbaar met 99,9% uptime. We werken samen in het regionale project OTO, waaronder de Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer (Wmebv) valt.
Doel 4	We bereiden ons voor op nieuwe wetgeving die regelt dat inwoners en organisaties via een portal gemakkelijk toegang hebben tot digitale overheidsdienstverlening in de Europese Unie. Denk hierbij aan het toevoegen van Engelstalige informatie. We werken hiervoor samen met de VNG en zullen dit in 2023 verder uitwerken.
Resultaat	De Single Digital Gateway (SDG) geeft burgers en bedrijven makkelijk toegang tot digitale overheidsdienstverlening in de Europese Unie. Dat gebeurt met het portaal (gateway) Your Europe. Deze centrale toegangspoort verwijst gebruikers door naar de juiste websites in de verschillende lidstaten. Via Your Europe kunnen burgers en bedrijven op een eenvoudige manier betrouwbare informatie vinden over overheidsdiensten,-producten en -procedures in Europa. In 2024 werken we verder aan het aanbieden van lokale informatie in het Engels.
Doel 5	We zorgen voor een voor iedereen toegankelijke dienstverlening volgens het VN Verdrag Handicap. We zorgen ervoor dat de website blijft voldoen aan de Webrichtlijnen en dat onze digitale formulieren toegankelijk zijn conform de gestelde eisen. Daarnaast maken we de stembureaus (daar waar mogelijk) ook toegankelijk conform deze eisen.
Resultaat	De gemeentelijke website voldoet aan de toegankelijkheidseisen. Dit laten we iedere 3 jaar toetsen conform de wettelijke verplichting. Het voldoen aan de wettelijke eisen is een dagelijkse taak. In 2023 hebben we veel aandacht besteed aan het stroomlijnen van het aanleverproces en aandacht voor het correct aanleveren van content door collega's. In 2023 zijn we gestart met het in kaart brengen van alle digitale middelen die moeten voldoen aan de toegankelijkheidseisen en wat ervoor nodig is om aan de wet BDTO te voldoen. We zijn ook overgestapt op een nieuw en toegankelijker systeem waarmee online een afspraak bij ons gemaakt kan worden. Ook in 2024 zal veel van onze aandacht naar een toegankelijke digitale dienstverlening uitgaan. Daarin trekken we regionaal op in het project OTO (Open en toegankelijke Overheid) waaronder de wetten BDTO (besluit digitale toegankelijkheid overheid), WOO (Wet open overheid), WEP (Wet elektronische publicaties) en WMEBV (Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer) vallen.

Krediet

Toelichting

Doorschuiven (ouder dan drie jaar)

Publiekzaken en Klant centrum applicatie digitale formulieren

Restant krediet € 8.364.
In 2024 wordt dit project van de geleverde eDiensten afgesloten.

Baten en lasten Bestuur

Wat heeft het gekost?

5 BESTUUR (bedragen x € 1.000)		Rekening 2022	Begroting 2023	Wijziging Begroting	Begroting 2023 na wijziging	Rekening 2023	Verschil 2023
Beleidsstema Bestuur	Lasten	2.490	2.497	-214	2.283	2.548	-265
	Baten	-384	0	-134	-134	-774	640
Saldo		2.105	2.497	-348	2.149	1.774	375
Beleidsstema Griffie en Raad	Lasten	915	905	48	954	912	42
	Baten	0	0	0	0	0	0
Saldo		915	905	48	954	912	42
Beleidsstema Publiekszaken	Lasten	1.120	1.041	211	1.252	1.345	-92
	Baten	-404	-186	-67	-253	-394	141
Saldo		716	855	144	999	951	49
Programma	Lasten	4.524	4.444	46	4.490	4.805	-315
	Baten	-788	-186	-201	-388	-1.168	781
Saldo van baten en lasten		3.736	4.258	-156	4.102	3.637	466
Reserves	Toevoeging	0	0	204	204	204	0
	Onttrekking	-685	-265	0	-265	-265	0
Mutaties reserves		-685	-265	204	-61	-61	0
Resultaat		3.050	3.993	49	4.041	3.576	466

Toelichting op de financiële afwijkingen lasten en baten

beleidsthema	toelichting op afwijking lasten en baten
Bestuur	<p>De SPUK lasten van Energiearmoede t.h.v. € 136.000 (N) waren niet gebudgetteerd.</p> <p>De volgende plannen met betrekking de energietransitie t.h.v. € 110.000 (N) zijn in 2023 uitgevoerd: de wijkuitvoeringsplannen voor bloemenbuurt en Nieuw Rhijngest, advieskosten haalbaarheid LT-collectief Nieuw-Rhijngest, ondersteuning LES en gegevens DOE tafel. Het budget energietransitie was in 2022 beschikbaar gesteld, echter doordat er geen capaciteit was in 2022, konden de plannen pas in 2023 worden aangestuurd en uitgevoerd. We hebben in het boekjaar 2023 rijksmiddelen gekregen voor de regeling CDOKE (Capaciteit Decentrale Overheden voor Klimaat- en Energiebeleid), de lasten t.h.v. € 42.000 (N) waren niet geheel gebudgetteerd. Daarnaast waren de samenhangende baten ook niet gebudgetteerd. Dit was bij de begroting 2023 nog niet bekend.</p> <p>De SPUK baten van Energiearmoede t.h.v. € 136.000 (V) waren niet gebudgetteerd.</p> <p>We hebben in het boekjaar 2023 rijksmiddelen gekregen voor de regeling CDOKE (Capaciteit Decentrale Overheden voor Klimaat- en Energiebeleid) t.h.v. € 321.000 (V) die niet waren gebudgetteerd.</p> <p>Door de gunstige rekenrente voor de wethouders pensioenen heeft er een vrijval van de voorziening plaatsgevonden t.h.v. € 96.000 (V), die niet was geraamd. Dit was in januari 2024 bekend.</p> <p>Er heeft een onttrekking aan de voorziening wethouders pensioenen plaats gevonden t.h.v. € 87.000 (V), voor de betaalde pensioenen in 2023. De dotatie en onttrekking aan de voorziening wachtgeldten was nagenoeg even hoog.</p>
Publiekszaken	<p>Bij het vaststellen van de definitieve begroting is er geen rekening gehouden met de stijgende lasten t.h.v. € 47.000 (N) van reis- en rijdocumenten. Er waren twee verkiezingen die meer lasten met zich mee hebben gebracht door onder andere vergoeding voor stembureauleden, portokosten, opleidingskosten etc. In totaal was dit € 22.000 (N). Er zijn meer uittreksels uitgegeven uit de GBA (Gemeentelijke Basisadministratie) en het Bevolkingsregister dan was begroot. De hogere lasten waren € 15.000 (N).</p> <p>Bij het vaststellen van de definitieve begroting is er geen rekening gehouden met de stijgende opbrengsten van reis- en rijdocumenten t.h.v. € 102.000 (V). Daarnaast zijn er hogere legesopbrengsten ad € 36.000 (V) ten aanzien van uittreksels uit de GBA en het Bevolkingsregister.</p>

Verrekening reserves programma 5 (bedragen x € 1.000)		Rekening 2022	Begroting 2023	Wijziging Begroting	Begroting 2023 na wijziging	Rekening 2023	Vershil 2023
Res. Investeringsstr. Holland Rijnland	Toevoeging	0	0	0	0	0	0
	Onttrekking	-401	-265	0	-265	-265	0
Saldo		-401	-265	0	-265	-265	0
Reserve Duurzaamheid	Toevoeging	0	0	204	204	204	0
	Onttrekking	-285	0	0	0	0	0
Saldo		-285	0	204	204	204	0
Totaal	Toevoeging	0	0	204	204	204	0
	Onttrekking	-685	-265	0	-265	-265	0
Verrekening reserves programma 5		-685	-265	204	-61	-61	0

Verbonden partijen

Verbonden partijen

Bijdrage aan programmadoelstellingen

Belastingensamenwerking Gouwe-Rijnland

Deze partij draagt bij aan een kwalitatief betere dienstverlening. Dit gebeurt met name door een doelmatige heffing en invordering van de gemeentelijke belastingen.

Holland Rijnland

Holland Rijnland draagt binnen de regio zorg voor een optimale verbinding, ontmoeting en samenwerking op ruimtelijk, economisch en sociaal gebied.

4.1.6 Overhead, bedrijfsvoering en vennootschapsbelasting (Vpb)

Beleidsthema	Portefeuillehouder	Afdeling
Overhead	E.R. Jaensch / C. Oudendijk	Bedrijfsondersteuning
Vennootschapsbelasting	C. Oudendijk	Bedrijfsondersteuning
Onvoorzien	C. Oudendijk	Bedrijfsondersteuning

Waar dit programma over gaat

Goede bedrijfsvoering is een voorwaarde om samen met de organisatie en de samenleving resultaten in het dorp te bereiken. Juist in tijden met grote opgaven en financiële krapte is het nodig om te blijven investeren in de kwaliteit van bedrijfsvoering. Beleid en bedrijfsvoering raken steeds meer met elkaar verweven. Denk hierbij aan steeds meer wettelijke eisen die gesteld worden aan ICT-systemen waarin bijvoorbeeld vergunningsaanvragen van inwoners en bedrijven afgehandeld worden. Of aan strengere verantwoordingsregels voor accountants.

Programmadoelstelling

Het ondersteunen van de organisatie ten behoeve van de beleidsuitvoering en -ontwikkeling.

Beleidsthema Overhead

Doelen en behaalde resultaten

Directie en control

Doel 1	We bewaken de voortgang van de projecten en uitnutting van de kredieten met managementrapportages. Door het werken met een verplichtingenadministratie ontstaat er een beter financieel beeld voor management en college. De effecten worden gerapporteerd aan de Raad in de Voorjaarsnota en Najaarsnota.
Resultaat	De managementrapportages zijn in 2023 ingevoerd en worden maandelijks besproken in het managementteam, door middel van deze rapportages kan er eerder een signaal worden gegeven aan het college en de raad wanneer er mutaties in budgetten of investeringen plaats moeten vinden.

Organisatorische ondersteuning

Doel 1	Centrumgemeente Leiden stelt in 2023 een strategische bedrijfsvoeringsagenda op in overleg met de partnergemeenten. In die agenda kunnen we veel van de bedrijfsvoerings-vraagstukken onderbrengen die we noodzakelijk vinden om onze dienstverlening op peil te houden en te versterken.
Resultaat	In 2023 is gestart met de formulering van de strategische bedrijfsvoeringsagenda, die begin 2024 is afgerond. Oegstgeest heeft als partner zijn inbreng gedaan. De agenda zet in op duurzame inzetbaarheid, wendbare bedrijfsvoering en digitale transformatie.

Gemeentelijke huisvesting

Doel 1	We beheren en onderhouden de gemeentelijke huisvesting planmatig.
Resultaat	We hebben inspecties uitgevoerd voor de Meerjarenonderhoudsplanning en noodzakelijke onderhoudsmaatregelen zijn uitgevoerd.
Doel 2	We volgende de duurzaamheidsdoelstellingen van het Rijk en we doen onderzoek in hoeverre bij groot onderhoud, op natuurlijke momenten haalbare en rendabele energiebesparende opties doorgevoerd kunnen worden. Er wordt hiermee beoogd om de gemeentelijke vastgoedportefeuille de komende jaren verder te verduurzamen
Resultaat	We hebben inspecties uitgevoerd voor de Routekaart duurzaamheid. De maatregelen worden afgestemd op de Meerjarenonderhoudsplanning.
Doel 3	Alle gebouwen moeten voldoen aan energielabel C. Uitzondering is het gemeentehuis deze mag doordat het monumentaal is op het huidige energielabel blijven. We nemen wel maatregelen om het energieverbruik te verminderen.
Resultaat	Op de werf zijn de thermostaatkranen vervangen en waterzijdig ingesteld. In alle locaties is de gewenste ruimte temperatuur lager ingesteld (zowel keteltemperatuur als gewenste ruimtetemperatuur) Er is onderzoek gedaan naar verduurzaming van de verwarming voor gemeentewerf en gemeentehuis.
Doel 4	We richten het gemeentehuis in met flexibele werkplekken en de vergaderruimtes met mogelijkheden om hybride (fysiek en digitaal) te vergaderen.
Resultaat	In 2023 is het flexwerken verder doorgevoerd door o.a. kasten en ladeblokken uit de kamers te verwijderen en de naambordjes bij de kamers te vervangen door enkel kamernummers. Er zijn lockers geplaatst om waardevolle en/of persoonlijke spullen kwijt te kunnen en het clean desk principe te ondersteunen. Om te zorgen voor een prettige werkomgeving en werkplek zijn diverse stiltewerkplekken gerealiseerd om rustig en geconcentreerd te kunnen werken. Daarnaast zijn belcabines geplaatst om in een afgesloten ruimte te kunnen (video)bellen zonder collega's te storen en gevoelige gesprekken te kunnen voeren.

Kredieten

Toelichting

Doorschuiven (ouder dan drie jaar)

Vervanging telefonie 2016	Het krediet bedraagt € 25.000 Er is vertraging in het project Telefonie. In 2024 is de planning om afscheid te nemen van de oude telefooncentrale en over te stappen op een nieuwe telefooncentrale.
VV verwarmingsinstallaties 226 kW	Restant krediet bedraagt € 349.294 In 2023 is de aanbesteding afgerond. Plaatsing van de hybride warmtepompen volgt in 2024.
Verduurzamen gemeentelijk vastgoed 2021	Restant krediet bedraagt € 21.929 In 2023 zijn werkzaamheden uitgevoerd t.b.v. de gemeentewerf en het gemeentehuis.

Afsluiten

Project toegangscontrole	Overbesteding van € 613 Het project is afgerond.
Vervanging bureau's 2020	Restant krediet bedraagt € 1.373 De bureau's zijn vervangen.
Verduurzaming verwarming Gemeentehuis	Krediet bedraagt € 225.000 en is abusievelijk dubbel aangevraagd (zie 7300282).

Beleidsthema Vennootschapsbelasting

Vennootschapsbelasting

Subdoel 1	We laten de aangifte Vpb door een adviseur van de Centrumregeling Leiden opstellen en in gezamenlijkheid vaststellen. Onze Vpb- activiteiten zijn beperkt, maar ook over baten uit een grondexploitatie kan er een Vpb-verplichting ontstaan.
Resultaat	..

Beleidsthema Onvoorzien

In de Begroting is er geen post Onvoorzien opgenomen. Onvoorziene uitgaven worden bij de Voorjaarsnota en Najaarsnota gemeld en verrekend met de Algemene reserve.

Baten en lasten Overhead, bedrijfsvoering en vennootschapsbelasting (Vpb)

Wat heeft het gekost?

6 OVERHEAD, BEDRIJFSVOERING, VPB (bedragen x € 1.000)		Rekening 2022	Begroting 2023	Wijziging Begroting	Begroting 2023 na wijziging	Rekening 2023	Vershil 2023
Beleidsthema Overhead	Lasten	9.765	10.099	500	10.599	10.430	169
	Baten	-168	-18	-2	-20	-279	259
Saldo		9.597	10.081	498	10.579	10.151	428
Beleidsthema Vpb	Lasten	0	1	0	1	0	0
	Baten	0	0	0	0	0	0
Saldo		0	1	0	1	0	0
Programma	Lasten	9.765	10.100	500	10.600	10.430	170
	Baten	-168	-18	-2	-20	-279	259
Saldo van baten en lasten		9.597	10.082	498	10.580	10.151	429
Reserves	Toevoeging	125	0	0	0	0	0
	Onttrekking	0	0	0	0	0	0
Mutaties reserves		125	0	0	0	0	0
Resultaat		9.722	10.082	498	10.580	10.151	429

Toelichting op de financiële afwijkingen lasten en baten

beleidsthema	toelichting op afwijking lasten en baten
Overhead	<p>Bij de centrumregeling heeft er een vermindering van het aantal accounts plaats gevonden en er is minder gebruik gemaakt van projectleiders waardoor er € 322.000 (V) minder lasten zijn. Daarnaast is er minder inhuur op openstaande formatie plaatsen, het is niet gelukt om de openstaande formatie plaatsen in te vullen hierdoor zijn er € 76.000 (V) minder lasten. Er is een voorziening gevormd voor het IKB (Individueel Keuzebudget) spaarverlof van € 197.000 (N), deze voorziening was niet begroot. Er heeft een dotatie aan de voorziening wachtgeld van € 82.000 (N) plaatsgevonden, deze was niet begroot.</p> <p>Er zijn onttrekking op de voorziening wachtgeld € 83.000 (V) dit was niet begroot. Er zijn interne medewerkers uitgeleend aan randgemeentes waardoor er € 133.000 (V) meer aan opbrengsten waren.</p>

Verrekening reserves programma 6 (bedragen x € 1.000)		Rekening 2022	Begroting 2023	Wijziging Begroting	Begroting 2023 na wijziging	Rekening 2023	Vershil 2023
Reserve Friciekosten	Toevoeging	125	0	0	0	0	0
	Onttrekking	0	0	0	0	0	0
Saldo		125	0	0	0	0	0
Totaal	Toevoeging	125	0	0	0	0	0
	Onttrekking	0	0	0	0	0	0
Verrekening reserves programma 6		125	0	0	0	0	0

Verbonden partijen

Verbonden partijen	Bijdrage aan programmadoelstellingen
N.v.t.	Per 1-1-2023 is het Servicepunt71 overgegaan naar gemeente Leiden / team IDA (Interne Dienstverlening en Advisering). Hierom is er geen Verbonden partij meer op Overhead.

4.1.7 Algemene dekkingsmiddelen

Beleidsthema	Portefeuillehouder	Team
Dekkingsmiddelen	C. Oudendijk	Bedrijfsondersteuning

Waar dit programma over gaat

Binnen de begroting onderscheiden we algemene en specifieke dekkingsmiddelen. De algemene dekkingsmiddelen zijn dekkingsmiddelen die we vrij kunnen aanwenden. Dit geld is op voorhand dus niet gebonden aan een bepaald programma of doel, maar zetten we in om tekorten op de programma's te dekken. De dekking bestaat voor het grootste gedeelte uit de algemene uitkering uit het gemeentefonds en de lokale heffingen die niet besteding gebonden zijn. De overige dekkingsmiddelen bestaan uit rentebaten en dividend.

Specifieke dekkingsmiddelen zijn de inkomsten die direct samenhangen met een bepaald programma. Dat kunnen de inkomsten zijn van het Rijk met een specifiek bestedingsdoel, de opbrengsten van gronden (programma 3) of opbrengsten uit verleende diensten, zoals het verstrekken van een paspoort (programma 5). Ook de rioolheffing en afvalstoffenheffing zijn specifieke dekkingsmiddelen. De specifieke dekkingsmiddelen verantwoorden we steeds binnen het betreffende programma.

Belangrijke ontwikkelingen zijn het wegvallen (vanaf 2022) van de precariobelasting op kabels en leidingen en de daarmee verband houdende verhoging van de OZB. Deze verhoging vindt plaats met een bedrag dat gemiddeld gelijk is aan de wegvallende doorbelastingen van Alliander en Dunea.

Programmadoelstelling

Een financieel gezonde gemeente voor nu en in de toekomst. Het voeren van een verantwoord en stabiel financieel beleid met structureel sluitende begrotingen.

Beleidsthema Dekkingsmiddelen

Doelen en behaalde resultaten

Doel 1	We passen de belastingopbrengsten tenminste aan met de inflatiecorrectie en hanteren in beginsel kostendekkende tarieven voor gemeentelijke diensten.
Resultaat	We hebben bij de berekeningen van de belastingopbrengsten gerekend met een inflatiecorrectie en hebben gezorgd voor kostendekkende tarieven in de begroting. Uit de gerealiseerde belastingopbrengsten blijkt dat een deel van de kosten van afval en riool is ingeschat. Dit heeft geleid tot een hogere kostendekkendheid dan begroot. In de paragraaf Lokale Heffingen is dit in detail in beeld gebracht.
Doel 2	We nemen de te verwachte opbrengsten uit areaaluitbreidingen van woningen en niet-woningen realistisch mee in de begroting.
Resultaat	De opbrengsten uit areaaluitbreidingen van woningen zijn realistisch meegenomen in de begroting. Uit de realisatie van 2023 blijkt dat hier een beperkte, voordelige afwijking is ontstaan. Voor de niet-woningen was dit in de begroting in eerste instantie ook het geval. Bij de Najaarsnota is de verwachte areaaluitbreiding niet goed ingeschat, waardoor de verwachte opbrengst voorzichtigheidshalve fors is verlaagd. Dit verklaart de afwijking in de realisatie over 2023 voor de OZB opbrengsten.
Doel 3	We bewaken de kwaliteit van de BSGR met het oog op volledige en betrouwbare WOZ-processen en heffings- en invorderingsprocessen van belastingen.
Resultaat	We hebben de kwaliteit van de BSGR bewaakt door deel te nemen aan de ambtelijke en bestuurlijke vergaderingen. De stukken zijn getoetst op volledigheid en juistheid. Dit jaar (2023) is er tussentijds een correctie geweest op het OZB tarief Woningen, dit heeft de BSGR goed verwerkt naast de overige invorderingsprocessen van belastingen.
Doel 4	We houden de criteria (maatstaven) in de Algemene uitkering actueel maar ook realistisch.
Resultaat	We hebben de maatstaven die gebruikt worden bij de berekeningen van de algemene uitkering in het gemeentefonds geactualiseerd en bijgehouden. Daarmee hebben we de financiële aansluiting met de actuele berekeningen vanuit het Rijk kunnen maken en hebben de mutaties verwerkt in de P&C producten van 2023. De effecten van de Decemercirculaire die het Rijk op 6 december 2023 heeft uitgebracht konden we in 2023 niet meer verwerken in een begrotingswijziging, maar zijn wel verwerkt in de jaarrekening 2023.
Doel 5	We lenen zo goedkoop mogelijk waardoor de rentelasten laag blijven. De renteopbrengsten ramen we realistisch maar voorzichtig. Waar dat noodzakelijk en voordelig wordt geacht, passen we projectfinanciering toe.
Resultaat	In 2023 zijn er geen nieuwe geldleningen aangetrokken voor de financiering van onze investeringen of andere uitgaven. In 2022 hadden we namelijk twee 40-jarige geldleningen aangetrokken voor een bedrag van in totaal € 25 miljoen. Deze middelen zijn in 2023 nog niet volledig ingezet en zijn daarom nog beschikbaar voor geplande uitgaven in 2024.

Baten en lasten algemene dekkingsmiddelen

Wat heeft het gekost?

7 ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN (bedragen x € 1.000)		Rekening 2022	Begroting 2023	Wijziging Begroting	Begroting 2023 na wijziging	Rekening 2023	Verschil 2023
Beleidsstema Dekkingsmiddelen	Lasten	111	113	541	654	437	216
	Baten	-46.597	-47.239	-2.195	-49.434	-50.623	1.189
Saldo		-46.486	-47.126	-1.654	-48.780	-50.185	1.405
Programma	Lasten	111	113	541	654	437	216
	Baten	-46.597	-47.239	-2.195	-49.434	-50.623	1.189
Saldo van baten en lasten		-46.486	-47.126	-1.654	-48.780	-50.185	1.405
Reserves	Toevoeging	4.797	405	4.068	4.473	3.871	602
	Onttrekking	-4.747	-298	-5.179	-5.477	-5.477	0
Mutaties reserves		50	107	-1.111	-1.004	-1.606	602
Resultaat		-46.436	-47.019	-2.765	-49.784	-51.791	2.008

Toelichting op de financiële afwijkingen lasten en baten

beleidsthema	toelichting op afwijking lasten en baten
Dekkingsmiddelen	<p>In de begroting hebben rekening gehouden met een omslagpercentage van 0,75%. In de realisatie moest het omslagpercentage bijgesteld worden naar 0,6%. Als gevolg hiervan hebben wij minder rente doorbelast aan de taakvelden, wat een nadeel oplevert van € 117.000 (N). Daarnaast is de voorziening dubieuze debiteuren met een bedrag van € 326.000 (V) vrij gevallen, omdat in 2024 meerdere oude vorderingen zijn ontvangen. Deze vrijval was niet begroot.</p> <p>De WOZ-waarde van woningen is meer gestegen dan waarmee rekening is gehouden bij de begroting 2023-2026. Hierdoor is er € 109.000 (V) meer gerealiseerd aan OZB woningen dan begroot.</p> <p>De gerealiseerde OZB Niet-Woningen zijn € 1.004.000 (V) hoger dan geraamd. Bij de Najaarsnota 2023 is de OZB Niet-Woningen met € 750.000 naar beneden bijgesteld. Dit was gebaseerd op een actuele raming van de BSGR. Het is gebleken dat de raming van de BSGR niet volledig was door technische problemen. Hierdoor was de mutatie in de Najaarsnota 2023 onjuist. Het overige verschil van € 254.000 is te verklaren doordat er bij de begroting 2023 een neerwaartse correctie had plaatsgevonden op de totale WOZ-waarde van de niet-Woningen. Hierin was de OZB Niet-Woningen te veel naar beneden bijgesteld.</p> <p>Er zijn minder overnachtingen gerealiseerd dan begroot, hierdoor is € 72.000 (N) minder gerealiseerd aan toeristenbelasting dan begroot.</p> <p>De baten op onze geldleningen waren € 188.000 (V) hoger ten opzichte van de begroting. Dit was het gevolg van een enerzijds gestegen rente op de uitgezette gelden en anderzijds een toename van de uitgezette gelden op het schatkistbankieren.</p> <p>Er is € 79.000 (N) minder algemene uitkering ontvangen, grotendeels doordat de maatstaf "inkomens met een laag inkomen" niet juist door het Rijk in de berekening van het gemeentefonds was opgenomen. Dit was nog niet in een begrotingswijziging verwerkt, omdat dit pas eind 2023 bekend was gemaakt.</p>

Verrekening reserves AD (bedragen x € 1.000)		Rekening 2022	Begroting 2023	Wijziging Begroting	Begroting 2023 na wijziging	Rekening 2023	Verschil 2023
Algemene reserve 7 AD	Toevoeging	4.592	0	4.068	4.068	3.466	602
	Onttrekking	-4.092	0	-5.179	-5.179	-5.179	0
Saldo		501	0	-1.111	-1.111	-1.713	602
Reserve egalisatie precario	Toevoeging	0	0	0	0	0	0
	Onttrekking	-400	0	0	0	0	0
Saldo		-400	0	0	0	0	0
Reserve Financiering beheerplannen	Toevoeging	205	405	0	405	405	0
	Onttrekking	-255	-298	0	-298	-298	0
Saldo		-50	107	0	107	107	0
Totaal		4.797	405	4.068	4.473	3.871	602

Verrekening reserves AD (bedragen x € 1.000)	Rekening 2022	Begroting 2023	Wijziging Begroting	Begroting 2023 na wijziging	Rekening 2023	Vershil 2023
Onttrekking	-4.747	-298	-5.179	-5.477	-5.477	0
Verrekening reserves AD	50	107	-1.111	-1.004	-1.606	602

Omdat de verkoop van de brandweerkazerne eind 2023 niet kon doorgaan, is ook de storting van € 602.000 in de Algemene reserve uitgesteld tot in 2024.

Verbonden partijen

Verbonden partijen

Alliander N.V.

Dunea N.V.

De Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)

Belastingsamenwerking Gouwe-Rijnland (BSGR)

Bijdrage aan doelstellingen

Alliander zorgt voor de distributie van gas en elektriciteit en daarmee ook voor een duurzame gemeente.

De productie van betrouwbaar drinkwater draagt bij aan een duurzame gemeente.

De BNG draagt bij aan zo laag mogelijke kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de inwoners, door goedkope financiering aan te bieden.

De BSGR zorgt voor de heffing en inning van de gemeentelijke belastingen.

4.2 Paragrafen

4.2.1 Lokale heffingen

Inleiding

Naast de algemene uitkering via het Gemeentefonds heeft de gemeente inkomsten uit lokale heffingen. Deze lokale heffingen kunnen in drie categorieën worden ingedeeld:

- 1. Belastingen**
Belasting opbrengsten komen toe aan de algemene middelen. In Oegstgeest kennen we:
  - Onroerende zaakbelasting;
  - Hondenbelasting;
  - Precariobelasting;
  - Toeristenbelasting.
- 2. Bestemmingsheffingen**
Heffingen die bestemd zijn voor specifieke taken of voorzieningen met een duidelijk algemeen belang. De huidige bestemmingsheffingen zijn:
  - Afvalstoffenheffing
  - Rioolheffing
- 3. Leges**
Leges worden betaald voor specifieke diensten die een individueel belang dienen. De huidige leges zijn:
  - Titel 1 Leges: Algemene dienstverlening
  - Titel 2 Leges: Dienstverlening vallend onder fysieke leefomgeving / omgevingsvergunning
  - Titel 3 Leges: Dienstverlening vallend onder Europese dienstenrichtlijn en niet vallend onder Titel 2

De belastingen en de bestemmingsheffingen worden geheven door de Belasting Samenwerking Gouwe- Rijnland (BSGR). Met de BSGR zijn afspraken in een dienstverleningsovereenkomst vastgelegd. Beleidsmatige zaken voert de gemeente zelf uit, zoals het opstellen van de belastingverordeningen en het vaststellen van de tarieven. De uitvoering ligt bij de BSGR. Met de BSGR wordt regelmatig overleg gevoerd. De afhandeling van bezwaarschriften en de kwijtscheldingsregeling zijn eveneens bij de BSGR belegd.

De gemeente Oegstgeest heeft ook een Bedrijven investeringszone (BIZ). De BIZ bijdrage is een financieringsinstrument voor het ondernemersfonds. Na vaststelling door de gemeente van het plan en het in rekening te brengen bedrag int de BSGR de BIZ-gelden bij de ondernemers. De opbrengsten worden na ontvangst minus de kosten naar de BIZ vereniging overgemaakt.

Deze paragraaf Lokale Heffingen is als volgt opgezet:

- 1.** Lokale lastendruk en vergelijking
- 2.** Opbrengsten
- 3.** WOZ-maatstaf
- 4.** Kwijtscheldingen
- 5.** Kostendekkendheid berekeningen

1. Lokale lastendruk en vergelijking

De lokale lastendruk wordt uitgedrukt in de gemiddelde woonlasten van de huishoudens. Hierin worden de lasten van de onroerende zaakbelasting, de afvalstoffenheffing en de rioolheffing meegenomen. In de onderstaande tabel is een verdeling gemaakt van de eenpersoons- en meerpersoonshuishoudens. De heffingen (en daarmee de lokale lasten) worden berekend aan de hand van de WOZ-waarde van de woning en het aantal bewoners. Het landelijk gemiddelde met betrekking tot de WOZ waarde van koopwoningen op peildatum van 1-1-2023 bedraagt € 439.000 (bron CBS). In het jaar daarvoor bedroeg deze € 409.000.

De gemiddelde WOZ-waarde eigenaren woningen in Oegstgeest bedraagt € 563.000. De gemeente Oegstgeest is qua gemiddelde lastendruk voor een meerpersoonshuishouden één van de duurdere gemeente in de regio, zoals blijkt uit de onderstaande tabel.

	Eigenaar bewoner 2022	Eigenaar bewoner 2023	Eigenaar bewoner 2022	Eigenaar bewoner 2023
Gemeente (bron Coelo 2023)	1 pers h	1 pers h	meerpers h	meerpers h
Teylingen	€ 762	€ 814	€ 782	€ 884
Katwijk	€ 776	€ 859	€ 884	€ 975
Zoeterwoude	€ 1.006	€ 1.050	€ 1.024	€ 1.071
Leiderdorp	€ 944	€ 956	€ 1.132	€ 1.140
Gouda	€ 1.112	€ 1.148	€ 1.140	€ 1.175
Bodegraven Reeuwijk	€ 998	€ 1.179	€ 1.154	€ 1.306
Leiden	€ 875	€ 913	€ 1.172	€ 1.226
Oegstgeest	€ 1.061	€ 1.158	€ 1.244	€ 1.333
Voorschoten	€ 1.289	€ 1.340	€ 1.372	€ 1.430
Wassenaar	€ 1.323	€ 1.352	€ 1.561	€ 1.573
Gemiddeld in Zuid-Holland	€ 834	€ 886	€ 923	€ 976
Gemiddeld in Nederland	€ 826	€ 867	€ 904	€ 944

2. Opbrengsten

Hieronder worden de opbrengsten van de diverse heffingen over het boekjaar 2023 verantwoord.

NB: in de onderstaande tabel zijn de begrote bedragen 2023 na wijziging opgenomen. In de tabellen onder paragraaf "5. Kostendekkendheid berekeningen" betreft het de oorspronkelijk begrote bedragen (zie de programmabegroting 2023-2026), daardoor kunnen de bedragen afwijken.

De hieronder opgenomen "Leges Dienstverlening (Titel 1 en 3)" bestaan uit secretarieleges, leges kabels (tot 2022), leges APV en leges volkshuisvesting, leges "Omgevingsvergunningen (Titel 2)" bestaan uit bouwleges. Een overzicht van de opbrengsten over de afgelopen drie jaren en de begroting 2023 na wijziging geeft het volgende beeld:

Heffingen (bedragen x € 1.000)	Rekening 2021	Rekening 2022	Begroting 2023 na wijzigingen	Rekening 2023	Verschil 2023
OZB woningen	5.483	5.723	6.684	6.793	109
OZB niet-woningen	2.413	2.535	2.405	3.409	1.004
Rioolheffing	2.359	2.558	2.591	2.665	75
Afvalstoffenheffing	3.473	3.944	3.801	3.734	-67
Toeristenbelasting	130	307	464	392	-72
Hondenbelasting	132	137	138	141	3
Precariobelasting	2.058	-23	37	38	1
Leges Dienstverlening (Titel 1 en 3)	1.315	472	281	580	300
Leges Omgevingsvergunningen (Titel 2)		715	2.806	2.828	22
Bedrijveninvesteringszones	48	47	47	50	3
Totaal	17.411	16.285	19.254	20.631	1.377

Hieronder zijn de afwijkingen tussen de begrote opbrengsten uit de actuele begroting en de gerealiseerde opbrengsten groter/kleiner dan € 50.000 toegelicht:

- **OZB Woningen:** De WOZ-waarde van woningen is meer gestegen dan waarmee is rekening gehouden bij de begroting 2023-2026. Hierdoor is er € 109.000 meer gerealiseerd aan OZB Woningen dan begroot.
- **OZB Niet-woningen:** Bij de Najaarsnota 2023 is de OZB Niet-Woningen met € 750.000 naar beneden bijgesteld. Dit was gebaseerd op een actuele raming van de BSGR. Het is gebleken dat deze raming niet volledig was door technische problemen. Hierdoor was deze mutatie onjuist. Als deze mutatie niet zou zijn opgenomen, zou de mutatie in de algemene reserve € 750.000 lager zijn geweest (begroot en werkelijk). Het overige verschil van € 254.000 is te verklaren doordat er bij de begroting 2023 een neerwaartse correctie had plaatsgevonden op de totale WOZ-waarde van de niet-Woningen. Hierin was de OZB van Niet-Woningen te veel naar beneden bijgesteld.
- **Rioolheffing:** Er zijn meer aansluitingen op het riool door bedrijfsgebouwen dan waar rekening is mee gehouden bij de begroting 2023-2026. Hierdoor is € 170.000 meer geheven bij Niet-Woningen. Daarnaast zijn er minder aansluitingen op het riool door woningen dan begroot, hierdoor is er voor rioolheffing woningen € 100.000 minder ontvangen.
- **Afvalstoffenheffing:** Er zijn minder woningen gerealiseerd dan begroot bij de begroting 2023-2026. Hierdoor is € 67.000 minder aan afvalstoffenheffing gerealiseerd.
- **Toeristenbelasting:** Er zijn minder overnachtingen gerealiseerd dan begroot, hierdoor is € 72.000 minder gerealiseerd aan toeristenbelasting dan begroot.
- **Leges Omgevingsvergunningen (Titel 1 en 3):** Er is € 148.000 meer aan leges voor Kabels geheven dan begroot, er is € 100.000 meer aan Reis- en Rijdocumenten gerealiseerd dan begroot en als laatste is er € 36.000 meer aan leges voor Burgerlijke stand geheven. De overige € 15.000 betreft meer leges op verschillende onderdelen van Titel 1 en 3.

3. WOZ-Maatstaf

Binnen de algemene uitkering wordt rekening gehouden met een korting die wordt bepaald op basis van de omvang van de WOZ waarde in de gemeente, de WOZ Maatstaf. Voor het jaar 2023 bedraagt deze korting € 5.873.000. De werkelijke opbrengsten voor woningen en niet woningen zijn bij elkaar € 10.201.000. Het kortingspercentage stijgt naar 57,6% (was 56,9% in de rekening 2022).

Bedragen x € 1.000	Begroting 2022	Rekening 2022	Begroting 2023	Rekening 2023
Totaal OZB	8.322	8.258	9.089	10.201
Korting algemene uitkering	4.668	4.700	-	5.873
Kortingspercentage	56,1%	56,9%	-	57,6%

4. Kwijtscheldingen

Minder-draagkrachtigen in de gemeente kunnen op verzoek voor de belastingsoorten, onroerende zaakbelastingen, rioolheffing, afvalstoffenheffing en hondenbelasting kwijtschelding aanvragen. In 2023 heeft de BSGR, namens de gemeente, aan 392 belastingplichtigen (in 2022 aan 381 belastingplichtigen) kwijtschelding verleend voor een bedrag van € 200.828 (in 2022 € 207.000).

5. Kostendekkendheid berekeningen

De bestemmingsheffingen en de retributies mogen niet meer dan kostendekkend zijn. Als aan het einde van een kalenderjaar blijkt dat toch een meeropbrengst is gerealiseerd, moet dit voor egalisatie in de toekomst in een voorziening of bestemmingsreserve worden gestort. Bij elk onderdeel is een toelichting gegeven voor de verschillen met de kostendekkendheid berekening in de begroting 2023.

Rioolheffing

De rioolheffing dekt de kosten van de beheering van het riool. Voor het tarief geldt het streven naar 100% kostendekkendheid. Er is minder besteed aan het riool dan verwacht bij de begroting. Hierdoor is de kostendekkenheid bij realisatie 116,1% geworden. Het overschot is gestort in de voorziening riolering derden, die als egalisatievoorziening hiervoor dient.

Kostendekkendheid Rioolheffing (Bedragen 1.000)	Begroting 2023	Jaarrekening 2023	Vershil
Kosten taakveld Riool	€ 2.113	€ 1.893	-€ 220
Opbrengsten exclusief opbrengst heffing	-€ 1	-€ 33	-€ 32
<i>Netto kosten taakveld Riool</i>	€ 2.112	€ 1.860	-€ 251
Toe te rekenen Kosten:			
Overhead inclusief (omslag)rente	€ 142	€ 147	€ 5
BTW	€ 373	€ 289	-€ 84
<i>Totaal toe te rekenen kosten</i>	€ 515	€ 436	-€ 79
Totaal kosten	€ 2.626	€ 2.296	-€ 330
Heffingsopbrengst			
Rioolheffing	€ 2.590	€ 2.665	€ 75
Heffingsopbrengst	€ 2.590	€ 2.665	€ 75
Kostendekkendheid:	98,6%	116,1%	17,4%

Afvalstoffenheffing

De afvalstoffenheffing dekt de kosten van de afvalinzameling en de afvalverwerking. Voor het tarief geldt ook het streven naar 100% kostendekkendheid. In 2023 is gebleken dat er een kostendekkendheid van 104,7% is. Dit is grotendeels ontstaan door lagere kosten en hogere overige opbrengst. Het overschot is geboekt naar de voorziening afvalstoffenheffing derden.

Kostendekkendheid Afvalstoffenheffing (Bedragen 1.000)	Begroting 2023	Jaarrekening 2023	Vershil
Kosten taakveld Afval	€ 3.063	€ 2.958	-€ 105
Opbrengsten exclusief opbrengst heffing	-€ 98	-€ 230	-€ 133
<i>Netto kosten taakveld Afval</i>	€ 2.965	€ 2.728	-€ 238
Toe te rekenen Kosten:			
Overhead inclusief (omslag)rente	€ 307	€ 315	€ 8
BTW	€ 528	€ 524	-€ 4
<i>Totaal toe te rekenen kosten</i>	€ 835	€ 839	€ 4
Totaal kosten	€ 3.801	€ 3.567	-€ 234
Heffingsopbrengst			
Afvalstoffenheffing	€ 3.801	€ 3.734	-€ 67
Heffingsopbrengst	€ 3.801	€ 3.734	-€ 67
Kostendekkendheid:	100,0%	104,7%	4,7%

Leges Titels 1 en 3 (Dienstverlening)

Deze leges Titels 1 en 3 bestaan uit de verrichte diensten van de gemeente en hebben betrekking op de Gemeentelijke Basisadministratie en de Burgerlijke stand (secretarieleges). Er is een hoger kostendekkendheidspercentage gerealiseerd voornamelijk omdat er meer inkomsten waren dan begroot.

Kostendekkendheid Leges Publiekszaken & Apv (Titel 1 en 3) (Bedragen 1.000)	Begroting 2023	Jaarrekening 2023	Vershil
Kosten taakveld Titel 1 en 3	€ 920	€ 1.079	€ 158
Opbrengsten exclusief opbrengst heffing	€ 0	-€ 5	-€ 5
<i>Netto kosten taakveld Titel 1 en 3</i>	€ 920	€ 1.074	€ 154
Toe te rekenen Kosten:			
Overhead inclusief (omslag)rente	€ 416	€ 436	€ 19
BTW	€ 24	€ 48	€ 24
<i>Totaal toe te rekenen kosten</i>	€ 440	€ 484	€ 44
Totaal kosten	€ 1.361	€ 1.558	€ 197
Heffingsopbrengst			
Leges Titel 1 en 3	€ 235	€ 578	€ 343
Heffingsopbrengst	€ 235	€ 578	€ 343
Kostendekkendheid:	17,3%	37,1%	19,9%

Leges Titel 2 (Fysieke leefomgeving / Omgevingsvergunningen)

De leges van Titel 2 hebben betrekking op de verleende omgevingsvergunningen. Voor de tarieven geldt het streven naar 100% kostendekkendheid. In 2023 is gebleken dat er een kostendekkendheid van 132,5% is. De hogere opbrengsten van € 902.000 is grotendeels ontstaan door twee besluiten in het laatste kwartaal 2023 op grote bouwprojecten waardoor meer bouwleges zijn gerealiseerd.

Kostendekkendheid WABO (Titel 2) (Bedragen 1.000)	Begroting 2023	Jaarrekening 2023	Vershil
Kosten WABO (Titel 2)	€ 1.082	€ 1.236	€ 155
Opbrengsten exclusief opbrengst Leges	€ 0	-€ 2	-€ 2
<i>Netto kosten WABO (Titel 2)</i>	€ 1.082	€ 1.235	€ 153
Toe te rekenen kosten:			
Overhead inclusief (omslag)rente	€ 837	€ 861	€ 24
BTW	€ 38	€ 48	€ 11
<i>Totaal toe te rekenen kosten</i>	€ 874	€ 909	€ 35
Totaal kosten	€ 1.956	€ 2.144	€ 188
Heffingsopbrengst			
Leges WABO (Titel 2)	€ 1.937	€ 2.840	€ 902
Heffingsopbrengst	€ 1.937	€ 2.840	€ 902
Kostendekkendheid:	99,0%	132,5%	33,4%

4.2.2 Weerstandvermogen en risicobeheersing

1. Inleiding

De gemeente Oegstgeest dient in staat te zijn om tegenvallers op te vangen, zonder dat deze negatieve effecten hebben op het voorzieningenniveau. De mate waarin we dit kunnen, wordt bepaald door de middelen en mogelijkheden waarover de gemeente beschikt of kan beschikken. Dit om niet begrote kosten en bekende risico's te dekken die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie. Dit wordt uitgedrukt met behulp van de ratio weerstandvermogen. Dat is de verhouding tussen de beschikbare en benodigde weerstandscapaciteit.

2. Risico's

Wij willen risico's die we lopen zo veel mogelijk beheersen door ze structureel en op systematische wijze te identificeren, prioriteren, analyseren en beoordelen. De gemeente Oegstgeest gebruikt NARIS als risicomanagementsysteem om de bestuurders en managers in staat te stellen om passende beheersmaatregelen te nemen voor risico's die het behalen van de doelstellingen van onze organisatie bedreigen. Risico's worden systematisch in kaart gebracht en beoordeeld door alle teams binnen de gemeente.

Risico-overzicht

In het onderstaande overzicht worden de tien risico's met de grootste financiële gevolgen apart gepresenteerd, aangevuld met de getroffen beheersmaatregel, de kans op het optreden ervan en de invloed van het risico op het totaal aan risico's.

Belangrijkste financiële risico's

Risiconummer	Risico	Financieel gevolg (Max * 1000 €)	Maatregelen	Kans	Invloed
R59	De gemeente Oegstgeest staat momenteel garant voor de rente en aflossing van leningen tot een totaalbedrag van € 6,3 miljoen. Het risico is dat de instelling zijn betalingsverplichting niet kan nakomen. Bij sommige leningen is er sprake van een onderpand € 4,0 miljoen	2.916	Actief - 1. Het jaarlijks beoordelen van de financiële gegevens (minimaal de jaarrekening) van de geldnemende organisaties. 2. De financiële instellingen (geldgevers) jaarlijks wijzen op de plicht om betalingsachterstanden op geborgde geldleningen te melden.	25%	34.85%
R36	Nieuw-Rhijneest (restgrex) Risico geschat € 700.000	700	Actief - Binnen de kaders van het project wordt waar mogelijk gestuurd op het voorkomen van extra kosten en het behalen van marktconforme grondwaardes.	30%	10.05%
R131	ICT-systemen zijn door cybercrime (o.a. ransomware) of een technische storing niet beschikbaar.	1.000	Actief - Actief - Aandacht bij management (ondersteund / aangejaagd vanuit gemeente Leiden) voor informatieveiligheid in de teams., Actief - Projecten lopen om verouderde applicaties te vervangen., Actief - - - Verbindingen zijn dubbel uitgevoerd.- Verantwoordelijkheid om verbindingen in stand te houden / repareren ligt deels bij uitvoerders.	20%	9.72%
R129	Verplichting uit de samenwerkingsovereenkomst Knoop Leiden West	5.100	Actief - Actief. De gemeente bewaakt de contractvoorwaarden bij de verplichting.	5%	9.46%

**Belangrijkste
financiële
risico's**

R40	Als gevolg van de grotere vraag naar jeugdhulp (m.n. duurdere specialistische jeugdhulp; met verblijf) dan voorzien, bestaat de kans op overschrijding van budgetten.	500	Actief - 1. Permanente monitoring budget om tijdig te kunnen sturen. 2. Zorg dragen voor adequate financiële reserve 3D/ Wmo. 3. Samenwerking op financieel gebied, spreiding financiële risico's in regio en aanscherpen van de samenwerkingsafspraken met de GR Serviceorganisatie Zorg (SOZ). 4. Juiste prikkel aan zorgaanbieders geven bij contractering, opdrachten en toetsing / contractbeheer/ wijzigen en bekostigingssystematiek. 5. Bevorderen van participatie en inzet sociaal netwerk (normaliseren). 6. Het kostenbewustzijn van de jeugdteams verhogen. 7. Uitvoering regionale samenwerkingsagenda Jeugd. 8. Overleg met huisartsen/zorgorganisaties over toegang tot de jeugdhulp.	50%	8.42%
R84	Volume groei Wmo met als gevolg een stijging van de kosten	250	Actief - -Monitoren van demografische ontwikkelingen. -Sturen op instroom en versterking van preventie en algemene voorzieningen. -Effecten van abonnementsstarief op volume/ kosten zijn nog onzeker. In de Leidse regio wordt de mogelijke volumestijging door het abonnementsstarief gemonitord. In samenspraak met de VNG en het Rijk wordt onderzoek gedaan naar de effecten van de invoering van het abonnementsstarief. In het Regeerakkoord Rutte IV staat dat het Rijk op dit punt actie zal ondernemen en het abonnementsstarief met ingang van 2025 voor huishoudelijke ondersteuning af te schaffen. -Tijdelijk inhuren van extra capaciteit om toenemende vraag op te vangen.	70%	6.29%
R105	Risico dat vacatures op korte termijn niet ingevuld kunnen worden, waardoor er relatief duurdere inhuur nodig is.	200	Actief - Regionale samenwerking op probleemgebieden (uitlenen specialisten, gedeelde inzet), actieve beleid op het aantrekken van young potentials en participatie bij onderwijsinstellingen voor vergroten aantrekkelijkheid van onze organisatie voor stagiairs/trainees.	50%	4.79%
R3	Het risico dat de hoogte van de bijdrage aan een verbonden partij onbeheersbaar wordt als gevolg van prijsstijgingen die niet te voorzien zijn. Denk hierbij bijvoorbeeld aan stijging van loonkosten bij de verbonden partijen als gevolg van uitkomsten CAO onderhandelingen.	200	Actief - Zienswijze op begroting van verbonden partijen kenbaar maken, actieve participatie aan financiële overleggen, inhoudelijk alert op informatie werkgroep FKGR.	50%	3.59%
R28	Rente risico bij stijgende financieringsbehoefte	100	In voorbereiding - Goed treasurymanagement in samenwerking met centrumgemeente Leiden. Tevens afdekken van financieringsbehoefte met langlopende leningen.	50%	2.41%
R85	-Wijziging verdeelsystematiek/ woonplaatsbeginsel in sociaal domein (Wmo/maatschappelijke zorg)	200	Actief - -Lobby richting het rijk vanuit Holland Rijnland om gevolgen te beperken -Anticiperen op veranderingen door tijdig met financiën af te stemmen op welke wijze evt. tekorten kunnen worden gedekt. -Tijdig communiceren met college en raad over gevolgen met behulp van uitgewerkte scenario's: schuldpositie, maken van beleidsmatige keuzes, etc	30%	2.15%

11.166

Overzicht Risico's	Bedrag * 1000 (€)
Totaal 10 belangrijkste risico's:	11.166
Overige risico's:	1.135
Totaal alle risico's:	12.301

3. Weerstandscapaciteit

Benodigde weerstandscapaciteit

Om de benodigde weerstandscapaciteit te berekenen maken we gebruik van een risicosimulatie. Het reserveren van het maximale bedrag van € 12.301.000 voor alle risico's is niet noodzakelijk. De risico's zullen immers niet allemaal tegelijk en/of in hun maximale omvang optreden. Bij de simulatie spelen de maximale omvang en de kans dat het risico optreedt een rol. Over het geheel hanteren we een zekerheidspercentage van 90%, d.w.z. dat het voor 90% zeker is dat we alle risico's kunnen afdekken. Uit de simulatie blijkt dat de benodigde weerstandscapaciteit € 3.207.000 bedraagt.

Beschikbare weerstandscapaciteit

De beschikbare weerstandscapaciteit bestaat uit een incidenteel en een structureel deel. De incidentele weerstandscapaciteit bestaat uit de algemene reserve en de bestemmingsreserves. De structurele weerstandscapaciteit wordt bepaald door de omvang van toekomstige bezuinigingsmogelijkheden en het onbenutte deel van de belastingcapaciteit. Deze middelen kunnen worden ingezet om tegenvallers in de lopende exploitatie op te vangen zonder dat dit ten koste gaat van de uitvoering in de programma's. De beschikbare weerstandscapaciteit is € 15.817.000 en is als volgt opgebouwd:

Beschikbare weerstandscapaciteit	Startcapaciteit * 1000 (€)
1. Onbenutte belastingscapaciteit	1.905
2. Risicoreserve grondexploitatie	700
3. Eindwaarde Nieuw Rhijnegeest Restgebieden	0
4. Algemene reserve	12.262
5. Reserve Wmo/3D (risicodeel)	950
Totale weerstandscapaciteit	15.817

4. Weerstandsvermogen

Om te bepalen of het weerstandsvermogen toereikend is, wordt de verhouding berekend tussen de benodigde weerstandscapaciteit en de beschikbare weerstandscapaciteit. Deze berekening staat weergegeven in onderstaande figuur. (bedragen * € 1.000)

Ratio weerstandsvermogen =	$\frac{\text{Beschikbare weerstandscapaciteit}}{\text{Benodigde weerstandscapaciteit}} = \frac{€ 15.817}{€ 3.207} = 4,93$
----------------------------	---

Met een ratio van 4,93 is het weerstandsvermogen volgens de normtabel van de provincie (GTK) uitstekend (bij een getal > 2).

5. Kengetallen

Op grond van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) is de gemeente verplicht om een set van zes financiële kengetallen op te nemen in de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing. Deze kengetallen stellen raadsleden in staat, in combinatie met overige informatie in de paragraaf, zich een beeld te vormen van de financiële positie van de gemeente. Het BBV stelt geen normen bij deze kengetallen. Het uitgangspunt is dat het een politieke keuze is welke hoogte een raad acceptabel vindt. Eén enkel kengetal zegt ook weinig over hoe de financiële positie beoordeeld kan worden. De kengetallen zullen altijd in samenhang moeten worden gezien, omdat ze alleen gezamenlijk en in hun onderlinge verhouding een goed beeld kunnen geven van de financiële positie.

De financiële kengetallen worden beoordeeld en krijgen een score: voldoende, matig of onvoldoende.

Kengetallen:	Werkelijk 2022	Begroot 2023	Werkelijk 2023
Netto schuldquote	65,1%	91,4%	51,5%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	61,1%	88,2%	48,1%
Solvabiliteitsratio	23,9%	18,8%	25,9%
Structurele exploitatieruimte	2,5%	3,3%	4,3%
Grondexploitatie	-2,4%	-0,6%	-1,1%
Belastingscapaciteit	153,4%	153,9%	141,2%

Kengetallen:	Voldoende	Matig	Onvoldoende
Netto schuldquote	< 90%	90% > < 130%	> 130%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	< 90%	90% > < 130%	> 130%
Solvabiliteitsratio	> 50%	20% > < 50%	< 20%
Structurele exploitatieruimte	> 0%	0	< 0%
Grondexploitatie	< 20%	20% > < 35%	> 35%
Belastingscapaciteit	< 95%	95% > < 105%	> 105%

Toelichting op financiële kengetallen

Netto schuldquote

Berekening (bedragen * € 1.000)	Werkelijk 2022	Begroot 2023	Werkelijk 2023
Netto schuld:	43.291	63.529	40.955
Totale baten:	66.452	69.539	79.572
Netto Schuldquote:	65,1%	91,4%	51,5%

Met 51,5% eind 2023 is onze schuldquote ruim 'voldoende'. De netto-schuldquote geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie. Hoe hoger het percentage, hoe meer externe financiering de gemeente heeft aangetrokken om de activiteiten (investeringen) te financieren. In 2023 hebben we ruim € 5,8 mln geïnvesteerd. Dit bestaat voor € 5,48 mln. uit MJOP projecten zoals Oudenhof, Geversstraat, Rijnzichtweg, Eysingabrug, Heukelsbrug, maar ook voor VANG. Verder is er voor Onderwijshuisvesting € 0,4 mln geïnvesteerd. Voor deze en toekomstige uitgaven zijn in 2022 nieuwe geldleningen aangetrokken van in totaal € 25 mln. Omdat nog niet alle aangetrokken liquide middelen zijn ingezet is eind 2023 een deel van dit geld nog beschikbaar en verplicht in de schatkist gezet. Dit verklaart de daling van onze netto schuld t.o.v. vorig jaar.

Ten opzichte van de verwachte netto-schuld in de begroting 2023 bleef deze achter omdat onder andere de uitgaven aan de Leebrug, Eysingabrug en Kwaakbrug nog niet zijn gerealiseerd (MJOP) (zie hoofdstuk 7.3). Dit geldt ook voor projecten het uit IHP. Als de uitgaven zich in 2024 voor gaan doen, dan zal de netto schuldquote weer verder stijgen.

1) Netto schuld = onderhandse leningen + overige vaste schuld + kortlopende schuld + overlopende passiva -/- langlopende uitzettingen -/- kortlopende vorderingen -/- overlopende activa 2) Inkomsten = totale baten voor bestemming

Solvabiliteit

De solvabiliteit geeft de mate aan waarmee de gemeentelijke bezittingen zijn betaald met eigen middelen. Anders gezegd: het aandeel van het eigen vermogen in het totale vermogen. Hoe hoger de verhouding eigen vermogen ten opzichte van het totale vermogen, hoe financieel gezonder de gemeente. Ten opzichte van de Rekening 2022 (23,9%) en de Begroting 2023 (18,8%) is de solvabiliteit gestegen naar 25,9%. Dit percentage wordt gezien als 'matig'. Dit komt omdat we in 2022 twee geldleningen zijn aangegaan voor € 25 miljoen en daarmee is het balanstotaal verhoogd. Omdat we aflossen op onze schulden zal onze solvabiliteit op termijn weer geleidelijk stijgen. Dit effect is in 2023 al zichtbaar met de aangegeven stijging van het ratio. Het ratio is ook verbeterd door het resultaat over boekjaar 2023 met € 4,75 miljoen, dat al is meegenomen in onderstaande tabel onder eigen vermogen.

Berekening (bedragen * € 1.000)	Werkelijk 2022	Begroot 2023	Werkelijk 2023
Eigen vermogen:	24.377	19.179	29.111
Totaal vermogen:	102.176	102.039	112.387
Solvabiliteit:	23,9%	18,8%	25,9%

Grondexploitatie

Dit kengetal geeft aan hoe groot de grondpositie (boekwaarde) is ten opzichte van de totale baten.

Berekening (bedragen * € 1.000)	Werkelijk 2022	Begroot 2023	Werkelijk 2023
Boekwaarde gronden:	-1.602	-438	-913
Totale baten:	66.452	69.539	79.572
Grondexploitatie ruimte:	-2,4%	-0,6%	-1,1%

Het kengetal grondexploitatie is gedaald van -5,1% in 2022 naar -1,1% in 2023. In absolute zin zijn de boekwaarden van de grondexploitaties negatief geworden omdat de naar de balans gebrachte opbrengsten hoger zijn dan de lasten. In het algemeen heeft de grondexploitatie een redelijke impact op de financiële positie van de gemeente. De boekwaarde van de voorraden (grondexploitatie) is van belang, omdat deze waarde terugverdiend moet worden bij de verkoop. De huidige grondexploitaties lopen af. De geplande laatste opbrengsten zijn nodig voor de geplande uitgaven binnen deze grondexploitaties.

Structurele exploitatieruimte

Het kengetal Structurele exploitatieruimte geeft aan hoe groot de structurele vrije ruimte binnen de vastgestelde begroting is. Daarnaast geeft dit kengetal ook aan of een gemeente in staat is om structurele tegenvallers op te vangen, dan wel of er nog ruimte is voor nieuw beleid. Dit kengetal wordt berekend door het saldo van structurele baten en structurele lasten te delen door de totale baten.

Berekening (bedragen * € 1.000)	Werkelijk 2022	Begroot 2023	Werkelijk 2023
Structurele baten - structurele lasten:	1.686	1.843	3.458
Structurele onttrekkingen - structurele toevoegingen:	0	444	0
Totale baten:	66.452	69.539	79.572
Structurele exploitatieruimte:	2,5%	3,3%	4,3%

Wij scoren op dit kengetal eind 2023 een voldoende, met waarde 4,3%. Dat betekent dat onze structurele baten hoger zijn dan onze structurele lasten.

Belastingcapaciteit: woonlasten meerpersoonshuishouden

De belastingcapaciteit is de ruimte die de gemeente heeft om zijn belastingen te verhogen en wordt berekend aan de hand van de woonlasten. Onder woonlasten verstaan we de OZB, rioolheffing en afvalstoffenheffing. Dit kengetal wordt berekend door de totale woonlasten van een meerpersoonshuishouden met een woning met de gemiddelde WOZ-waarde van Oegstgeest van 2023 te vergelijken met het landelijk gemiddelde over 2022. Woonlasten onder het landelijk gemiddelde waardeert men als 'voldoende', woonlasten tussen het landelijk gemiddelde en 120% als 'matig' en woonlasten hoger dan 120% als 'onvoldoende'.

In onze gemeente bevinden de woonlasten zich in 2023 ten opzichte van het gewogen landelijk gemiddelde van het jaar ervoor op 141,2%. Daarmee scoren we 'onvoldoende'. Ten opzichte van de begrote belastingcapaciteit in de begroting 2023 is het kengetal iets beter uitgevallen. Dit komt deels door de correctie van het OZB tarief begin 2023, maar het percentage ligt nog steeds fors hoger dan het landelijk gemiddelde. Dit komt met name door een relatief hoog OZB tarief in vergelijking met het gemiddelde tarief van Nederland (+42% op basis van de vergelijkingssite coelo.nl over 2023). Het overige verschil komt dus door iets hogere tarieven voor riool en afval in 2023.

Conclusie

Alle kengetallen overziend kunnen we constateren dat de gepresenteerde kengetallen in deze jaarrekening nog redelijk gunstig zijn, maar dat de toekomstige ontwikkelingen vanuit het IHP en MJOP een minder positief beeld zullen geven. We moeten er voor zorgen dat we afgewogen keuzes in onze noodzakelijke investeringen maken en strak blijven sturen op begrotingsdiscipline en streven naar structurele jaarrekeningoverschotten. Wij blijven staan voor een evenwichtig financieel beleid.

4.2.3 Onderhoud kapitaalgoederen

1. Inleiding

We zijn beheerder, inrichter en voor een groot deel ook eigenaar van de openbare ruimte in Oegstgeest. Bij de inrichting en het beheer van de openbare ruimte ontstaan kapitaalgoederen zoals wegen, riolering, water, kunstwerken, groen, gebouwen en verlichting. Naast beheerder en producent van kapitaalgoederen zijn wij er ook gebruiker van. Bij het verstrekken van uitkeringen, het bieden van zorg en het bijhouden van persoonsgegevens, maken we gebruik van kapitaalgoederen zoals het gemeentehuis en de gemeentewerf.

Kortom, kapitaalgoederen zijn enerzijds het onderwerp van onze taken en anderzijds een middel om deze te realiseren. De kwaliteit en het onderhoud van de kapitaalgoederen is mede bepalend voor het voorzieningenniveau in Oegstgeest. Daarmee is het dus ook sterk van invloed op de beeldvorming, beleving en tevredenheid van inwoners. De kosten van kapitaalgoederen zijn een substantieel deel van de gemeentelijke begroting. Door planmatig onderhoud stellen we (grote) investeringen voor vervanging zo lang mogelijk uit.

2. Beleidskader

In 2015 heeft de gemeenteraad het beeldkwaliteitsplan vastgesteld. Dit beeldkwaliteitsplan vormt de standaard voor het onderhoud van de openbare ruimte. Uitvoering hiervan moet leiden tot een bestendige situatie waarin we deze kapitaalgoederen onderhouden volgens vastgestelde functionaliteit, en kwaliteitsniveau(s) waarbij we de totale kosten optimaliseren. We onderhouden de openbare ruimte op CROW-beeldkwaliteit-niveau B (zie Begrippenlijst), met uitzondering van bosplantsoenen, hagen en beschoeiingen. Deze onderhouden we op CROW beeldkwaliteit-niveau C. Voor het gemeentelijk vastgoed geldt dat we het onderhoud sober en doelmatig uitvoeren.

Het MJOP is in 2022 vastgesteld. De eerste projecten zijn afgerond: Geversstraat, Winkelgebied Lange Voort, Hendrik Heukelsbrug en busroute Lange Voort. Daarnaast zijn diverse groenrenovaties uitgevoerd. Oudenhof 1 is in uitvoering en in voorbereiding zijn Oudenhof 2, Rijnsburgerweg/Rijnzichtweg, Sluisbrug, Eijsingabrug, Leebrug en Kwaakbrug.

Overzicht beheerplannen

Omschrijving beheerplan	Frequentie actualisatie areaal/ planning	Eerstvolgende actualisatie
Programma 1 Natuur en landschap		
E. Speelplaatsen (2021)	Jaarlijks/1x per 5 jaar	2025
F. Water/baggeren (2015)	Jaarlijks/1x per 10 jaar	2025
G. Groenvoorzieningen (2021)	Jaarlijks/1x per 5 jaar	2025
Programma 2 Verkeer en infrastructuur		
A. Rationeel wegbeheer (2021)	Jaarlijks/1x per 5 jaar	2026
B. Openbare verlichting (2021)	Jaarlijks/1x per 5 jaar	2026
C. Civiele kunstwerken (bruggen en dergelijke) (2021)	Jaarlijks/1x per 5 jaar	2024
D. Verkeersregelinstallaties	Geen beheerplan, wel visuele schouw uitgevoerd	
H. Integraal Waterketen plan 26 sept 2019	Jaarlijks/1x per 5 jaar	2024
Programma 3 Wonen en economie		
I. Overig vastgoed (2019)	Jaarlijks/1 x per 3 jaar	2024
Programma 4 Sociale infrastructuur		
G. Sportvelden (2021)	Jaarlijks/1 x per 5 jaar	2024
I. Sporthal (2019)	Jaarlijks/1 x per 3 jaar	2024
I. Zwembad (2013)	jaarlijks/1 x per 3 jaar	Beheer uitbesteed aan externe partij
I. Kleedaccommodaties sport (2019)	Jaarlijks/1 x per 3 jaar	2024
I. Gymnastieklokalen (2019)	Jaarlijks/1 x per 3 jaar	2024
I. Multifunctionele accommodaties (2019)	Jaarlijks/1 x per 3 jaar	2024

Omschrijving beheerplan	Frequentie actualisatie areaal/ planning	Eerstvolgende actualisatie
J. Beeldende kunstwerken (2019)	Jaarlijks/1x per 5 jaar	2024
Programma 5 Bestuur		
Geen beheerplannen		
Overhead, bedrijfsvoering en vennootschapsbelasting		
I. Huisvesting gemeentehuis (2019)	Jaarlijks/1 x per 3 jaar	2024
I. Huisvesting gemeentewerf (2019)	Jaarlijks/1 x per 3 jaar	2024
I. Brandweerkazerne	Jaarlijks/1 x per 3 jaar	Verkoop bij leegstand
I. Carp-gebouw (2018)	Jaarlijks/1 x per 3 jaar	2024

A. Wegen

Wat hebben we ervoor gedaan?

In 2023 hebben we de volgende werkzaamheden uitgevoerd:

- Diverse locaties klein- en calamiteiten onderhoud van de elementenverharding / (wortel)schades/ diverse asfaltschades (waaronder de vorst-/winterschade) hersteld.
- Groot onderhoud van de elementen- en asfaltverharding is ondergebracht in het MJOP.
- In de gehele gemeente voeren we het dagelijks onderhoud uit, zoals vegen en onkruidbestrijding.
- Diverse herstelwerkzaamheden aan de wegmarkering (belijningen en figuratie) zijn uitgevoerd.
- Aanbestedingen 4 jarig contract Asfaltverharding en 4 jarig contract Markeringen.

B. Openbare verlichting

Wat hebben we ervoor gedaan?

In 2023 hebben we de volgende werkzaamheden uitgevoerd:

- Diverse beschadigde lichtmasten en armaturen zijn vervangen.
- Diverse regulier en klein onderhoud is uitgevoerd.
- SOX armaturen zijn vervangen voor LED-armaturen.
- Grootschalige vervanging armaturen in wijk Poelgeest.
- Verhelpen van storingen aan het ondergronds kabelnet.
- Aanbesteding 4 jarig contract Openbare verlichting.

C. Civieltechnische kunstwerken

Wat hebben we ervoor gedaan?

In 2023 hebben we de volgende werkzaamheden uitgevoerd:

- Inventarisatie areaalgegevens
- Herzien beheerplan civiele kunstwerken
- Groot onderhoud fietsbrug nabij Rademakerpad
- Groot onderhoud Van Eijsingabrug
- Vervanging voetgangersbrug nabij Energiepad
- Voorbereiding vervanging Kwaakbrug
- Voorbereiding vervanging Leebrug
- Reiniging en uitvoering kleine reparaties overige objecten
- Afronding laatste restpunten groot onderhoud Hendrik Heukelsbrug

D. Verkeersregelinstallaties

Wat hebben we ervoor gedaan?

In 2023 hebben we de volgende werkzaamheden uitgevoerd:

- Diverse regulier en klein onderhoud uitgevoerd.
- Voorbereiding vervanging VRI Rijnzichtweg.

E. Speelplaatsen

Wat hebben we ervoor gedaan?

In 2023 hebben we de volgende werkzaamheden uitgevoerd:

- Uitvoering Jeu de Boulesbaan in Haaswijk, speeltuin H.P. Berlagelaan en Prinses Marijkelaan.
- In voorbereiding speeltuin Het Dok, Apolloplein en Guus Reitsmahof.
- Er is geïnspecteerd op de veiligheid en op basis daarvan zijn diverse reparatiewerkzaamheden uitgevoerd.

F. Water

Wat hebben we ervoor gedaan?

In 2023 hebben we de volgende werkzaamheden uitgevoerd:

- Maai- en bermbestek is uitgevoerd in kader van slootonderhoud.
- Door afwezigheid groenbeheerder is hier verder geen uitvoering aan gegeven.

G. Groen

Wat hebben we ervoor gedaan?

In 2023 hebben we de volgende werkzaamheden uitgevoerd:

- Gemeentebreed zijn snoeiwerkzaamheden aan bomen uitgevoerd.
- Groenrenovaties zijn uitgevoerd op de volgende locaties: De Prof. van Eysingastee aan de Queridolaan, Lavendelhof, Kamphuisenlaan, Jeu de Boulebaan Haaswijk, Kwaakhaven, talud achter Dorpsstraat.
- We zijn gestart met groenrenovaties in Haaswijk oost.
- In voorbereiding: Duinzichtstraat, Hofdijckzone en Hofbrouckerpark en Spaargarenstraat.
- We hebben deel genomen aan de Boomplantdag.

H. Riolering

Wat hebben we ervoor gedaan?

Vanuit het budget 'Vervangen riolering' hebben we de volgende werkzaamheden uitgevoerd:

- Relinen hoofriolering Rijnzichtweg nr 185-151
- Vervanging/renovatie gemalen:
  - Endegeesterstraatweg, renovatie rioolgemaal technisch gedeelte
  - Haaswijklaan, revisie 2 stuks pompen rioolgemaal
  - Martinus Houttuynhof, vervangen 2 pompen rioolgemaal
  - Nieuw Rhijngeest, vervangen Waaiers van de pompen
  - Poelgeest, realiseren van een noodaansluiting voor een aggregaat
  - Zilverstein, onderzoek noodaansluiting voor een aggregaat
- Vervanging pompgemalen bouwkundig:
  - Lange Voort, plaatsen deflectieschot
  - Willem Dudoklaan, vervangen dubbelkerende schuif
- Vervangen riolering Oudenhof 1 door een gescheiden stelsel
- Minigemaal en persleiding Spaargarenstraat
- Voor het beheer van de riolering voeren we jaarlijks de volgende werkzaamheden uit:
  - Dagelijks beheer (waaronder reinigen) van alle kolken en putten
  - Onderhoud van het grondwatermeetnet
  - Reinigen en inspecteren van vrijverval- en drukriolering
- Beleid:
  - In samenwerking met de regio is het Integraal WaterKetenprogramma (IWKp) 2024-2028 opgesteld. Besluitvorming in 2024.

I. Accommodaties

Wat hebben we ervoor gedaan?

In 2023 zijn onder meer de volgende werkzaamheden uitgevoerd:

- Onderzoek naar verduurzaming verwarming en koeling gemeentehuis.
- Inrichting vergaderruimte/leslokaal werf.
- In de Leo Kanner gymzaal is de noodverlichting vervangen door LED
- Sportzaal DOK en centrale hal verlichting van conventioneel naar LED
- Schilderwerk werf (binnen en buiten)
- Extra aansluitingen voor elektrisch aangedreven auto's
- Dagelijks onderhoud

J. Beeldende kunstwerken in de openbare ruimte

Wat hebben we ervoor gedaan?

In 2023 zijn onder meer de volgende werkzaamheden uitgevoerd:

- Dagelijks onderhoud heeft plaatsgevonden op basis van het meerjarenonderhoudsplan 'Beeldende kunstwerken'.
- Planmatig onderhoud heeft plaatsgevonden op basis van het meerjarenonderhoudsplan 'Beeldende kunstwerken'.
- Twee kunstwerken zijn geschilderd: Waterwerk Haaswijkkaan en Muzieklint H. Andriessenlaan.
- Voorbereiding voor onderhoud bronzen kunstwerken.
- Groot onderhoud aan Oudenhofmolen is uitgevoerd.

Overzicht met kerncijfers

Wegen

Totale oppervlakte verhardingen:	1.126.732 m2
waarvan elementen	802.397 m2
waarvan asfalt	285.389 m2
waarvan halfverharding	24.401 m2
waarvan onverhard	12.958 m2
waarvan betonverharding	852 m2
waarvan kunststofverharding	735 m2

Openbare verlichting

Openbare verlichting, aantal masten	4.402 st
Verkeersregelinstallaties	10 st

Riolering

Riolering: lengte riolering	130 km
Riolering: aantal aansluitingen	Circa 12.000 st
Riolering: aantal gemalen	59 st

Groen

Bomen

Aantal bomen	13.368 st
--------------	-----------

Cultuur beplanting

oppervlakte bodembedekkers	8.149 m2
oppervlakte boomspiegel	5.905 m2
oppervlakte opgaande heesters	50.492 m2
oppervlakte rozen	5.591 m2
oppervlakte vaste planten	7.919 m2
oppervlakte met burgerparticipatie	2.003 m2

Gras

Overzicht met kerncijfers

oppervlakte berm/gras	179.114 m2
waarvan oppervlakte bloemrijk gras	18.278 m2
waarvan oppervlakte gazon	267.307 m2
waarvan oppervlakte hondenuitlaatgebied	2.120 m2
waarvan oppervlakte natuurlijke oever	3.649 m2
waarvan oppervlakte oever	52.029 m2
waarvan oppervlakte rietvegetatie	13.511 m2
waarvan oppervlakte weide	2.000 m2
waarvan oppervlakte wadi	2.926 m2

Haag

waarvan groen oppervlakte blokhagen	23.172 m2
waarvan groen oppervlakte haagvoet	23.172 m2

Natuurlijke beplanting

oppervlakte bos	46.487 m2
oppervlakte bosplantsoen	189.203 m2
oppervlakte griend en hakhout	7.840 m2
oppervlakte houtwal	5.109 m2

Water

Oppervlaktewater	338.643 m2
Oppervlaktewater sloten	157.415 m2

Spelen

Speelplaatsen: aantal	69 st
Speeltoestellen: aantal	297 st
Stapstenen	14 st

Vastgoed

Gebouwd gemeentelijk vastgoed	30 st
-------------------------------	-------

Financieel overzicht

Jaarrekening 2023	Begroting 2023 na wijziging	Rekening 2023	Vershil
A. Wegen programma 2			
Kapitaallasten	284	278	-6
Jaarlijks onderhoud	672	480	-192
Groot onderhoud / storting voorziening	946	946	0
Subtotaal	1.903	1.704	-199
B. Openbare verlichting programma 2			
Kapitaallasten	52	45	-8
Jaarlijks onderhoud	119	104	-14
Groot onderhoud / storting voorziening	0	0	0
Subtotaal	171	149	-22
C. Civieltechnische kunstwerken programma 2			
Kapitaallasten	51	41	-9
Jaarlijks onderhoud	138	123	-14
Groot onderhoud / storting voorziening	97	97	0
Subtotaal	286	262	-24
D. Verkeersregelinstallaties programma 2			
Kapitaallasten	36	35	-1
Jaarlijks onderhoud	80	69	-11
Groot onderhoud / storting voorziening	0	0	0

Jaarrekening 2023	Begroting 2023 na wijziging	Rekening 2023	Vershil	
	Subtotaal	116	104	-12
E. Speelplaatsen programma 1	Kapitaallasten	23	23	0
	Jaarlijks onderhoud	94	83	-11
	Groot onderhoud / storting voorziening	0	0	0
	Subtotaal	117	105	-11
F. Waterwegen programma 1	Kapitaallasten	0	0	0
	Jaarlijks onderhoud	158	183	26
	Groot onderhoud / storting voorziening	131	131	0
	Subtotaal	289	315	26
G. Groen incl. sportvelden programma 1 & 4	Kapitaallasten	195	192	-2
	Jaarlijks onderhoud	985	835	-150
	Groot onderhoud / storting voorziening	372	372	0
	Subtotaal	1.552	1.399	-152
H. Riolering programma 2	Kapitaallasten	821	787	-34
	Jaarlijks onderhoud	351	249	-103
	Groot onderhoud / storting voorziening	203	203	0
	Subtotaal	1.375	1.239	-136
I. Accommodaties programma diverse	Kapitaallasten	2.051	1.992	-58
	Jaarlijks onderhoud	219	198	-21
	Groot onderhoud / storting voorziening	675	675	0
	Subtotaal	2.944	2.865	-79
J. Kunstwerken programma 4	Kapitaallasten	0	0	0
	Jaarlijks onderhoud	3	4	1
	Groot onderhoud / storting voorziening	18	18	0
	Subtotaal	21	22	1
Totaal		8.773	8.165	-608

4.2.4 Financiering

Inleiding

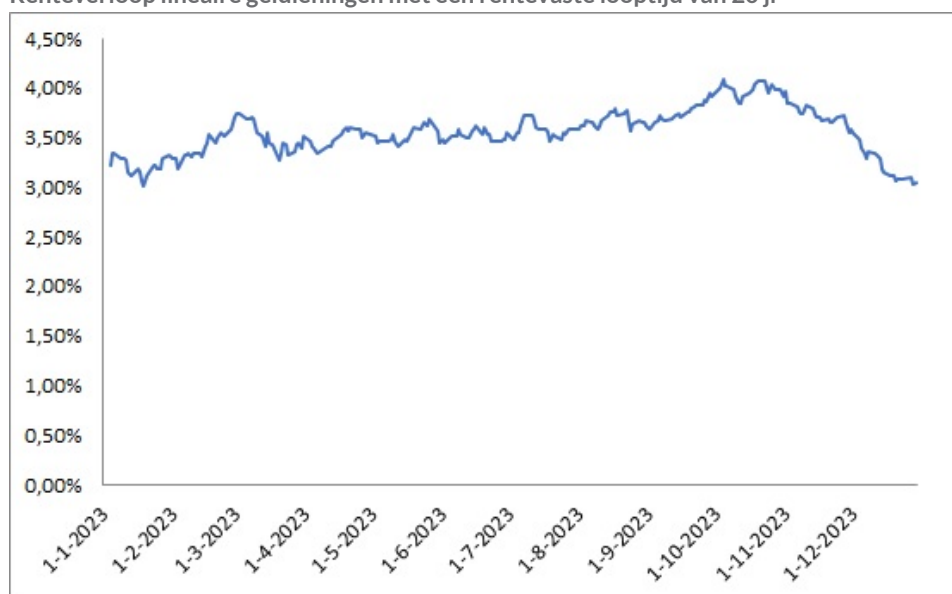
In de paragraaf financiering lichten we de ontwikkelingen en beleidskeuzes toe voor 2022 in een onderdeel "algemene ontwikkelingen" en een onderdeel "ontwikkelingen gemeente Oegstgeest". Onder de "algemene ontwikkelingen" komen de renteontwikkelingen en eventuele ontwikkelingen van de wet- en regelgeving aan de orde. De "ontwikkelingen gemeente Oegstgeest" richten zich specifiek op de renterisiconorm, de kasgeldlimiet en de financiering van de gemeente Oegstgeest.

Algemene ontwikkelingen

Renteontwikkelingen

De gemiddelde kapitaalmarktrente (= langlopende financiering) voor rentevaste- en lineaire leningen met een looptijd van twintig jaar is over 2023 uitgekomen op 3,56 %. In 2022 was de gemiddelde rente 2,25%. De rente was over het gehele jaar stabiel, met een lichte daling tegen het einde van het jaar.

Renteverloop lineaire geldleningen met een rentevaste looptijd van 20 jr

De geld- en kapitaalmarkt is in 2023 sterk beïnvloed door de hoge inflatie.

De rente op de geldmarkt (= kortlopende financiering) wordt voornamelijk bepaald door het rentebeleid van de Europese Centrale Bank (ECB). De ECB gebruikt de rentestand om te sturen op de inflatie. Het belangrijkste tarief van de ECB is de herfinancieringsrente. Onder druk van de hoge inflatie is de herfinancieringsrente in 2023 zes maal verhoogd, van 2,5% naar 4,5%. De depositorente die de ECB hanteert is voor de geldmarkt de ondergrens. De depositorente is in 2023 eveneens zes keer verhoogd, naar in totaal 4,0 %, met als gevolg fors hogere rentetarieven op (kas)geldleningen met een korte looptijd.

De rente op de kapitaalmarkt (=langlopende financiering) is, ondanks het ECB beleid, redelijk stabiel gebleven. Dit is een signaal dat de marktpartijen verwachten dat de hoge rente, die de ECB nu hanteert, van relatief korte duur zal zijn. Het is de verwachting dat de rente binnen een aantal jaar weer zal gaan dalen, dat is terug te zien in de rentetarieven op langlopende leningen.

Kader en ontwikkelingen gemeente Oegstgeest

Beleidskaders treasury

In de Wet financiering decentrale overheden (wet Fido) staan de kaders voor een verantwoorde en professionele inrichting en uitvoering van de treasuryfunctie (zie Begrippenlijst) van decentrale overheden. De kaders voor Oegstgeest staan in onze financiële verordening 2024.

Kasgeldlimiet

De gemiddelde vlottende schuld, over drie maanden gezien, is voor een gemeente gelimiteerd op 8,5% van het begrotingstotaal. In onderstaande tabel is de ontwikkeling van deze kasgeldlimiet in 2023 weergegeven:

Kasgeldlimiet (bedragen x € 1.000)

Omschrijving	Gemiddelde netto vlottende schuld	Kasgeldlimiet	Ruimte (=+) of Overschrijding
eerste kwartaal 2023	-12.832	6.029	18.860
tweede kwartaal 2023	-12.927	6.029	18.956
derde kwartaal 2023	-19.768	6.029	25.796
vierde kwartaal 2023	-18.830	6.029	24.859

De netto vlottende schuld betreft de leningen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar gecorrigeerd voor de uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan één jaar. De gemiddelde netto vlottende schuld per kwartaal betreft het gemiddelde van de drie standen telkens op de eerste dag van de maand.

In geen van de vier kwartalen over 2023 is de kasgeldlimiet overschreden.

Renterisiconorm

Over de langlopende schuld mogen de jaarlijkse aflossingen en renteherzieningen niet meer bedragen dan 20% van het begrotingstotaal. In onderstaande tabel is de ontwikkeling van deze renterisiconorm in 2023 weergegeven:

Renterisiconorm (bedragen x € 1.000)

Renterisiconorm	2022	2023
Omschrijving		
Begrotingstotaal	60.899	70.927
Wettelijk percentage	20%	20%
Renterisiconorm	12.180	14.185
Bedrag waarover renterisico wordt gelopen (aflossingen)	6.070	6.595
Ruimte onder renterisiconorm	6.110	7.590

Het begrotingstotaal is bepaald op basis van de som van de lasten en de toevoegingen aan de reserve, zoals vermeld in de primitieve begroting.

Over 2023 is de renterisiconorm niet overschreden.

Financiering

De ontwikkeling van de leningenportefeuille staat in onderstaande tabel.

Leningenportefeuille (bedragen x € 1.000)

Ontwikkeling leningenportefeuille	Bedrag
Stand per 1 januari 2023	60.732
Nieuwe leningen	
Reguliere aflossingen	6.595
Vervroegde aflossingen	0
Stand per 31 december 2023	54.137

Rentemethodiek en renteresultaat

Voor de toerekening van de rentelasten aan de programma's maakt de gemeente Oegstgeest gebruik van de renteomslagmethode. Het totaal van de rentelasten wordt 'omgeslagen' over het geheel van de investeringen met een percentage van 0,60%. De werkelijke rentelasten betreffen het totaal van de rentelasten op de langlopende geldleningen en de kortlopende financiering minus de renteopbrengsten van overtollige middelen en verstrekte geldleningen.

Door toepassing van de rente-omslagmethode worden de rentelasten aan de hand van de stand van de investeringen per 1 januari van het verslagjaar toegerekend aan de prestaties in de programmabegroting. De achterliggende gedachte is hierbij dat de gehanteerde omslagrente een reëel percentage is. Zodra de afwijking tussen de gehanteerde omslagrente en de werkelijke rentelast te groot wordt, dan dient de gehanteerde omslagrente aangepast te worden.

Hieronder een overzicht van het renteresultaat:

Renteresultaat

Renteresultaat ¹		2023
a	De externe rentelasten	1.018
b	De externe rentebaten	634
	Saldo rentelasten en rentebaten	385
c1	De rente doorberekend aan de grondexploitatie	-20
c2	De rente van projectfinanciering richting het taakveld	-
c3	De rentebaat van doorverstrekte leningen richting het taakveld	-
	Saldo aan taakvelden toe te rekenen externe rente	-20
d1	Rente over eigen vermogen	-
d2	Rente over voorzieningen	-
	Saldo rente over het eigen vermogen en de voorzieningen	-
	Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente	404
	Totaal aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)	447
	Renteresultaat op het taakveld Treasury (-/- = voordeel)	-43

1) Bedragen x € 1.000

Doordat er een verschil is tussen het gehanteerde omslagpercentage en het werkelijke percentage ontstaat er een renteresultaat.

Het gerealiseerde renteresultaat van € 43.000 voordeel betekent dat de gehanteerde omslagrente van 0,60% hoger is dan het werkelijke percentage. Er wordt € 43.000 meer rente doorberekend naar de activa, dan dat er daadwerkelijke aan rente wordt betaald aan de geldverstrekkers. Het verschil bevindt zich binnen de gestelde bandbreedte, wat betekent dat een reëel rentepercentage wordt toegerekend aan de activa.

Schatkistbankieren

We bewaken dat de roodstand op het rekeningcourant het maximum niet overschrijdt en niet tot kosten leidt. Gedurende 2023 zijn de overtollige middelen afgestort in 's Rijks schatkist om binnen de gestelde doelmatigheidsdrempel te blijven. Conform de vereisten in het BBV (art 52c) is in de toelichting op de balans het drempelbedrag vermeld en, per kwartaal, het bedrag aan middelen dat de gemeente Oegstgeest buiten 's Rijks schatkist heeft aangehouden.

Relatiebeheer

De NV Bank Nederlandse Gemeenten (BNG) is onze huisbankier. Daarnaast hebben wij één bankrekening bij de ING bank (in gebruik bij het Sociaal Domein). We onderhouden de relaties met financiële instellingen, gericht op het aantrekken van financiering (kort- en langlopende leningen). Wij streven naar marktconforme condities of gunstiger voor de financiële diensten die wij afnemen.

4.2.5 Bedrijfsvoering

Algemeen

Met de bedrijfsvoering ondersteunen we de organisatie bij de uitvoering van hun werk. Hierdoor kunnen we inwoners en bedrijven in ons dorp voorzien van een goede dienstverlening en de ambities uit het coalitieakkoord realiseren.

Gemeente Leiden - centrumgemeente

Bij bedrijfsvoering werken we samen met onze collega's in de Leidse regio: we maken steeds meer gebruik van elkaars expertise. Vanaf 2023 doen we dat op bedrijfsvoeringsgebied via de Centrumregeling bedrijfsvoering Leidse regio: de gemeente Leiden voert de dienstverlening uit die Servicepunt71 daarvoor uitvoerde. Het eerste jaar van de transitiefase (die tot 2025 duurt) is succesvol verlopen. Collega's, contracten, applicaties etc. zijn zonder noemenswaardige problemen overgedragen en ingebed in de Leidse organisatie.

In de transitiefase borduren we nog voort op de afgesproken dienstverlening zoals die onder Servicepunt71 gold omdat de meeste aandacht en energie naar de transitie zelf gaat. De dienstverlening is op peil gebleven.

Een belangrijk ontwikkelpunt is het verder versterken van de nabijheid en zichtbaarheid van IDA bij de partners. Hiervoor is vanuit het relatiemanagement nagedacht hoe we dit vanaf 2024 gaan inrichten en welke overlegvormen daarbij horen. Met de regiogemeenten is ook nagedacht hoe de nieuwe manier van samenwerken vorm krijgt bij gezamenlijke besluitvorming.

Ook zijn het afgelopen jaar stappen gezet om een Strategisch Plan Bedrijfsvoering Leidse regio te maken. In 2023 is met twee bijeenkomsten het samenspel tussen cluster IDA en zijn business partners (waaronder de partnergemeenten) verkend. De strategische thema's zijn geïdentificeerd. Deze worden uitgewerkt in de strategische bedrijfsvoeringsagenda. De strategische bedrijfsvoeringsagenda vormt straks, samen met de verbeter- en ontwikkelagenda, de inhoud van het strategisch plan.

We hebben ten aanzien van de reguliere dienstverlening geen extra kosten gemaakt buiten de vooraf bepaalde lumpsum en de risicobijdrage. In 2024 is de voorbereiding van de tweede dienstverleningsovereenkomsten tussen centrumgemeente en partnergemeenten vanaf 1 januari 2025 met goede nieuwe afspraken hebben die invulling geven aan de doelen van de andere vorm van samenwerking. We betrekken de raad hier nadrukkelijk bij.

Personeel & organisatie (HRM)

Formatie en bezetting

De formatie en bezetting is per 31 december 2023 als volgt:

Afdelingen/teams	Vastgestelde formatie 31 december 2023	Bezetting 31 december 2023
Directie en Control	2,00	2,00
Team Bestuur, Strategie en Bedrijfsvoering	21,71	18,64
Team Publiekszaken & Klantcontact	17,55	17,87
Team Maatschappij	31,61	30,01
Team Ruimte	23,13	21,39
Team Beheer en Onderhoud	58,71	51,00
Totaal	154,71	140,91

In algemene zin is de formatie met bijna 2 fte gestegen in 2023 t.o.v. 2022 (153 fte). De bezettingsgraad van 91% is met peildatum 31-12-2023 licht gestegen t.o.v. een jaar eerder (89%).

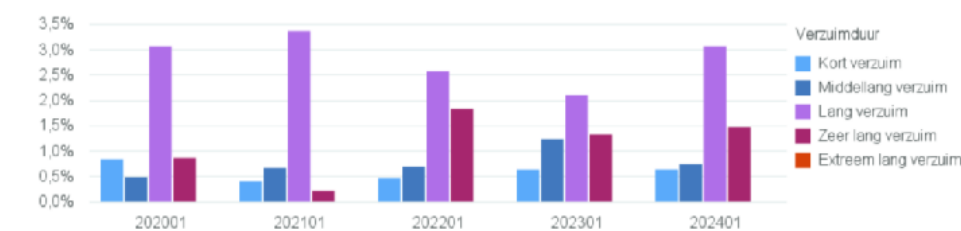
De verhouding tussen vaste en flexibele medewerkers is teruggebracht van 22,6% in 2022 naar 14,8% in 2023.

Strategische beleidsfuncties, technische functies, groenbeheerders en specialistische functies blijven lastiger te werven. Waar mogelijk wordt geïnvesteerd in het doorontwikkelen van de huidige medewerkers naar deze functies.

Daarnaast zijn in 2023 diverse maatregelen getroffen om de aantrekkelijkheid van Oegstgeest als werkgever te vergoten, zoals het verbeteren van de werkplekken, het stimuleren van de samenwerking en elkaar ontmoeten door prettige ontmoetingsplekken en voorzieningen te creëren, het actualiseren van het inwerkprogramma en opleidingsplan en het aanbieden van thuiswerkvoorzieningen. Aantrekkelijk werkgeverschap maakt inmiddels onderdeel uit van onze organisatievisie 'Organisatiekracht: een visie op samenwerking en groei', waarvoor in 2024 concrete projecten zijn benoemd. Zo werken we aan een prettige werkomgeving en -sfeer, versterken we waar we goed in zijn en zijn wij steeds beter voorbereid op de ontwikkelingen die op ons af komen.

Verzuim en gezondheid

Verzuimduurklasse

Verzuim %	202001	202101	202201	202301	202401
Kort verzuim (001-007 dagen)	0,6%	0,4%	0,5%	0,6%	0,6%
Middellang verzuim (008 - 042 dagen)	0,5%	0,7%	0,7%	1,2%	0,7%
Lang verzuim (043 - 365 dagen)	3,1%	3,4%	2,6%	2,1%	3,1%
Zeer lang verzuim (366 - 730 dagen)	0,9%	0,2%	1,8%	1,3%	1,5%
Extreem lang verzuim (730 dagen en meer)	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Totaal	5,3%	4,7%	5,6%	5,3%	5,9%

In 2023 is het ziekteverzuim gestegen van 5,3% in 2022 naar 5,9% in 2023. Dit komt door een stijging van het langdurig verzuim (43 dagen - 365 dagen). Het zeer lang verzuimpercentage stijgt licht ten opzichte van eerdere jaren en bevindt zich nog ruim binnen de benchmark van andere gemeentes (dit is 6,3% in het eerste half jaar van 2022, het tweede half jaar is nog niet bekend).

Regionale HRM-projecten

Binnen de regiogemeenten is er met name gewerkt aan de projecten 'Arbeidsmarktstrategie', 'Vitaliteit, Arbo & Gezondheid' en 'Hybride Werken'. Naast deze regionale projecten is er gezamenlijk opgetrokken in het stemadvies en implementatie van de wijzigingen van de Cao Gemeenten en doorontwikkeling van de Strategische Personeelsplanning (SPP).

Informatievoorziening en ICT

De IV-organisatie ontwikkelt zich continu. In 2023 heeft de focus gelegen op het beter op orde brengen van de basis ten behoeve van verbeterde dienstverlening aan de partnerorganisaties. Er is geïnvesteerd in een stabiele en vereenvoudigde ICT-omgeving. Dit is het fundament onder de IV-organisatie en drijft de digitalisering van de gemeenten.

In 2023 is gewerkt aan vele regionale informatievoorzieningsprojecten. Enkele voorbeelden: de nieuwe aanbesteding van het financieel en inkoopstelsel is opgestart. De implementatie van RIS-BIS is voortgezet en wordt naar verwachting in de eerste helft van 2024 met vertraging afgerond. Maar ook aan de suite sociaal domein, het digitaal stelsel Omgevingswet en de telefoonomgeving is gewerkt.

Daarnaast worden er ook projecten uitgevoerd waar de organisaties niks van merken, maar die er wel voor zorgen dat iedereen kan blijven werken. Denk hierbij aan projecten die ervoor zorgen dat onze apparatuur en software wordt vervangen of ge-upgrade. Tevens zorgt dit ervoor dat we blijven voldoen aan de privacy wetgeving en de AVG en dat we minder vatbaar zijn voor digitale aanvallen van buitenaf.

We hebben ook in 2023 gewerkt aan het grip krijgen en houden op deze vaak complexe projecten. De lessen uit de eerste aanbesteding van het financieel en inkoopstelsel hebben we ter harte genomen, en nemen we mee in nieuwe projecten. In 2023 is ook een strategisch portfolio opgesteld dat de basis is voor de uitvoering van IV-projecten in 2024 en verder. Een van de uitgangspunten is eerst afronden van projecten voordat nieuwe projecten worden opgestart.

Onze ervaringen met ICT laten zien dat er kansen zijn om de dienstverlening op dit gebied te verbeteren. Er is met enige regelmaat uitval van systemen. Onze collega's van ICT leveren hierbij goede en snelle ondersteuning. Tegelijkertijd is er een schaarste aan personeel op de arbeidsmarkt. Dit belemmerde de Centrumregeling in 2023 om verbeteringen op het gebied van processen en op basis ICT-voorzieningen door te voeren zoals gewenst. IN 2023 hebben wij zelf gewerkt aan het verbeteren van de dienstverlening op het gebied van ICT door strakker te sturen op het oppakken van issues. Wij realiseren ons hierbij dat IDA ook afhankelijk is van leveranciers.

Datamanagement

Gemeenten in de regio hebben de wens om meer datagedreven te werken. Het thema Digitale transformatie is één van de thema's uit de strategische bedrijfsvoeringsagenda van de Centrumgemeente. In 2023 heeft Oegstgeest geen prioriteit gegeven aan projecten op het gebied van datagedreven werken.

Privacy en informatiebeveiliging

Op basis van onze Strategie Digitale Veiligheid 2021-2024 hebben we in 2023 aan de volgende onderwerpen gewerkt.

We hebben Cyberweerbaarheid en privacybewustzijn vergroot door bewustwordingssessies, bijvoorbeeld bij de introductie van nieuwe medewerkers. Daarnaast hebben we cursussen aangeboden via e-learning. Ook werden phishingtests uitgevoerd. Alle teams hebben het spel Spion op je Pad gespeeld om de privacybewustwording te vergroten.

Om te voldoen aan de BIO (Baseline informatieveiligheid overheid) en de AVG (Algemene verordening gegevensbescherming) toetsen we projecten op het verwerken van persoonsgegevens en de beveiliging van gegevens. Daar waar nodig worden ook DPIA's (Data protection impact assessments) uitgevoerd. Het uitvoeren van DPIA's op privacygevoelige processen blijft een speerpunt.

Om de beveiliging van systemen op orde te houden hebben we in 2023 extra software aangeschaft om onze systemen op locatie en in de cloud beter te beveiligen en te monitoren. We zijn gestart met het vernieuwen van onze beveiligingssystemen zodat we beter in staat zijn cyberdreiging te detecteren en adequaat daarop te reageren.

In 2023 zijn we gestart met het project BCM (Business Continuity Management) met als doel continuïteitsplannen te maken voor de meeste kritische processen binnen de gemeente. Deze worden voor de gemeente Leiden gemaakt maar worden door alle gemeenten in de Leidse regio gebruikt, omdat we gebruik maken van dezelfde applicaties.

Digitalisering en zaakgericht werken

De in 2022 gestarte regionale inzet van registratoren is sinds 2023 vaste praktijk zodat achtervang gewaarborgd is. Kwaliteitszorg door medewerkers stond in het teken van structurele controles in het informatiebeheersysteem (en contacten daarover met zaakbehandelaren) en werkzaamheden ten behoeve van de papieren archieven. De verwachting is dat de ruimte voor kwaliteitszorg in 2024 zal toenemen.

De digitalisering van van het bouwarchief vanaf 2010 loopt vertraging op en wordt in 2024 voortgezet. In afstemming met ELO wordt er voor zorggedragen dat deze dossiers met behulp van de juiste metadata worden ontsloten en daarmee, net als de dossiers van voor 2010, eenvoudiger beschikbaar zijn.

In 2023 is er een koppeling tussen de systemen die voor WMO, en Werk en Inkomen worden gebruikt met het zaakstelsel. Hierdoor zijn alle stukken te raadplegen in het centrale informatiesysteem en kan er tegelijk gewerkt blijven worden in de eigen taakspecifieke applicaties.

In 2023 is gestart met de uitfasering van een e-mailarchiefsysteem om te voldoen aan de AVG. De daadwerkelijke uitvoering wordt in 2024 afgerond.

Juridische kwaliteitszorg

In 2023 is een LEAN-traject gestart om de (tijdigheid van) bezwaarbehandeling bij de Regionale Commissie Bezwaarschriften te verbeteren. Samen met de gemeente Leiden onderzoeken wij welke procesverbeteringen kunnen worden doorgevoerd om onze gezamenlijke dienstverlening te optimaliseren. In 2024 zullen de bevindingen worden

opgeleverd en uitgevoerd. Als onderdeel van het LEAN-traject is een dashboard ingericht dat de doorlooptijd van verschillende soorten bezwaarzaken monitort.

Juridische zaken

Open en Toegankelijke Overheidsinformatie

Het project OTO houdt zich bezig met de invoering en toepassing van drie wetten. Deze wetten hebben met elkaar gemeen dat zij zorgen voor een transparante en toegankelijke overheid. Het gaat om de Wet open overheid (Woo), de Wet elektronische publicaties (Wep) en de Wet digitale overheid (Wdo). Het betreft een regionaal project dat ook in 2023 diverse stappen heeft gezet om te zorgen voor een goede invoering van deze wetten in de organisatie. Zo is een, op het projectplan gebaseerd, uitvoeringsplan vastgesteld. Dit uitvoeringsplan brengt in kaart welke verschillende stappen de komende tijd gezet moeten worden, voorzien van een tijdsplanning. Ook is in 2023 veel aandacht besteed aan het geven van voorlichting over het project, zowel aan de ambtelijke organisatie als aan bestuurders. In 2023 is besloten dat ook de invoering van de Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer (Wmebv) onder het project komt te hangen. Hiervoor wordt in 2024 een aparte projectleider aangenomen.

Verantwoording ten aanzien van de rechtmatigheidsevaluatie

Bij de oordeelsvorming over de rechtmatigheid van het financiële beheer wordt aandacht geschonken aan de drie (rechtmatigheids)criteria: het begrotingscriterium, het misbruik en oneigenlijk gebruikcriterium en het voorwaardencriterium. In de kadernota 2023 van de commissie BBV is nader beschreven welke aspecten in de bedrijfsvoeringsparagraaf moeten worden opgenomen:

1. Indien het totaal van de afwijkingen (fouten en onduidelijkheden, ieder afzonderlijk) ten aanzien van begrotings-, voorwaarden- en misbruik en oneigenlijk gebruik criterium boven de door de raad vastgestelde verantwoordingsgrens komen, wordt aangegeven welke beheersingsmaatregelen zijn getroffen om in de toekomst tekortkomingen in de rechtmatigheid te voorkomen;
2. Bevindingen die boven de rapporteringsgrens (€ 100.000) vallen die college en raad met elkaar door middel van het "intern controleprotocol" hebben afgesproken;
3. Bevindingen die geen financiële impact hebben, maar wel relevant zijn om de raad over te informeren (formele rechtmatigheidsfouten). Hierbij kan worden gedacht aan de volgende omstandigheden:
  - De normen uit de gids proportionaliteit worden veelvuldig niet nageleefd of worden slecht gedocumenteerd en/of gemotiveerd;
  - Niet-financiële onrechtmatigheden in verband met het niet naleven van bepalingen in de wet Fido en bijbehorende Regelingen.

Genomen beheersingsmaatregelen ten aanzien van geconstateerde afwijkingen

We hebben vastgesteld dat de geconstateerde fouten onrechtmatigheden (als gedefinieerd in de Kadernota Rechtmatigheid) het door de raad vastgestelde verantwoordingsgrens voor rechtmatigheid heeft overschreden. Dit geldt niet voor de door ons geconstateerde onduidelijkheden.

We gaan nu in op de geconstateerde afwijkingen en de daarbij genomen beheersingsmaatregelen.

Onrechtmatige aanbesteding - € 236.000

Er heeft een meervoudige onderhandse aanbesteding plaats gevonden voor de inhuur van een projectleider. Aanvankelijk was de overeenkomst 1 juni 2022 tot en met 31 mei 2023 waarbij de optie aanwezig was tot verlenging. De opdracht is uiteindelijk ook verlengd, echter is bij de raming van de verlenging niet rekening gehouden met nog te ontvangen inkoopfacturen voor de werkzaamheden die al waren uitgevoerd. De verlenging van de overeenkomst was zodoende op een onjuiste raming gebaseerd. Zowel Team Contractadvies en Inkoopadministratie van de gemeente Leiden als de budgethouder zullen er in de toekomst gezamenlijk voor waken dat de raming wordt opgesteld op basis van de juiste informatie en gegevens.

Budgetoverschrijding lasten doordat budget niet opnieuw was aangevraagd - € 111.000

In programma 5 is sprake van een overschrijding van de lasten doordat werkzaamheden in het boekjaar 2023 zijn uitgevoerd terwijl het budget aanvankelijk was geraamd in het boekjaar 2022. De financieel adviseur zal in de toekomst waken dat een onuitgeput budget in de voorjaarsnota alsnog wordt aangevraagd, indien dit nodig is. Dit om een overschrijding te voorkomen.

Bevindingen die boven de rapporteringsgrens vallen

In deze paragraaf moet een nadere toelichting worden gegeven op alle afwijkingen die in de rechtmatigheidsverantwoording zijn opgenomen voor zover deze de rapportagegrens overschrijden, maar waarbij het totaal aan afwijkingen niet de verantwoordingsgrens heeft overschreden. Voor deze bevindingen geven we aan welke maatregelen worden genomen om deze afwijkingen in de toekomst te voorkomen.

Doordat het totaal aan fouten de verantwoordingsgrens heeft overschreden, zijn de bevindingen en de daarbij genomen beheersingsmaatregelen eerder al omschreven.

Bevindingen die geen financiële impact hebben, maar wel relevant zijn om te vermelden

We hebben geen bevindingen die geen financiële impact hebben, maar wel relevant zijn.

Collegeonderzoeken ex artikel 213a Gemeentewet

Bij de vaststelling van de Financiële verordening 2023 heeft de raad bepaald dat in de begroting jaarlijks een planning van dedoelmatigheids- en doeltreffendheidsonderzoeken die het college uitvoert wordt opgenomen. In de Jaarrekening doen we verslag van de onderzoeken. Voor 2023 stonden de volgende onderzoeken op de rol:

ENSIA (Eenduidige Normatiek Single Information Audit): de jaarlijkse verantwoording over het kwaliteitszorgsysteem en de informatieveiligheid op het terrein van de Basisregistratie Personen (BRP). Resultaat te vinden op: https://www.waarstaatjegemeente.nl/viewer?report=rgt_iv17&inp_geo=gemeente_1680

ENSIA: de jaarlijkse verantwoording over het kwaliteitszorgsysteem op het terrein van de Basisregistratie Adressen en Gebouwen (BAG). Resultaat te vinden op: https://www.waarstaatjegemeente.nl/viewer?report=rgt_iv17&inp_geo=gemeente_1680

ENSIA: de jaarlijkse verantwoording over het kwaliteitszorgsysteem op het terrein van de Basisregistratie Grootschalige Topografie (BGT). Resultaat te vinden op: https://www.waarstaatjegemeente.nl/viewer?report=rgt_iv17&inp_geo=gemeente_1680

ENSIA: de jaarlijkse verantwoording over het kwaliteitszorgsysteem op het terrein van de Basisregistratie Ondergrond (BRO). Resultaat te vinden op: https://www.waarstaatjegemeente.nl/viewer?report=rgt_iv17&inp_geo=gemeente_1680

Clienttevredenheidsonderzoek Wmo. Resultaat te vinden op: <https://www.waarstaatjegemeente.nl/mosaic/gemeentelijke-monitor-sociaal-domein/2--wmo>

4.2.6 Verbonden partijen

Inleiding

Een verbonden partij is een privaatrechtelijke of publiekrechtelijke rechtspersoon waarin we als gemeente Oegstgeest een bestuurlijk en financieel belang hebben. Een bestuurlijk belang betekent dat we zeggenschap hebben door vertegenwoordiging in het bestuur of door stemrecht. Het financiële belang is het bedrag dat we beschikbaar hebben gesteld en dat niet verhaalbaar is. Het kan ook het bedrag zijn waarvoor aansprakelijkheid bestaat als de verbonden partij failliet gaat of haar verplichtingen niet nakomt. Verbonden partijen voeren vaak beleid uit dat we in principe ook in eigen beheer kunnen doen. We mandateren die verbonden partijen als het ware, maar houden wel de eindverantwoordelijkheid voor het realiseren van de beoogde doelstellingen van de programma's.

De paragraaf Verbonden partijen bevat een toelichting op hoe we als gemeente omgaan met het vraagstuk 'grip op samenwerking' en een overzicht van alle verbonden partijen.

Grip op samenwerking

Het vraagstuk 'grip op regionale samenwerking' ten aanzien van verbonden partijen in het bijzonder staat hoog op de agenda van gemeenteraad, college en onze interne organisatie. Op verschillende manieren werken we hieraan:

- Het uitgangspunt is 'samenwerken vanuit een zelfstandig Oegstgeest'. Waar logisch en waardevol breiden we de regionale samenwerking uit, met als hoofddoel de zelfstandigheid van Oegstgeest. Binnen de Leidse regio willen we inzetten op samenwerking met andere gemeenteraden voor de kaderstelling en de controle op de samenwerkingsverbanden. We zetten ons in om samenwerkingsverbanden die elkaar overlappen zoveel mogelijk te stroomlijnen en dubbelingen te voorkomen, waarbij we ook kijken naar wat lokaal kan.
- De Nota verbonden partijen geactualiseerd en vastgesteld in de raad van 23 maart 2023. De Nota verbonden partijen ondersteunt bij het maken van afwegingen over deelname aan een verbonden partij en het in kaart brengen van financiële, bestuurlijke, juridische en andere risico's. De nota geeft ook uitgangspunten voor het onderhouden van de relatie en de beëindiging van de participatie in een verbonden partij.
- Elk voorjaar kan de gemeenteraad een zienswijze uitbrengen op de ontwerpbegrotingen van verschillende Gemeenschappelijke Regelingen. Dit gebeurt volgens een uniform format. Besluitvorming over het vaststellen van de zienswijzen vindt zoveel mogelijk gelijktijdig plaats.
- Een middel om te sturen op de financiële kant van GR'en is de Financiële Kaderstelling Gemeenschappelijke Regelingen Hollands Midden (FKGR). Met deze uniforme financiële taakstellende uitgangspunten dienen alle GR'en rekening te houden bij het opstellen van hun nieuwe begroting.
- Sturing op kosten door middel van regionale samenwerking is en blijft een belangrijke prioriteit voor het college en de gemeenteraad. De gemeenteraad dringt in toenemende mate aan op reëel begroten en het aangeven van scenario's als er nieuwe lasten worden voorgelegd door verbonden partijen. Hiervoor heeft de gemeenteraad bij de behandeling van de begroting 2024 dan ook een motie aangenomen. In de motie roept de raad op om de lasten niet meer te laten stijgen dan 5% in 2025 ten opzichten van de begrotingen 2024. Deze oproep heeft het college eind 2023 dan ook kenbaar gemaakt in de bestuurlijke overleggen van de betrokken GR'en. Ze heeft dit ook breed gecommuniceerd met alle betreffende gemeenteraden en hun afvaardiging in de besturen van de GR'en.
- Regelmatig ontvangt de gemeenteraad een mondelinge of schriftelijke terugkoppeling door portefeuillehouders van bestuurlijke overleggen van samenwerkingsverbanden. Ook nemen de GR'en zelf initiatief om de raden meer te betrekken, bijvoorbeeld door themabijeenkomsten of door de raden tijdig in de gelegenheid te stellen inbreng te geven voor de kadernota.
- De commissie Regiozaken houdt zich bezig met strategische hoofdlijnen van regionale samenwerking. Daarnaast bespreekt deze commissie de ontwikkelingen in de Leidse regio.

Overzicht bijdragen verbonden partijen

Verbonden partij	Bijdrage Oegstgeest	
	x € 1.000	
	begroot 2023	werkelijk 2023
1. Regionale Dienst Openbare Gezondheidszorg Hollands-Midden (RDOG HM)	1.668	1.629
2. Holland Rijnland Samenwerkingsverband	334	334
3. Omgevingsdienst West-Holland (ODWH)	550	563
4. Veiligheidsregio Hollands Midden	1.421	1.421
5. Werkvoorzieningschap Kust-, Duin- en Bollenstreek	61	61
6. Belastingssamenwerking Gouwe-Rijnland (BSGR)	376	407
7. Service-organisatie Zorg Holland Rijnland (SOZ)	184	184
8. Nv Bank Nederlandse Gemeenten	n.v.t.	n.v.t.
9. Alliander nv	n.v.t.	n.v.t.
10. Dunea nv	n.v.t.	n.v.t.
11. Vof Oegstgeest aan de Rijn	n.v.t.	n.v.t.
12. Stichting Leiden Bio Science Park	n.v.t.	n.v.t.
Totaal	4.594	4.599

Verbonden partijen

Gemeenschappelijke regelingen

1	Hecht (voorheen Regionale Dienst Openbare Gezondheidszorg Hollands Midden)		
Vestigingsplaats	Leiden		
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling		
Doelstelling/publiek belang	Hecht (voorheen RDOG), met als uitvoerende eenheden de Gemeentelijke Gezondheidsdienst (GGD) Hollands Midden, bureau GHOR Hollands Midden en de Regionale Ambulancevoorziening (RAV) Hollands Midden, heeft ten doel de belangen te behartigen van de aan de gemeenschappelijke regeling deelnemende gemeenten op het terrein van de openbare gezondheidszorg, de volksgezondheid en de ambulancezorg. Hecht bewaakt, beschermt en bevordert de gezondheid en het welbevinden van de burgers in de regio Hollands Midden in zowel reguliere als crisisomstandigheden.		
Bestuurlijk belang	Vertegenwoordigers bestuur. Het Algemeen Bestuur bestaat uit 18 leden van de 18 gemeenten in de regio Hollands Midden. Een lid komt uit de gemeente Oegstgeest. Het Dagelijks Bestuur bestaat uit 7 leden.		
Financieel belang	Een jaarlijkse bijdrage op basis van het aantal inwoners en kinderen. Deelnemers zijn gezamenlijk aansprakelijk voor ontstane tekorten.		
Kerncijfers	Bedragen x € 1.000	1-1-2023	31-12-2023 (conceptversie)
	Eigen vermogen	5.889	631
	Vreemd vermogen	33.780	38.346
	Resultaat		-3.919
Risico's	Er zijn geen materiële risico's waar maatregelen voor getroffen moeten worden.		
Overige informatie	Naast de basisdienstverlening zet de GGD, onder toezicht van het CJG, preventieve aanvullende diensten in. Meer informatie: www.rdoghm.nl Deze GR heeft een relatie met: Programma 4 Sociale infrastructuur		

2 Samenwerkingsorgaan Holland Rijnland (inclusief regionaal investeringsfonds en Regionaal Bureau Leerrecht)

Vestigingsplaats	Leiden		
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling (GR)		
Doelstelling/publiek belang	Holland Rijnland is een samenwerking van en voor dertien gemeenten in het hart van de Randstad. Deze gemeenten werken vanuit een gezamenlijke strategische visie op de verdere ontwikkeling van de regio om de kwaliteit van wonen, werken, ondernemen en recreëren van burgers, bedrijven en instellingen in het gebied te bevorderen.		
Bestuurlijk belang	Vertegenwoordigers bestuur. Het Algemeen Bestuur bestaat uit 26 leden waarvan 2 leden afkomstig uit de gemeente Oegstgeest. Het Dagelijks Bestuur bestaat uit 7 leden en vanuit de Leidse regio is de gemeente Leiden vertegenwoordigd met 2 leden.		
Financieel belang	Een jaarlijkse bijdrage op basis van het aantal inwoners. Deelnemers zijn gezamenlijk aansprakelijk voor ontstane tekorten.		
Kerncijfers	Bedragen x € 1.000	1-1-2023	31-12-2023 (conceptversie)
	Eigen vermogen	1.609	1.377
	Vreemd vermogen	43.820	34.576
	Resultaat		387
Risico's	Er zijn geen materiële risico's waar maatregelen voor getroffen moeten worden.		
Overige informatie	De 13 deelnemende gemeenten hebben de inhoudelijke agenda 2019-2023 opgesteld die de leidraad vormt voor de gezamenlijke ambities en opgaven. Daarnaast is in 2022 het Werkprogramma 2022-2026 vastgesteld, waarin de activiteiten die Holland Rijnland de komende vier jaar wil oppakken worden behandeld. Ook dienen gemeenten – indien relevant – financiële middelen en capaciteit te leveren om de speerpunten uit de Inhoudelijke agenda en diverse regionale uitvoeringstaken te realiseren. Per 1 januari 2023 is de jeugdhulp ondergebracht in de GR Service Organisatie Zorg (voormalige TWO Jeugdhulp). Het regionaal investeringsfonds had initieel een looptijd tot en met 2022. De looptijd van het project Rijnlandroute en van het Groenprogramma is verlengd tot en met 2024. De looptijd van het HOV-netwerk ZHN en Vitalisering Greenport Duin- en Bollenstreek is naar aanleiding van de tussenevaluatie uit 2020 verlengd tot 2027. Meer informatie: www.hollandrijnland.nl Deze GR heeft een relatie met: Programma 1 Natuur en landschap, Programma 2 Verkeer en infrastructuur, Programma 3 Wonen en werken & Programma 4 Sociale infrastructuur		

3 Omgevingsdienst West-Holland (ODWH)

Vestigingsplaats	Leiden		
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling		
Doelstelling/publiek belang	De Omgevingsdienst staat voor duurzaamheid en het bewaken en verbeteren van de kwaliteit en veiligheid van de leefomgeving in de regio Holland Rijnland. Dit doet zij door vergunningsverlenings-, toezichts-, handhavings- en adviestaken uit te voeren. De Omgevingsdienst geeft milieubeschikkingen namens gemeenten, ziet toe op naleving van milieuwetgeving, geeft milieuvadvis aan gemeenten en informeert inwoners en bedrijven op het gebied van milieu.		
Bestuurlijk belang	Vertegenwoordigers in het algemeen en dagelijks bestuur. Het algemeen bestuur stelt jaarlijks de stemverhouding vast. De stemverhouding staat in verhouding met de gemeentelijke bijdrage. Het dagelijks bestuur bestaat uit 5 leden, geen van hen komt uit Oegstgeest. Het algemeen bestuur bestaat uit 26 leden, waarvan twee bestuursleden afkomstig zijn uit Oegstgeest.		
Financieel belang	Een jaarlijkse bijdrage op basis van uren. Deelnemers zijn gezamenlijk aansprakelijk voor ontstane tekorten en door taakstelling veroorzaakte frictiekosten.		
Kerncijfers	Bedragen x € 1.000	1-1-2023	31-12-2023 (conceptcijfers)
	Eigen vermogen	1.484	2.498
	Vreemd vermogen	13.796	14.140
	Resultaat		753
Risico's	Er zijn geen materiële risico's waar maatregelen voor getroffen moeten worden.		
Overige informatie	Met de Omgevingswet in het vooruitzicht moet de ODWH inspelen op nieuwe wensen van opdrachtgevers. Het bestuur van de ODWH werkt aan een nieuwe ontwikkelrichting van de dienst. Meer informatie: www.odwh.nl Deze GR heeft een relatie met: Programma 1 Natuur en landschap		

4

Veiligheidsregio Holland Midden

Vestigingsplaats	Leiden		
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling		
Doelstelling/publiek belang	De Veiligheidsregio behartigt, op grond van de vastgestelde gemeenschappelijke regeling, de gemeenschappelijke belangen van de deelnemende gemeenten op de volgende terreinen: <ul style="list-style-type: none"> • De brandweezorg. • Het inrichten en in stand houden van de gemeenschappelijke meldkamer. • De geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen. • De multidisciplinaire rampenbestrijding en crisisbeheersing. • De samenwerking bij de gemeentelijke crisisbeheersing en rampenbestrijding. 		
Bestuurlijk belang	Vertegenwoordigers bestuur. De 19 burgemeesters uit de regio Hollands Midden vormen samen het Algemeen Bestuur van de Veiligheidsregio Hollands Midden. Het Dagelijks Bestuur is samengesteld uit zeven burgemeesters en een voorzitter, de burgemeester van de gemeente Leiden. Per september 2022 is de burgemeester van Oegstgeest ook lid van het Dagelijks Bestuur.		
Financieel belang	Een jaarlijkse bijdrage op basis van een binnenregionale verdeelsleutel (de Cebeon-norm).		
Kerncijfers	Bedragen x € 1.000	1-1-2023	31-12-2023
	Eigen vermogen	5.724	n.n.b.
	Vreemd vermogen	68.319	n.n.b.
	Resultaat		n.n.b.
Risico's	Er zijn geen materiële risico's waar maatregelen voor getroffen moeten worden.		
Overige informatie	<p>In 2022 is, na consultatie van alle gemeenteraden, het Regionaal Risicoprofiel 2023-2026 door het Algemeen Bestuur van de VRHM vastgesteld. Dit vormde de basis voor het Regionaal Beleidsplan VRHM 2024-2027 welke in november 2023 in de commissie is besproken en in maart 2024 zal worden vastgesteld door het Algemeen Bestuur van de VRHM.</p> <p>Een nieuw onderdeel aan de Veiligheidsregio in 2025 is de Geneeskundige Hulp bij Ongevallen en Rampen (GHOR)-component. Tot 2025 maakte deze component deel uit van de bijdrage aan Hecht. Door de uitvoering van de taak Geneeskundige hulp bij ongevallen en rampen (GHOR) is er een relatie tussen de Veiligheidsregio Hollands Midden (beleid) en de Regionale Dienst Openbare Gezondheidszorg (uitvoering).</p> <p>Meer informatie: www.vrhm.nl</p> <p>Deze GR heeft een relatie met: Programma 4 Sociale infrastructuur</p>		

5

Werkvoorzieningschap Kust-, Duin- en Bollenstreek

Vestigingsplaats	Voorhout		
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling		
Doelstelling/publiek belang	De GR heeft voert op een bedrijfsmatig verantwoorde wijze taken van en voor de deelnemende gemeenten uit op het terrein van gesubsidieerde arbeid. Voor de gemeente Oegstgeest voert de KDB de Wet sociale werkvoorziening (Wsw) uit.		
Bestuurlijk belang	Vertegenwoordigers in het bestuur. De GR heeft 7 deelnemende gemeenten. Alle 7 gemeenten hebben een stem die even zwaar meetelt. Vanuit Oegstgeest is er één bestuurslid afgevaardigd in het Algemeen Bestuur.		
Financieel belang	Het Rijk subsidieert, per geïndiceerde WSW deelnemer, de Sociale werkvoorziening. Deze subsidie is ontoereikend. Gemeenten leveren daarom jaarlijks een aanvullende bijdrage die grotendeels gebaseerd is op het aantal deelnemers in verhouding tot het totaal. De deelnemende gemeenten zijn gezamenlijk aansprakelijk voor de tekorten in de GR.		
Kerncijfers	Bedragen x € 1.000	1-1-2023	31-12-2023
	Eigen vermogen	5.012	4.736
	Vreemd vermogen	2.160	2.595
	Resultaat		288
Risico's	Er zijn geen materiële risico's waar maatregelen voor getroffen moeten worden.		
Overige informatie	<p>De gemeente Oegstgeest neemt - net als Wassenaar - deel aan de module WSW-oud. Dit is het geval sinds er bij een reorganisatie in 2018 een modulesysteem is ingevoerd. De reden voor deze keuze is dat de gemeente Oegstgeest voor samenwerking in de Leidse regio heeft gekozen. In het bestuur van de GR KDB heeft Oegstgeest wel stemrecht over de ontwikkelingen met betrekking tot de andere modules zodat er invloed is met betrekking tot de gehele GR KDB.</p> <p>Deze GR heeft een relatie met: Programma 4 Sociale infrastructuur</p>		

6 Belastingensamenwerking Gouwe-Rijnland (BSGR)

Vestigingsplaats	Leiden		
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling		
Doelstelling/publiek belang	De Belastingensamenwerking Gouwe-Rijnland (BSGR) is een samenwerkingsverband op het gebied van belastingen tussen het hoogheemraadschap van Rijnland en de gemeenten Bodegraven-Reeuwijk, Gouda, Katwijk, Leiden, Leiderdorp, Oegstgeest, Velsen, Voorschoten, Waddinxveen, Wassenaar en Zoeterwoude. De BSGR voert namens de deelnemers de heffing en invordering van lokale belastingen uit. Ook bepaalt de BSGR de hoogte van de Woz-waarde voor alle onroerende zaken in deze gemeenten.		
Bestuurlijk belang	Vertegenwoordiger in het Algemeen Bestuur.		
Financieel belang	Een jaarlijkse bijdrage volgens een in de begroting opgenomen verdeelsleutel. De deelnemers zijn gezamenlijk aansprakelijk voor ontstane tekorten.		
Kerncijfers	Bedragen x € 1.000	1-1-2023	31-12-2023
	Eigen vermogen	781	1.446
	Vreemd vermogen	16.205	11.196
	Resultaat		-665
Risico's	Er zijn geen materiële risico's waar maatregelen voor getroffen moeten worden.		
Overige informatie	Het algemeen bestuur wil de huidige vorm van de BSGR consolideren en waar mogelijk groeien. Deze groei moet zitten in een verdere optimalisatie van de prijs-kwaliteitverhouding, het aantal deelnemers en 'groei' op het gebied van marketing en profilering van de BSGR - 'be good and tell about it'. Bij de ontwikkelingen en groei moet indachtig gehouden worden dat de BSGR primair een maatschappelijke organisatie is die 'dienend' is richting haar deelnemers en burgers. Basiswaarden als eerlijkheid, rechtvaardigheid en billijkheid staan daarbij voorop. Meer informatie: www.bsgr.nl Deze GR heeft een relatie met: Programma 5 Bestuur & Programma 7 Algemeen dekkingsmiddelen		

7 Service-organisatie Zorg Holland Rijnland (SOZ)

Vestigingsplaats	Leiden.		
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling (GR).		
Doelstelling/publiek belang	De regeling draagt zorg voor de inkoop en het contractbeheer van gespecialiseerde jeugdhulp in het Holland Rijnland regio. Het gaat om: (a) Regionale jeugdhulp in het gedwongen kader (b) Gespecialiseerde jeugdhulp.		
Bestuurlijk belang	Vertegenwoordigers in het bestuur: Het bestuur is een samenwerking van alle gemeenten uit de Holland Rijnland jeugdhulp regio en telt evenveel leden. Dit zijn alle portefeuillehouders jeugd. In elke bestuurscommissie is het college van B&W vertegenwoordigd.		
Jaarlijkse bijdrage	n.n.b.		
Financieel belang	De deelnemers zijn gezamenlijk aansprakelijk voor ontstane tekorten.		
Geprognosticeerde kerncijfers	(bedragen x € 1.000)	1-1-2023	31-12-2023 (conceptversie)
	Eigen vermogen	0	163
	Vreemd vermogen	12.725	7.047
	Resultaat		163
Risico's	Er zijn geen materiële risico's waarvoor we maatregelen moeten treffen.		
Overige informatie	De SOZ is vanaf 2023 een zelfstandige GR (eerder werden deze taken binnen HR opgepakt). Vanaf 2024 breidt de dienstverlening van de SOZ uit omdat de gemeente Voorschoten zich aansluit bij de Holland Rijnland regio ten behoeve van de inkoop specialistische jeugdhulp. Daarnaast wordt de deelname van de gemeente Kaag en Braassem in dit samenwerkingsverband uitgebreid. Deze GR heeft een relatie met: programma 4 sociale infrastructuur		

Vennootschappen

8	Nv Bank Nederlands Gemeenten												
Vestigingsplaats	Den Haag												
Rechtsvorm	Naamloze vennootschap												
Doelstelling/publiek belang	De Bank Nederlands Gemeenten (BNG) is de bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang. De bank draagt duurzaam bij aan het laag houden van de kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger.												
Bestuurlijk belang	De raad van bestuur en de directie bestaan beide uit drie leden waarvan geen leden afkomstig zijn uit Oegstgeest. De gemeente is aandeelhouder.												
Financieel belang	De gemeente Oegstgeest heeft 46.059 aandelen in de BNG tegen een nominale waarde van € 2,50. Jaarlijks wordt dividend verstrekt over de in het bezit zijnde aandelen. De BNG is een nv. De aandeelhouders zijn niet aansprakelijk voor eventuele tekorten bij de BNG.												
Kerncijfers	<table><thead><tr><th>Bedragen x € 1.000</th><th>1-1-2023</th><th>31-12-2023</th></tr></thead><tbody><tr><td>Eigen vermogen</td><td>4.615.000</td><td>4.721.000</td></tr><tr><td>Vreemd vermogen</td><td>107.459.000</td><td>110.819</td></tr><tr><td>Resultaat</td><td></td><td>254.000</td></tr></tbody></table>	Bedragen x € 1.000	1-1-2023	31-12-2023	Eigen vermogen	4.615.000	4.721.000	Vreemd vermogen	107.459.000	110.819	Resultaat		254.000
Bedragen x € 1.000	1-1-2023	31-12-2023											
Eigen vermogen	4.615.000	4.721.000											
Vreemd vermogen	107.459.000	110.819											
Resultaat		254.000											
Risico's	Er zijn geen materiële risico's waar maatregelen voor getroffen moeten worden.												
Overige informatie	www.bng.nl Deze GR heeft een relatie met: Programma 7 Algemeen dekkingsmiddelen												

9	Alliander nv												
Vestigingsplaats	Arnhem												
Rechtsvorm	Naamloze vennootschap												
Doelstelling/publiek belang	Via energienetwerken zorgt Alliander voor de distributie van gas en elektriciteit in een groot deel van Nederland. Alliander brengt een open en duurzame energiemarkt dichterbij.												
Bestuurlijk belang	De raad van bestuur bestaat uit drie leden, waarvan er geen afkomstig zijn uit Oegstgeest. De gemeente Oegstgeest is aandeelhouder.												
Financieel belang	Het aantal aandelen is 497.748 tegen een nominale waarde van € 5. Jaarlijks wordt dividend uitgekeerd. Conform onze waarderingsgrondslagen staan de aandelen op de balans tegen kostprijs ad € 160.048. Jaarlijks keert Alliander circa 42% van het resultaat uit in dividend aan de aandeelhouders. Als aandeelhouder is de gemeente niet aansprakelijk voor eventuele verliezen van de N.V.												
Kerncijfers	<table><thead><tr><th>Bedragen x € 1.000</th><th>1-1-2023</th><th>31-12-2023</th></tr></thead><tbody><tr><td>Eigen vermogen</td><td>4.570.000</td><td>4.749.000</td></tr><tr><td>Vreemd vermogen</td><td>6.122.000</td><td>6.897.000</td></tr><tr><td>Resultaat</td><td></td><td>267.000</td></tr></tbody></table>	Bedragen x € 1.000	1-1-2023	31-12-2023	Eigen vermogen	4.570.000	4.749.000	Vreemd vermogen	6.122.000	6.897.000	Resultaat		267.000
Bedragen x € 1.000	1-1-2023	31-12-2023											
Eigen vermogen	4.570.000	4.749.000											
Vreemd vermogen	6.122.000	6.897.000											
Resultaat		267.000											
Risico's	Er zijn geen materiële risico's waar maatregelen voor getroffen moeten worden.												
Overige informatie	www.alliander.nl Deze GR heeft een relatie met: Programma 7 Algemeen dekkingsmiddelen												

10	Dunea nv												
Vestigingsplaats	Zoetermeer												
Rechtsvorm	Naamloze vennootschap												
Doelstelling/publiek belang	Dunea produceert en levert aan ruim 1,3 miljoen klanten goed en betrouwbaar drinkwater, in het westelijk deel van Zuid-Holland.												
Bestuurlijk belang	Het bestuur bestaat uit één lid dat niet afkomstig uit Oegstgeest. De gemeente is aandeelhouder.												
Financieel belang	De gemeente heeft 73.286 aandelen tegen een nominale waarde van € 5. In 2018 is het aandelenbezit uitgebreid op basis van het inwoneraantal. Conform onze waarderingsgrondslagen staan de aandelen op de balans tegen kostprijs ad € 315.404. Als aandeelhouder is de gemeente niet aansprakelijk voor eventuele verliezen van de nv. Dunea keert geen dividend uit.												
Kerncijfers	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Bedragen x € 1.000</th> <th>1-1-2023</th> <th>31-12-2023</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Eigen vermogen</td> <td>251.601</td> <td>n.n.b.</td> </tr> <tr> <td>Vreemd vermogen</td> <td>371.196</td> <td>n.n.b.</td> </tr> <tr> <td>Resultaat</td> <td></td> <td>n.n.b.</td> </tr> </tbody> </table>	Bedragen x € 1.000	1-1-2023	31-12-2023	Eigen vermogen	251.601	n.n.b.	Vreemd vermogen	371.196	n.n.b.	Resultaat		n.n.b.
Bedragen x € 1.000	1-1-2023	31-12-2023											
Eigen vermogen	251.601	n.n.b.											
Vreemd vermogen	371.196	n.n.b.											
Resultaat		n.n.b.											
Risico's	Er zijn geen materiële risico's waar maatregelen voor getroffen moeten worden.												
Website	www.dunea.nl												
Overige informatie	Deze GR heeft een relatie met: Programma 7 Algemeen dekkingsmiddelen												

11	Vof Oegstgeest aan de Rijn												
Vestigingsplaats	Oegstgeest												
Rechtsvorm	Vennootschap onder firma												
Doelstelling/publiek belang	Het ontwikkelen en realiseren van het plangebied Nieuw-Rhijngest, deelplan Oegstgeest aan de Rijn.												
Bestuurlijk belang	De gemeente is vennoot en heeft een belang van 50%.												
Financieel belang	De gemeente Oegstgeest treedt samen met samenwerkingspartner BPD op als vennoot in een vennootschap onder firma. De gemeente is 50% eigenaar van de vof. De vof heeft een sluitende grondexploitatie.												
Kerncijfers	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Bedragen x € 1.000</th> <th>1-1-2023</th> <th>31-12-2023</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Eigen vermogen</td> <td>0</td> <td>n.n.b.</td> </tr> <tr> <td>Vreemd vermogen</td> <td>5.382</td> <td>n.n.b.</td> </tr> <tr> <td>Resultaat</td> <td></td> <td>n.n.b.</td> </tr> </tbody> </table>	Bedragen x € 1.000	1-1-2023	31-12-2023	Eigen vermogen	0	n.n.b.	Vreemd vermogen	5.382	n.n.b.	Resultaat		n.n.b.
Bedragen x € 1.000	1-1-2023	31-12-2023											
Eigen vermogen	0	n.n.b.											
Vreemd vermogen	5.382	n.n.b.											
Resultaat		n.n.b.											
Risico's	Er zijn materiële risico's waar maatregelen voor getroffen moeten worden. Er wordt een risicodekking opgenomen in de Risicoreserve Grondexploitaties. Dit wordt gerapporteerd in het Meerjarenprogramma Grondexploitaties. Zie ook de paragraaf weerstandsvermogen en de paragraaf grondbeleid.												
Overige informatie	De verkoop van woningen in dit gebied verloopt goed. De uitvoering van de grondexploitatie van de vof verloopt volgens plan. De vof stelt haar eigen grondexploitatie vast. De eventuele consequenties van de deelneming staan opgenomen in de begroting. Zie ook de paragraaf weerstandsvermogen en de paragraaf grondbeleid. Deze GR heeft een relatie met: Programma 3 Wonen en economie												

Stichtingen

12	Stichting Leiden Bio Science Park
Vestigingsplaats	Leiden
Rechtsvorm	Stichting
Doelstelling/publiek belang	Het Leiden Bio Science Park toekomstbestendig te maken door het LBSP door te ontwikkelen tot een Innovatie District. Met deze doorontwikkeling zal de aantrekkelijkheid voor vestiging toenemen bij (inter-) nationale bedrijven.
Bestuurlijk belang	De wethouder Economie heeft zitting in het bestuur van de stichting. Uiteindelijk gaan de leden van het bestuur over naar de Raad van Toezicht.
Financieel belang	De financiële bijdragen die de gemeente zal voldoen, zijn geen investeringen die worden geactiveerd op de gemeentelijke balans of garantstellingen. De betalingen zijn tegenprestaties voor opdrachten. De stichting ontvangt subsidies, partnerbijdragen en overige bijdragen.
Kerncijfers	Niet van toepassing. Dit is een samenwerkingsverband op grond van een overeenkomst; er is geen sprake van een eigenstandige organisatie.
Risico's	Er zijn geen materiële risico's waar maatregelen voor getroffen moeten worden.
Overige informatie	Deze stichting heeft een relatie met: Programma 3 Wonen en economie

4.2.7 Grondbeleid

Algemeen

Het kader voor ons grondbeleid zijn de nota's Grondbeleid en Grondprijzen. In de nota Grondbeleid staan de instrumenten en de strategie die wij gebruiken. Vigerend beleid voor 2023 is de in 2012 vastgestelde Nota Grondbeleid, met technische wijzigingen vastgesteld in 2017, en de in 2022 vastgestelde Grondprijzenbrief 2022-2023. Grondtransacties en grondexploitaties (meerjarig programma grondexploitaties) voeren we uit volgens dit beleidskader. Hetzelfde geldt voor exploitatieplannen en/of exploitatieovereenkomsten, die we afsluiten op grond van de Wet ruimtelijke ordening (Wro). Begin 2024 is er nieuw grondbeleid vastgesteld.

Het grondbeleid heeft een grote samenhang met de realisatie van de programma's en projecten. Daarom heeft het er ook een grote invloed op. De in deze programma's en projecten geformuleerde ambities leiden altijd in een vraag naar ruimte. En daarmee in een vraag naar verdeling van grond. Het grondbeleid richt zich op de grondmarkt - waar de grond wordt gekocht, geëxploiteerd, ontwikkeld en verkocht.

Grondbeleid is niet zonder financiële risico's. Hierover staat meer in de paragraaf Weerstandsvermogen. Voor grondbeleid en grondexploitaties zijn voor 2023 de volgende doelstellingen geformuleerd:

- In onze grondpolitiek zijn wij faciliterend. Door kaders te stellen bewaken wij het algemeen belang.
- Risicomanagement van het grondbeleid en de uitvoering zijn volgens de grondprijzennota.
- We streven naar samenwerkingsvormen als actieve grondpolitiek noodzakelijk is.
- We willen vlot kunnen inspelen op markontwikkelingen bij verwerving en uitgifte.
- Ons uitgangspunt is de Grondprijzenbrief 2022-2023, waarbij we bij de definitieve prijsbepaling in principe marktconforme prijzen hanteren.
- We willen positief renderende dan wel kostendekkende grondexploitaties en exploitatieovereenkomsten.
- De kosten en opbrengsten die niet onder een grondexploitatie vallen en die zijn gemoeid met de uitvoering van het grondbeleid, komen ten laste en ten gunste van de algemene middelen.

Ontwikkelingen 2023

In Oegstgeest aan de Rijn gaat de realisatie van woningen gestaag door. In 2023 is de openbare ruimte in het noordelijke deel gereed gekomen en overgedragen aan de gemeente. In het zuidelijk deel zijn 114 woningen opgeleverd; de bouw van de appartementen in het zuidelijk deel start begin 2024. Vooralsnog gaan we uit van afronding van het project eind 2024. Omdat een aantal investeringen in de gemeentelijke grondexploitaties samenhangen met de ontwikkeling van woningen door de Universiteit Leiden is het niet zeker dat dit haalbaar is. We hebben de einddatum bijgesteld naar 2025.

In Rijnvaart zijn alle woningen opgeleverd en is ook het openbaar gebied gereed. In Buitenplaats Rijnweide zijn de woningen, de uitbreiding van de school en het zorgcentrum opgeleverd. Het woonrijp maken en de inrichting van de parkstrook is grotendeels gereed en wordt in 2024 afgerond. De sanering van de sloepenhaven is begin 2023 afgerond. Over de ontwikkeling van het horecakavel zijn de ondernemer en de gemeente in gesprek.

In 2023 zijn enkele percelen aangekocht om aanpassingen aan de kruising Rijnsburgerweg-Langenakker te kunnen realiseren.

Financiële positie

2022

In de jaarrekening 2022 stond het volgende over de financiële positie van de grondexploitaties:

NRG gronden Oegstgeest aan de Rijn (VOF) NRG Restgebieden	Balanswaarde per 31-12-2022	Nog te realiseren kosten	Nog te realiseren opbrengsten	Verwacht exploitatieresultaat op eindwaarde (-/- = nadelig)	Resterende risico's
Totaal	-1.602.000	9.043.000	6.818.000	-623.000	1.000.000

Schuldreductie tot en met einde looptijd investeringen (2023): -2.225.000

Stand van de voorziening

- voorziening Tekort Nieuw-Rhijngest Restgebieden op eindwaarde: 634.000

- voorziening Tekort Nieuw-Rhijngest gronden Oegstgeest aan de Rijn op eindwaarde: 0

Risicoreserve Grondexploitaties (streefwaarde 100% van de resterende risico's); gewenste omvang: 1.470.000

Voor de deelneming Oegstgeest aan de Rijn VOF (50% deelneming) is een saldo op einddatum opgenomen van € 30.000 470.000

2023

In onderstaande tabel staan de schuldpositie, het resultaat en de risico's van onze grondexploitaties. Door extra saneringskosten, extra maatregelen, forse prijsstijging en vertraging is het resultaat afgenomen. De financiële resultaten (afgerond op € 1.000) van de eind 2023 geactualiseerde grondexploitaties geven het volgende beeld:

NRG gronden Oegstgeest aan de Rijn (VOF) NRG Restgebieden	Balanswaarde per 31-12-2023	Nog te realiseren kosten	Nog te realiseren opbrengsten	Verwacht exploitatieresultaat op eindwaarde (-/- = nadelig)	Resterende risico's
Totaal	-913.000	8.422.000	6.898.000	-611.000	700.000

Schuldreductie tot en met einde looptijd investeringen (2024): -1.524.000

Stand van de voorziening

- voorziening Tekort Nieuw-Rhijngest Restgebieden op eindwaarde: 618.000

- voorziening Tekort Nieuw-Rhijngest gronden Oegstgeest aan de Rijn op eindwaarde: 0

Risicoreserve Grondexploitaties (streefwaarde 100% van de resterende risico's); gewenste omvang: 700.000

Voor de deelneming Oegstgeest aan de Rijn VOF (50% deelneming) is een saldo op einddatum opgenomen van € 562.000 0

Het verwachte verlies van € 618.000 wordt afgedekt in een voorziening.

Voor Nieuw Rhijngeest restgebieden is de grondexploitatie negatief. Het verlies wordt gedekt in de voorziening tekort Nieuw-Rhijngeest restgebieden.

De risicopositie in de grondexploitaties is per saldo afgenomen.

- De risicopositie voor Nieuw Rhijngeest restgebieden neemt af. Door de voortgang in de uitvoering wordt het restrisico steeds kleiner. De belangrijkste risico's voor zijn nog: hogere kosten bouw- en woonrijp maken door technische uitwerkingen, hogere saneringskosten door verspreid asbest, het mogelijk niet (volledig) kunnen innen van subsidies en bijdragen en vertraging.
- De risico's in de grondexploitatie van de VOF Oegstgeest aan de Rijn zijn iets afgenomen ten opzichte van vorig jaar door voortgang van het werk. De belangrijkste risico's in de deelneming zijn nog bodemvervuiling en grondoverschot, extra kosten voor het bouw- en woonrijp door prijsstijging en vertraging. De gemeente heeft een aandeel van 50% in de resterende risico's. We hoeven hiervoor geen dekking meer te reserveren, omdat het saldo van de grondexploitatie voldoende hoog is om de risico's op te vangen.

We verlagen de stand in de Risicoreserve Grondexploitaties naar € 700.000.

De nog resterende risico's in de afrondende fase van de grondexploitaties zijn reëel en hebben zich het afgelopen jaar ook voorgedaan. De risico's op de uitvoering van de grondexploitaties nemen af. Uit voorzichtigheidsprincipe wordt daarom een dekking van 100% aangehouden.

Schuldpositie

Het saldo van de opgenomen onderhandse leningen bedraagt € 54,1 miljoen per 31-12-2023 (zie paragraaf Financiering). De netto schuldpositie per 31-12-2023 bedraagt circa € 41,2 miljoen (zie paragraaf weerstandsvermogen).

Het aandeel van de schuldreductie dat voortvloeit uit de investeringen in de grondexploitaties is het saldo van de nog te realiseren kosten en nog te realiseren opbrengsten (de cashflow). Dit bedraagt circa € 1,5 miljoen (negatief). Dit betekent dat – op grond van deze cijfers – de nog te realiseren cashflow uit de grondexploitaties niet meer bijdraagt aan het terugdringen van de schuldpositie, maar nog een investering vraagt.

Tussentijdse winstneming

Het verwachte resultaat van de grondexploitaties bedraagt circa € 0,6 miljoen (negatief) op eindwaarde. Tussentijdse winst is niet van toepassing.

Meerjarig programma grondexploitatie (MPG)

Het MPG geeft gedetailleerde informatie per afzonderlijke exploitatie en wordt in mei 2024 vastgesteld.

Faciliterend grondbeleid

Faciliterend grondbeleid houdt in dat de gemeente zelf geen grondexploitaties voert. De gemeente 'faciliteert' de grondexploitatie van derden door de ontwikkeling publiekrechtelijk mogelijk te maken (bestemmingsplan), randvoorwaarden voor de kwaliteit van de ontwikkeling op te stellen (beeldkwaliteit en technische kwaliteit van de openbare ruimte), het waar nodig treffen van voorzieningen in de openbare ruimte en het aanleggen van nutsvoorzieningen. De gemeente verhaalt deze kosten vervolgens op betrokkenen door een zogenoemde anterieure overeenkomst af te sluiten of een exploitatieplan op te stellen.

Kosten die de gemeente maakt in het kader van faciliterend grondbeleid en kan verhalen op derden, classificeren we als vordering op de gemeentelijke balans onder de overlopende activa.

4.2.8 Duurzaamheid

Algemeen

In 2023 hebben we in afwachting van de vormgeving van de LES doorgewerkt aan de structuur vanuit het voorgaande ambitiedocument en het uitvoeringsprogramma. Daarin stond een aantal structurele en doorlopende werkzaamheden, zoals het bijdragen aan de RES Holland Rijnland en het samenwerkingsverband Warmte Leidse Regio. Omdat we een uitbreiding van capaciteit hebben gehad zowel binnen het programma Duurzaamheid als voor Klimaatadaptatie heeft de focus gelegen op het inwerken van nieuw personeel en voorbereiden van een aantal projecten, ook ten uitvoering van SPUK middelen voor Energiearmoede en het Lokaal Isolatieprogramma.

In 2023 hebben we de effecten gezien dat het klimaat aan het veranderen is. We hebben een heel droog voorjaar gehad, gevolgd door een hele natte zomer. Hierdoor is de focus naast de energietransitie ook grotendeels terechtgekomen op omgaan met het veranderende klimaat. In februari is dan ook de Klimaatadaptatiestrategie vastgesteld en zijn we daarna aan de slag gegaan met de uitvoering daarvan. Met de uitbreiding in capaciteit hebben we ons over meer verschillende projecten en lijnen kunnen verdelen en hebben we ook binnen het programma Duurzaamheid een aantal uitvoerende werkzaamheden voor Klimaatadaptatie opgepakt. Zo heeft gemeente Oegstgeest in 2023 voor de eerste keer deelgenomen aan het NK-tegelwippen, en zijn er in totaal 6167 tegels opgegeven. Bewoners konden en kunnen ook in 2024 nog bij inlevering van tegels bij de gemeentewerf een bon ontvangen voor plantjes van de groene cirkel. Daarnaast hebben we in het najaar in winkelcentrum de Lange Voort bloembollen vanuit het bollenasiel in Leiden uitgedeeld. Ook hebben we in 2023 de voorbereidingen getroffen voor de uitvoering van de motie regentonnen en het opzetten van een subsidie voor groene daken en gevels.

We zien tegelijkertijd dat er steeds meer integraal gewerkt wordt en dat duurzaamheid steeds meer onderdeel wordt van het werk ook binnen de andere teams. Zo wordt er bijvoorbeeld gekeken naar het toevoegen van duurzaamheidseisen aan de algemene aanbestedingsleidraden en voeren we intern vaker integraal overleg om koppelkansen op te halen en richting uitvoering te brengen. Zo is de Lange Voort heringericht, daar zijn de bestaande plantenvakken vergroot en extra plantenvakken toegevoegd om plaats te maken voor extra groen en bomen. Als onderdeel van onderhoud heeft Oegstgeest ook inheemse kruidenmengsels ingezaaid op verschillende grasvelden in Oegstgeest. Dit draagt bij aan het versterken van de biodiversiteit van de grond en onmiddellijke omgeving. Ook worden de aspecten energietransitie en klimaatadaptatie steeds meer meegenomen in de MJOP projecten. Zo is meer dan 80% van de inwoners bij project Oudenhof A vrijwillig meegegaan in het afkoppelen van hemelwater en aansluiten op het hemelwaterriool.

Energietransitie

In navolging van de RES 1.0 uit 2021 is er in 2023 een voortgangsbericht uitgestuurd waarin per thema (Energiebesparing, Warmte, Mobiliteit etc.) staat aangegeven hoever we gevorderd zijn ten opzichte van de doelstelling zoals in de RES 1.0 opgenomen. Daarnaast is er in schematische weergave aangegeven of we op koers liggen om die doelstellingen ook echt te halen. In oktober hebben alle gemeenten hun doelstellingen voor de mogelijkheden voor opwek van zon en wind moeten doorgeven, waarop er binnen Holland Rijnland is gekeken of die doelstellingen samen voldoende zouden zijn om het oorspronkelijke RES bod in stand te houden. Voor Oegstgeest is aangedragen dat er weinig opties zijn voor zon en wind op land en dat we ons vooral zullen focussen op zonne-opwek op kleine en grote daken en de opties voor solar carports.

Een andere structurele lijn die we in 2023 hebben aangehouden is het samenwerkingsverband Warmte Leidse Regio (WLR). In 2023 heeft de focus gelegen op de voortzetting van dit verband tot eind 2027. Na de zomer zijn de raden van de zes gemeenten daarmee akkoord gegaan. In het voorjaar is er nog een gezamenlijke raadinformatieavond in Naturalis georganiseerd om de raden bij te praten over het belang en de werkzaamheden van WLR. Daarnaast zijn er eind 2023 nog twee onderzoeken gestart; één naar eerlijke kostenverdeling van de verschillende bronnen tussen gemeenten en het andere in samenwerking met de RES naar rolneming en governance mogelijkheden in het kader van de nieuwe Wet Collectieve warmte (WCW). De conclusies hieruit zullen in 2024 nog verder verwerkt worden in vervolgstappen en onderzoeken. We hebben ook in 2023 verder gewerkt aan de warmteplannen voor de Bloemenbuurt en Nieuw-Rhijngeest. Daarvoor is nog een aantal bewonersavonden georganiseerd en hebben we een aantal nieuwsbrieven over de voortgang naar bewoners gestuurd. De warmteplannen lopen in Q1 2024 af. Het resultaat is een eerste verkenning van de mogelijkheden om de buurten aardgasvrij te maken. Er zal verder worden gewerkt aan uitvoeringsplannen voor de twee buurten. Via een enquête zal geëvalueerd worden hoe bewoners dit proces hebben ervaren en welke verbeterpunten zij zien voor het vervolg.

Ook op lokaal niveau zijn we bezig geweest met de voorbereidingen voor SpUk aanpakken voor Energiearmoede en de Lokale Aanpak Isolatie. Voor de SpUk Energiearmoede zijn we in november met de aanpak met Klimaatroute gestart. Binnen die aanpak komen minimaal alle bewoners met recht op energietoeslag in aanmerking voor een ontzorgingsaanpak waarbij ze aan huis energiebesparend advies ontvangen en nog bij datzelfde bezoek ook kosteloos een heel aantal kleine energiebesparende maatregelen geïnstalleerd krijgen. Naast deze groep hebben we gekeken waar de slechtste energielabels waren en ook deze bewoners de ontzorgingsaanpak aangeboden. Zo ervaren bewoners direct de voordelen van bijvoorbeeld tochtstrips of radiatorfolie. In 2023 zijn er ongeveer 650 huishoudens met deze aanpak ontzorgd en op weg geholpen. Door een meevaller binnen deze aanpak kunnen we hier meer bewoners helpen dan vooraf ingeschat, daarom loopt ook deze aanpak nog in Q1 2024 door.

Voor de SpUk Lokale Aanpak Isolatie hebben we onderzoek laten uitvoeren naar de isolatie-opgave in Oegstgeest. Zo konden er geïnformeerde keuzes gemaakt worden over de prioritering van doelgroepen waarop de isolatieaanpak zich richt. In september hebben we de aanvraag voor de SpUk-gelden gedaan, en in december hebben we de beschikking ontvangen.

We hebben in 2023 ook meermaals gesproken en kennis gemaakt met de diverse werkgroepen van Energiek Poelgeest. Zo hebben we de werkgroepen Elektriciteit en Klimaatadaptatie op bezoek gehad om samen te kijken naar de plannen en mogelijkheden voor ondersteuning. Voor de werkgroep Warmte geldt dat de tweede benodigde aanvraag om over te gaan op aquathermie uit de afvalwaterzuiveringsinstallatie in de Merenwijk is gedaan. Echter is die subsidie, de SDE++ overvraagd en is nog onduidelijk of Energiek Poelgeest en Vattenfall deze zullen ontvangen of volgend jaar een nieuwe aanvraag zullen moeten doen.

De energiecoaches hebben ook dit jaar een mooie bijdrage geleverd aan onze doelstellingen: zij hebben inmiddels meer dan 230 van onze inwoners van persoonlijk advies voorzien. En hebben we in juni in Oegstgeest de eerste regionale energiecoachbijeenkomst georganiseerd. Tijdens deze bijeenkomst op 12 juni kregen de energiecoaches uit regio Holland Rijnland - na een inhoudelijke presentatie - de kans elkaar te leren kennen en ervaringen uit te wisselen. Daarnaast werken ze mee aan de verschillende projecten vanuit de gemeente, daar waar er koppelingen zijn. Zo hebben we samen met een aantal van de energiecoaches in januari 2023 een duurzaamheidsdag in het dorpscentrum georganiseerd waarbij er aan verschillende lokale initiatieven ook kans werd geboden om hun expertise aan inwoners te tonen. Om de dag verder aan te kleden hadden we de mobiele showroom van het Duurzaam Bouwloket buiten staan met voorbeeldmateriaal van isolatie en een warmtepomp. Binnen hebben we verder de hele dag kookworkshops op inductie aangeboden. Ook hebben we dit jaar nauw samengewerkt met het Yuverta voor het organiseren van de voorjaarsmarkt die in mei heeft plaatsgevonden. Ook daar hebben we verschillende lokale initiatieven, zoals de bijenvereniging gevraagd om een tafeltje te vullen en informatie te verstrekken.

We hebben ook in 2023 weer een aantal keer een duurzaamheidsspecial in de Oegstgeester courant gehad. Daarin stippen we verschillende onderwerpen vanuit de energietransitie, klimaatadaptatie en VANG aan. In de online gemeentelijke nieuwsbrief is het hele jaar een QR code te vinden waarmee bewoners gemakkelijk een afspraak kunnen maken voor bezoek van een energiecoach.

4.2.9 Wet open overheid (Woo)

Inleiding

Op 1 mei 2022 is de Wet open overheid (gedeeltelijk) in werking getreden. De Woo beoogt een transparante en actief openbaar makende overheid. Zo kan het belang van openbaarheid van publieke informatie voor de democratische rechtsstaat, de burger, het bestuur en economische ontwikkeling, beter worden gediend. Onze gemeente implementeert de Woo gezamenlijk met de regiogemeenten in het programma Open en Toegankelijke Overheidsinformatie (OTO).

Uit de Woo volgt dat de gemeente in de jaarrekening aandacht dient te besteden aan de beleidsvoornemens inzake de uitvoering van de Woo en hierover in de jaarlijkse verantwoording verslag van doet. Middels deze paragraaf wordt daaraan voldaan.

Verplichtingen Woo

De Woo bevat regels over:

- Het actief openbaar maken van documenten in 11 verplichte informatiecategorieën;
- Het passief openbaar maken van documenten n.a.v. een Woo-verzoek;
- Een inspanningsverplichting om uit eigen beweging zoveel mogelijk de bij de gemeente berustende informatie neergelegd in documenten voor eenieder openbaar te maken, indien dit zonder onevenredige inspanning of kosten redelijkerwijs mogelijk is;
- Het op orde brengen van de informatiehuishouding.

2023

Actief openbaar maken

In 2023 had bekend moeten worden wanneer de tranches met de 11 actief openbaar te maken informatiecategorieën in werking treden. Dit is echter nog niet gebeurd omdat het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties nog niet klaar is met het vaststellen van werkdefinities van de informatiecategorieën.

Het college heeft desondanks in augustus 2023 een ambitieniveau vastgesteld met betrekking tot het actief openbaar maken van informatie. Daarbij is het uitgangspunt het voldoen aan de basisverplichtingen van de Woo. Wel zullen wij eerder dan wettelijk verplicht de informatiecategorie 'Wob/Woo-verzoeken' actief openbaar maken. Deze informatiecategorie beslaat de informatieverzoeken op grond van de Woo, de besluiten die daarop volgen en de documenten die daarmee openbaar worden gemaakt.

Oegstgeest zal deze informatie ontsluiten conform het Besluit digitale toegankelijkheid overheidsinformatie (BDTO), zodat al onze inwoners in staat zijn om eerder vrije toegang te krijgen tot belangwekkende informatie; Ook die inwoners met een visuele, auditieve of cognitieve beperking.

In september 2023 is voor raads- en bestuursleden een regionale informatiebijeenkomst georganiseerd over de Wet open overheid (en het Besluit digitale toegankelijkheid overheidsinformatie (BDTO) en de Wet Elektronische Publicaties (WEP)).

In 2023 is het programmaplan OTO opgesteld. Onderdeel van het programmaplan is het uitvoeringsplan. In het uitvoeringsplan ligt de scope van het programma vast en deze bevat een concrete blauwdruk met subdoelstellingen om tot succesvolle implementatie van de Woo te komen.

Passief openbaar maken

In 2023 zijn 19 Woo-verzoeken ingediend waarvan er 18 zijn afgehandeld.

2024 en verder

In 2024 zal het uitvoeringsplan OTO verder worden uitgevoerd. Op de planning staat het aansluiten op de Woo-index, de implementatie van tranche 1 van de informatiecategorieën en het vaststellen van een strategische koers voor informatiebeheer en archivering. Daarnaast zal een onderzoek worden uitgevoerd naar de volledigheid van het archiefsysteem, om uiteindelijk met gerichte maatregelen tot verbetering van de informatiehuishouding te kunnen komen. Naar verwachting is dit onderzoek in Q4 2024 afgerond.

5 Jaarrekening 2023

5.1 Balans per 31 december 2023

ACTIVA (* € 1.000)	2022	2023
Vaste activa		
Immateriële vaste activa	62	57
Bijdragen aan activa in eigendom van derden	62	57
Materiële vaste activa	74.476	77.894
Investerings economisch nut	42.385	40.922
Investerings economisch nut met heffingsmogelijkheid	23.357	24.481
Investerings in openbare ruimte met maatschappelijk nut	8.734	12.491
Financiële vaste activa	3.264	3.258
Kapitaalverstrekkingen aan:		
- Deelnemingen	591	591
Leningen aan deelnemingen	2.183	2.183
Overige langlopende leningen	490	484
Totaal vaste activa	77.802	81.209
Vlottende activa		
Vorraden	-1.602	-913
Onderhanden werk inclusief bouwgronden in exploitatie	-1.602	-913
Uitzettingen met een rentetypische looptijd < 1 jaar	22.916	24.739
Vorderingen op openbare lichamen	5.422	5.101
Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	14.522	15.393
Overige vorderingen	2.971	4.246
Liquide middelen	378	493
Overlopende activa	2.682	6.859
De voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel, nog te ontvangen van:		
- het Rijk	210	612
- Overige Nederlandse overheidsbedrijven	0	0
Overige nog te ontvangen bedragen en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	2.472	6.246
Totaal vlottende activa	24.375	31.179
TOTAAL ACTIVA	102.176	112.387
Recht op verliescompensatie krachtens de wet op vernootschapsbelasting 1969	0	0

PASSIVA (* € 1.000)	2022	2023
Vaste passiva		
Eigen vermogen	24.377	29.111
Reserves		
- Algemene reserve	12.185	12.262
- Bestemmingsreserves	10.401	11.817
- Gerealiseerd resultaat	1.791	5.032
Vorzieningen	8.532	10.230
Vaste schulden met een rentetypische looptijd groter en/of gelijk dan 1 jaar	60.737	54.142
Onderhandse leningen van:		
- Binnenlandse banken en overige financiële instellingen	60.732	54.137
- Waarborgsommen	5	5
Totaal vaste passiva	93.646	93.484
Vlottende passiva		
Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd < 1 jaar	2.566	7.779
- Banksaldi	454	3.927
- Overige schulden	2.111	3.852
Overlopende passiva	5.965	11.125
- Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume	2.840	7.367
De voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren, ontvangen van:		
- het Rijk	3.045	3.579
- overige overheid	48	160
Overige vooruitontvangen bedragen die ten bate van het volgende begrotingsjaar komen	31	19
Totaal vlottende passiva	8.530	18.904
TOTAAL PASSIVA	102.176	112.387
Borg-en garantstellingen	6.714	6.288

5.2 Overzicht van baten en lasten

Programma (bedragen x € 1.000)	L/B	Rekening 2022	Begroting 2023	Wijziging Begroting	Begroting 2023 na wijziging	Rekening 2023	Vershil 2023
1 NATUUR EN LANDSCHAP	Lasten	7.293	6.428	1.226	7.654	7.320	334
	Baten	-4.295	-3.913	14	-3.899	-3.938	39
Saldo		2.998	2.516	1.240	3.755	3.382	373
2 VERKEER EN INFRASTRUCTUUR	Lasten	5.433	5.910	242	6.151	6.419	-268
	Baten	-2.640	-2.647	-51	-2.698	-2.928	230
Saldo		2.794	3.263	190	3.453	3.491	-38
3 WONEN EN ECONOMIE	Lasten	4.771	9.731	-6.318	3.414	4.019	-605
	Baten	-2.271	-9.208	6.079	-3.129	-3.868	739
Saldo		2.500	524	-239	284	151	134
4 SOCIALE INFRASTRUCTUUR	Lasten	33.619	32.395	7.046	39.441	41.406	-1.965
	Baten	-9.692	-6.328	-7.486	-13.814	-16.767	2.953
Saldo		23.927	26.067	-440	25.627	24.640	987
5 BESTUUR	Lasten	4.524	4.444	46	4.490	4.805	-315
	Baten	-788	-186	-201	-388	-1.168	781
Saldo		3.736	4.258	-156	4.102	3.637	466
6 OVERHEAD, BEDRIJFSVOERING, VPB	Lasten	9.765	10.100	500	10.600	10.430	170
	Baten	-168	-18	-2	-20	-279	259
Saldo		9.597	10.082	498	10.580	10.151	429
7 ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN	Lasten	111	113	541	654	437	216
	Baten	-46.597	-47.239	-2.195	-49.434	-50.623	1.189
Saldo		-46.486	-47.126	-1.654	-48.780	-50.185	1.405
Totaal	Lasten	65.517	69.121	3.282	72.403	74.837	-2.434
Totaal	Baten	-66.452	-69.539	-3.843	-73.382	-79.572	6.190
TOTAAL SALDO VAN BATEN EN LASTEN		-935	-418	-561	-979	-4.735	3.756
RESERVES 1 NATUUR EN LANDSCHAP	Toevoeging	321	0	0	0	22	-22
	Onttrekking	-464	-66	-289	-355	-355	0
Saldo		-143	-66	-289	-355	-333	-22
RESERVES 2 VERKEER EN INFRASTRUCTUUR	Toevoeging	250	1.345	806	2.151	2.151	0
	Onttrekking	-540	-576	0	-576	-576	0
Saldo		-290	769	806	1.575	1.575	0
RESERVES 3 WONEN EN ECONOMIE	Toevoeging	623	0	950	950	715	235
	Onttrekking	-634	0	0	0	-770	770
Saldo		-11	0	950	950	-55	1.005
RESERVES 4 SOCIALE INFRASTRUCTUUR	Toevoeging	281	56	0	56	365	-309
	Onttrekking	-183	-183	0	-183	-183	0
Saldo		98	-127	0	-127	182	-309
RESERVES 5 BESTUUR	Toevoeging	0	0	204	204	204	0
	Onttrekking	-685	-265	0	-265	-265	0
Saldo		-685	-265	204	-61	-61	0
RESERVES 6 OVERHEAD, BEDRIJFSVOERING, VPB	Toevoeging	125	0	0	0	0	0

Programma (bedragen x € 1.000)	L/B	Rekening 2022	Begroting 2023	Wijziging Begroting	Begroting 2023 na wijziging	Rekening 2023	Verschil 2023
	Onttrekking	0	0	0	0	0	0
Saldo		125	0	0	0	0	0
RESERVES 7 ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN	Toevoeging	4.797	405	4.068	4.473	3.871	602
	Onttrekking	-4.747	-298	-5.179	-5.477	-5.477	0
Saldo		50	107	-1.111	-1.004	-1.606	602
Totaal	Toevoeging	6.397	1.805	6.029	7.834	7.328	506
Totaal	Onttrekking	-7.253	-1.388	-5.468	-6.855	-7.625	770
TOTAAL MUTATIE IN RESERVES		-856	418	561	979	-297	1.276
	Lasten/Toev.	71.914	70.927	9.310	80.237	82.165	-1.928
	Baten/Ontrtr.	-73.705	-70.927	-9.310	-80.237	-87.197	6.960
RESULTAAT		-1.791	0	0	0	-5.032	5.032

Voor een uitsplitsing van de algemene dekkingsmiddelen verwijzen wij naar hoofdstuk 5.5.3 waar de algemene dekkingsmiddelen in lijn met art. 8.5 BBV afzonderlijk zijn opgenomen.

Verrekening reserves programma 1 (bedragen x € 1.000)		Rekening 2022	Begroting 2023	Wijziging Begroting	Begroting 2023 na wijziging	Rekening 2023	Verschil 2023
Reserve Onderhoud Klinkenbergerplas	Toevoeging	0	0	0	0	0	0
	Onttrekking	-66	-66	0	-66	-66	0
Saldo		-66	-66	0	-66	-66	0
Reserve Omgevingswet	Toevoeging	239	0	0	0	0	0
	Onttrekking	-398	0	-239	-239	-239	0
Saldo		-159	0	-239	-239	-239	0
Reserve Groenvoorziening	Toevoeging	82	0	0	0	22	-22
	Onttrekking	0	0	-50	-50	-50	0
Saldo		82	0	-50	-50	-28	-22
Totaal	Toevoeging	321	0	0	0	22	-22
	Onttrekking	-464	-66	-289	-355	-355	0
Verrekening reserves programma 1		-143	-66	-289	-355	-333	-22

Verrekening reserves programma 2 (bedragen x € 1.000)		Rekening 2022	Begroting 2023	Wijziging Begroting	Begroting 2023 na wijziging	Rekening 2023	Verschil 2023
Bestemmingsreserve Riolering	Toevoeging	250	250	0	250	250	0
	Onttrekking	0	-36	0	-36	-36	0
Saldo		250	214	0	214	214	0
Bestemmingsres. Groot onderhoud wegen	Toevoeging	0	0	0	0	0	0
	Onttrekking	-540	-540	0	-540	-540	0
Saldo		-540	-540	0	-540	-540	0
Bestemmingsreserve t.b.v. MJOP projecten	Toevoeging	0	1.095	806	1.901	1.901	0
	Onttrekking	0	0	0	0	0	0
Saldo		0	1.095	806	1.901	1.901	0
Totaal	Toevoeging	250	1.345	806	2.151	2.151	0
	Onttrekking	-540	-576	0	-576	-576	0

Verrekening reserves programma 2 (bedragen x € 1.000)		Rekening 2022	Begroting 2023	Wijziging Begroting	Begroting 2023 na wijziging	Rekening 2023	Verschil 2023
Verrekening reserves programma 2		-290	769	806	1.575	1.575	0

Verrekening reserves programma 3 (bedragen x € 1.000)		Rekening 2022	Begroting 2023	Wijziging Begroting	Begroting 2023 na wijziging	Rekening 2023	Verschil 2023
Reserve Sociale woningbouw	Toevoeging	69	0	0	0	0	0
	Onttrekking	0	0	0	0	0	0
Saldo		69	0	0	0	0	0
Egalisatiereserve WABO	Toevoeging	0	0	950	950	715	235
	Onttrekking	0	0	0	0	0	0
Saldo		0	0	950	950	715	235
Risicoreserve Grondexploitatie	Toevoeging	254	0	0	0	0	0
	Onttrekking	-634	0	0	0	-770	770
Saldo		-380	0	0	0	-770	770
Reserve Middeldure huur/koop tot NHG	Toevoeging	300	0	0	0	0	0
	Onttrekking	0	0	0	0	0	0
Saldo		300	0	0	0	0	0
Totaal	Toevoeging	623	0	950	950	715	235
	Onttrekking	-634	0	0	0	-770	770
Verrekening reserves programma 3		-11	0	950	950	-55	1.005

Verrekening reserves programma 4 (bedragen x € 1.000)		Rekening 2022	Begroting 2023	Wijziging Begroting	Begroting 2023 na wijziging	Rekening 2023	Verschil 2023
Reserve Wmo/3D	Toevoeging	281	56	0	56	173	-117
	Onttrekking	-183	-183	0	-183	-183	0
Saldo		98	-127	0	-127	-10	-117
Eg. reserve Maatsch. Zorg Leidse regio	Toevoeging	0	0	0	0	192	-192
	Onttrekking	0	0	0	0	0	0
Saldo		0	0	0	0	192	-192
Totaal	Toevoeging	281	56	0	56	365	-309
	Onttrekking	-183	-183	0	-183	-183	0
Verrekening reserves programma 4		98	-127	0	-127	182	-309

Verrekening reserves programma 5 (bedragen x € 1.000)		Rekening 2022	Begroting 2023	Wijziging Begroting	Begroting 2023 na wijziging	Rekening 2023	Verschil 2023
Res. Investeringsstr. Holland Rijnland	Toevoeging	0	0	0	0	0	0
	Onttrekking	-401	-265	0	-265	-265	0
Saldo		-401	-265	0	-265	-265	0
Reserve Duurzaamheid	Toevoeging	0	0	204	204	204	0
	Onttrekking	-285	0	0	0	0	0
Saldo		-285	0	204	204	204	0
Totaal	Toevoeging	0	0	204	204	204	0
	Onttrekking	-685	-265	0	-265	-265	0
Verrekening reserves programma 5		-685	-265	204	-61	-61	0

Verrekening reserves programma 6 (bedragen x € 1.000)		Rekening 2022	Begroting 2023	Wijziging Begroting	Begroting 2023 na wijziging	Rekening 2023	Vershil 2023
Reserve Fricatiekosten	Toevoeging	125	0	0	0	0	0
	Onttrekking	0	0	0	0	0	0
Saldo		125	0	0	0	0	0
Totaal	Toevoeging	125	0	0	0	0	0
	Onttrekking	0	0	0	0	0	0
Verrekening reserves programma 6		125	0	0	0	0	0

Verrekening reserves AD (bedragen x € 1.000)		Rekening 2022	Begroting 2023	Wijziging Begroting	Begroting 2023 na wijziging	Rekening 2023	Vershil 2023
Algemene reserve 7 AD	Toevoeging	4.592	0	4.068	4.068	3.466	602
	Onttrekking	-4.092	0	-5.179	-5.179	-5.179	0
Saldo		501	0	-1.111	-1.111	-1.713	602
Reserve egalisatie precario	Toevoeging	0	0	0	0	0	0
	Onttrekking	-400	0	0	0	0	0
Saldo		-400	0	0	0	0	0
Reserve Financiering beheerplannen	Toevoeging	205	405	0	405	405	0
	Onttrekking	-255	-298	0	-298	-298	0
Saldo		-50	107	0	107	107	0
Totaal	Toevoeging	4.797	405	4.068	4.473	3.871	602
	Onttrekking	-4.747	-298	-5.179	-5.477	-5.477	0
Verrekening reserves AD		50	107	-1.111	-1.004	-1.606	602

5.3 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Schattingswijziging

De gemeenteraad heeft op 7 november 2023 besloten om een schattingswijziging door te voeren. De schattingswijziging ziet toe op het wijzigen van de verwachte toekomstige gebruiksduur van betonnen bruggen van 30 jaar naar 60 jaar. De aanpassing is gebaseerd op de NEN normering die in de nationale richtlijn voor constructief ontwerp is opgenomen.

De aanpassing van de afschrijvingstermijn is door de gemeenteraad met het vaststellen van de financiële verordening gemeente Oegstgeest 2024-1 d.d. 21 maart 2024 geformaliseerd. De schattingswijziging is prospectief verwerkt. Dit houdt in dat er geen herrekening plaats vindt over eerdere jaren waarover een afschrijving heeft plaats gevonden. Het financiële effect van de schattingswijziging voor het boekjaar 2023 is circa € 5.700 (V), ofwel de afschrijvingslasten zijn lager geworden.

Algemene grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

De jaarrekening is opgesteld met inachtneming van de voorschriften zoals opgenomen in het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) en de verordening ex artikel 212 Gemeentewet. De financiële verordening 2024 is op 21 maart 2024 vastgesteld.

De financiële verordening bevat onder andere:

- regels voor waardering en afschrijving van activa;
- criteria voor het activeren van investeringen, bestaande uit:
  - een minimumbedrag, en/of;
  - een minimale gebruiksduur;
- regels voor het moment waarop met afschrijven van een nieuw kapitaalgoed wordt begonnen;
- uitgangspunten over de handelswijze over de restwaarde van activa;
- grondslagen voor de berekening van de door het gemeentebestuur in rekening te brengen prijzen en tarieven;
- regels over de algemene doelstellingen, de te hanteren richtlijnen en limieten van de financieringsfunctie en over de administratieve organisatie van de financieringsfunctie;
- kaders voor het ten gunste of ten laste brengen van specifiek benoemde saldi aan een specifiek benoemde bestemmingsreserve;
- regels ten aanzien van:
  - de autorisatie van kredieten door de gemeenteraad;
  - vervaardigingskosten van niet in exploitatie genomen gronden;
  - hoogte van de in acht te nemen marktwaarde;
  - tussentijdse winstneming;
  - de wijze van activering van kosten.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

- Voor zover niet anders vermeld, hebben we activa gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs. De verkrijgingsprijs omvat de aanschafkosten van de gebruikte grond- en hulpstoffen en de overige kosten, die je rechtstreeks aan de vervaardiging kunt toerekenen. In de vervaardigingsprijs kun je ook een redelijk deel van de indirecte kosten opnemen. De afschrijving vindt plaats volgens de lineaire afschrijvingsmethode. Afschrijving start op 1 januari van het jaar na ingebruikneming. Aan de vaste activa is rente toegerekend op basis van het rente-omslagpercentage. De activa met een aanschaffingsbedrag tot € 10.000 brengen we in het jaar van aanschaf direct ten laste van het overzicht van baten en lasten. Voor zover niet anders gemeld, hebben we passiva gewaardeerd tegen de nominale waarde.
- De baten en lasten rekenen we toe aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten nemen we slechts op als zij op de balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, nemen we in acht als zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.
- Dividendopbrengsten van deelnemingen nemen we op bij de baten, zodra het dividend betaalbaar gesteld wordt.
- Personeelslasten rekenen we in principe toe aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen en/of schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskostengerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume, rekenen we sommige personele lasten echter toe

aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt. Voorbeelden hiervan zijn componenten zoals de ziektekostenpremie ten behoeve van gepensioneerden, verlofaanspraken en dergelijke.

Balans

ACTIVA

Immateriële vaste activa

Bijdragen aan activa in eigendom van derden kunnen worden geactiveerd, indien:

- er sprake is van een investering door een derde;
- de investering bijdraagt aan de publieke taak;
- de derde zich heeft verplicht tot het daadwerkelijk investeren, op een wijze zoals is overeengekomen en;
- de bijdrage kan worden teruggevorderd, indien de derde in gebreke blijft of de provincie onderscheidenlijk gemeente anders recht kan doen gelden op de activa die samenhangen met de investering.

De afschrijvingsduur voor deze bijdragen is maximaal gelijk aan die van de activa waarvoor de bijdrage aan derden wordt verstrekt.

Materiële vaste activa

Afschrijvingstermijnen

Termijnen conform de financiële verordening 2024 *

Soort Activa	Looptijd
Gebouwen	40 jaar
Riolering	50 jaar
Pompen riolering	15 jaar
Transportmiddelen	8 jaar
Automatisering (pc's, printers et cetera)	5 jaar
Automatisering (software en programmatuur)	3 jaar
Inventaris	10 jaar
Technische installaties	15 jaar

* Zie de financiële verordening 2024 voor aanvullende afschrijvingstermijnen

Alle investeringen met economisch nut moeten we activeren. Versneld afschrijven is bij dit soort investeringen niet toegestaan. Een uitzondering is gemaakt voor kunstvoorwerpen met een cultuurhistorische waarde. Voor zover deze niet bedoeld zijn voor de verkoop: deze activeren we niet. Waardering vindt plaats tegen de verkrijgingsprijs verminderd met de voor de verschillende activa geldende afschrijvingen (gebaseerd op de verwachte gebruiksduur) en de ontvangen bijdragen.

Vanaf 1 januari 2017 is de keuzemogelijkheid vervallen ten aanzien van het wel of niet activeren van investeringen in de openbare ruimte met maatschappelijk nut. Vanaf die datum moeten we al deze investeringen activeren en afschrijven over de gebruiksduur. Ook is het vanaf deze datum niet langer toegestaan om reserves direct op deze activa in mindering te brengen en/of versneld af te schrijven. Deze nieuwe afschrijvingsystematiek heeft geen gevolgen gehad voor de afschrijvingstermijnen.

Financiële vaste activa

Kapitaalverstrekkingen en leningen u/g (uitgeleend geld) hebben we opgenomen tegen nominale waarde. Zo nodig hebben we een voorziening voor verwachte oninbaarheid in mindering gebracht.

Participaties in het aandelenkapitaal van nv's en bv's (kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen in de zin van het BBV) hebben we gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs van de aandelen. Indien de waarde van de aandelen onverhoopt structureel mocht dalen tot onder de verkrijgingsprijs, zullen we deze afwaarderen. Van een deelneming is volgens artikel 1 lid d BBV sprake als de gemeente participeert in het aandelenkapitaal van een nv of bv.

Geactiveerde bijdragen aan eigendom van derden hebben we gewaardeerd tegen het bedrag van de verstrekte bijdragen, verminderd met afschrijvingen. De verleende bijdragen schrijven we af in de periode waarin het betrokken eigendom van de derde partij - op basis van de door ons gestelde voorwaarden - moet bijdragen aan de publieke taak.

Vlottende activa

Vorraden

Het startpunt van een grondexploitatie is het raadsbesluit waarin het complex (inclusief grondexploitatie) wordt vastgesteld. Vanaf dat moment openen we de grondexploitatie en kunnen we de vervaardigingskosten activeren.

De onderhanden werken grondexploitatie hebben we opgenomen tegen de werkelijke productiekosten (aankopen, bouwen woonrijp maken, rente et cetera) min de opbrengsten uit verkopen. Verliezen nemen we op het moment dat deze voorzienbaar zijn. Voor het nemen van winsten passen we het voorzichtigheidsbeginsel toe. Voor het bepalen van de hoogte van tussentijdse winstneming wordt de Percentage of completion (POC) methode gehanteerd. Deze methode wordt voorgeschreven door het BBV. Door gebruik te maken van de POC methode wordt, naar rato van de voortgang van het project, tussentijds winst genomen.

Voor de waardering op de balans brengen we de voor de grondexploitatieprojecten gevormde voorzieningen in mindering op de boekwaarde. De vervaardigingsprijs omvat de aanschafkosten van de gebruikte grond- en hulpstoffen en de overige kosten (limitatief opgesomd in de kostensoortenlijst zoals opgenomen in artikel 6.2.4 van het besluit Ruimtelijke ordening), die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend. In de vervaardigingsprijs nemen we daarnaast een redelijk deel op van de indirecte kosten en rekenen we de werkelijk over vreemd vermogen betaalde rente over het boekjaar toe. De rente rekenen we toe over de boekwaarde van de grondexploitatie per 1 januari van het betreffende boekjaar.

Vorderingen

De vorderingen waarderen we tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid hebben we een voorziening in mindering gebracht.

PASSIVA

Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit de reserves en het resultaat na bestemming volgens het overzicht van baten en lasten. Het resultaat nemen we afzonderlijk op als onderdeel van het eigen vermogen.

Voorzieningen

Voorzieningen vormen we ter afdekking van:

- verplichtingen en verliezen waarvan de omvang op de balansdatum onzeker is, maar redelijkerwijs is in te schatten;
- op de balansdatum bestaande risico's als gevolg van bepaalde te verwachten verplichtingen of verliezen waarvan de omvang redelijkerwijs is in te schatten;
- kosten die we in een volgend begrotingsjaar zullen maken, mits het maken van die kosten zijn oorsprong mede vindt in het begrotingsjaar of in een voorgaand begrotingsjaar en de voorziening strekt tot gelijkmatige verdeling van lasten over een aantal begrotingsjaren;
- de bijdragen aan toekomstige vervangingsinvesteringen, waarvoor een heffing wordt geheven als bedoeld in artikel 35, eerste lid, onder b.

Tot de voorzieningen rekenen we ook de van derden ontvangen middelen die we specifiek moeten besteden. Met uitzondering van de voorschotbedragen. Een uitzondering hierop zijn de van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel, die dienen om de lasten van volgende begrotingsjaren te dekken. Conform artikel 49 BBV nemen we deze sinds 2008 op onder de overlopende passiva. De voorzieningen waarderen we tegen de nominale waarde.

De voorziening Pensioenverplichtingen wethouders waarderen we tegen de contante waarde. Hierbij maken we gebruik van het door de DNB vastgestelde rentetermijnstructuur Pensioenfondsen.

We vormen geen voorzieningen voor jaarlijks terugkerende aan arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume. We voegen geen rente toe aan voorzieningen, met uitzondering van de voorzieningen voor de grondexploitaties.

Vaste en vlottende schulden

Langlopende schulden en kortlopende schulden hebben we gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Overlopende passiva

Overlopende passiva hebben we gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Borg- en garantstellingen

Voor zover we leningen gewaarborgd hebben, is het totaalbedrag van de geborgde schuldrestanten opgenomen vanaf het einde van het boekjaar. Dit bedrag hebben we niet meegenomen in de telling van de balans. In de toelichting op de balans staat hierover meer informatie.

Algemene grondslagen voor de Rechtmatigheidsverantwoording

De in de jaarrekening opgenomen rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld op basis van de kaders zoals besloten in de financiële verordening en op basis van de kadernota rechtmatigheid. Dat betekent dat:

- De rechtmatigheidsverantwoording toeziet op de financiële rechtmatigheid van baten, lasten en balansmutaties op grond van art. 17 Financiële-verhoudingswet;
- De financiële rechtmatigheid waaronder het voorwaardencriterium, het begrotingscriterium en het misbruik & oneigenlijk gebruik criterium omvat:
  - Voor het voorwaardencriterium bestaat de norm uit het normenkader zoals op 25 januari 2024 door de raad is vastgesteld;
  - Voor het begrotingscriterium geldt dat alle overschrijdingen van lasten en investeringskredieten onrechtmatig zijn, waarbij voor een aantal scenario's in het intern controleprotocol is beschreven wanneer deze overschrijdingen acceptabel zijn. Voor overschrijdingen van baten en onderschrijdingen van lasten en baten in de exploitatie en onderschrijdingen van investeringskredieten geldt dat deze als onrechtmatig zijn aangemerkt indien ze niet tijdig aan de raad zijn gemeld. Deze afwijkingen zijn tijdig gemeld als de afwijkingen zijn opgenomen in een tussentijdse rapportage aan de raad en/of zijn gemeld in de jaarstukken over het betreffende boekjaar. Zie financiële verordening artikel 13 lid 4 vastgesteld op 24 februari 2024.
  - Ten aanzien van het M&O criterium is de nota M&O beleid van onze organisatie leidend bij het opsporen van misbruik en oneigenlijk gebruik. Omdat alleen bij misbruik sprake is van een onrechtmatigheid zijn eventuele gevallen van misbruik (mits cumulatief met andere fouten of onduidelijkheden boven de verantwoordingsgrens) opgenomen in de rechtmatigheidsverantwoording.
- De rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld binnen de kaders van de kadernota rechtmatigheid 2023 van de Commissie BBV alsmede onze eigen financiële verordening. Dit betekent dat:
  - Een verantwoordingsgrens van 1% (van de totale lasten inclusief dotaties aan de reserves) is gehanteerd waarboven cumulatieve fouten en onduidelijkheden in de rechtmatigheidsverantwoording worden opgenomen;
  - Een rapporteringstolerantie van €100,000,-. Dit is 0,14% van de totale lasten inclusief dotaties aan de reserves waarboven fouten en onduidelijkheden in de paragraaf bedrijfsvoering worden opgenomen.

5.4 Toelichting op de balans

5.4.1 Toelichting op de balans, activa

Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa bestaan uit de volgende onderdelen (x € 1.000):

	Boekwaarde 01-01-2023	Investerings	Des- investerings	Afschrijvingen	Bijdragen van derden	Afwaarderingen	Boekwaarde 31-12-2023
Bijdragen aan activa in eigendom van derden	62	0	0	6	0	0	57
Totaal	62	0	0	6	0	0	57

De boekwaarde bestaat met name uit een bijdrage aan Stichting Beheer Sportvoorzieningen Sportpark de Voscuyl voor de aanleg van sportvelden en kleedkamers.

Materiële vaste activa

De materiële activa verdelen we onder in investeringen met een economisch nut, investeringen met een economisch nut met heffingsmogelijkheden (waarvoor we een heffing kunnen vragen om kosten te bestrijden) en investeringen met een maatschappelijk nut.

Investerings met een economisch nut zijn alle investeringen die bijdragen aan de mogelijkheid om middelen te verwerven en/of die verhandelbaar zijn. Voor investeringen met maatschappelijk nut zijn bijdragen van reserves aan activeerbare investeringen met ingang van 2017 niet meer toegestaan. Dit is naar aanleiding van de vernieuwing BBV.

De materiële vaste activa bestaan uit de volgende onderdelen (x € 1.000):

	Boekwaarde 31-12-2022	Boekwaarde 31-12-2023
Overige investeringen met een economisch nut	42.385	40.922
Investerings met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	23.357	24.481
Investerings in de openbare ruimte met maatschappelijk nut	8.734	12.491
Totaal	74.476	77.894

Het onderstaande overzicht geeft het verloop weer van de overige investeringen met economische nut (x € 1.000):

	Boekwaarde 01-01-2023	Investerings	Des- investerings	Afschrijvingen	Bijdragen van derden	Afwaarderingen	Boekwaarde 31-12-2023
Gronden en terreinen	4.980	0	0	0	0	0	4.980
Bedrijfsgebouwen	32.216	413	0	1.555	0	0	31.073
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	982	0	0	78	0	0	904
Vervoermiddelen	157	48	0	36	0	0	169
Machines, apparaten en installaties	257	8	0	13	0	0	251
Overige materiële vaste activa	3.795	197	0	447	0	0	3.545
Totaal	42.385	666	0	2.129	0	0	40.922

De boekwaarde van de investeringen met een economisch nut, waarvoor we een heffing kunnen vragen om de kosten te verlagen, had het volgende verloop (x € 1.000):

	Boekwaarde 01-01-2023	Investerings	Des- investerings	Afschrijvingen	Bijdragen van derden	Afwaarderingen	Boekwaarde 31-12-2023
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	22.046	1.119	0	633	0	0	22.532
Vervoermiddelen	255	48	0	32	0	0	271
Machines, apparaten en installaties	22	0	0	6	0	0	16
Overige materiële vaste activa	1.034	690	0	60	2	0	1.662
Totaal	23.357	1.858	0	731	2	0	24.481

De boekwaarde van de investeringen in de openbare ruimte met uitsluitend maatschappelijk nut had het volgende verloop (x € 1.000):

	Boekwaarde 01-01-2023	Investerings	Des- investerings	Afschrijvingen	Bijdragen van derden	Afwaarderingen	Boekwaarde 31-12-2023
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken tot en met 2016	1.428	0	0	134	0	0	1.295
Machines, apparaten en installaties tot en met 2016	217	0	0	16	0	0	201
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken vanaf 2017	5.937	3.891	0	128	77	0	9.624
Machines, apparaten en installaties vanaf 2017	1.129	203	0	25	0	0	1.307
Overige materiële vaste activa vanaf 2017	22	42	0	0	0	0	64
Totaal	8.734	4.136	0	302	77	0	12.491

Financiële vaste activa

Het verloop van de financiële vaste activa in het jaar 2023 is te zien in onderstaand overzicht: (getallen x € 1.000)

	Boekwaarde 01-01-2023	Toename	Aflossingen	Afschrijvingen	Boekwaarde 31-12-2023
Kapitaalverstrekkingen aan:					
- deelnemingen	591	0	0	0	591
Leningen aan:					0
- deelnemingen	2.183	0	0	0	2.183
Overige langlopende leningen	490	0	6	0	484
Totaal	3.264	0	6	0	3.258

Kapitaalverstrekkingen:

Op 31 december 2023 hadden we de volgende aandelen in bezit:

Organisatie	Aantal aandelen	nominale waarde per aandeel
Alliander nv	497.747	5,00
Dunea nv	75.688	5,00
Bank Nederlandse Gemeenten	46.059	2,50

In 2023 hebben we op dit aandelenbezit de volgende dividenden ontvangen, inclusief terug ontvangen dividendbelasting (getallen x € 1.000):

Organisatie	Ontvangst
Alliander	298
Duinwaterbedrijf Zuid-Holland	0
Bank Nederlandse Gemeenten	115
Totaal	413

Het ontvangen dividend van Alliander en de BNG betreft het dividend over het jaar 2022.

Het aandelen bezit wordt gewaardeerd tegen de oorspronkelijke kostprijs (getallen x € 1.000):

Organisatie	Aantal aandelen	Oorspronkelijke kostprijs
Alliander nv	497.747	160
Dunea nv	75.688	315
Bank Nederlandse Gemeenten	46.059	115
Totaal.		591

In 2023 zijn 2402 aandelen Dunea om niet verkregen van de gemeente Voorschoten in verband met de herverdeling van de aandelen. De nominale waarde is € 5 per aandeel.

Leningen aan deelnemingen

Dit betreft de deelname aan een reverse converteerbare hybride obligatielening van Alliander N.V ad € 2.183.000.

Overige langlopende leningen

Per 31 december 2023 bestonden de overige langlopende leningen uit de volgende posten (getallen x € 1.000):

Organisatie	Bedrag
Oegstgeester Volkstuinvereniging	103
Kleedruimte FC Oegstgeest	34
Stimuleringsfonds startersleningen	347
Totaal	484

Vlottende activa

Vorraden

De in de balans opgenomen voorraden verdelen we onder in de volgende categorieën (x € 1.000):

	Boekwaarde 31-12-2022	Boekwaarde 31-12-2023
Onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie	-1.602	-913
Totaal	-1.602	-913

Gronden in exploitatie

In 2023 was het financiële verloop van de bouwgronden in exploitatie als volgt (x € 1.000):

	Boekwaarde 01-01-2023	Vermeerdering 2023	Vermindering 2023	Duurzame waarde- vermindering	Boekwaarde 31-12-2023	Voorziening verlieslatend complex	Balanswaarde 31-12-2023
Gronden in exploitatie							
Nieuw-Rhijngeest gronden Oegstgeest aan de Rijn	117	36	40	0	112	-	112
Nieuw-Rhijngeest Restgebieden	-1.719	694	0	0	-1.025	-	-1.025
Totaal Nieuw-Rhijngeest	-1.602	730	40	0	-913	0	-913
Totaal Gronden in exploitatie	-1.602	730	40	0	-913	0	-913

Voor Nieuw-Rhijngeest Restgebieden wordt een negatief resultaat verwacht, terwijl er per 31-12-2022 en 31-12-2023 meer opbrengsten dan kosten zijn gerealiseerd. Het BBV schrijft in dat geval voor dat het bedrag wat voor dit project in de voorziening negatieve grondexploitaties is gestort, wordt gepresenteerd onder de voorzieningen voor toekomstige verplichtingen. Het gaat om een bedrag van € 618.000 per 31-12-2023. De overige grondexploitaties van de gemeente en van deelnemingen waarin de gemeente een aandeel hebben een positieve eindwaarde.

	Balanswaarde 31-12-2023	Nog te maken kosten	Nog te verwachten opbrengsten	Verwacht exploitatie- resultaat op eindwaarde	Geraamd resultaat (contante waarde)
Gronden in exploitatie					
Nieuw-Rhijngeest gronden Oegstgeest aan de Rijn	112	155	274	7	7
Nieuw-Rhijngeest Restgebieden	-1.025	8.267	6.624	-618	-594
Totaal Nieuw-Rhijngeest	-913	8.422	6.898	-611	-587
Totaal Gronden in exploitatie	-913	8.422	6.898	-611	-587

Meerjarenprogramma Grondexploitaties

De waardering van de in exploitatie genomen gronden is gebaseerd op de inzichten per 31 december 2023 en de daarbij behorende inschatting van uitgangspunten, parameters en risico's. Uiteraard betreft dit een inschatting die omgeven is door onzekerheden, die periodiek, maar minimaal jaarlijks, wordt herzien en waarbij de waardering in het komende jaar zowel positief als negatief kan uitvallen. Het college is van mening dat op basis van de huidige informatie en inzichten de beste schatting is gemaakt voor de waardering van de in exploitatie genomen gronden.

In de grondexploitaties worden de volgende parameters gebruikt:

- inflatie kosten: 5% voor 2024 en 4% voor 2025
- inflatie opbrengsten: 0%
- rente over boekwaarde: 1,50%
- disconteringsvoet: 2%

Het gemiddelde rentetoerekeningspercentage komt in 2023 voor Oegstgeest uit op 1,24%. Deze rente is toegerekend aan de grondexploitaties als rentebaten of rentelasten, afhankelijk van een positieve of negatieve balanswaarde.

Bij een afwijking van meer dan 0,5% dient er te worden gecorrigeerd. Omdat in de toekomst een hogere rente wordt voorzien is de prognose tot einde van de projecten bijgesteld naar 1,50%. Volgend jaar wordt de feitelijke situatie opnieuw berekend en wordt de prognose eventueel bijgesteld.

De risico's zijn nader toegelicht in de paragraaf Grondbeleid en de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing in het jaarverslag.

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

De in de balans opgenomen uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar, zijn als volgt te specificeren (x € 1.000):

	Boekwaarde 31-12-2022	Balanswaarde 31-12-2023	Voorziening oninbaarheid	Boekwaarde 31-12-2023
Vorderingen op openbare lichamen	5.422	5.101	0	5.101
Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	14.522	15.393	0	15.393
Overige vorderingen	2.971	4.534	289	4.246
Totaal	22.916	25.028	289	24.739

Overige vorderingen

De stand van de dubieuze debiteuren eind 2023 bedraagt € 289.000 (2022 € 615.000). Dit zijn dubieuze debiteuren sociale zaken € 163.000, gemeentelijke belastingen € 29.000 en een post van € 97.000 inzake de overige debiteuren.

Schatkistbankieren

Conform de wet FIDO is de gemeente Oegstgeest verplicht om overtollige middelen, boven de doelmatigheidsdrempel, aan te houden in 's Rijks Schatkist. Voor 2023 bedraagt de doelmatigheidsdrempel € 1.418.540 (Regeling schatkistbankieren decentrale overheden).

De middelen die we, in het kader van de doelmatigheidsdrempel, buiten de staatskas, als onderdeel van de liquide middelen, hebben gehouden zijn (x € 1.000):

Middelen buiten 's Rijks Schatkist	2023
Kwartaal 1	117
Kwartaal 2	120
Kwartaal 3	120
Kwartaal 4	164

Geconcludeerd kan worden dat over 2023 de doelmatigheidsdrempel niet is overschreden.

Liquide middelen

Het saldo van de liquide middelen bestaat uit de volgende componenten (x € 1.000):

	Boekwaarde 31-12-2022	Boekwaarde 31-12-2023
Kassaldi	2	2
Banksaldi	376	492
Totaal	378	493

Overlopende activa

De post Overlopende activa is als volgt te specificeren (x € 1.000):

	Boekwaarde 31-12-2022	Boekwaarde 31-12-2023
- Van het Rijk nog te ontvangen uitkeringen	210	612
- Overige nog te ontvangen bedragen, en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	2.472	6.246
Totaal	2.682	6.859

De van Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel

In de balans staan nog te ontvangen voorschotbedragen van Europese en Nederlandse overheidslichamen. Deze ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel. Ze zijn als volgt te specificeren (x € 1.000):

Regeling (x €1.000)	Saldo 1-1-2023	Toevoegingen	Afgeboekte bedragen	Ontvangen bedragen	Saldo 31-12-2023
Het Rijk					
- H4 Regeling specifieke uitkering stimulering sport 2021 (SPUK btw)	31	0	0	31	0
- H4 Regeling specifieke uitkering stimulering sport 2022 (SPUK btw)	6	0	0	0	6
- H4 Regeling specifieke uitkering stimulering sport 20232 (SPUK btw)	0	22	0	0	22
- A16 J&V opvang ontheemden Oekraïne	64			64	0
- C62 Kwijtschelding gemeentelijke belastingen gedupeerden toeslagenaffaire	12	5	0	13	4
- B2 Regeling gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek 2021	7	0	0	7	0
- Vangnetregeling 2022 Min SZW	89	0	0	0	89
- Vangnetregeling 2023 Min SZW	0	491	0	0	491
Subtotaal het Rijk	210	518	0	116	612
Totaal van Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel	210	518	0	116	612

De post overige nog te ontvangen bedragen en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen is als volgt te specificeren:

	Boekwaarde 31-12-2022	Boekwaarde 31-12-2023
Faciliterend grondbeleid	1.169	1.255
Overig	1.303	4.991
Totaal	2.472	6.246

Faciliterend grondbeleid

In de post overige nog te ontvangen bedragen, en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen is een bedrag opgenomen van € 1.254.839 inzake vorderingen in het kader van de faciliterende grondexploitatie. Deze kan als volgt worden gespecificeerd:

Voor de gebiedsontwikkeling Frederiksoord Zuid is een besluit tot voorbereiding genomen en er is een onherroepelijk bestemmingsplan met uitwerkingsplicht. In 2020 is de ontwikkel- en realisatie overeenkomst getekend. Deze overeenkomst voorziet in uitwerking van het bestemmingsplan en het vergoeden van gemeentelijke plankosten. De nog te verhalen kosten bedragen € 85.037.

Voor de ontwikkeling Nieuw-Rhijngeest Zuid is een ondertekende overeenkomst waarin is opgenomen dat de ontwikkelaar van het gebied € 1.000.000 aan de gemeente betaalt voor gemaakte plankosten in het verleden, zodra er een onherroepelijk bestemmingsplan voor de functie wonen is.

Grondbeleid Park Endegeest. In 2020 is de koop- en anterieure overeenkomst getekend die voorziet in het vergoeden van gemeentelijke plankosten. De nog te verhalen kosten bedragen € 82.500. Dit betreft 75% van de exploitatiebijdrage. Deze bijdrage wordt geïnd nadat er sprake is van een voor het project onherroepelijk bestemmingsplan.

In de Kamphuiserpolder voorziet het bestemmingsplan in een wijzigingsbevoegdheid waarmee enkele bouwkavels kunnen worden bestemd in ruil voor het vergroenen van het gebied. Er zijn in 2023 contracten getekend waardoor er zicht op een exploitatiebijdrage in 2024; een deel van de gemaakte kosten in 2021 tot en met 2023 (€11.415) kunnen we daarom activeren.

Voor de La France lokatie is in 2023 een nieuwe bestuursopdracht geformuleerd. We zijn bezig een intentieovereenkomst te sluiten nu blijkt dat het project nog niet voldoende duidelijk is om een anterieure overeenkomst te sluiten. De plankosten (€ 28.573) die in 2023 gemaakt zijn worden door de ontwikkelaar vergoed..

Voor de Almondehoeve lokatie heeft de gemeente in 2023 een bestuursopdracht geformuleerd, een anterieure overeenkomst is in voorbereiding. We verwachten in 2024 de gemaakte kosten (€47.214) te kunnen verhalen.

Overig

De post overige nog te ontvangen bedragen, en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen bestaat met name uit:

Omschrijving	31-12-2022	31-12-2023
Nog te ontvangen huur inkomsten zwembad Poelmeer in verband met uitzondering op de regeling BTW vrijstelling voor sportorganisaties 2019 tot en met 2023	0	2.871.000
Terug te ontvangen subsidie zwembad Poelmeer SPUK H32 MEOZ	0	246.000
Nog te ontvangen toeristenbelasting	129.000	0
Nog te ontvangen bouwleges	119.000	0
Nog te ontvangen lokale belastingen en heffingen	559.000	1.013.000
Nog te ontvangen inzake Maatschappelijke Zorg Leidse Regio	0	249.000
Te ontvangen rente over Schatkistbankieren 4e kwartaal	53.000	180.000
Nog te ontvangen RBZ inzake BBZ/TOZO	146.000	132.000
Nog te ontvangen zwerfafvalvergoeding	0	57.000
Afrekening Servicepunt71	45.000	45.000
Overige mutaties	252.000	198.000
Totaal	1.303.000	4.991.000

5.4.2 Toelichting op de balans, passiva

Eigen vermogen

Het in de balans opgenomen eigen vermogen bestaat uit de volgende posten (x € 1.000):

	Boekwaarde 31-12-2022	Boekwaarde 31-12-2023
Algemene reserve	12.185	12.262
Bestemmingsreserves	10.401	11.817
Resultaat na bestemming	1.791	5.032
Totaal	24.377	29.111

Het verloop van de reserves in 2023 staat in onderstaand overzicht per reserve (x € 1.000):

	Boekwaarde 01-01-2023	Toevoeging	Onttrekking	Bestemming resultaat vorig boekjaar	Boekwaarde 31-12-2023
ALGEMENE RESERVES					
1. Algemene reserve	12.185	3.466	5.179	1.791	12.262
	12.185	3.466	5.179	1.791	12.262
BESTEMMINGSRESERVES					
2. Reserve Sociale woningbouw	1.319	0	0	0	1.319
3. Reserve Wmo/3D	2.315	173	183	0	2.305
4. Reserve Investeringsstrategie Holland Rijnland	806	0	265	0	541
5. Egalisatiereserve Wabo	0	715	0	0	715
6. Risicoreserve Grondexploitatie	1.470	0	770	0	700
7. Reserve Organisatieontwikkeling	100	0	0	0	100
8. Reserve Frictiekosten	424	0	0	0	424
9. Reserve Onderhoud Klinkenbergerplas	302	0	66	0	235
10. Reserve Groenvoorziening	460	22	50	0	432
11. Reserve OegstFeest	25	0	0	0	25
12. Reserve Egalisatie precario	0	0	0	0	0
13. Reserve Duurzaamheid	59	204	0	0	263
14. Reserve Omgevingswet	239	0	239	0	0
15. Reserve Financiering beheerplannen	714	405	298	0	821
16. Bestemmingsreserve Groot onderhoud wegen	1.620	0	540	0	1.080
17. Bestemmingsreserve Riolering	250	250	36	0	464
18. Reserve middeldure huur/koop tot NHG	300	0	0	0	300
19. Bestemmingsreserve ten behoeve van MJOP projecten	0	1.901	0	0	1.901
20. Egalisatiereserve Maatschappelijke zorg Leidse regio	0	192	0	0	192
	10.401	3.862	2.447	0	11.817
Subtotaal	22.586	7.328	7.625	1.791	24.079
Jaarrekeningsaldo	1.791				5.032
TOTAAL	24.377				29.111

Conform artikel 54 lid 2 van de BBV moet melding worden gemaakt van verminderingen in het verband met afschrijvingen op activa waarvoor een specifieke bestemmingsreserve is gevormd. Deze situatie doet zich niet voor.

Toelichting op reserves

Zie ook 5.5.2 Toelichting financiële afwijkingen reserves voor een toelichting op de verschillen tussen begrote en gerealiseerde mutaties.

ALGEMENE RESERVES

1. Algemene reserve

Doel reserve

De reserve dient als dekkingsmiddel voor het opvangen van financiële tegenvallers en calamiteiten. Het streefbedrag van het weerstandsvermogen (vrije reserves – risico's) bedraagt € 4 miljoen.

Voeding

Batig saldo jaarrekening, incidentele baten, verkoop grond.

Mutaties 2023

Stortingen (conform begroting):

- Resultaat Decemberwijziging 2023: € 1.499.000
- Resultaat Najaarsnota 2023: € 1.967.000

Onttrekkingen (conform begroting):

- Onttrekking conform begroting 2023 € 898.000
- Decemberwijziging 2022: overheveling budget opleidingskosten € 50.000
- Decemberwijziging 2022: overheveling budget projecten impuls duurzaamheid € 143.000
- Decemberwijziging 2022: overheveling budget warmte Leidse regio € 130.000
- Decemberwijziging 2022: overheveling budget geluidswerende maatregelen € 81.000
- Decemberwijziging 2022: overheveling budget digitalisering bouwarchief € 50.000
- Decemberwijziging 2022: overheveling budget coronasteun cultuur € 50.000
- Decemberwijziging 2022: overheveling budget nationaal programma onderwijs € 303.000
- Decemberwijziging 2022: overheveling budget suvis Hofdijckschool € 150.000
- Jaarrekening 2022: resultaatbestemming invoering omgevingswet € 220.000
- Jaarrekening 2022: resultaatbestemming groenvoorziening Spaargarenstraat € 43.000
- Jaarrekening 2022: resultaatbestemming planbeoordeling en contractering € 14.000
- Jaarrekening 2022: resultaatbestemming plankosten € 37.000
- Jaarrekening 2022: resultaatbestemming aanvullende energietoeslag 2022 € 306.000
- Jaarrekening 2022: resultaatbestemming motie verkabelen € 79.000
- Jaarrekening 2022: resultaatbestemming spuk sport € 18.000
- Jaarrekening 2022: resultaatbestemming pilot steunouders € 22.000
- Jaarrekening 2022: resultaatbestemming loket burgerinitiatieven en inclusie € 41.000
- Jaarrekening 2022: resultaatbestemming klimaatakkoord € 204.000
- Jaarrekening 2022: saldo na bestemming € 806.000
- Resultaat Voorjaarsnota 2023: € 1.533.000

BESTEMMINGSRESERVES

2. Reserve Sociale woningbouw

Doel reserve

Vanuit de reserve verstrekken we enerzijds bijdragen in de (grond)kosten om de sociale woningbouw te bevorderen en anderzijds startersleningen om de aankoop te financieren. Deze bedragen maximaal € 300.000. De startersleningen verantwoorden we op de balans.

Voeding

Via exploitatie, opbrengsten anti-speculatiebeding en diverse grondexploitaties.

Mutaties 2023

Stortingen (conform begroting):

- Geen

Onttrekkingen:

- Geen

3. Reserve Wmo/3D

Doel reserve

Het egaliseren van schommelingen in de kosten van de Wmo. In 2013 is de werking van de reserve verbreed naar de invoering 3D. Hiermee egaliseren we schommelingen in de kosten van de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo), regionale jeugdhulp en participatie (werk). Ook voorzien we hiermee in risico's op het gebied van 3D (de drie decentralisaties binnen het sociaal domein). Het risico-deel is voor 2023 bepaald op € 950.000 welke meetelt bij het bepalen van het weerstandsvermogen van de gemeente.

Voeding

Via exploitatie, overschotten Wmo-Werk en Jeugd, resultaat jaarrekening.

Mutaties 2023

Stortingen:

- Oud meerjarenbeeld € 56.000
- Resultaat 2023: € 117.000

Onttrekkingen (conform begroting):

- Oud meerjarenbeeld € 50.000
- Oud meerjarenbeeld € 133.000

4. Reserve Investeringsstrategie Holland Rijnland

Doel reserve

Het investeringsfonds reserveert gelden voor het realiseren van een vijftal regionale projecten (Rijnlandroute, RijnGouwelijn, noordelijke verbinding tussen N206 en de A44 of A4, het Offensief van Teylingen/versterking van de Greenport en de realisatie van het regionale groenprogramma).

Voeding

Enmalige storting in 2010 van € 3,6 miljoen in het kader van de inzet van de Nuon-gelden en een storting uit de Algemene reserve.

Mutaties 2023

Stortingen:

- Geen

Onttrekkingen (conform begroting):

- Aframing bijdrage HR 2023: € -136.000

- Oud meerjarenbeeld 2022 : € 401.000

5. Egalisatiereserve Wabo

Doel reserve

De reserve heeft als doel de jaarlijkse schommelingen in de Wabo-leges op te vangen.

Voeding

Stortingen vanuit de exploitatie.

Mutaties 2023

Stortingen:

- Decemberwijziging 2023: € 950.000
- Nog te ontvangen bouwleges: € 35.000
- Correctie obv kostendekkendheid: € -269.000

Onttrekkingen:

- Geen

6. Risicoreserve Grondexploitaties

Doel reserve

Het doel van de reserve is het opvangen van toekomstige verliezen in de grondexploitaties.

Voeding

Het gaat om middelen die vrijvallen door een combinatie van maatregelen. Vanaf 2014 komen incidentele meevallers in de exploitatie steeds in aanmerking voor storting in deze risicoreserve.

Mutaties 2023

Stortingen:

- Geen

Onttrekkingen:

- 100% dekking grondexploitatie risico € 770.000

7. Reserve Organisatieontwikkeling

Doel reserve

Het ondersteunen van de verdere organisatieontwikkeling.

Voeding

Stortingen vinden plaats vanuit de exploitatie.

Mutaties 2023

Stortingen:

- Geen

Onttrekkingen:

- Geen

8. Reserve Friciekosten

Doel reserve

Dekken van de kosten van bestaande of toekomstige fricties.

Voeding

Stortingen vinden plaats vanuit de exploitatie.

Mutaties 2023

Stortingen (conform begroting):

- Geen

Onttrekkingen:

- Geen

9. Reserve Onderhoud Klinkenbergerplas

Doel reserve

De reserve is in 2016 ingesteld om bij te kunnen dragen aan groot onderhoud en herinrichting van de Klinkenbergerplas.

Voeding

Saldo van de opgeheven voorziening Klinkenbergerplas. De voorziening is eenmalig gevoed door de afkoopsom van de Provincie Zuid-Holland.

Mutaties 2023

Stortingen:

- Geen

Onttrekkingen (conform begroting):

- Besteding voor het onderhoud Klinkenbergerplas: € 66.000

10. Reserve Groenvoorziening

Doel reserve

De reserve is in 2013 ingesteld om de opbrengsten van de verkopen van snippergroen in te storten.

Voeding

Stortingen vinden plaats vanuit de exploitatie.

Mutaties 2023

Stortingen:

- Opbrengst verkoop snippergroen € 22.000

Onttrekkingen:

- Najaarsnota 2023: € 50.000

11. Reserve OegstFeest

Doel reserve

De reserve is ingesteld om een bijdrage te leveren aan een eventueel te houden dorpsfeest.

Voeding

Een storting van € 25.000 vanuit de Algemene reserve in boekjaar 2020

Mutaties 2023

Stortingen:

- Geen

Onttrekkingen:

- Geen

12. Reserve Egalisatie precario

Doel reserve

De reserve is in 2017 ingesteld om de overgang van de ontwikkelingen rond de precario op te vangen.

Voeding

Een storting in 2017 van € 1.992.000 vanuit resultaatbestemming 2016

Mutaties 2023

Stortingen:

- Geen

Onttrekkingen (conform de begroting):

- Geen

13. Reserve Duurzaamheid

Doel reserve

De reserve is in 2019 ingesteld voor het inzetten van niet bestede budgetten in latere jaren.

Voeding

Een storting in 2019 van € 180.000 vanuit resultaatbestemming 2018

Mutaties 2023

Stortingen:

- Bestemmingsresultaat JR22 klimaatakkoord € 204.282

Onttrekkingen (conform begroting):

- Geen

14. Reserve Omgevingswet

Doel reserve

De reserve is in 2019 ingesteld om incidentele budgetten ten behoeve van implementatie omgevingswet beschikbaar te houden in verband met vertraging invoering omgevingswet.

Voeding

Een storting in 2019 van € 500.000 vanuit resultaatbestemming 2018.

Mutaties 2023

Stortingen (conform begroting):

- Geen

Onttrekkingen (conform begroting):

- Vanuit Decemberwijziging 2022: € 205.239
- Vanuit Decemberwijziging 2022: € 33.661

15. Reserve Financiering beheerplannen

Doel reserve

De reserve is in 2019 ingesteld voor het beschikbaar houden van budget ten behoeve van de verschillende onderhoudsbeheerplannen.

Voeding

Een storting in 2019 van € 1.000.000 vrijval uit de voorzieningen.

Mutaties 2023

Stortingen (conform begroting):

- Vanuit Begroting 2023 € 405.000

Onttrekkingen (conform begroting):

- Vanuit Begroting 2023 € 112.600
- Vanuit Begroting 2023 € 185.387

16. Reserve Groot onderhoud wegen

Doel reserve

Ter dekking van de jaarlijkse storting in de voorziening groot onderhoud wegen.

Voeding

Een storting in 2021 van € 2.700.000 vanuit de Agemene Reserve.

Mutaties 2023

Stortingen:

- Geen

Onttrekkingen (conform begroting):

- GO wegen: € 540.000

17. Bestemmingsreserve Riolering

Doel reserve

Doel van de bestemmingsreserve riolering is om grote piekuitgaven in enig jaar op te vangen.

Voeding

In de jaren 2022, 2023 en 2024 een jaarlijkse storting van € 250.000.

Mutaties 2023

Stortingen (conform begroting):

- Vanuit de Begroting 2022: € 250.000

Onttrekkingen:

- Kostendekkendheid rioolheffing: € 36.000

18. Reserve middeldure huur/koop tot NHG

Doel reserve De reserve middeldure huur/koop tot NHG wordt ingezet voor de stimulering van middeldure huur en/of sociale koop tussen € 200.000 en de NHG-grens, bovenop de verplichting. Hierbij wordt rekening gehouden met de Europese regels voor ongeoorloofde staatssteun.

Voeding

Vanuit motie 6 bij de Begroting 2023-2026: Middelen voor extra woningen in het middeldure segment is besloten om € 265.000 extra te storten.

Mutaties 2023

Stortingen (conform begroting):

- Geen

Onttrekkingen:

- Geen

19. Bestemmingsreserve t.b.v. MJOP projecten

Doel reserve De reserve is in de begroting 2023 ingesteld ter dekking van kapitaallasten MJOP projecten.

Voeding

Stortingen: 2024 € 1.500.000, 2025 € 1.100.000 (coalitieakkoord) en jaarlijks € 63.000

Mutaties 2023

Stortingen (conform begroting):

- Resultaatbestemming JR2022: € 806.000
- Begroting 2023: € 1.095.000 (coalitieakkoord)

Onttrekkingen:

- Geen

20. Reserve maatschappelijke zorg Leidse regio

Doel reserve Egalisatie van resultaten kostenplaatsen Maatschappelijke zorg Leidse regio

Voeding

Resultaten kostenplaatsen Maatschappelijke zorg Leidse Regio

Mutaties 2023

Stortingen:

- Resultaat 2023: € 192.000

Onttrekkingen:

- Geen

Voorzieningen

De in de balans opgenomen voorzieningen bestaan uit de volgende posten (x € 1.000):

	Boekwaarde 31-12-2022	Boekwaarde 31-12-2023
Egalisatievoorzieningen	5.318	6.305
Voorzieningen derden verkregen middelen met een specifiek bestedingsdoel	336	896
Voorzieningen toekomstige verplichtingen	2.878	3.030
Totaal	8.532	10.230

Het verloop van de voorzieningen in 2023 staat in onderstaand overzicht per voorziening (x € 1.000):

	Boekwaarde 01-01-2023	Toevoeging	Aanwending	Vrijgevallen bedragen	Boekwaarde 31-12-2023
EGALISATIEVOORZIENINGEN					
A. Onderhoudsvoorziening gemeentebouwen	1.010	228	100	0	1.139
B. Voorziening Groot onderhoud gemeentelijke huisvesting	506	254	151	0	609
C. Voorziening Onderhoud sporthal	463	83	30	0	516
D. Voorziening Vervanging bomen	632	372	425	0	579
E. Voorziening Groot onderhoud wegen	1.239	946	273	0	1.913
F. Voorziening Groot onderhoud water/baggeren	571	131	9	0	693
G. Voorziening Onderhoud kunst openbare ruimte	38	18	19	0	37
H. Voorziening Onderhoud bruggen/civiele kunstwerken	295	97	193	0	199
I. Voorziening Onderhoud gymlokalen	456	100	49	0	506
J. Voorziening Onderhoud Mozaiekzaal	107	10	2	0	115
	5.318	2.239	1.252	0	6.305
VOORZIENINGEN DERDEN VERKREGEN MIDDELEN MET EEN SPECIFIEK BESTEDINGSDOEL					
K. Voorziening Riolering derden	0	373	0	0	373
L. Voorziening afvalstoffenheffing derden	336	187	0	0	523
	336	560	0	0	896
VOORZIENINGEN TOEKOMSTIGE VERPLICHTINGEN					
M. Voorziening Pensioenverplichtingen wethouders	2.031	155	72	111	2.003
N. Voorziening wachtgeldverplichting wethouders	213	82	83	0	212
O. Voorziening negatieve grondexploitaties	634	0	0	16	618
P. Voorziening verlofuren	0	197	0	0	197
	2.878	434	155	127	3.030
TOTAAL	8.532	3.233	1.407	127	10.230

Toelichting op voorzieningen

A. Onderhoudsvoorziening gemeentegebouwen

Doel voorziening

Het verrichten van onderhoud aan gemeentelijk vastgoed (kleedgebouwen, multifunctionele accommodaties, kinderopvang, woonhuizen, molen en dergelijke).

Voeding

Op basis van de meerjarige onderhoudsplannen (MJOP's) is een berekening gemaakt van de jaarlijks benodigde stortingen.

Mutaties 2023

- Begrote storting: € 228.000
- Storting: € 228.000
- Begrote aanwending: € 150.000
- Aanwending: € 100.000

De storting is conform beheerplan. In 2023 is onderhoud gepleegd aan de multifunctionele accommodatie Het Dok, zoals het vervangen van kapotte onderdelen en het preventief onderhouden van de technische installaties. De overige gebouwen krijgen hun jaarlijkse keuringen, inspecties en onderhoud. Er was in 2023 geen groot onderhoud noodzakelijk.

B. Voorziening Groot onderhoud gemeentelijke huisvesting

Doel voorziening

Het verrichten van onderhoud aan het gemeentehuis en de gemeentewerf.

Voeding

Op basis van het meerjarig onderhoudsplan is een berekening gemaakt van de jaarlijks benodigde storting.

Mutaties 2023

- Begrote storting: € 254.000
- Storting: € 254.000
- Begrote aanwending: € 145.000
- Aanwending: € 151.000

De geraamde werkzaamheden zijn in verband met capaciteit niet volledig uitgevoerd en worden in 2024 uitgevoerd dan wel afgerond zoals het onderhoud aan de markiezen van het gemeentehuis. Veel tijd is besteed aan de voorbereiding van de verduurzaming van het gemeentehuis (o.a. warmtepomp in 2024). Binnenschilderwerk op de gemeentewerf was in 2022 gepland maar is in 2023 uitgevoerd.

C. Voorziening Onderhoud sporthal

Doel voorziening

Het verrichten van onderhoud aan sporthal De Cuyl en de inventaris.

Voeding

Op basis van het MJOP is een berekening gemaakt van de jaarlijks benodigde storting.

Mutaties 2023

- Begrote storting: € 83.000
- Storting: € 83.000
- Begrote aanwending: € 35.000
- Aanwending: € 30.000

De noodzakelijke uitgaven voor de inventaris zijn uitgevoerd. Verder zijn de verplichte keuringen en onderhoud uitgevoerd.

D. Voorziening Vervanging bomen

Doel voorziening

Egalisatie van de kosten voor het duurzaam in stand houden van bomen of boomgroepen.

Voeding

De voorziening is in 2021 opnieuw gevormd. Het benodigd niveau van de voorziening is gebaseerd op het beheerplan. Jaarlijks wordt een bedrag gestort.

Mutaties 2023

- Begrote storting: € 372.000
- Storting: € 372.000
- Begrote aanwending: € 475.000
- Aanwending: € 425.000

Diverse renovatieprojecten ten behoeve van de voorziening zijn uitgevoerd zoals in Haaswijk-Oost, Kamphuisenlaan, Voscuyl, Prof. Eysingastee en het groen bij de jeu de boulebbaan Haaswijk. De eikenbomen aan de Rhijngeesterstraatweg kregen extra voeding en onderhoud. Verder is de speeltuin HP Berlagelaan opgeknapt.

E. Voorziening Groot onderhoud wegen

Doel voorziening

Het op orde houden van de wegen voor onderdelen ervan die groot onderhoud nodig hebben en waarvan de omvang jaarlijks niet gelijk is.

Voeding

De voorziening is in 2021 opnieuw gevormd. Het benodigd niveau van de voorziening is gebaseerd op het beheerplan.

Mutaties 2023

- Begrote storting: € 946.000
- Storting: € 946.000
- Begrote aanwending: € 1.466.000
- Aanwending: € 273.000

In 2023 werden de projecten Haaswijk-Oost en Poelmeer/Bloemenbuurt uitgevoerd. Verder moest veel herstelwerk worden uitgevoerd in het hele dorp. Projecten voor groot-onderhoud zijn voorbereid om in 2024 te worden uitgevoerd.

F. Voorziening Groot onderhoud water/baggeren

Doel voorziening

Het op orde houden van de waterkwaliteit voor onderdelen ervan die groot onderhoud nodig hebben en waarvan de omvang jaarlijks niet gelijk is.

Voeding

De voorziening is in 2015 gevormd. Het benodigd niveau van de voorziening is gebaseerd op het beheerplan.

Mutaties 2023

- Begrote storting: € 131.000
- Storting: € 131.000
- Begrote aanwending: € 203.000
- Aanwending: € 9.000

De uitvoering van de baggerwerkzaamheden is vertraagd vanwege gesprekken met de dienstverlener/aannemer. De budgetten zijn in de toekomst wel benodigd om het werk uit te kunnen voeren.

G. Voorziening Onderhoud kunst openbare ruimte

Doel voorziening

Het op orde houden van de kunstwerken voor onderdelen ervan die groot onderhoud nodig hebben en waarvan de omvang jaarlijks niet gelijk is.

Voeding

De voorziening is in 2015 gevormd. Het benodigd niveau van de voorziening is gebaseerd op het beheerplan.

Mutaties 2023

- Begrote storting: € 18.000
- Storting: € 18.000
- Begrote aanwending: € 19.000
- Aanwending: € 19.000

Het onderhoud wat technisch noodzakelijk was is uitgevoerd.

H. Voorziening Onderhoud bruggen/civiele kunstwerken

Doel voorziening

Het op orde houden van de civiele kunstwerken voor onderdelen ervan die groot onderhoud nodig hebben en waarvan de omvang jaarlijks niet gelijk is.

Voeding

De voorziening is in 2015 gevormd. Het benodigd niveau van de voorziening is gebaseerd op het beheerplan.

Mutaties 2023

- Begrote storting: € 97.000
- Storting: € 97.000
- Begrote aanwending: € 190.000
- Aanwending: € 193.000

In 2023 heeft een extern bureau een inspectie van alle bruggen uitgevoerd. De resultaten zijn verwerkt in een nieuw beheerplan bruggen / civiele kunstwerken (2024). De brug Rademakerspad kreeg een groot-onderhoudsbeurt. Bij andere bruggen heeft preventief onderhoud plaatsgevonden indien dit noodzakelijk was.

I. Voorziening Onderhoud gymlokalen

Doel voorziening

Het verrichten van onderhoud aan gymlokalen.

Voeding

Op basis van het meerjarig onderhoudsplan is een berekening gemaakt van de jaarlijks benodigde storting.

Mutaties 2023

- Begrote storting: € 100.000
- Storting: € 100.000
- Begrote aanwending: € 67.000
- Aanwending: € 49.000

In de gymzaal Jan Wolkers werd het hang- en sluitwerk aangepast. In de gym- /sportzaal Het Dok werden nieuwe douchekoppen gemonteerd. Verder werden in alle gym-/sportzalen de noodzakelijke werkzaamheden uitgevoerd voor legionellabestrijding en controle op brandblusmiddelen.

J. Voorziening Onderhoud Mozaïekzaal

Doel voorziening

Het verrichten van onderhoud aan de Mozaïekzaal.

Voeding

Op basis van het meerjarig onderhoudsplan is een berekening gemaakt van de jaarlijks benodigde storting.

Mutaties 2023

- Begrote storting: € 10.000
- Storting: € 10.000
- Begrote aanwending: € 10.000
- Aanwending: € 2.000

Deze ruimte is gelegen in de Leo Kannerschool aan de Hazenboslaan 101. Het is zeer waarschijnlijk dat dit pand gesloopt zal gaan worden. Er wordt ingezet op minimaal onderhoud (enkel het noodzakelijke). We willen de voorziening wel graag behouden om tot sloop het voor het huidige gebruik haar doel te kunnen laten dienen. Daarom zijn er in 2023 alleen preventieve onderhoudswerkzaamheden uitgevoerd.

K. Voorziening Rioleringskosten derden

Doel voorziening

Het opvangen van schommelingen in de tarieven door egaliseren van rioleringskosten en opbrengsten rioolheffing.

Voeding

Bij een positief resultaat van rioleringskosten en opbrengsten rioolheffing.

Mutaties 2023

- Begrote storting: € 378.000
- Storting: € 373.000
- Begrote aanwending: € 0
- Aanwending: € 0
- Vrijval: € 0

L. Voorziening Afvalstoffenheffing derden

Doel voorziening

Het opvangen van schommelingen in de tarieven door het egaliseren van reinigingskosten en opbrengsten afvalstoffenheffing.

Voeding

Bij een voordelig resultaat van reinigingskosten en opbrengsten afvalstoffenheffing.

Mutaties 2023

- Begrote storting: € 223.000
- Storting: € 187.000
- Begrote aanwending: € 0
- Aanwending: € 0
- Vrijval: € 0

M. Voorziening Pensioenverplichtingen wethouders

Doel voorziening

Voorziening voor het geval een wethouder zijn pensioen mee wil nemen naar een nieuwe werkgever, op basis van de algemene pensioenwet Ambtsdrager 2002.

Voeding

Uit de jaarlijkse herziene actuele berekeningen van VISMA volgt bij de jaarrekening een bijstelling van de voorziening ten laste of ten gunste van de exploitatie.

Mutaties 2023

- Begrote storting: € 155.000
- Storting: € 155.000
- Begrote aanwending: € 0
- Aanwending: € 72.000
- Vrijval: € 111.000

N. Voorziening Wachtgeldverplichting wethouders

Doel voorziening

Voorziening voor het geval een wethouder beroep doet op wachtgeldregeling.

Voeding

Storting vanuit de exploitatie.

Mutaties 2023

- Begrote storting: € 0
- Storting: € 82.000
- Begrote aanwending: € 0
- Aanwending: € 83.000
- Vrijval: € 0

O. Voorziening Negatieve grondexploitaties

Doel voorziening

Dit is feitelijk een correctiepost op de waarde van de voorraden geweest. Voor Nieuw-Rhijneest Restgebieden wordt een negatief resultaat verwacht, terwijl er per 31-12-2023 meer opbrengsten dan kosten zijn gerealiseerd. Het BBV schrijft in dat geval voor dat het bedrag dat voor dit soort projecten in de voorziening negatieve grondexploitaties is gestort, wordt gepresenteerd onder de voorzieningen voor toekomstige verplichtingen.

Voeding

Storting vanuit de exploitatie.

Mutaties 2023

- Begrote storting: € 0
- Storting: € 0
- Begrote aanwending: € 0
- Aanwending: € 0
- Vrijval: € 16.000

P. Voorziening verlofuren

Doel voorziening

Deze voorziening is opgesteld voor het IKB spaarverlof. Dit omdat er geen sprake is van een omvang van een vergelijkbaar volume.

Voeding

Storting vanuit de exploitatie.

Mutaties 2023

- Begrote storting: € 0
- Storting: € 197.000
- Begrote aanwending: € 0
- Aanwending: € 0
- Vrijval: € 0

Vaste schulden met een rentetypische looptijd > één jaar

De onderverdeling van de in de balans opgenomen vaste schulden met een looptijd langer dan één jaar is als volgt (x € 1.000):

	Boekwaarde 31-12-2022	Boekwaarde 31-12-2023	Rentelast 2023
Onderhandse leningen			
- Binnenlandse banken en overige financiële instellingen	60.732	54.137	
Waarborgsommen	5	5	
Totaal	60.737	54.142	992

Op 31 december 2023 bestaat onze leningenportefeuille uit negen langlopende geldleningen. Het rentepercentage van de opgenomen leningen varieert van 0,263% tot 5,505%.

Vlottende passiva

De onderverdeling van de in de balans opgenomen vlottende passiva is als volgt (x € 1.000):

	Boekwaarde 31-12-2022	Boekwaarde 31-12-2023
Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	2.566	7.779
Overlopende passiva	5.965	11.125
Totaal	8.530	18.904

Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar.

De in de balans opgenomen kortlopende schulden zijn als volgt te specificeren (x € 1.000):

	Boekwaarde 31-12-2022	Boekwaarde 31-12-2023
Bank- en giroaldi	454	3.927
Overige schulden	2.111	3.852
Totaal	2.566	7.779

Met de BNG zijn we een kredietfaciliteit overeengekomen van € 10 miljoen.

Overlopende passiva

De specificatie van de post Overlopende passiva is als volgt (x € 1.000):

	Boekwaarde 31-12-2022	Boekwaarde 31-12-2023
- Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume	2.840	7.367
- De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren:		
- het Rijk	3.045	3.579
- overige overheid	48	160
- Overige vooruitontvangen bedragen die ten bate van het volgende begrotingsjaar komen	31	19
Totaal	5.965	11.125

De post verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgende begrotingsjaar tot betaling komen met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume kan als volgt wordt gespecificeerd:

	Boekwaarde 31-12-2022	Boekwaarde 31-12-2023
Faciliterend grondbeleid	172	276
Overig	2.668	7.091
Totaal	2.840	7.367

Faciliterend grondbeleid

Onder de post "verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen, met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume" is een bedrag opgenomen van € 276.000 als vooruitontvangen bedrag in het kader van een faciliterende grondexploitatie. Dit bedrag kan als volgt worden gespecificeerd:

Voor de locatie De Boeg is een posterieure overeenkomst gesloten waarin is voorzien in een bijdrage van € 172.000 voor aanpassing aan de verkeerssituatie door de gemeente. Dit bedrag is nog niet besteed.

Voor de van der Valk locatie is een anterieure overeenkomst gesloten waarin is voorzien in een bijdrage van € 92.000 waarvan € 83.000 nog niet is besteed.

Overig

Overige verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen bestaan met name uit:

Omschrijving	31-12-2022	31-12-2023
Nog te betalen exploitatiebijdragen aan zwembad Poelmeer in verband met uitzondering op de regeling BTW vrijstelling voor sportorganisaties 2019 tot en met 2023	135.000	3.546.000
Te betalen loonheffing	689.000	799.000
Overlopende balansrente langlopende leningen	540.000	496.000
Te betalen Wmo kosten aan zorgaanbieders	271.000	355.000
Te betalen kosten regionale jeugdhulp	0	292.000
Te betalen gemeentefonds	0	246.000
Te betalen voor inzamelen en afvoeren afval 4e kwartaal	0	188.000
Te betalen kosten Hoefijzergebouw	129.000	157.000
Af te dragen pensioenpremies	151.000	154.000
Te betalen termijn groenrenovatie Haaswijk Oost	0	67.000
Te betalen kosten voor beschut werk	53.000	64.000
Te betalen onroerende zaakbelasting	70.000	0
Te betalen beheerskosten verkeersregelinstanties	66.000	0
Overige mutaties	564.000	727.000
Totaal	2.668.000	7.091.000

De specificatie van de van Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen om de lasten van volgende begrotingsjaren te dekken is als volgt (x € 1.000):

Regeling (x €1.000,-)	Saldo 1-1-2023	Toevoegingen	Vrijgevallen bedragen	Terugbetalingen	Saldo 31-12-2023
Het Rijk					
- G4 Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandige ondernemers (TOZO)	58	52	0	58	52
- H4 Regeling specifieke uitkering stimulering sport 2023 (SPUK btw)	0	88	88	0	0
- H8 SPUK Sportakkoord 2021	78	0	38	0	40
- D8 Onderwijsachterstanden beleid 2023	0	64	64	0	0
- D14 Inhalen covid-19 gerelateerde onderwijsvertragingen	303	194	130	0	367
- H12 Preventieakkoord 2023	0	20	20	0	0
- H30 SPUK breed 2023-2026	0	256	228	0	28
- H31 SPUK Noodfonds Energie Amateur Sportverenigingen	0	50	25	0	25
- H32 SPUK Meerkosten Energie Openbare Zwembaden	0	506	260	0	246
- G10 SPUK Inburgering 2022	77	268	185	19	141
- A13 Naleving controle CTB	73	0	0	73	0
- C55 Aanpak energiearmoede BZK	235	88	136	0	187
- A16 J&V opvang ontheemden Oekraïne	0	4.430	4.395	0	34
- C209 VROM RHA 2022	2.000	0	0	0	2.000
- G13 Onderwijsroute	13	23	13	4	19
- E84 Regeling Stimulering verkeersmaatregelen 2022-2023	58	0	0	0	58
- C32 Regeling ventilatie in scholen	150	0	0	0	150
- C92 Informatiepunt digitale overheid	0	23	23	0	0
- F28 Capaciteit Decentrale Overheden voor Klimaat en energiebeleid	0	455	455	0	0
- C94 Lokale aanpak isolatie	0	231	0	0	231
Totaal het Rijk	3.045	6.749	6.061	154	3.579
Overige Nederlandse overheidslichamen					
Projectsubsidie restauratie Kwaakbrug	48	0	48	0	0
Projectsubsidie Sociale woningbouw Holland Rijnland project Nieuw Rijnvaert	0	144	0	0	144
Vooruit ontvangen bijdrage Taalhuis 23/24	0	16	0	0	16
Totaal Overige Nederlandse overheidslichamen	48	160	48	0	160

5.4.3 Gewaarborgde geldleningen

Het op de balans opgenomen bedrag voor gewaarborgde geldleningen bestaat uit de volgende borgstellingen:

Geldnemer	Hoofdsom	%	Schuldrestant	
			1-1-2023	31-12-2023
St. Erfgoed Oud-Poelgeest	940	100%	534	481
Rijnlands Lyceum	2.000	100%	1.733	1.667
F.C. Oegstgeest	136	100%	52	46
Oegstgeester Golfclub	450	50%	390	374
Oegstgeester Lawn Tennis Club	272	100%	48	41
Stichting Beheer de Voscuyl	2.685	91%	2.284	2.175
Tafeltennisvereniging Pecos	23	100%	13	0
St. Begraafplaats Groene Kerk	1.515	100%	940	888
St. Marente	3.086	100%	720	617
Totaal directe borgstellingen	11.107		6.714	6.288
Waarborgfonds Sociale Woningbouw				
DUWO	166.942	Achtervang	343	1.454
Stichting MeerWonen	107.341	Achtervang	57.836	68.081
Stichting Mooiland	45.685	Achtervang	6.689	298
Stichting Portaal	374.198	Achtervang	539	864
Totaal Waarborgfonds Sociale Woningbouw	694.166	Achtervang	65.407	70.697
Totaal Waarborgfonds Eigen Woning (NHG)	48.000 ¹	Achtervang	48.000	46.000
Totaal dir. borgstellingen + Waarborgfondsen	753.273		120.121	122.985
Bedragen x € 1000,-				

1) De oorspronkelijke hoofdsom wordt niet gerapporteerd door de NHG, daarom is onder "Hoofdsom" het gegarandeerde bedrag van het voorgaande verslagjaar opgenomen.

Rechtstreekse borgstelling door de gemeente - per 31 december 2023: € 6.288.000

We staan borg voor de betaling van rente en aflossing van geldleningen van instellingen die binnen ons grondgebied actief zijn. In 2023 zijn geen betalingen op borgstellingen ingeroepen.

In 2023 heeft het College van Burgemeester en Wethouders geen nieuwe besluiten genomen op borgstelling.

Garantstelling via het Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW) - per 31 december 2023: € 70.697.000

Binnen het grondgebied van onze gemeente is een aantal toegelaten instellingen actief dat vanaf december 2007 borging van leningen moet laten lopen via het WSW. Het WSW biedt corporaties de mogelijkheid om leningen aan te trekken tegen een lagere rente, door middel van borgstelling. Het WSW kan echter alleen borg staan als de rijksoverheid en de gemeenten een minimaal garantieniveau van het WSW garanderen. Dit heet de achtervang. De achtervang biedt financiers zekerheid, waardoor het rendement voor de financiers volledig gegarandeerd is.

De zekerheidsstructuur van het WSW bestaat uit drie lagen:

Primaire zekerheid: de financiële middelen van de corporatie-.

De financiële positie van de corporatie vormt de eerste zekerheid. Het WSW stelt eisen aan de kredietwaardigheid van (aspirant-) deelnemers.

Secundaire zekerheid: het garantievermogen van het WSW-.

Als corporaties hun rente- en aflossingsverplichtingen niet nakomen, dan kan de financier het WSW aanspreken.

Hiermee beschikt het WSW over een borgstellingsreserve. Als de borgstellingsreserve van het WSW onder een bepaald garantieniveau komt of dreigt te komen, dan heeft het WSW de plicht *obligo's* op te vragen bij de corporaties. De obligo is een financiële bijdrage die de corporatie verschuldigd is op basis van een overeenkomst tussen de corporatie en het WSW. Het garantievermogen bestaat dus uit de borgstellingsreserve van het WSW plus de obligoverplichting.

Als een financier het WSW aanspreekt, en het WSW betaalt voor een corporatie, dan krijgt het WSW een vordering op de desbetreffende deelnemer (regresrecht). De deelnemende corporatie heeft onroerende zaken in onderpand gegeven bij het WSW. De corporatie heeft zich verplicht deze onroerende zaken vrij van hypotheek te houden, en er op eerste verzoek van het WSW een hypotheekrecht te vestigen voor het WSW. Daarnaast kan het WSW ook een aanspraak doen op het overige bezit. Zo wordt de schade bij het WSW zo veel mogelijk beperkt.

Tertiaire zekerheid: rijksoverheid en gemeenten-.

De achtervangpositie van Rijk en gemeenten vormt de derde zekerheid. Als het WSW, na het opvragen van de obligo's en het uitoefenen van het regresrecht, nog steeds niet kan voldoen aan de verplichting, dan moeten de rijksoverheid en de gemeenten renteloze leningen aan het WSW verstrekken. Dit is geregeld in de achtervangovereenkomsten die het WSW heeft met de gemeenten en de rijksoverheid.

In het geval dat de achtervangers op hun achtervangpositie worden aangesproken, geldt een vooraf bepaalde verdeling. Hierbij neemt de rijksoverheid 50% voor haar rekening; de gemeente zal de overige 50% van de leningen verstrekken. De tertiaire zekerheid is nog nooit ingeroepen.

Wijziging achtervangovereenkomst WSW: medio 2021 is de achtervangovereenkomst, die het WSW afsluit met de gemeenten, gewijzigd. De grootste wijziging is dat de het risico evenwichtiger wordt verdeeld over de gemeenten, indien een corporatie werkzaam is binnen verschillende gemeenten. Het College van de gemeente Oegstgeest is akkoord gegaan met deze wijziging. Met ingang van deze jaarrekening is het, door het WSW bepaalde toegewezen risico, gepresenteerd in de jaarrekening van gemeente Oegstgeest. In de voorgaande jaren werd het risico gelijkgesteld aan het restanthoofdsom, maar deze relatie is komen te vervallen met het in werking treden van de nieuwe achtervangovereenkomst.

Garantstelling via het Waarborgfonds Eigen Woningen (WEW)

Naast de 100%-garantstellingen en de achtervang bij de door het WSW verstrekte garantstellingen, heeft de gemeente Oegstgeest ook een achtervangfunctie bij het Waarborgfonds Eigen Woning (WEW), beter bekend als Nationale Hypotheekgarantie.

De achtervangfunctie bij het WEW is gerealiseerd door middel van een achtervangovereenkomst tussen het WEW en de rijksoverheid en (standaard) achtervangovereenkomsten tussen het WEW en alle gemeenten. Op basis van deze overeenkomsten kan het WEW bij dreigende liquiditeitstekorten een beroep doen op achtergestelde, renteloze leningen verstrekt door het Rijk (50%) en verstrekt door de gemeenten (50%). Het WEW kan de achtervangfunctie aanspreken indien het fondsvermogen kleiner is dan anderhalf maal het gemiddeld verliesniveau.

Per 1 januari 2011 is de achtervangfunctie van de gemeenten vervallen voor nieuw af te geven hypotheekgaranties. Vanaf deze datum is, voor nieuw af te geven hypotheekgaranties, sprake van een 100%-achtervang door het Rijk. In dit verband zijn de achtervangovereenkomsten per 1 januari 2011 zodanig aangepast dat de gemeenten niet worden aangesproken op de risico's die voortvloeien uit hypotheekgaranties die zijn verstrekt na 31 december 2010.

Jaarlijks verstrekt het WEW een liquiditeitsprognose over de voorliggende vijf jaar. Op basis van de meest recente liquiditeitsprognose is de verwachting dat geen aanspraken worden gedaan op de achtervangfunctie van gemeenten en Rijk (bron: Jaarrekening WEW 2019). Jaarlijks verstrekt het WEW tevens een opgave van het nominaal gegarandeerde bedrag per gemeente. Het nominaal door de gemeente Oegstgeest gegarandeerde bedrag bedraagt € 46.000.000 (hoofdsom van de verstrekte NHG-hypotheek tot 2011).

5.4.4 Niet uit de balans blijvende verplichtingen

Omschrijving van de verplichtingen	Laatste jaar van de verplichting	Verplichting (x € 1.000)
Verlofuren die in 2023 niet zijn opgenomen	2023	499
Bijdrage Regionaal Investeringsfonds (RIF) Holland Rijnland	2024	265
Kosten (ex-) medewerkers	2026	195
Exploitatiebijdrage Optisport	2030	7.081
Contracten boven Europese drempelwaarde	raming 2023	4.058
Totaal		12.098

In aanvulling op de balans maken we een overzicht van niet uit de balans blijvende belangrijke financiële verplichtingen. Hiermee geven we inzicht in de meerjarige verplichtingen waaraan we zijn gebonden. Een gedetailleerd overzicht staat hierboven. Het totaal van deze verplichtingen bedraagt € 12.098.000.

Het betreft financiële toekomstige verplichtingen die niet uit de balans te herleiden zijn; de einddatum van de verplichting is weergegeven. De lasten die betrekking hebben op het verslagjaar zijn overigens wel in de rekening verwerkt.

Verlofuren

Het bedrag voor openstaand verlof bestaat uit wettelijk verlof (€ 178.000) en bovenwettelijk verlof (€ 321.000). Voor de IKB verlof is een voorziening gevormd. Het bedrag aan verlofuren is in 2023 hoger dan voorgaand boekjaar (2022:€ 319.000). Medewerkers mogen deze uren verkopen of (tot een bepaald maximum) opnemen conform cao-afspraken.

Bijdrage RIF Holland Rijnland

Bij de instelling van het regionaal investeringsfonds (RIF) in 2006 is besloten om van 2008 tot en met 2022 jaarlijks € 400.880 bij te dragen aan dit fonds. In 2013 is overeengekomen om deze periode met twee jaar te verlengen. In de reserve van de investeringsstrategie van Holland Rijnland is rekening gehouden met de dekking van deze verplichting. De bijdragen voor de laatste twee jaren 2023 en 2024 zijn in de Begroting 2023 bijgesteld tot € 265.000 per jaar.

Kosten (ex-) medewerkers

We zijn verplicht om een WW- en bovenwettelijke uitkering te vergoeden aan werknemers waarvan wij de afgelopen jaren afscheid hebben genomen of van wie we dat gaan doen. Hier zijn de maximaal mogelijke kosten opgenomen. We gaan ervan uit dat betrokkenen eerder vervangend werk vinden, waardoor deze kosten lager uitvallen.

Exploitatiebijdrage Optisport

Met ingang van 2016 exploiteert het bedrijf Optisport gedurende vijftien jaar zwembad Poelmeer, risicodragend. Hiervoor ontvangt Optisport in 2023 een exploitatiebijdrage van € 1.011.630 (exclusief btw). Deze bijdrage wordt jaarlijks geïndexeerd. Conform het collegebesluit van 19 september 2023 wenst Optisport gebruik te maken van de uitzonderling op de regeling btw-vrijstelling voor sportaccomodaties. Om dit mogelijk te maken is zowel de huurprijs als de exploitatiebijdrage verhoogd met een gelijk bedrag met terugwerkende kracht tot en met 2019.

Vof Oegstgeest aan de Rijn

De gemeente Oegstgeest is als 50% vennoot in vof Oegstgeest aan de Rijn hoofdelijk aansprakelijk voor alle schulden in deze vof.

Contracten boven Europese drempelwaarden

De Commissie BBV doet in de Kadernota Rechtmatigheid de aanbeveling om in ieder geval voor meerjarige inkoopcontracten van materieel belang toe te lichten op de jaarrekening bij de "niet uit de balans blijvende verplichtingen". Eind 2023 heeft de gemeente Oegstgeest 40 lopende contracten die Europees zijn aanbesteed. De totale waarde van de contracten boven de Europese drempelwaarde over de periode 2020-2023 bedraagt circa € 4.057.569 op jaarbasis. Wij nemen hier het gemiddelde bedrag op jaarbasis berekend over de afgelopen 4 jaar, omdat de contracten niet allemaal dezelfde resterende looptijd hebben en vaak ook verschillende opties tot verlenging hebben, waarvan soms wel en soms niet gebruik wordt gemaakt. De lasten zijn meerjarig in de begroting van Oegstgeest verwerkt.

Niet uit de balans blijkend recht

Faciliterend grondbeleid

Naar aanleiding van de splitsing tussen onderhanden werk, gronden in exploitatie en faciliterend grondbeleid is in 2016 een opbrengst van € 500.000 uit de grondexploitatie gehaald. Het betreft de afkoop van planschade voor een bedrag van € 500.000. Deze is contractueel vastgelegd in de samenwerkings-overeenkomst Knoop Leiden-West (die een bijlage vormt van de ontwikkelovereenkomst Nieuw-Rhijnegeest Zuid). Het gaat om een tijdelijk verlies in de gemeentelijke exploitatie, totdat de betaling plaatsvindt. In 2025 wordt een uitwerkingsplan opgesteld en pas daarna verwachten we in 2026 of 2027 de financiële afwikkeling.

Huurovereenkomst Optisport

Met ingang van 2016 exploiteert het bedrijf Optisport gedurende vijftien jaar zwembad Poelmeer, risicodragend. Hiertoe is met Optisport een huurovereenkomst afgesloten voor 15 jaar tot 2030. De huur wordt jaarlijks geïndexeerd. Conform het collegebesluit van 19 september 2023 wenst Optisport gebruik te maken van de uitzonderling op de regeling btw-vrijstelling voor sportaccomodaties. Om dit mogelijk te maken is zowel de huurprijs als de exploitatiebijdrage verhoogd met een gelijk bedrag met terugwerkende kracht tot en met 2019. De huur bedraagt voor 2023 € 871.809.

5.5 Toelichting op het overzicht van baten en lasten

5.5.1 Toelichting financiële afwijkingen op programmaniveau

Programma (bedragen x € 1.000)	L/B	Rekening 2022	Begroting 2023	Wijziging Begroting	Begroting 2023 na wijziging	Rekening 2023	Verschil 2023
1 NATUUR EN LANDSCHAP	Lasten	7.293	6.428	1.226	7.654	7.320	334
	Baten	-4.295	-3.913	14	-3.899	-3.938	39
Saldo		2.998	2.516	1.240	3.755	3.382	373
2 VERKEER EN INFRASTRUCTUUR	Lasten	5.433	5.910	242	6.151	6.419	-268
	Baten	-2.640	-2.647	-51	-2.698	-2.928	230
Saldo		2.794	3.263	190	3.453	3.491	-38
3 WONEN EN ECONOMIE	Lasten	4.771	9.731	-6.318	3.414	4.019	-605
	Baten	-2.271	-9.208	6.079	-3.129	-3.868	739
Saldo		2.500	524	-239	284	151	134
4 SOCIALE INFRASTRUCTUUR	Lasten	33.619	32.395	7.046	39.441	41.406	-1.965
	Baten	-9.692	-6.328	-7.486	-13.814	-16.767	2.953
Saldo		23.927	26.067	-440	25.627	24.640	987
5 BESTUUR	Lasten	4.524	4.444	46	4.490	4.805	-315
	Baten	-788	-186	-201	-388	-1.168	781
Saldo		3.736	4.258	-156	4.102	3.637	466
6 OVERHEAD, BEDRIJFSVOERING, VPB	Lasten	9.765	10.100	500	10.600	10.430	170
	Baten	-168	-18	-2	-20	-279	259
Saldo		9.597	10.082	498	10.580	10.151	429
7 ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN	Lasten	111	113	541	654	437	216
	Baten	-46.597	-47.239	-2.195	-49.434	-50.623	1.189
Saldo		-46.486	-47.126	-1.654	-48.780	-50.185	1.405
Totaal	Lasten	65.517	69.121	3.282	72.403	74.837	-2.434
Totaal	Baten	-66.452	-69.539	-3.843	-73.382	-79.572	6.190
TOTAAL SALDO VAN BATEN EN LASTEN		-935	-418	-561	-979	-4.735	3.756
RESERVES 1 NATUUR EN LANDSCHAP	Toevoeging	321	0	0	0	22	-22
	Onttrekking	-464	-66	-289	-355	-355	0
Saldo		-143	-66	-289	-355	-333	-22
RESERVES 2 VERKEER EN INFRASTRUCTUUR	Toevoeging	250	1.345	806	2.151	2.151	0
	Onttrekking	-540	-576	0	-576	-576	0
Saldo		-290	769	806	1.575	1.575	0
RESERVES 3 WONEN EN ECONOMIE	Toevoeging	623	0	950	950	715	235
	Onttrekking	-634	0	0	0	-770	770
Saldo		-11	0	950	950	-55	1.005
RESERVES 4 SOCIALE INFRASTRUCTUUR	Toevoeging	281	56	0	56	365	-309
	Onttrekking	-183	-183	0	-183	-183	0
Saldo		98	-127	0	-127	182	-309
RESERVES 5 BESTUUR	Toevoeging	0	0	204	204	204	0
	Onttrekking	-685	-265	0	-265	-265	0
Saldo		-685	-265	204	-61	-61	0

Programma (bedragen x € 1.000)	L/B	Rekening 2022	Begroting 2023	Wijziging Begroting	Begroting 2023 na wijziging	Rekening 2023	Vershil 2023
RESERVES 6 OVERHEAD, BEDRIJFSVOERING, VPB	Toevoeging	125	0	0	0	0	0
	Onttrekking	0	0	0	0	0	0
Saldo		125	0	0	0	0	0
RESERVES 7 ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN	Toevoeging	4.797	405	4.068	4.473	3.871	602
	Onttrekking	-4.747	-298	-5.179	-5.477	-5.477	0
Saldo		50	107	-1.111	-1.004	-1.606	602
Totaal	Toevoeging	6.397	1.805	6.029	7.834	7.328	506
Totaal	Onttrekking	-7.253	-1.388	-5.468	-6.855	-7.625	770
TOTAAL MUTATIE IN RESERVES		-856	418	561	979	-297	1.276
	Lasten/Toev.	71.914	70.927	9.310	80.237	82.165	-1.928
	Baten/Ontr.	-73.705	-70.927	-9.310	-80.237	-87.197	6.960
RESULTAAT		-1.791	0	0	0	-5.032	5.032

Rechtmatigheidsanalyse - begrotingscriterium

Ten behoeve van de accountantscontrole onderwerpen we alle begrotingsoverschrijdingen op programmaniveau aan een rechtmatigheidsanalyse. Bij de rechtmatigheidsanalyse staat de vraag centraal of het college met de jaarrekening 2023 heeft voldaan aan hetgeen in de verordening is geregeld.

In het intern controleprotocol (zaaknummer Z/22/161733, vastgesteld op 15 december 2022)) heeft de gemeenteraad het college uitgangspunten verstrekt voor het opstellen van de rechtmatigheids-verantwoording en de informatievoorziening aan de raad. Het college het intern controleprotocol als leidraad bij het uitvoeren van de begrotingsanalyse.

In paragraaf 4.1 van het intern controleprotocol is weergegeven hoe budgetoverschrijdingen door de raad worden geïnterpreteerd. In de volgende omstandigheden worden de budgetoverschrijdingen op de lasten op basis van vooraf vastgesteld beleid als acceptabel aangemerkt:

1. Budgetoverschrijdingen die geheel of grotendeels worden gecompenseerd door direct gerelateerde opbrengsten, bijvoorbeeld via subsidies;
2. Budgetoverschrijdingen die passen binnen het bestaande beleid maar niet tijdig konden worden gesignaleerd (bij open einde regelingen, vorderingen die niet geïnd konden worden etc);
3. Budgetoverschrijdingen betreffende activiteiten welke achteraf als onrechtmatig moeten worden beschouwd omdat dit bijvoorbeeld bij nader onderzoek van de subsidieverstrekker, belastingdienst of een toezichthouder blijkt. Indien deze situatie wordt geconstateerd na het verantwoordingsjaar waarop de situatie betrekking heeft, dan wordt dit niet meegenomen als afwijking van het huidige verantwoordingsjaar.

We hebben per programma de budgetoverschrijding op de lasten nader geanalyseerd.

Andere begrotingsafwijkingen zoals overschrijdingen van baten en/of onderschrijdingen van lasten en baten zijn nader toegelicht in de programmaverantwoording per programma, indien de overschrijding > € 50.000. Op deze wijze voldoen we aan onze meldplicht aan de raad.

Programma 1 Natuur en landschap

1 NATUUR EN LANDSCHAP (bedragen x € 1.000)	Begroting 2023	Rekening 2023	Vershil	Afwijking %
Lasten	7.654	7.320	334	4,37
Baten	-3.899	-3.938	39	-1,00
Saldo	3.755	3.382	373	9,94

Analyse afwijking op de lasten

De begroting na wijziging is niet overschreden. Er is voor dit programma dus geen sprake van een begrotingsonrechtmatigheid.

Programma 2 Verkeer en infrastructuur

2 VERKEER EN INFRASTRUCTUUR (bedragen x € 1.000)	Begroting 2023	Rekening 2023	Verschil	Afwijking %
Lasten	6.151	6.419	-268	-4,36
Baten	-2.698	-2.928	230	-8,52
Saldo	3.453	3.491	-38	-1,10

Analyse afwijking op de lasten

We hebben de afwijking van +/- € 268.000 nader geanalyseerd:

Toelichting	Bedrag	V/N	Oordeel
We hebben bedrijven moeten inhuren voor de aanleg van glasvezel. De kosten die hiermee zijn gemaakt waren niet geraamd. NB. Daarentegenover hebben we € 97.519 meer legesopbrengsten gerealiseerd.	-75.000	N	1
De toevoeging aan de Voorziening Riolering derden is hoger dan aanvankelijk geraamd. Dit komt doordat het resultaat (verschil kosten minus opbrengsten) op het product riolering hoger was, waardoor er meer gestort is in de voorziening	-170.000	N	2
De toegekende kwijtschelding op de rioolheffing is groter dan geraamd, omdat meer mensen (dan waarmee rekening is gehouden) een aanvraag tot kwijtschelding hebben ingediend en waarbij die ook is verstrekt. Meer mensen hebben een vermogen onder het bijstandsniveau	-13.000	N	Onrechtmatig
Totaaltelling van de toelichtingen	-258.000	N	
Totale afwijking op de lasten	-268.000	N	
	-10.000	N	Onrechtmatig

Programma 3 Wonen en economie

3 WONEN EN ECONOMIE (bedragen x € 1.000)	Begroting 2023	Rekening 2023	Verschil	Afwijking %
Lasten	3.414	4.019	-605	-17,73
Baten	-3.129	-3.868	739	-23,61
Saldo	284	151	134	47,01

Analyse afwijking op de lasten

We hebben de afwijking van +/- € 605.000 nader geanalyseerd:

Toelichting	Bedrag	V/N	Oordeel
De algemene kosten voor bouw en woningtoezicht waren lager dan geraamd. De kosten voor de werkzaamheden die uitbesteed moesten worden waren aanvankelijk duurder ingeschat	30.000	V	N.v.t.
De totale kosten die zijn gemaakt in verband met de grondexploitatie en het facilitair grondbeleid zijn hoger dan geraamd. Er is sprake van vertraging van werkzaamheden. Dit heeft echter twee gevolgen: - Er zijn minder laten gerealiseerd dan aanvankelijk geraamd;	5.205.000	V	N.v.t.
- De grondverkopen en de bijdragen van derden vielen lager uit, waardoor het activeren van baten lager uitviel dan geraamd;	-5.843.000	N	2
	-608.000	N	
Totale afwijking op de lasten	-605.000	N	
	3.000	V	N.v.t.

Programma 4 Sociale infrastructuur

4 SOCIALE INFRASTRUCTUUR (bedragen x € 1.000)	Begroting 2023	Rekening 2023	Vershil	Afwijking %
Lasten	39.441	41.406	-1.965	-4,98
Baten	-13.814	-16.767	2.953	-21,38
Saldo	25.627	24.640	987	3,85

Analyse afwijking op lasten

We hebben de afwijking van +/- € 1.965.000 nader geanalyseerd:

Toelichting	Bedrag	V/N	Oordeel
Er zijn hogere lasten wat wordt voornamelijk veroorzaakt door het besluit van het college, om op verzoek van Optisport, gebruik te maken van de uitzondering op de regeling btw-vrijstelling voor sportorganisaties voor het zwembad Poelmeer. Om gebruik te kunnen maken van de uitzondering op de btw-vrijstelling voor sportorganisaties is de huurprijs die Optisport betaalt aan de gemeente voor het gebruik van zwembad Poelmeer verhoogd en is eveneens de exploitatiebijdrage die de gemeente aan Optisport betaalt, (met een gelijk bedrag) verhoogd. Dit draagt bij aan een financieel gezonde exploitatie van het zwembad. In de decemberwijziging 2023 is dit ook aan de raad gemeld. Doordat de huurprijs en de exploitatiebijdrage met terugwerkende kracht vanaf 2019 zijn verhoogd, leidt deze fiscale constructie tot een overschrijding aan zowel de lasten- als de batenzijde.	-2.625.000	N	1
De werkelijke kosten aan nieuwkomersonderwijs valt lager uit dan geraamd. Dit komt o.a. omdat de definitieve afrekening 2022 voor de taaklas bij de Daltonschool € 28.000 lager uitvalt. De kosten voor een regionale coördinator plaatsing nieuwkomersleerlingen worden pas in 2024 in rekening gebracht. Voorts heeft de verwachte aansluiting bij de Vliegende Brigade Leidse Regio -voor ondersteuning van leerlingen na uitstroom uit de taaklas- vertraging opgelopen.	60.000	V	N.v.t.
Er is minder uitgegeven aan subsidies in het kader van het Nationaal Programma Onderwijs (NPO-gelden). Deze lasten worden gedekt door een specifieke uitkering. De baten zijn overeenkomstig ook lager opgenomen. Conform de rijksregeling kunnen de niet-bestede gelden worden meegenomen naar 2024.	67.000	V	N.v.t.
Er is een bedrag begroot voor advieskosten onderwijshuisvesting ten behoeve van drie haalbaarheidsonderzoeken conform het vastgestelde IHP (Integraal Huisvestingsplan onderwijs) en ondersteuning bij de actualisatie van het IHP. De werkzaamheden zijn nog niet geheel afgerond.	49.000	V	N.v.t.
In 2023 is er een exploitatiebudget voor duurzaamheidsmaatregelen Het Dok. De werkzaamheden zijn gerealiseerd, maar zijn verantwoord op het reeds afgesloten krediet uitbreiding Het Dok. Het exploitatiebudget valt derhalve vrij.	150.000	V	N.v.t.
De kosten voor Particuliere Opvang Oekrainers (POO) vallen lager uit dan begroot. Er is met name een lager bedrag aan uitkeringen verstrekt door vertrek, werkaanvaarding en de invoering in februari 2023 van een wijziging van de hoogte van de toelage.	234.000	V	N.v.t.
We hebben minder subsidies verstrekt voor kunst. Er is een lager bedrag aan subsidies verstrekt voor de stimulering van de lokale culturele sector in de na-coronaperiode. In 2023 was hiervoor een incidenteel budget beschikbaar.	49.000	V	N.v.t.
Er zijn minder beheerkosten gemaakt voor accommodaties welzijn. Dit wordt met name veroorzaakt door lagere kosten voor energie, waterverbruik, onderhoud en schoonmaak, dan begroot.	47.000	V	N.v.t.
	-1.969.000	N	
Totale afwijking op de lasten	-1.965.000	N	
	4.000	V	N.v.t.

Programma 5 Bestuur

5 BESTUUR (bedragen x € 1.000)	Begroting 2023	Rekening 2023	Vershil	Afwijking %
Lasten	4.490	4.805	-315	-7,02
Baten	-388	-1.168	781	-201,44
Saldo	4.102	3.637	466	11,35

Analyse afwijking op de lasten

We hebben de afwijking van -/- € 315.000 nader geanalyseerd:

Toelichting	Bedrag	V/N	Oordeel
We hebben in het boekjaar 2023 rijksmiddelen gekregen voor de regeling CDOKE (Capaciteit Decentrale Overheden voor Klimaat- en Energiebeleid) (SiSa F28). De lasten die zijn gemaakt waren niet geheel gebudgetteerd. De samenhangende baten waren ook niet gebudgetteerd. Dit was bij de begroting 2023 nog niet bekend.	-42.000	N	1
Er zijn meerdere plannen uitgevoerd met betrekking tot de energietransitie: de wijkuitvoeringsplannen voor bloemenbuurt en Nieuw Rhijngeest, advieskosten haalbaarheid LT-collectief Nieuw-Rhijngeest, ondersteuning LES en gegevens DOE tafel. De kosten voor deze werkzaamheden waren geraamd in 2022. Door onvoldoende capaciteit zijn de werkzaamheden in 2023 uitgevoerd.	-111.000	N	Onrechtmatig
We hebben in het boekjaar 2023 rijksmiddelen gekregen voor de regeling Aanpak Armoede (SiSa C55). De kosten (€ 136.000) die we hebben gemaakt waren onvoldoende hoog geraamd, waardoor er sprake is van een overschrijding.	-124.000	N	1
In 2023 zijn er meer rijbewijzen en reisdocumenten aangevraagd door burgers, waardoor de kosten van de RDW en Rijksdienst voor Identiteitsgegevens hoger zijn uitgevallen dan geraamd.	-47.000	N	Onrechtmatig
	-324.000	N	
Totale afwijking op de lasten	-315.000	N	
	9.000	V	N.v.t.

6 Overhead, bedrijfsvoering en vpb

6 OVERHEAD, BEDRIJFSVOERING, VPB (bedragen x € 1.000)	Begroting 2023	Rekening 2023	Vershil	Afwijking %
Lasten	10.600	10.430	170	1,60
Baten	-20	-279	259	-1289,59
Saldo	10.580	10.151	429	4,05

Analyse afwijking op de lasten

De begroting na wijziging is niet overschreden. Er is voor dit programma dus geen sprake van een begrotingsonrechtmatigheid.

7 Algemene dekkingsmiddelen

7 ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN (bedragen x € 1.000)	Begroting 2023	Rekening 2023	Vershil	Afwijking %
Lasten	654	437	216	33,07
Baten	-49.434	-50.623	1.189	-2,41
Saldo	-48.780	-50.185	1.405	-2,88

Analyse afwijking op de lasten

De begroting na wijziging is niet overschreden. Er is voor dit programma dus geen sprake van een begrotingsonrechtmatigheid.

Samenvatting begrotingsanalyse

Bij de beoordeling van de begrotingsrechtmatigheid wordt vastgesteld of de spelregels zijn nageleefd. Hieruit blijkt hoe een afwijking door de raad wordt geïnterpreteerd in het kader van het uitoefenen van het budgetrecht. Uit onderstaande tabellen blijkt de uitkomst van de begrotingsanalyse op basis van het begrotingscriterium:

Programma	Omschrijving programma	Begroot na wijziging	Realisatie 2023	Vershil
Programma 2	Verkeer en Infrastructuur	6.151.000	6.419.000	-268.000
Programma 3	Wonen en economie	3.414.000	4.019.000	-605.000
Programma 4	Sociale Infrastructuur	39.441.000	41.406.000	-1.965.000
Programma 5	Bestuur	4.490.000	4.805.000	-315.000
				-3.153.000

We hebben de budgetoverschrijdingen per programma beoordeeld op basis van de spelregels. In een aantal gevallen hoeft de budgetoverschrijding niet als afwijking meegeteld hoeft te worden:

Programma	Omschrijving programma	Vershil	1	2	3	Onrechtmatigheid
Programma 2	Verkeer en Infrastructuur	-268.000	-75.000	-170.000	-	-23.000
Programma 3	Wonen en economie	-605.000	-	-605.000	-	-
Programma 4	Sociale Infrastructuur	-1.965.000	-1.965.000	-	-	-
Programma 5	Bestuur	-315.000	-166.000	-	-	-149.000
		-3.153.000	-2.206.000	-775.000	-	-172.000

5.5.2 Toelichting financiële afwijkingen reserves

Het resultaat 2023 na bestemming bedraagt € 5.032.000 positief. In de jaren 2020 tot en met 2022 waren de resultaten afgerond respectievelijk € 3.602.000 en € 1.603.000 en € 1.791.000 voordelig

Voor de toelichting op de financiële afwijkingen van de reserves wordt verwezen naar het Jaarverslag 2023, hoofdstuk Programmaverantwoording:

- Baten en lasten 1 Natuur en landschap pagina 16;
- Baten en lasten 2 Verkeer en infrastructuur pagina 20;
- Baten en lasten 3 Wonen en economie pagina 24;
- Baten en lasten 4 Sociale infrastructuur pagina 32;
- Baten en lasten 5 Bestuur pagina 38;
- Baten en lasten 6 Overhead, bedrijfsvoering en vennootschapsbelasting pagina 41;
- Baten en lasten 7 Algemene dekkingsmiddelen pagina 44.

Evaluatie onttrekkingen en dotaties aan reserves

In de gemeentelijke begroting zijn de mutaties in de bestemmingsreserves verantwoord. In de jaarrekening moeten de toevoegingen en onttrekkingen aan elk van de bestemmingsreserves worden verwerkt overeenkomstig het bedrag dat via de begroting (swijzigingen) door de raad is goedgekeurd voor de betreffende bestemmingsreserve. Uit de analyse van de mutaties op de bestemmingsreserves, is het volgende naar voren gekomen:

Reserve	Lasten/ Baten	Begroting 2023 na wijziging	Rekening 2023	Verschil 2023
Reserve Wmo/3D	Lasten	55.641	173.039	-117.398
Egalisatiereserve Wabo	Lasten	950.000	715.137	234.863
Egalisatiereserve Maatschappelijke Zorg Leidse Regio	Lasten	0	191.857	-191.857
Reserve Groenvoorziening	Lasten	0	21.926	-21.926
Risicoreserve Grondexploitaties	Baten	0	-770.000	770.000
Absolute afwijking	Lasten/Baten			1.336.044

We constateren dat bij allevier de reserves de budgetoverschrijdingen toezien op een open einde regeling. Dit betekent dat de omvang van de mutatie vooraf niet exact is in te schatten, naar dat de mutatie valt binnen de budgetregels zoals afgesproken met de raad.

5.5.3 Toelichting financiële afwijkingen investeringskredieten

Voor de beoordeling van de kredieten in het kader van begrotingsrechtmatigheid geldt dat elke overschrijding van een krediet onrechtmatig is (zie paragraaf 4.1 van het Intern controleprotocol).

In bijlage “7.3 Staat van investeringskredieten 2023” is een overzicht opgenomen van de realisatie van de investeringen ten opzichte van de gevoteerde kredieten.

In de financiële verordening is in artikel 7 lid 3 nader omschreven op welke wijze het college de raad informeert over de uitputting van kredieten. Hierbij is aangegeven dat in de tussentijdse rapportage alleen afwijkingen groter dan 5% op het investeringskrediet in de begroting worden toegelicht.

De uitputting is op investeringskredietniveau beoordeeld. Bij de volgende kredieten was sprake van een overschrijding op de lasten:

Krediet	Begroting 2023 na wijziging	5% van het krediet	Realisatie 2023	Vershil
Pickup VL-233-G	46.039	2.302	48.085	-2.046
VV VRI Abtspoelweg	345.000	17.250	345.690	-690
Hendrik Heukelsbrug	640.000	32.000	646.122	-6.122
Huisvestingsonderzoek Leo Kanner School	93.000	4.650	93.509	-509
Project toegangscontrole	84.500	4.225	85.113	-613
Totaal				9.980

Aan de hand van de beoordeling is vastgesteld dat bij bovenstaand kredieten sprake was van een kredietoverschrijding die kleiner was dan de door de raad vastgestelde 5% op het investeringskrediet.

Bij bovenstaande kredieten is het voorstel om deze met het vaststellen van de jaarstukken 2023 af te sluiten. Er zijn ook kredieten waarbij sprake was van een onderschrijding van de lasten, waarbij tevens het voorstel is om deze af te sluiten bij het vaststellen van de jaarstukken 2023. Deze kredieten zijn opgenomen in bijlage 7.3 Staat van Investeringskredieten.

5.5.4 Rechtmatigheidsverantwoording

Verantwoordelijkheid college van burgemeester en wethouders

De baten en lasten alsmede de balansmutaties moeten getrouw in de jaarrekening worden opgenomen. Uit het getrouw opnemen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties, blijken een drietal rechtmatigheidscriteria niet expliciet. Dit betreffen het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium. In deze rechtmatigheidsverantwoording licht het college van burgemeester en wethouders toe in hoeverre bij de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium zijn nageleefd. Dit houdt in dat de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties in overeenstemming zijn met door de raad vastgestelde kaders zoals de begroting en gemeentelijke verordeningen en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. Bij de waarderingsgrondslagen in de jaarrekening is het door de raad op 25 januari 2024 vastgestelde normenkader van de relevante wet- en regelgeving verder toegelicht.

Deze verantwoording hanteert een grensbedrag omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door de raad bepaald en bedraagt 1% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan de reserves en is daarmee vastgesteld op € 821.000. De grondslag voor deze verantwoording is de Kadernota Rechtmatigheid 2023 van de Commissie BBV van november 2023.

Bevinding

De baten en lasten alsmede de balansmutaties moeten getrouw in de jaarrekening worden opgenomen. Uit het getrouw opnemen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties, blijken een drietal rechtmatigheidscriteria niet expliciet. Dit betreffen het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium.

De geconstateerde afwijkingen betreffen (niet afgeronde bedragen):

Begrotingscriterium	Onrechtmatig	Onduidelijk
1A. Overschrijding lasten programma's	3.153.906	0
1B. Overschrijding investeringsbudgetten (kredieten)	9.980	0
2. Ongeautoriseerde reservemutaties	0	0
3.Overschrijding van baten en/of onderschrijding van lasten en baten die niet tijdig tot een begrotingswijziging hebben geleid of te laat aan de raad zijn gemeld	0	0
Totaal begrotingsonrechtmatigheden	3.163.886	0
4. Totaal van de begrotingsonrechtmatigheden (van onderdeel 1 en 2) dat past binnen het vooraf vastgestelde beleid en daarmee vooraf als acceptabel is geduid vermelden en verwijzen naar dit vooraf vastgestelde beleid.	2.991.432	0
5.Resterend saldo aan begrotingsonrechtmatigheden	172.454	0
Voorwaardecriterium	Onrechtmatig	Onduidelijk
Inkopen ten onrechte niet Europees aanbesteed	236.025	0
Misbruik en oneigenlijk gebruik criterium	Onrechtmatig	Onduidelijk
Geen bevindingen	0	0
Totaal afwijkingen	408.479	0

Conclusie

Het college is van mening dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties niet rechtmatig tot stand zijn gekomen binnen de daarvoor gestelde grens.

Wij lichten nu de fouten (onrechtmatigheden) toe (met afgeronde bedragen):

Onderwerp	Bedrag	Verwijzing naar toelichting
Overschrijding van de lasten op programma 2	23.000	N.v.t, lager dan € 100.000
Overschrijding van de lasten op programma 5	111.000	Paragraaf bedrijfsvoering
Overschrijding van de lasten op programma 5	38.000	N.v.t, lager dan € 100.000
Europese aanbestedingsfout - inhuur projectleider	236.000	Paragraaf bedrijfsvoering
Totaal	408.000	

Wij lichten nu de onduidelijkheden toe:

Onderwerp	Bedrag	Verwijzing naar toelichting
Niet van toepassing		

In de paragraaf bedrijfsvoering is op basis van de Kadernota rechtmatigheid van de commissie BBV en op basis van de afspraken met de raad aanvullende informatie opgenomen over de financiële rechtmatigheid. In deze paragraaf heeft het college ook beschreven welke actie hij onderneemt om vermelde afwijkingen in de toekomst te voorkomen.

5.5.5 Gerealiseerde dekkingsmiddelen

Beleidsterrein (bedragen x € 1.000)	Rekening 2022	Lasten 2023	Baten 2023	Saldo 2023	Begroting 2023	Verschil 2023
Lokale heffingen	-8.527	173	-10.796	-10.623	-9.535	1.088
Algemene uitkering	-37.307	0	-38.762	-38.762	-38.841	-79
Dividend	-473	0	-413	-413	-401	12
Saldo financieringsfunctie	-55	591	-634	-43	17	60
Overige dekkingsmiddelen	-124	-326	-18	-344	-20	324
Totaal	-46.486	437	-50.623	-50.185	-48.780	1.405

5.5.6 Toelichting grootste incidentele posten per programma

Het overzicht incidentele baten en lasten is een verplicht overzicht uit het BBV. Voor een juist beeld van het structureel evenwicht van de jaarrekening is het onmisbaar.

Overzicht incidentele baten en lasten

Het jaarrekeningresultaat wordt beïnvloed door incidentele baten en lasten. Het saldo van baten en lasten voor beïnvloeding door stortingen en onttrekkingen aan de reserves bedraagt:

(bedragen x € 1.000)	Rekening 2022	Begroting 2023	Rekening 2023	Verschil 2023
Lasten	65.517	72.403	74.837	-2.434
Baten	-66.452	-73.382	-79.572	6.190
Totaal van saldo van baten en lasten	-935	-979	-4.735	3.756
Mutaties in reserves:				
- toevoegingen	6.397	7.834	7.328	506
- onttrekkingen	-7.253	-6.855	-7.625	770
Resultaat	-1.791	0	-5.032	5.032

De bepaling van het structureel evenwicht verloopt als volgt:

Totaal van de lasten en lasten van de programma's en algemene dekkingsmiddelen

af: de incidentele lasten en baten per programma en algemene dekkingsmiddelen

Blijft over het totaal van de structurele lasten en baten programma's en algemene dekkingsmiddelen

bij: de structurele verrekeningen met de reserves

Geeft het totaal structureel evenwicht

De uitgewerkte tabel voor de bepaling van het structureel evenwicht is hierna opgenomen. Die tabel bevat het voorgeschreven:

- overzicht van de incidentele baten en lasten per programma
- overzicht van de structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves

De mutaties 2023 zijn beoordeeld op het incidentele karakter.

Sommige incidentele bedragen komen zowel in de lasten als baten terug. Deze bedragen worden dan aangemerkt als incidenteel, maar beïnvloeden het uiteindelijke rekeningresultaat niet.

bedragen x € 1.000 Programma	Lasten/ baten	I/S	Realisatie 2023
TOTAAL EXPLOITATIE PROGRAMMA'S	Lasten	Totaal	74.837
TOTAAL EXPLOITATIE PROGRAMMA'S	Baten	Totaal	-79.572
SALDO LASTEN EN BATEN PER PROGRAMMA			-4.735
NATUUR EN LANDSCHAP	Lasten	I	0
NATUUR EN LANDSCHAP	Baten	I	0
SALDO NATUUR EN LANDSCHAP			0
VERKEER EN INFRASTRUCTUUR	Lasten	I	-40
VERKEER EN INFRASTRUCTUUR	Baten	I	0
SALDO VERKEER EN INFRASTRUCTUUR			-40
WONEN EN ECONOMIE	Lasten	I	1.100
WONEN EN ECONOMIE	Baten	I	-857
SALDO WONEN EN WERKEN			243
SOCIALE INFRASTRUCTUUR	Lasten	I	2.918
SOCIALE INFRASTRUCTUUR	Baten	I	-4.399
SALDO SOCIALE INFRASTRUCTUUR			-1.481
BESTUUR	Lasten	I	0
BESTUUR	Baten	I	0
SALDO BESTUUR			0
OVERHEAD, BEDRIJFSVOERING, VPB	Lasten	I	0
OVERHEAD, BEDRIJFSVOERING, VPB	Baten	I	0
SALDO OVERHEAD, BEDRIJFSVOERING, VPB			0
ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN	Lasten	I	0
ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN	Baten	I	0
SALDO ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN			0
Totaal lasten			70.858
Totaal baten			-74.316
SALDO STRUCTUREEL LASTEN EN BATEN			-3.458
NATUUR EN LANDSCHAP	Toevoegingen	S	0
NATUUR EN LANDSCHAP	Onttrekkingen	S	0
SALDO NATUUR EN LANDSCHAP			0
VERKEER EN INFRASTRUCTUUR	Toevoegingen	S	0

bedragen x € 1.000 Programma	Lasten/ baten	I/S	Realisatie 2023
VERKEER EN INFRASTRUCTUUR	Onttrekkingen	S	0
SALDO VERKEER EN INFRASTRUCTUUR			0
WONEN EN ECONOMIE	Toevoegingen	S	0
WONEN EN ECONOMIE	Onttrekkingen	S	0
SALDO WONEN EN ECONOMIE			0
SOCIALE INFRASTRUCTUUR	Toevoegingen	S	0
SOCIALE INFRASTRUCTUUR	Onttrekkingen	S	0
SALDO SOCIALE INFRASTRUCTUUR			0
BESTUUR	Toevoegingen	S	0
BESTUUR	Onttrekkingen	S	0
SALDO BESTUUR			0
OVERHEAD, BEDRIJFSVOERING, VPB	Toevoegingen	S	0
OVERHEAD, BEDRIJFSVOERING, VPB	Onttrekkingen	S	0
SALDO OVERHEAD, BEDRIJFSVOERING, VPB			0
ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN	Toevoegingen	S	0
ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN	Onttrekkingen	S	0
SALDO ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN			0
Totaal toevoegingen			0
Totaal onttrekkingen			0
STRUCTUREEL REKENING	Lasten		70.858
STRUCTUREEL REKENING	Baten		-74.316
STRUCTUREEL SALDO VAN DE REKENING			-3.458
STRUCTUREEL EVENWICHT			JA

Toelichting grootste incidentele posten per programma

Programma 3 Wonen en economie

Incidentele Lasten

Grondexploitatie € 730.000 en Faciliterend grondbeleid € 312.000.

In de paragraaf Grondbeleid is een nadere analyse van de grondexploitaties opgenomen.

Incidentele Baten

Activering lasten bouwgrondexploitatie € 694.000. € 112.000 vergoeding diverse plankosten faciliterend grondbeleid.

In de paragraaf Grondbeleid is een nadere analyse van de grondexploitaties opgenomen.

Programma 4 Sociale infrastructuur

Incidentele lasten

De incidentele lasten besteed aan Particuliere Opvang Oekraïense (POO) ontheemden bedragen € 194.000, waarvan € 159.000 betrekking heeft op leefgeld. Hier staan opbrengsten tegenover. Voor de Gemeentelijke Opvang Oekraïense (GOO) ontheemden is € 2.724.000 aan kosten verwerkt voor met name huur- en beheerkosten. Ook hier staan vergoedingen tegenover.

Incidentele baten

De incidentele baten van € 4.399.000 zijn vergoedingen voor opvang Oekraïense ontheemden. Dit bedrag bestaat voor € 257.000 uit een vergoeding voor verstrekte leefgeld Particuliere Opvang Oekraïense ontheemden alsmede de uitvoeringskosten. Daarnaast is een vergoeding van € 4.142.000 ontvangen voornamelijk op basis van normbedragen voor Gemeentelijke Opvang Oekraïense ontheemden.

5.5.7 EMU-saldo

In het bestuurlijk overleg tussen het ministerie van Binnenlandse Zaken, VNG (Vereniging van Nederlandse Gemeenten) en IPO (Interprovinciaal Overleg) is afgesproken dat het Rijk en de lokale overheden gezamenlijk werken aan het beheersen van het EMU-tekort. Dit EMU-tekort is het financieringssaldo minus deelname aan bedrijven en inkomsten uit kredietverstrekking. Kernpunt hierbij is dat men de ontwikkeling van het EMU-saldo nauwlettend volgt. Er is afgesproken dat in de jaarrekening een berekening wordt opgenomen van het EMU-saldo.

De EMU-tekortnorm decentrale overheden voor 2021 bedraagt 0,4% van het bruto binnenlands product. Er is geen onderverdeling naar gemeenten, provincies en waterschappen vastgesteld. Daarom worden er ook geen referentiewaarden per gemeenten bekend gemaakt.

Omschrijving	2023	
	x € 1.000 (- = nadeel)	
	Volgens jaarrekening 2021	
1. Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c)		5.032
2. Mutatie (im)materiële vaste activa		-3.413
3. Mutatie voorzieningen		1.698
4. Mutatie voorraden (incl. bouwgronden in exploitatie)		-690
5. Verwachte boekwinst bij verkoop effecten en verwachte boekwinst bij verkoop (im)materiële vaste activa		0
Berekend EMU-saldo		2.628

5.5.8 Overzicht onvoorziene uitgaven

Er is geen sprake van onvoorziene uitgaven.

5.5.9 Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector

Openbaarmakingsverplichting Wet Normering Topinkomens (WNT)

Per 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) ingegaan. Deze sectoren zijn op basis van de WNT verplicht om bezoldigingsgegevens van topfunctionarissen openbaar te maken. Topfunctionarissen zijn diegenen die behoren tot het hoogste uitvoerende of toezichthoudende orgaan, of de laag daaronder, en in die rol verantwoordelijk zijn voor de gehele instelling of rechtspersoon. Bij gemeenten zijn in ieder geval de gemeentesecretaris en de griffier topfunctionarissen.

Daarnaast moeten bezoldigingsgegevens en eventuele ontslagvergoedingen van andere medewerkers met een dienstbetrekking worden vermeld, zodra de bezoldiging in totaal hoger is dan het bezoldigingsmaximum. Dit geldt ook voor topfunctionarissen zonder dienstbetrekking. In dat geval wordt wel rekening gehouden met het aantal kalenderdagen en in welke deeltijdfactor de functionaris werkt.

Deze verantwoording 2023 is opgesteld op basis van het voor gemeenten en gemeenschappelijke regelingen geldende algemene WNT-maximum van € 223.000.

Er zijn er geen bezoldigingen betaald die boven dit wettelijke maximum uitkomen.

De binnen onze organisatie geïdentificeerde leidinggevende topfunctionarissen met een dienstbetrekking hebben geen dienstbetrekking bij meerdere WNT-plichtige instelling(en) als leidinggevende topfunctionaris (die zijn aangegaan met ingang van 1 januari 2023).

1a Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking.

Gegevens 2023

Organisatie	Gemeente Oegstgeest	Gemeente Oegstgeest
Naam	Versluis J.	Kromhout F.
Functie	gemeentesecretaris	griffier
Functiegegevens		
aanvang en einde functievervulling in 2023	01-01-2023 - 31-12-2023	01-01-2023 - 31-12-2023
Omvang dienstverband (in fte)	1,0	0,89
Dienstbetrekking	ja	ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen		130.233 87.530
Beloningen betaalbaar op termijn		22.479 13.942
<i>Bezoldiging</i>		152.712 101.472
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum		223.000 198.470
Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	n.v.t.	n.v.t.
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.	n.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.	n.v.t.
Gegevens 2022		
Functiegegevens		
aanvang en einde functievervulling in 2022	01-12-2022 - 31-12-2022	01-01-2022 - 31-12-2022
Omvang dienstverband (in fte)	1,0	0,89

1a Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking.

Dienstbetrekking	ja	ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	120.600	83.852
Beloningen betaalbaar op termijn	20.490	14.510
<i>Bezoldiging</i>	141.090	98.362
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	216.000	192.002

5.6 Overzicht van de gerealiseerde baten en lasten per taakveld

Om tot betrouwbare informatie voor interne sturing en externe vergelijkbaarheid te komen, wordt een uniforme en ministeriële indeling in taakvelden voorgeschreven, waaraan de bijbehorende baten en lasten worden toegerekend.

Geboekt (bedragen x € 1.000)			Baten	Lasten
Bestuur en ondersteuning	0.1	Bestuur	-183	1.996
	0.10	Mutaties reserves	-7.625	7.328
	0.11	Resultaat van de rekening van baten en lasten	0	5.032
	0.2	Burgerzaken	-394	1.345
	0.4	Overhead	-279	10.430
	0.5	Treasury	-1.047	591
	0.61	OZB woningen	-6.793	132
	0.62	OZB niet-woningen	-3.409	7
	0.64	Belastingen overig	-203	33
	0.7	Algemene uitkeringen en overige uitkeringen gemeentefonds	-38.762	0
	0.8	Overige baten en lasten	-18	-326
0.9	Vennootschapsbelasting (VpB)	0	0	
	Samenvatting	-58.713	26.568	
Veiligheid	1.1	Crisisbeheersing en brandweer	0	1.440
	1.2	Openbare orde en veiligheid	-15	542
		Samenvatting	-15	1.982
Verkeer, vervoer en waterstaat	2.1	Verkeer en vervoer	-243	4.619
	2.5	Openbaar vervoer	0	66
		Samenvatting	-243	4.685
Economie	3.1	Economische ontwikkeling	-21	434
	3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	-64	41
	3.4	Economische promotie	-392	0
		Samenvatting	-476	476
Onderwijs	4.1	Openbaar basisonderwijs	-87	396
	4.2	Onderwijshuisvesting	-53	2.086
	4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	-210	1.167
		Samenvatting	-350	3.649
Sport, cultuur en recreatie	5.1	Sportbeleid en activering	-264	320
	5.2	Sportaccommodaties	-4.177	4.934
	5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	-1	108
	5.5	Cultureel erfgoed	-8	77
	5.6	Media	-23	786
	5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	26	3.057
		Samenvatting	-4.447	9.282
Sociaal domein	6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	-4.933	4.484
	6.2	Wijkteams	0	1.259
	6.3	Inkomensregelingen	-5.676	8.758
	6.4	Begeleide participatie	0	962
	6.5	Arbeidsparticipatie	-154	782
	6.6	Maatwerkvoorziening (WMO)	-30	1.047

Geboekt (bedragen x € 1.000)			Baten	Lasten
	6.71a	Hulp bij het huishouden (WMO)	-169	2.078
	6.71b	Begeleiding (WMO)	-3	1.469
	6.71c	Dagbesteding (WMO)	0	224
	6.71d	Overige maatwerkarrangementen (WMO)	-194	970
	6.72a	Jeugdhulp begeleiding	0	1.150
	6.72b	Jeugdhulp behandeling	0	249
	6.72c	Jeugdhulp dagbesteding	0	747
	6.72d	Jeugdhulp zonder verblijf overig	0	933
	6.73a	Pleegzorg	0	166
	6.73b	Gezinsgericht	0	271
	6.73c	Jeugdhulp met verblijf overig	0	664
	6.74a	Jeugdhulp behandeling GGZ zonder verblijf	0	526
	6.74b	Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf	0	1.103
	6.74c	Gesloten plaatsing	0	53
	6.81a	Beschermd wonen (WMO)	-654	424
	6.81b	Maatschappelijke- en vrouwenopvang (WMO)	-44	45
	6.82	Ge-escaleerde zorg 18-	0	0
	6.82a	Jeugdbescherming	0	280
	6.82b	Jeugdreclassering	0	36
		Samenvatting	-11.856	28.680
Volksgesondheid en milieu	7.1	Volksgesondheid	-94	1.867
	7.2	Riolering	-2.685	1.881
	7.3	Afval	-3.964	3.018
	7.4	Milieubeheer	-591	1.374
	7.5	Begraafplaatsen en crematoria	0	0
		Samenvatting	-7.335	8.140
Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	8.1	Ruimtelijke ordening	-113	918
	8.2	Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	-735	719
	8.3	Wonen en bouwen	-2.915	2.099
		Samenvatting	-3.763	3.736
Totaal			-87.197	87.197

Verdelingsprincipe taakvelden

Oegstgeest kent in de begroting en realisatie een onderverdeling naar door de gemeenteraad vastgestelde programma's met onderliggende subprogramma's én een onderverdeling naar activiteiten. Deze gelaagdheid is eveneens vastgelegd in de begrotingsadministratie met alle begrotingsposten.

- Elke begrotingspost is gekoppeld aan één bepaalde productgroep en elke productgroep is gekoppeld aan één bepaald programma.
- Elke begrotingspost is gekoppeld aan één van de voorgeschreven taakvelden, zoals die bij ministeriële regeling zijn vastgesteld.
- Overhead wordt gepresenteerd op taakveld 0.4. Dit taakveld wordt niet verdeeld over de programma's, maar behoort bij het overzicht Overhead, bedrijfsvoering en vennootschapsbelasting (hoofdstuk 4.1.6.).
- Het jaarresultaat staat vermeld onder taakveld 0.11

5.7 Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen bijzondere gebeurtenissen na balansdatum te melden die een impact hebben op de financiële positie van de gemeente Oegstgeest.

5.8 Sisa-verantwoording

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2023 op grond van artikel 3 van de Regeling Informatieverstrekking siSa - d.d. 09-03-2024									
Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkeringsovereenkomst Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator			
JenV	A16	Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne Gemeenten	Vul in totaal cumulatief te ontvangen normbedrag per gerealiseerde gemeentelijke plek per dag (GOO) (jaar T)	Vul in verschil bij hogere werkelijke bestedingen ten opzichte van de uitkomst van A1601 (jaar T) - uitzonderingsbepaling (GOO)	Vul in vrijwillige teruggave bij lagere werkelijke bestedingen ten opzichte van de uitkomst onder A1601 (jaar T) - uitzonderingsbepaling (GOO)	Besteding (jaar T) tbv de transitie - uitgezonderd uitvoeringskosten			
			Aard controle R Indicator: A16/01	Aard controle R Indicator: A16/02	Aard controle n.v.t. Indicator: A16/03	Aard controle R Indicator: A16/04	Aard controle R Indicator: A16/05	Aard controle R Indicator: A16/06	
			€ 4.059.530			€ 78.847	€ 0	€ 159.374	
		Totaal bedrag vorderingen (/ onrechtmatig uitgekeerde) verstrekkingen (jaar T) POO	Vul in totaal te ontvangen normbedrag uitvoeringskosten per geregistreerde persoon waaraan in een maand een verstrekking is gedaan (POO) (jaar T)	Berekening totale besteding (jaar T) Som indicatoren 01/02/04/05/06/07 en 08	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)				
		Aard controle R Indicator: A16/07	Aard controle n.v.t. Indicator: A16/08	Aard controle n.v.t. Indicator: A16/09	Aard controle n.v.t. Indicator: A16/10				
		€ 0	€ 97.650	€ 4.395.401	€ 7.030.729				
FIN	B2	Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek Gemeenten	Aantal (potentiele) gedupeerden die in aanmerking komt voor ondersteuning (jaar T)	Cumulatief aantal (potentiele) gedupeerden die in aanmerking komt voor ondersteuning (t/m jaar T)	Aantal uitgewerkte plannen van aanpak in (jaar T)	Cumulatief aantal uitgewerkte plannen van aanpak (t/m jaar T)	Normbedragen voor a, b, d en f (ja/nee)	Normbedragen voor e (ja/nee)	
			Aard controle R Indicator: B2/01	Aard controle n.v.t. Indicator: B2/02	Aard controle D2 Indicator: B2/03	Aard controle n.v.t. Indicator: B2/04	Aard controle n.v.t. Indicator: B2/05	Aard controle n.v.t. Indicator: B2/06	
			1	28	0	1	Ja	Ja	
			Wijziging keuze per (2023/2024)	Eindverantwoording (Ja/Nee)	Reeks 1	Reeks 1			
					Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel a, b, d en f (artikel 3)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdelen a, b, d en f (artikel 3)	Keuze werkelijke kosten Aard controle R Indicator: B2/09	Keuze werkelijke kosten Aard controle n.v.t. Indicator: B2/10	
					Aard controle n.v.t. Indicator: B2/07	Aard controle n.v.t. Indicator: B2/08			
			N.V.T.	Nee	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	
			Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3)	Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3)	Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e met betrekking tot de kindregeling (artikel 3)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e met betrekking tot de kindregeling (artikel 3)	
			Werkelijke kosten Aard controle R Indicator: B2/11	Werkelijke kosten Aard controle R Indicator: B2/12	Keuze werkelijke kosten Aard controle R Indicator: B2/13	Keuze werkelijke kosten Aard controle R Indicator: B2/14	Werkelijke kosten Aard controle R Indicator: B2/15	Werkelijke kosten Aard controle R Indicator: B2/16	
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
Reeks 2	Reeks 2	Reeks 2	Reeks 2	Reeks 2	Reeks 2				
Normbedrag onderdeel a x aantal (potentiele) gedupeerden (jaar T) (artikel 3)	Normbedrag onderdeel a x aantal (potentiele) gedupeerde cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3)	Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak (jaar T) (artikel 3)	Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3)	Normbedrag onderdeel d x aantal PVA's (jaar T) (artikel 3)	Normbedrag onderdeel d x aantal nazorgtrajecten en/of PVA's cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3)				
Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/17	Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/18	Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/19	Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/20	Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/21	Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/22				
€ 380	€ 10.640	€ 0	€ 3.468	€ 0	€ 0				
Reeks 2	Reeks 2	Reeks 2	Reeks 2	Totaal	Totaal				
Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentiele) gedupeerden, indien nog niet eerder opgegeven (jaar T) (artikel 3)	Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentiele) gedupeerden, indien nog niet eerder opgegeven (t/m jaar T) (artikel 3)	Normbedrag onderdeel f x aantal driegesprekken (jaar T) (artikel 3)	Normbedrag onderdeel f x aantal driegesprekken cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3)	Totale verantwoording (jaar T) voor de SPLUK B2 regeling	Totale verantwoording (jaar T) voor de SPLUK B2 regeling				
Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/23	Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/24	Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/25	Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/26	Aard controle n.v.t. Indicator: B2/27	Aard controle n.v.t. Indicator: B2/28				
€ 0	€ 12.000	€ 0	€ 0	€ 380	€ 380				
BZK	C32	Regeling specifieke uitkering ventilatie in scholen Gemeenten	Beschikkingnummer /naam	Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Start bouwactiviteiten uiterlijk 31 december 2023 (Ja/Nee)	Toelichting (verplicht als bij start bouwactiviteiten (indicator 04) 'Nee' is ingevuld)	Eindverantwoording (Ja/Nee)	
			Aard controle n.v.t. Indicator: C32/01	Aard controle R Indicator: C32/02	Aard controle n.v.t. Indicator: C32/03	Aard controle D2 Indicator: C32/04	Aard controle n.v.t. Indicator: C32/05	Aard controle n.v.t. Indicator: C32/06	
			1	SUVIS21-01133321 /Teylingen, College Duinzicht	€ 0	€ 125.616	Ja		Ja
			2	SUVIS21-00745314 /OBS de Vogels	€ 0	€ 168.977	Ja		Ja
			3	SUVIS21-2-02617290 /Basischool DOK	€ 0	€ 210.000	Ja		Ja
			4	SUVIS21-2-03064272 /Hotdickschool	€ 0	€ 0	Nee	Voldoen niet aan eisen regeling	Ja
			Kopie Beschikkingnummer/Naam	Zijn de begrotingsposten waarvoor een uitkering is aangevraagd uitgevoerd? (Ja/Nee/N.v.t.)	Toelichting (verplicht als bij indicator 08 nee is ingevuld)				
			Aard controle n.v.t. Indicator: C32/07	Aard controle D2 Indicator: C32/08	Aard controle n.v.t. Indicator: C32/09				
			1	SUVIS21-01133321 /Teylingen, College Duinzicht	Ja				
			2	SUVIS21-00745314 /OBS de Vogels	Ja				
3	SUVIS21-2-02617290 /Basischool DOK	Ja							
4	SUVIS21-2-03064272 /Hotdickschool	Nee	Voldoen niet aan eisen regeling						
BZK	C55	Aanpak energiearmoede	Het aantal huishoudens in huurwoningen aan wie energiebesparende voorzieningen zijn verstrekt die kunnen leiden tot vermindering van energieverbruik/de energierekening	Besteding (jaar T) van de onder indicator 01 gemeoede kosten	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 01 gemeoede kosten	Het aantal huishoudens in koopwoningen aan wie energiebesparende voorzieningen zijn verstrekt die kunnen leiden tot vermindering van energieverbruik/de energierekening	Besteding (jaar T) van de onder indicator 04 gemeoede kosten	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 04 gemeoede kosten	
			Aard controle n.v.t. Indicator: C55/01	Aard controle R Indicator: C55/02	Aard controle n.v.t. Indicator: C55/03	Aard controle n.v.t. Indicator: C55/04	Aard controle R Indicator: C55/05	Aard controle n.v.t. Indicator: C55/06	
			456	€ 92.398	€ 92.398	217	€ 43.679	€ 43.679	
			Het aantal huishoudens dat ondersteuning –bijvoorbeeld via advies aan huis- heeft gekregen in de vorm van advies over vermindering van het energieverbruik voor zijn specifieke woningen waar de bewoner direct zijn/haar energieverbruik mee heeft kunnen verminderen.	Besteding (jaar T) van de onder indicator 07 gemeoede kosten	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 07 gemeoede kosten				
			Aard controle n.v.t. Indicator: C55/07	Aard controle R Indicator: C55/08	Aard controle n.v.t. Indicator: C55/09				
674	€ 0	€ 0							
Het aantal kleine gasbesparende maatregelen (w.o. radiatorfolie en tochtstrips)	Het aantal kleine elektriciteitsbesparende maatregelen (w.o. LED-lampen)	Het aantal grote(re) gasbesparende maatregelen (w.o. dakisolatie, vloerisolatie, spouwmuurisolatie etc.)	Het aantal grote(re) elektriciteitsbesparende maatregelen (w.o. vervangen koelkasten, wasmachines etc.)	Het aantal gegeven adviezen met directe verlaging energieverbruik/energierekening tot gevolg.	Het aantal overige energierekening verlagende maatregelen				
Aard controle n.v.t. Indicator: C55/10	Aard controle n.v.t. Indicator: C55/11	Aard controle n.v.t. Indicator: C55/12	Aard controle n.v.t. Indicator: C55/13	Aard controle n.v.t. Indicator: C55/14	Aard controle n.v.t. Indicator: C55/15				
1.229	1.749	0	0	674	0				

BZK	C62	Specifieke uitkering aan gemeenten voor de bekostiging van de kwijtschelding van gemeentelijke belastingen van gedupeerden door de toeslagenaffaire	Gederde opbrengsten (jaar T) die voortvloeien uit het kwijtschelden van gemeentelijke belastingen Aard controle R Indicator: C62/01 € 2.372	Eindverantwoording (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: C62/02 Nee				
BZK	C92	Regeling specifieke uitkering Informatiepunten Digitale Overheid	Besteding (jaar T) Aard controle R Indicator: C92/01 € 23.264	Bedrag doorgeschoven naar t+1 Aard controle R Indicator: C92/02 € 0	Aantal informatiepunten dat de gemeente financiert Aard controle n.v.t. Indicator: C92/03 135	Aantal vragen dat in het afgelopen jaar bij de informatiepunten in de gemeente behandeld is Aard controle n.v.t. Indicator: C92/04 3	Aantal gebruikte leermiddelen Aard controle n.v.t. Indicator: C92/05 3	
BZK	C94	Regeling houdende regels verstrekking specifieke uitkering aan gemeenten verduurzaming [...] van eigenaars, woonverenigingen en wooncoöperaties	Beschikkingnummer LA123-03585797 Bedrag dat vanuit de specifieke uitkering besteed is aan gerichte ondersteuning en/of het bedrag waarvoor derden met de benodigde expertise zijn ingeschakeld als bedoeld in artikel 2, derde lid, onderdeel a, van de regeling Aard controle n.v.t. Indicator: C94/01 € 0	Besteding (jaar T) Aard controle R Indicator: C94/02 € 0	Het aantal slecht geïsoleerde woningen [...], eventueel in samenhang met energiezuinige ventilatiemaatregelen zijn genomen [...] Aard controle n.v.t. Indicator: C94/03 0	Het aantal slecht geïsoleerde woningen [...], eventueel in samenhang [...] met een WOZ-waarde boven het gemeentelijk gemiddelde (peildatum 2022) of een WOZ-waarde van € 429.300 Aard controle R Indicator: C94/04 0	Het aantal woningen waarbij een hogere bijdrage dan € 4.000 is toegekend, het aantal woningen dat daarvan niet voldoet aan de betreffende uitzonderingsgevallen [...] en Aard controle R Indicator: C94/05 0	Het totaalbedrag van de overschrijding boven de € 4.000 van die laatsbedeelde woningen Aard controle R Indicator: C94/06 € 0
BZK	C209	Meerjarige regeling voor huisvesting aandachtsgroepen	Beschikkingnummer RHA2022-03334639 Kopie Projectnaam DUWO Nieuw-Rhijngest Zuid te Oegstgeest DUWO Nieuw-Rhijngest Zuid te Oegstgeest Eindverantwoording (Ja/Nee) Nee Aard controle n.v.t. Indicator: C209/01 € 0	Projectnaam DUWO Nieuw-Rhijngest Zuid te Oegstgeest Aantal volledig gerealiseerde woonruimten (t/m jaar T) 0 Aard controle n.v.t. Indicator: C209/02 € 0	Besteding (jaar T) per project Aantal volledig gerealiseerde woonruimten (t/m jaar T) Ja Aard controle R Indicator: C209/03 € 0	Cumulatieve bestedingen (t/m jaar T) - per project Inclusief uitvoering door derde vanaf SISa 2023 € 0 Aard controle n.v.t. Indicator: C209/04 € 0	Cumulatieve opbrengsten (t/m jaar T) - per project Aard controle D2 Indicator: C209/05 € 0	Aantal woonruimten waarvan de werkzaamheden zijn gestart in (jaar T) Aard controle n.v.t. Indicator: C209/06 € 0
OCW	D8	Onderwijsachterstandenbeleid 2023-2026 (OAB) Gemeenten	Besteding (jaar T) aan voorzieningen voor voorschoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen (conform artikel 159, eerste lid WPO) Aard controle R Indicator: D8/01 € 64.000	Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 158 WPO) Aard controle R Indicator: D8/02 € 0	Besteding (jaar T) aan afspraken over voor- en vroegschoolse educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen, houders van kindcentra en peuterspeelzalen (conform artikel 160 WPO) Aard controle R Indicator: D8/03 € 0	Correctie besteding (jaar T-1) Aard controle R Indicator: D8/04 € 0	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1) Aard controle R Indicator: D8/05 € 0	
OCW	D14	Regeling specifieke uitkering inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingen	Besteding (jaar T) maatregelen artikel 3, lid 2, a t/m e samen opgeleid Aard controle R Indicator: D14/01 € 129.724	Besteding (jaar T) voor tijdelijke extra huur van bestaande huisvesting indien deze extra huisvesting nodig is voor de uitvoering van maatregelen die scholen of gemeenten in het kader van het Nationaal Programma Onderwijs nemen Aard controle R Indicator: D14/02 € 0	Besteding (jaar T) voor ambtelijke capaciteit van de gemeente of inkoop van expertise voor de uitvoering van het Nationaal Programma Onderwijs Aard controle R Indicator: D14/03 € 0	Correctie besteding (jaar T-1) Aard controle R Indicator: D14/04 € 10.000	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1) Aard controle R Indicator: D14/05 € 303.117	
lenW	E44B	Tijdelijke impulsregeling klimaatadaptatie 2021-2027 (SISa tussen medeoverheden)	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen daarnaast de verantwoordingsinformatie voor die medeoverheid invullen Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/01 060546 Gemeente Leiden	Beschikkingnummer IENW/BSK-2023/379653 Kopie beschikkingnummer IENW/BSK-2023/379653 Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/02 € 0	Besteding (jaar T) ten laste van de verstrekker Aard controle R Indicator: E44B/03 € 0	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) ten laste van de verstrekker Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/04 € 0	Besteding ten laste van cofinanciering (jaar T) Aard controle R Indicator: E44B/05 € 0	Beleiding cofinanciering cumulatief (t/m jaar T) Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/06 € 0
lenW	E84	Regeling stimulering verkeersveiligheidsmaatregelen 2022-2023 Provincies en Gemeenten	Besteding (jaar T) Aard controle R Indicator: E84/01 € 0	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) Aard controle n.v.t. Indicator: E84/02 € 0	Cumulatieve eigen bijdrage en externe financiering (t/m jaar T) Aard controle R Indicator: E84/03 € 0	Project afgerond (alle maatregelen) in (jaar T) (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: E84/04 Nee	Eventuele toelichting, mits noodzakelijk Aard controle n.v.t. Indicator: E84/05 0	

EZK	F28	Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid	Besteding apparaatskosten (jaar T) : salarissen en sociale lasten voor ambtelijk personeel	Besteding apparaatskosten (jaar T): kosten voor ingeleend personeel	Besteding apparaatskosten (jaar T): overige goederen en diensten	Cumulatieve bestedingen (l/m jaar T) apparaatskosten	Besteding (jaar T) overige kosten gerelateerd aan apparaatskosten	Cumulatieve bestedingen (l/m jaar T) overige kosten gerelateerd aan apparaatskosten	
			Aard controle R Indicator: F28/01	Aard controle R Indicator: F28/02	Aard controle R Indicator: F28/03	Aard controle n.v.t. Indicator: F28/04	Aard controle R Indicator: F28/05	Aard controle n.v.t. Indicator: F28/06	
			€ 182.730	€ 214.902	€ 49.291	€ 446.923	€ 8.320	€ 8.320	
			Eindverantwoording (Ja/Nee)						
			Nee						
			Aard controle n.v.t. Indicator: F28/07						
SZW	G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet gemeentedeel 2023 Alle gemeenten verantwoord voor het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de War	Besteding (jaar T) algemene bijstand Gemeente 1.1 Participatiewet (PW) Aard controle R Indicator: G2/01	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk) Gemeente 1.1 Participatiewet (PW) Aard controle R Indicator: G2/02	Besteding (jaar T) IOAW Gemeente 1.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW) Aard controle R Indicator: G2/03	Baten (jaar T) IOAW (exclusief Rijk) Gemeente 1.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW) Aard controle R Indicator: G2/04	Besteding (jaar T) IOAZ Gemeente 1.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) Aard controle R Indicator: G2/05	Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk) Gemeente 1.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) Aard controle R Indicator: G2/06	
			€ 5.478.195	€ 75.444	€ 251.674	€ 0	€ 0	€ 0	
			Besteding (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud Gemeente 1.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004) Aard controle R Indicator: G2/07	Baten (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud (exclusief Rijk) Gemeente 1.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004) Aard controle R Indicator: G2/08	Baten (jaar T) WWIK (exclusief Rijk) Gemeente 1.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK) Aard controle R Indicator: G2/09	Besteding (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet Gemeente 1.7 Participatiewet (PW) Aard controle R Indicator: G2/10	Baten (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet Gemeente 1.7 Participatiewet (PW) Aard controle R Indicator: G2/11	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Participatiewet (PW) Aard controle R Indicator: G2/12	
			€ 10.943	€ 7.787	€ 0	€ 235.192	€ 0	€ 0	
			Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren als gevolg van kwijl te schelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Participatiewet (PW) Aard controle D2 Indicator: G2/13	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)					
			€ 0	Ja					
			Aard controle G2/13	Aard controle n.v.t. Indicator: G2/14					
SZW	G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (uitsluitend kapitaalverstrekking) gemeentedeel 2023 Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004 Alle gemeenten verantwoord voor het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de War.	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Gemeente Aard controle R Indicator: G3/01	Baten (jaar T) vanwege vanaf 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk) Gemeente Aard controle R Indicator: G3/02	Baten vanwege vóór 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk) Gemeente Aard controle R Indicator: G3/03	Besteding (jaar T) Bob Gemeente Aard controle R Indicator: G3/04	Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk) Gemeente Aard controle R Indicator: G3/05	Besteding (jaar T) onderzoekskosten artikel 52, eerste lid, onderdeel b, Bbz 2004 (Bob) Gemeente Aard controle R Indicator: G3/06	
			€ 0	€ 0	€ 450	€ 0	€ 0	€ 0	
			BBZ vóór 2020 – levensonderhoud (exclusief BOB) Gemeente	BBZ vóór 2020 – kapitaalverstrekking (exclusief BOB) Gemeente	BBZ vóór 2020 – levensonderhoud en kapitaalverstrekingen (BOB) Gemeente	BBZ vanaf 2020 – kapitaalverstrekking Gemeente	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)		
			Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ en achterstallige betalingen kapitaalverstrekingen BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ en achterstallige betalingen kapitaalverstrekingen BOB in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ en achterstallige betalingen kapitaalverstrekingen BOB in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente			
			Aard controle R Indicator: G3/07	Aard controle R Indicator: G3/08	Aard controle R Indicator: G3/09	Aard controle R Indicator: G3/10	Aard controle n.v.t. Indicator: G3/11		
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Ja		
SZW	G4	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo) gemeentedeel 2023 Alle gemeenten verantwoord voor het gemeentedeel over Tozo (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de War	Welke regeling betreft het?	Besteding (jaar T) levensonderhoud Gemeente Aard controle n.v.t. Indicator: G4/01	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Gemeente Aard controle R Indicator: G4/02	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Gemeente Aard controle R Indicator: G4/03	Baten (jaar T) levensonderhoud Gemeente Aard controle R Indicator: G4/04	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (aflossing) Gemeente Aard controle R Indicator: G4/05	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (overig) Gemeente Aard controle R Indicator: G4/06
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	-€ 120	€ 0	€ 0	€ 1.799	€ 23.487	€ 1.336
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	-€ 247	€ 0	€ 0	€ 3.694	€ 10.843	€ 708
			3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	-€ 130	€ 0	€ 0	€ 1.949	€ 3.093	€ 261
			4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	-€ 95	€ 0	€ 0	€ 1.421	€ 1.357	€ 230
			5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 906	€ 294
			6 Totaal	-€ 592	€ 0	€ 0	€ 8.863	€ 39.486	€ 2.829
			Kopie regeling	Aantal besluiten levensonderhoud (jaar T) Gemeente	Aantal besluiten kapitaalverstrekking (jaar T) Gemeente	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)			
			Aard controle n.v.t. Indicator: G4/07	Aard controle R Indicator: G4/08	Aard controle R Indicator: G4/09	Aard controle n.v.t. Indicator: G4/10			
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	0	0	Ja			
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	0	0	Ja			
			3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	0	0	Ja			
			4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	0	0	Ja			
			5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	0	0	Ja			
			6 Totaal	0	0	N.v.t.			
			Kopie regeling	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht) Gemeente	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), aflossing Gemeente	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), overig Gemeente	Uitvoeringskosten (jaar T) uitvoering Tozo buitenland (gemeente Maastricht) Gemeente		
			Aard controle n.v.t. Indicator: G4/11	Aard controle R Indicator: G4/12	Aard controle R Indicator: G4/13	Aard controle R Indicator: G4/14	Aard controle R Indicator: G4/15		
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)						
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)						
			3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)						
			4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)						
			5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)						
			6 Totaal	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0		
			Kopie regeling	Levensonderhoud - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud Tozo in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente	Levensonderhoud- Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren (jaar T) als gevolg van kwijl te schelden schulden levensonderhoud Tozo i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente	Kapitaalverstrekingen - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud Tozo in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente			
			Aard controle n.v.t. Indicator: G4/16	Aard controle R Indicator: G4/17	Aard controle D2 Indicator: G4/18	Aard controle R Indicator: G4/19			
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0	€ 0			
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 0			
			3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	€ 0	€ 0			
			4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	€ 0	€ 0			
			5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	€ 0	€ 0	€ 0			
			6 Totaal	0	0	0			

SZW	G10	Wet inburgering 2021_gemeentedeel 2023 Alle gemeenten verantwoord hier het gemeentedeel over Wet inburgering 2021 (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wv	Besteding (jaar T) Gemeente	Baten (jaar T) (exclusief Rijk) Gemeente	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Gemeente			
			Aard controle R Indicator: G10/01 € 184.922	Aard controle R Indicator: G10/02 € 0	Aard controle n.v.t. Indicator: G10/03 Ja			
SZW	G12	Kwijtschelden publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire_gemeentedeel 2023 Alle gemeenten verantwoord hier het gemeentedeel (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wv	Geleefde baten die voortvloeden uit kwijtschelden schulden Bijzondere bijsland in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente	Geleefde baten die voortvloeden uit kwijtschelden schulden Wet Inburgering van 13 september 2012 in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Gemeente			
			Aard controle R Indicator: G12/01 € 0	Aard controle R Indicator: G12/02 € 0	Aard controle n.v.t. Indicator: G12/03 Ja			
SZW	G13	Onderwijsroute_deel gemeente 2023 Alle gemeenten verantwoord hier het gemeentedeel (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wv	Bestedingen onderwijsroute (jaar T) Gemeente	Baten onderwijsroute (jaar T) (exclusief Rijk) Gemeente	Bestedingen overige voorzieningen (jaar T) Gemeente	Baten overige voorzieningen (jaar T) (exclusief Rijk) Gemeente	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)	
			Aard controle R Indicator: G13/01 € 12.600	Aard controle R Indicator: G13/02 € 0	Aard controle R Indicator: G13/03 € 0	Aard controle R Indicator: G13/04 € 0	Aard controle n.v.t. Indicator: G13/05 Ja	
VWS	H4	Regeling specifieke uitkering stimulering sport Gemeenten	Ontvangen Rijksbijdrage (jaar T) Gemeenten	Totale werkelijke berekende subsidie Gemeenten				
			Aard controle R Indicator: H4/01 € 88.120	Aard controle n.v.t. Indicator: H4/02 € 109.932				
			Activiteiten	Totale werkelijke berekende subsidie per project (jaar T)	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) Onroerende zaken	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) roerende zaken	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) overige kosten	Toelichting - Verplicht als het een activiteit betreft welke NIET in de toelkening meegenomen is
			Aard controle n.v.t. Indicator: H4/03	Aard controle R Indicator: H4/04	Aard controle R Indicator: H4/05	Aard controle R Indicator: H4/06	Aard controle R Indicator: H4/07	Aard controle n.v.t. Indicator: H4/08
			1.3 Onroerende zaken - onderhoud	€ 35.334	€ 35.334	€ 0	€ 0	
2.3 Roerende zaken - beheer en exploitatie	€ 5.821	€ 0	€ 5.821	€ 0				
3.2 Roerende zaken - dienstverlening door derden	€ 32.156	€ 0	€ 32.156	€ 0				
4 Btw nadeel Overhead	€ 36.621	€ 0	€ 0	€ 36.621				
VWS	H8	Regeling Sportakkoord 2020-2022	Beschikkingnummer	Totaal bedrag volgens beschikking	Besteding aanstellen sportformateur (jaar T) Gerealiseerd	Besteding uitvoering sportakkoord (jaar T) Gerealiseerd	Cumulatieve besteding aanstellen sportformateur (t/m jaar T) Gerealiseerd	Cumulatieve besteding uitvoering sportakkoord (t/m jaar T) Gerealiseerd
			Aard controle n.v.t. Indicator: H8/01	Aard controle n.v.t. Indicator: H8/02	Aard controle R Indicator: H8/03	Aard controle R Indicator: H8/04	Aard controle n.v.t. Indicator: H8/05	Aard controle n.v.t. Indicator: H8/06
1	1042502-2005059	€ 37.717	€ 0	€ 37.717	€ 0	€ 37.717	€ 37.717	
1	Kopie beschikkingnummer	Eindverantwoording (Ja/Nee)						
1	1042502-2005059	Ja						
VWS	H12	Regeling specifieke uitkering lokale preventieakkoorden of preventieaanpakken	Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Is voldaan aan de uitvoering van het lokale preventieakkoord of aanpak? (Ja/Nee)	Eindverantwoording? (Ja/Nee)		
			Aard controle R Indicator: H12/01 € 20.000	Aard controle R Indicator: H12/02 € 42.447	Aard controle n.v.t. Indicator: H12/03 Ja	Aard controle n.v.t. Indicator: H12/04 Ja		
VWS	H30	Specifieke uitkering versterking voor sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en de sociale basis 2023-2026	Naam onderdeel	Totaalbedrag (jaar T) loegekend per onderdeel	Besteding (jaar T) per onderdeel	Welk bedrag per onderdeel neemt u mee van 2023 naar 2024?	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) per onderdeel	Voldaan aan afspraken in akkoorden (Ja/ Nee/ n.v.t.)?
			Aard controle n.v.t. Indicator: H30/01	Aard controle n.v.t. Indicator: H30/02	Aard controle R Indicator: H30/03	Aard controle n.v.t. Indicator: H30/04	Aard controle n.v.t. Indicator: H30/05	Aard controle n.v.t. Indicator: H30/06
			1 Lokaal Sportakkoord	€ 11.124	€ 8.899	€ 2.225	€ 8.899	Ja
			2 Brede regeling combinatiefuncties	€ 76.583	€ 76.583	€ 0	€ 76.583	Ja
			3 Terugdringen Gezondheidszachterstanden	€ 17.114	€ 14.324	€ 2.790	€ 14.324	Ja
			4 Kansrijke Start	€ 12.835	€ 11.764	€ 1.071	€ 11.764	Ja
			5 Mentale Gezondheid	€ 5.990	€ 5.871	€ 119	€ 5.871	Ja
			6 Aanpak overgewicht en obesitas	€ 14.974	€ 10.379	€ 2.995	€ 10.379	Ja
			7 Valpreventie	€ 44.097	€ 28.644	€ 8.813	€ 28.644	Ja
			8 Leefomgeving	€ 8.557	€ 8.557	€ 1.711	€ 8.557	Ja
			9 OKO & Vroegsignalering alcoholproblematiek	€ 2.139	€ 1.391	€ 428	€ 1.391	Ja
			10 Versterken sociale basis	€ 31.232	€ 24.588	€ 6.246	€ 24.588	Ja
			11 Mantelzorg	€ 8.557	€ 8.556	€ 1	€ 8.556	Ja
			12 Een tegen eenzaamheid	€ 8.557	€ 18.770	€ 0	€ 18.770	Ja
			13 Welzijn op recept	€ 4.706	€ 4.706	€ 0	€ 4.706	Ja
			14 Versterking kennis- en adviesfunctie GGD	€ 2.139	€ 2.139	€ 0	€ 2.139	Ja
15 Coördinatiekosten regionale aanpak	€ 7.616	€ 6.092	€ 1.523	€ 6.092	Ja			
1	Kopie naam onderdeel	Meegewerkt aan de monitoring (Ja/Nee/ n.v.t.)?						
1	Lokaal Sportakkoord	Ja						
2	Brede regeling combinatiefuncties	Ja						
3	Terugdringen Gezondheidszachterstanden	Ja						
4	Kansrijke Start	Ja						
5	Mentale Gezondheid	Ja						
6	Aanpak overgewicht en obesitas	Ja						
7	Valpreventie	Ja						
8	Leefomgeving	Ja						
9	OKO & Vroegsignalering alcoholproblematiek	Ja						
10	Versterken sociale basis	Ja						
11	Mantelzorg	Ja						
12	Een tegen eenzaamheid	Ja						
13	Welzijn op recept	Ja						
14	Versterking kennis- en adviesfunctie GGD	Ja						
15	Coördinatiekosten regionale aanpak	Ja						
1	Kopie naam onderdeel	Eindverantwoording (Ja/Nee)						
1	Lokaal Sportakkoord	Ja						
2	Brede regeling combinatiefuncties	Ja						
3	Terugdringen Gezondheidszachterstanden	Ja						
4	Kansrijke Start	Ja						
5	Mentale Gezondheid	Ja						
6	Aanpak overgewicht en obesitas	Ja						
7	Valpreventie	Ja						
8	Leefomgeving	Ja						
9	OKO & Vroegsignalering alcoholproblematiek	Ja						
10	Versterken sociale basis	Ja						
11	Mantelzorg	Ja						
12	Een tegen eenzaamheid	Ja						
13	Welzijn op recept	Ja						
14	Versterking kennis- en adviesfunctie GGD	Ja						
15	Coördinatiekosten regionale aanpak	Ja						
1	Kopie naam onderdeel	Eindverantwoording (Ja/Nee)						
1	Lokaal Sportakkoord	Ja						
2	Brede regeling combinatiefuncties	Ja						
3	Terugdringen Gezondheidszachterstanden	Ja						
4	Kansrijke Start	Ja						
5	Mentale Gezondheid	Ja						
6	Aanpak overgewicht en obesitas	Ja						
7	Valpreventie	Ja						
8	Leefomgeving	Ja						
9	OKO & Vroegsignalering alcoholproblematiek	Ja						
10	Versterken sociale basis	Ja						
11	Mantelzorg	Ja						
12	Een tegen eenzaamheid	Ja						
13	Welzijn op recept	Ja						
14	Versterking kennis- en adviesfunctie GGD	Ja						
15	Coördinatiekosten regionale aanpak	Ja						
1	Kopie naam onderdeel	Eindverantwoording (Ja/Nee)						
1	Lokaal Sportakkoord	Ja						
2	Brede regeling combinatiefuncties	Ja						
3	Terugdringen Gezondheidszachterstanden	Ja						
4	Kansrijke Start	Ja						
5	Mentale Gezondheid	Ja						
6	Aanpak overgewicht en obesitas	Ja						
7	Valpreventie	Ja						
8	Leefomgeving	Ja						
9	OKO & Vroegsignalering alcoholproblematiek	Ja						
10	Versterken sociale basis	Ja						
11	Mantelzorg	Ja						
12	Een tegen eenzaamheid	Ja						
13	Welzijn op recept	Ja						
14	Versterking kennis- en adviesfunctie GGD	Ja						
15	Coördinatiekosten regionale aanpak	Ja						
1	Kopie naam onderdeel	Eindverantwoording (Ja/Nee)						
1	Lokaal Sportakkoord	Ja						
2	Brede regeling combinatiefuncties	Ja						
3	Terugdringen Gezondheidszachterstanden	Ja						
4	Kansrijke Start	Ja						
5	Mentale Gezondheid	Ja						
6	Aanpak overgewicht en obesitas	Ja						
7	Valpreventie	Ja						
8	Leefomgeving	Ja						
9	OKO & Vroegsignalering alcoholproblematiek	Ja						
10	Versterken sociale basis	Ja						
11	Mantelzorg	Ja						
12	Een tegen eenzaamheid	Ja						
13	Welzijn op recept	Ja						
14	Versterking kennis- en adviesfunctie GGD	Ja						
15	Coördinatiekosten regionale aanpak	Ja						
1	Kopie naam onderdeel	Eindverantwoording (Ja/Nee)						
1	Lokaal Sportakkoord	Ja						
2	Brede regeling combinatiefuncties	Ja						
3	Terugdringen Gezondheidszachterstanden	Ja						
4	Kansrijke Start	Ja						
5	Mentale Gezondheid	Ja						
6	Aanpak overgewicht en obesitas	Ja						
7	Valpreventie	Ja						
8	Leefomgeving	Ja						
9	OKO & Vroegsignalering alcoholproblematiek	Ja						
10	Versterken sociale basis	Ja						
11	Mantelzorg	Ja						
12	Een tegen eenzaamheid	Ja						
13	Welzijn op recept	Ja						
14	Versterking kennis- en adviesfunctie GGD	Ja						
15	Coördinatiekosten regionale aanpak	Ja						
1	Kopie naam onderdeel	Eindverantwoording (Ja/Nee)						
1	Lokaal Sportakkoord	Ja						
2	Brede regeling combinatiefuncties	Ja						
3	Terugdringen Gezondheidszachterstanden	Ja						
4	Kansrijke Start	Ja						
5	Mentale Gezondheid	Ja						
6	Aanpak overgewicht en obesitas	Ja						
7	Valpreventie	Ja						
8	Leefomgeving	Ja						
9	OKO & Vroegsignalering alcoholproblematiek	Ja						
10	Versterken sociale basis	Ja						
11	Mantelzorg	Ja						
12	Een tegen eenzaamheid	Ja						
13	Welzijn op recept	Ja						
14	Versterking kennis- en adviesfunctie GGD	Ja						
15	Coördinatiekosten regionale aanpak	Ja						
1	Kopie naam onderdeel	Eindverantwoording (Ja/Nee)						
1	Lokaal Sportakkoord	Ja						
2	Brede regeling combinatiefuncties	Ja						
3	Terugdringen Gezondheidszachterstanden	Ja						
4	Kansrijke Start	Ja						
5	Mentale Gezondheid	Ja						
6	Aanpak overgewicht en obesitas	Ja						
7	Valpreventie	Ja						
8	Leefomgeving	Ja						
9	OKO & Vroegsignalering alcoholproblematiek	Ja						
10	Versterken sociale basis	Ja						
11	Mantelzorg	Ja						
12	Een tegen eenzaamheid	Ja						
13	Welzijn op recept	Ja						
14	Versterking kennis- en adviesfunctie GGD	Ja						
15	Coördinatiekosten regionale aanpak	Ja						
1	Kopie naam onderdeel	Eindverantwoording (Ja/Nee)						
1	Lokaal Sportakkoord	Ja						
2	Brede regeling combinatiefuncties	Ja						
3	Terugdringen Gezondheidszachterstanden	Ja						
4	Kansrijke Start	Ja						
5	Mentale Gezondheid	Ja						
6	Aanpak overgewicht en obesitas	Ja						
7	Valpreventie	Ja						
8	Leefomgeving	Ja						
9	OKO & Vroegsignalering alcoholproblematiek	Ja						
10	Versterken sociale basis	Ja						
11	Mantelzorg	Ja						
12	Een tegen eenzaamheid	Ja						
13	Welzijn op recept	Ja						
14	Versterking kennis- en adviesfunctie GGD	Ja						
15	Coördinatiekosten regionale aanpak	Ja						
1	Kopie naam onderdeel	Eindverantwoording (Ja/Nee)						
1	Lokaal Sportakkoord	Ja						
2	Brede regeling combinatiefuncties	Ja						
3	Terugdringen Gezondheidszachterstanden	Ja						
4	Kansrijke Start	Ja						
5	Mentale Gezondheid	Ja						
6	Aanpak overgewicht en obesitas	Ja						
7	Valpreventie	Ja						
8	Leefomgeving	Ja						

VWS	H32	Regeling specifieke uitkering Meerkosten Energie Onafhankelijke Zwembaden	Beschikkingnummer / kenmerk	Totaal ontvangen Rijksbijdrage (jaar T) Automatisch berekend	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) ten laste van Rijksmiddelen Automatisch berekend		
			Aard controle n.v.t. Indicator: H32/01	Aard controle n.v.t. Indicator: H32/02	Aard controle n.v.t. Indicator: H32/03		
			MEOZ3022	€ 506.132	€ 260.286		
			Naam zwembad	Totale verlening per zwembad (jaar T)	Cumulatieve besteding per zwembad (t/m jaar T) ten laste van Rijksmiddelen	Verduurzamingsplan aanwezig (Ja/Nee)	Toelichting
			Aard controle n.v.t. Indicator: H32/04	Aard controle n.v.t. Indicator: H32/05	Aard controle R Indicator: H32/06	Aard controle D1 Indicator: H32/07	Aard controle n.v.t. Indicator: H32/08
			Poelmeer	€ 506.132	€ 260.286	Ja	
VWS	H35B	Specifieke uitkering IZA-doelen 2023-2026 (SISA tussen medeoverheden)	Hieronder per regel één code selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die medeoverheid invullen	Besteding (jaar T)			
			Aard controle n.v.t. Indicator: H35B/01	Aard controle R Indicator: H35B/02			
			060546 Gemeente Leiden	€ 0			

6 Overige

6.1 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

PUBLIEKE
SECTOR
ACCOUNTANTS

Publieke Sector Accountants B.V.
Arcadialaan 20 E
1813 KN Alkmaar
www.publiekesectoraccountants.nl
info@psa-ra.nl

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: de raad van de gemeente Oegstgeest

VERKLARING OVER DE IN DE JAARSTUKKEN OPGENOMEN JAARREKENING 2023

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2023 van de gemeente Oegstgeest gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van de baten en lasten over 2023 en van het vermogen van de gemeente Oegstgeest op 31 december 2023 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV).

De jaarrekening bestaat uit:

- Het overzicht van baten en lasten over 2023;
- De balans per 31 december 2023;
- De toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen, waaronder de rechtmatigheidsverantwoording van het college van burgemeester en wethouders over de financiële rechtmatigheid van baten, lasten en balansmutaties over 2023;
- De SiSa-bijlage met de verantwoordingsinformatie over specifieke uitkeringen; en
- De bijlage met het overzicht van de gerealiseerde baten en lasten per taakveld.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), het Controleprotocol accountantscontrole Jaarrekening 2023 en navolgende jaren, zoals vastgesteld door de raad op 15 december 2022, het normenkader 2023, zoals op 25 januari 2024 door de raad is vastgesteld en het Controleprotocol Wet normering topinkomens (WNT) 2023 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van de gemeente Oegstgeest, zoals vereist in de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Informatie ter ondersteuning van ons oordeel

Wij hebben onze controlewerkzaamheden bepaald in het kader van de controle van de jaarrekening als geheel en bij het vormen van ons oordeel hierover. Onderstaande informatie ter ondersteuning van ons oordeel en onze bevindingen moeten in dat kader worden gezien en niet als afzonderlijke oordelen of conclusies.

Materialiteit

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op € 821.000. De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan reserves, zoals voorgeschreven in artikel 2 lid 1 Bado.

Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de materialiteitsvoorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in het Controleprotocol WNT 2023. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn, zoals ook bedoeld in artikel 3 Bado.

Wij zijn met de raad overeengekomen dat wij aan de raad tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven de € 100.000 rapporteren, alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve, SiSa- of WNT-redenen relevant zijn.

Controleaanpak frauderisico's

1. *Geen materieel frauderisico ten aanzien van de opbrengstverantwoording*

Conform onze beroepsstandaarden hebben wij aandacht besteed aan het frauderisico rondom het bestaan, de juistheid en de volledigheid van de opbrengstverantwoording. In onze frauderisicoanalyse hebben wij geconcludeerd dat wij geen materieel frauderisico zien ten aanzien van de opbrengstverantwoording. Dit vloeit voort uit het feit dat een opbrengststroom vast kan zijn, waarop de gemeente Oegstgeest geen invloed heeft (zoals een rijksbijdrage of bijdrage van derden), dat een opbrengststroom geen materiële omvang heeft of dat een opbrengststroom bestaat uit een grote hoeveelheid kleine, routinematige, niet materiële transacties waardoor de kans op een materiële fraude laag is. De risico's zijn naar onze mening niet zodanig groot dat we hieraan significante aandacht hebben besteed.

2. *Het risico dat het college maatregelen van interne beheersing doorbreekt*

Geïdentificeerd frauderisico

Het college bevindt zich in een positie om fraude te kunnen plegen, omdat het in staat is de administratieve vastleggingen te manipuleren en frauduleuze financiële overzichten op te stellen door interne beheersingsmaatregelen te doorbreken, die anderszins effectief lijken te werken.

Wij besteden bij de controle aandacht aan het risico van het doorbreken van maatregelen van interne beheersing door het college bij:

- Journaalposten en andere aanpassingen die tijdens het opstellen van de jaarrekening zijn gemaakt;
- Schattingen en schattingsprocessen;
- Significante transacties buiten het kader van de normale bedrijfsuitoefening.

Controlewerkzaamheden en waarnemingen

Wij hebben de opzet en het bestaan geëvalueerd van de maatregelen van interne beheersing in de processen voor het genereren en verwerken van journaalposten en het maken van schattingen, uitgaande van een risico op doorbreking van dat proces. We hebben het proces rondom de totstandkoming van financiële verslaggeving beoordeeld.

Het risico op het doorbreken van interne beheersingsmaatregelen door het management hebben wij ondervangen door het selecteren van journaalposten op basis van risicocriteria. Hierop hebben wij detailcontroles uitgevoerd.

Onze werkzaamheden hebben niet geleid tot aanwijzingen voor fraude of vermoedens van fraude ten aanzien van het doorbreken van de interne beheersing door het management.

3. *Het vermoeden van fraude in het inkoopproces gericht op het betalen van inkoopfacturen, waarbij de prestatielevering achterwege blijft*

Geïdentificeerd frauderisico

Wij hebben materiële frauderisico's onderkend op het betalen van facturen zonder dat er een prestatielevering aan ten grondslag ligt, en op het uitvoeren van handmatige uitgaande betalingen die niet het reguliere factuurbetalingsproces hebben doorlopen.

Controlewerkzaamheden en waarnemingen

Wij hebben detailcontroles uitgevoerd op inkoopfacturen en daarbij vastgesteld dat de onderliggende prestatie is geleverd. Daarnaast hebben wij aanvullende analyses gedaan op crediteuren en de betaalregels uit de bankapplicaties waarbij wij ons hebben gericht op het voorkomen van betalingen naar dezelfde crediteur met verschillende bankrekeningnummers en het voorkomen van betalingen naar buitenlandse rekeningnummers.

Onze werkzaamheden hebben niet geleid tot specifieke aanwijzingen voor fraude of vermoedens van fraude ten aanzien van het betalen van inkoopfacturen, waarbij de prestatielevering achterwege blijft.

4. *Het risico dat een leverancier een opdracht gegund krijgt door belangenverstrengeling*

Geïdentificeerd frauderisico

Wij hebben materiële frauderisico's onderkend ten aanzien van het doen van inkopen, waar gelet op de functie van collegeleden mogelijk sprake zou kunnen zijn van belangenverstrengeling.

Controlewerkzaamheden en waarnemingen

Wij hebben de nevenfuncties van collegeleden geanalyseerd en onderzocht of er inkooptransacties met organisaties zijn geweest, waar collegeleden een nevenfunctie hebben. Wanneer dat het geval was, zijn wij nagegaan of deze transacties passend zijn geweest binnen de reguliere bedrijfsvoering en op welke wijze deze zijn ingekocht.

Onze werkzaamheden hebben niet geleid tot specifieke aanwijzingen voor fraude of vermoedens van fraude als gevolg van belangenverstrengeling.

Controleaanpak veronderstellingen inzake financiële risico's in relatie tot de financiële positie

Het college van burgemeester en wethouders heeft de jaarrekening opgemaakt uitgaande van de continuïteit van het geheel van de werkzaamheden voor de periode tot en met eind 2027, ofwel de termijn waarvoor de laatst vastgestelde begroting is opgesteld. Onze werkzaamheden om de continuïteitsbeoordeling van college van burgemeester en wethouders te evalueren omvatten onder andere:

- Het overwegen of de continuïteitsbeoordeling van het college van burgemeester en wethouders alle relevante informatie bevat waarvan wij als gevolg van onze controle kennis van hebben kunnen nemen,

door het college van burgemeester en wethouders te bevragen over de belangrijkste veronderstellingen en uitgangspunten bij het maken van haar beoordeling, het kennis nemen van de begroting 2024 – 2027 alsmede de financiële resultaten zoals deze blijken uit de financiële administratie tot het moment van afgifte van onze controleverklaring en het kennis nemen van de uitkomsten van het financieel toezicht regime door de Provincie Zuid-Holland op basis van haar beoordeling van de begroting 2023 – 2026;

- Het nagaan of het college van burgemeester en wethouders gebeurtenissen of omstandigheden heeft geïdentificeerd die gerede twijfel kunnen doen ontstaan over de mogelijkheid van de gemeente om haar continuïteit te handhaven (hierna: continuïteitsrisico's);
- Het inwinnen van inlichtingen bij het college van burgemeester en wethouders over haar kennis van continuïteitsrisico's met betrekking tot de periode van de door haar verrichte continuïteitsbeoordeling.

Onze controlewerkzaamheden hebben geen informatie opgeleverd die strijdig is met de veronderstellingen en aannames van het college van burgemeester en wethouders over de gehanteerde continuïteitsveronderstelling.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2023 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6 sub a WNT en artikel 5, lid 1 sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Paragraaf ter benadrukking van bepaalde aangelegenheden - rechtmatigheidsverantwoording

Wij vestigen de aandacht op het onderdeel rechtmatigheidsverantwoording in de toelichting op de jaarrekening op pagina 133. Het college van burgemeester en wethouders heeft in deze rechtmatigheidsverantwoording toegelicht dat een deel van de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties niet rechtmatig tot stand is gekomen. Het totaal aan geconstateerde afwijkingen (rechtmatigheidsfouten), voor een bedrag van in totaal € 3.400.000, ligt boven de door de raad vastgestelde verantwoordingsgrens. Ons oordeel is niet aangepast als gevolg van deze aangelegenheid.

VERKLARING OVER DE IN DE JAARSTUKKEN OPGENOMEN ANDERE INFORMATIE

De jaarstukken omvatten andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij. De andere informatie bestaat uit:

- De inleiding;
- De samenvatting;
- De leeswijzer;
- Het Jaarverslag, waaronder de programmaverantwoording en de paragrafen;
- De overige gegevens; en
- De bijlagen.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het college van burgemeester en wethouders is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het jaarverslag in overeenstemming met het BBV.

VERKLARING BETREFFENDE OVERIGE DOOR WET- OF REGELGEVING GESTELDE VEREISTEN

Ingevolge artikel 213 lid 3 (b) Gemeentewet hebben wij onderzocht of de baten en lasten, alsmede de balansmutaties met betrekking tot specifieke uitkeringen als bedoeld in artikel 17 Financiële-verhoudingswet (hierna: de specifieke uitkeringen) rechtmatig tot stand zijn gekomen. In de jaarrekening is verantwoordingsinformatie opgenomen over deze specifieke uitkeringen (de SiSa-bijlage).

Naar ons oordeel zijn de baten en lasten, alsmede de balansmutaties over 2023 met betrekking tot de specifieke uitkeringen in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de vereisten aan de specifieke uitkeringen bij en krachtens artikel 58a BBV en de Financiële-verhoudingswet - Regeling Informatieverstrekking SiSa.

Het college van burgemeester en wethouders is verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties met betrekking tot de specifieke uitkeringen, in overeenstemming met de vereisten aan de specifieke uitkeringen bij en krachtens artikel 58a BBV en de Financiële-verhoudingswet - de Regeling Informatieverstrekking SiSa. In dit kader is het college van burgemeester en wethouders tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het college van burgemeester en wethouders noodzakelijk acht om de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Het is onze verantwoordelijkheid een redelijke mate van zekerheid te krijgen voor ons oordeel ingevolge artikel 213 lid 3 (b) Gemeentewet. Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden, het Bado en de Nota Verwachtingen Accountantscontrole 2023, zoals opgenomen in de Nota procedure aanlevering SiSa-verantwoordingsinformatie 2023 in bijlage 2 van de Regeling Informatieverstrekking SiSa. Wij hebben bij de controle van de baten en lasten, alsmede de balansmutaties met betrekking tot specifieke uitkeringen dezelfde materialiteit toegepast als bij de controle van de jaarrekening. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat baten en lasten alsmede de balansmutaties met betrekking tot de specifieke uitkeringen als gevolg van fouten of fraude niet in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeente;
- het evalueren of de baten en lasten alsmede de balansmutaties met betrekking tot de specifieke uitkeringen in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

BESCHRIJVING VAN VERANTWOORDELIJKHEDEN MET BETREKKING TOT DE JAARREKENING

Verantwoordelijkheden van het college van burgemeester en wethouders en de raad voor de jaarrekening

Het college van burgemeester en wethouders is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met het BBV. Het college van burgemeester en wethouders is ook verantwoordelijk voor de financiële rechtmatigheid van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten

alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen zoals opgenomen in het door de raad op 25 januari 2024 vastgestelde normenkader voor de financiële rechtmatigheid en voor het getrouw toelichten van de financiële rechtmatigheid in de jaarrekening.

In dit kader is het college van burgemeester en wethouders tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het college van burgemeester en wethouders noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van het normenkader voor de financiële rechtmatigheid mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het college van burgemeester en wethouders de veronderstellingen inzake de financiële risico's in relatie tot de financiële positie onderbouwen en afwegen of de gemeente in staat is de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen zonder tussenkomst van de toezichthouder. Het college van burgemeester en wethouders moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de financiële risico's kunnen worden opgevangen toelichten in de jaarrekening.

De raad is verantwoordelijk voor het vaststellen van het normenkader voor de financiële rechtmatigheid en het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de gemeente.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Bado, het Controleprotocol accountantscontrole Jaarrekening 2023 en navolgende jaren, zoals vastgesteld door de raad op 15 december 2022, het normenkader 2023, zoals op 25 januari 2024 door de raad is vastgesteld, het Controleprotocol WNT 2023, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de

gemeente;

- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het college van burgemeester en wethouders en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het college van burgemeester en wethouders gehanteerde veronderstellingen aanvaardbaar zijn inzake de afweging dat de gemeente in staat is de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen zonder tussenkomst van de toezichthouder. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan omtrent de financiële positie. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen echter van materiële betekenis zijn voor de financiële positie van de gemeente;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Gegeven onze eindverantwoordelijkheid voor het oordeel zijn wij verantwoordelijk voor de controle van de jaarrekening van de gemeente, rekening houdend met de invloed daarop van de aard en de significantie van de activiteiten van uitvoeringsorganisaties ten behoeve van de gemeente. Op basis hiervan hebben wij de aard en omvang bepaald van de uit te voeren werkzaamheden ten aanzien van deze uitvoeringsorganisaties.

Wij communiceren met de raad onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Alkmaar, 12 juni 2024

Publieke Sector Accountants B.V.

Was getekend: A. Booij RA

ValidSigned door A. Booij RA
op 12-06-2024

7 Bijlagen

7.1 Beleidsindicatoren

Progr.	Beleidsindicatoren	Eenheid	2023	Meet-periode	Oegstgeest	Nederland	Bron
1	Omvang huishoudelijk restafval ¹	Kg/inwoner	Begroting	2020	169	170	CBS - Statistiek Huishoudelijk afval
			Jaarrekening	2022	122	148	
2	Hernieuwbare elektriciteit ²	%	Begroting	2020	9,6%	26,8%	Rijkswaterstaat Klimaatmonitor
			Jaarrekening	2021	12,7%	33,1%	
3	Functiemenging ³	%	Begroting	2021	44,6%	53,3%	CBS BAG/LISA - bewerking ABF Research 2019
			Jaarrekening	2022	44,6%	53,8%	
3	Vestigingen (van bedrijven) ⁴	per 1.000 inw.15 t/m 64jr	Begroting	2021	155,9	165,1	LISA
			Jaarrekening	2022	167,4	174,1	
3	Nieuw gebouwde woningen ⁵	Aantal per 1.000 woningen	Begroting	2021	4,2	8,9	Basisregistraties adressen en gebouwen - bewerking ABF Research
			Jaarrekening	2022	5,1	9,3	
3	Demografische druk ⁶	%	Begroting	2022	83,6%	70,3%	CBS - Bevolkingsstatistiek
			Jaarrekening	2023	83,2%	70,3%	
4	Het aantal verwijzingen Halt per 1.000 inwoners van 12 tot 18 jaar ⁷	Per 1.000 jongeren	Begroting	2021	3	7	Stichting Halt
			Jaarrekening	2022	6	8	
4	Winkeldiefstal ⁸	Aantal per 1.000 inwoners	Begroting	2021	0,4	1,8	CBS - Diefstallen
			Jaarrekening	2022	3,5	2,5	
4	Geweldsmisdrijven ⁹	Aantal per 1.000 inwoners	Begroting	2021	3,4	4,3	CBS - Criminaliteit
			Jaarrekening	2022	2,9	4,3	
4	Diefstal uit woning ¹⁰	Aantal per 1.000 inwoners	Begroting	2021	1	1,3	CBS - Diefstallen
			Jaarrekening	2022	1,4	1,3	
4	Vernieling en beschadiging ¹¹	Aantal per 1.000 inwoners	Begroting	2021	3	6,1	CBS - Criminaliteit
			Jaarrekening	2022	4,7	5,8	
4	Absoluut verzuim ¹²	Per 1.000 inw. 5-18 jr	Begroting	2021	1,8	2,5	DUO/Ingrado
			Jaarrekening	2022	3,6	4,2	
4	Relatief verzuim ¹³	Per 1.000 inw. 5-18 jr	Begroting	2019	7	19	DUO/Ingrado
			Jaarrekening	2022	11	24	
4	% Voortijdige schoolverlaters ¹⁴	%	Begroting	2021	1,2%	1,9%	DUO/Ingrado
			Jaarrekening	2022	1,5%	2,4%	
4	% Niet-wekelijkse sporters ¹⁵	%	Begroting	2020	41,0%	49,3%	Gezondheidsmonitor volwassenen (en ouderen), GGD'en, CBS en RIVM
			Jaarrekening	2022	36,9%	46,4%	

Progr.	Beleidsindicatoren	Eenheid	2023	Meet-periode	Oegstgeest	Nederland	Bron
4	Banen ¹⁶	Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd 15 - 64 jaar	Begroting	2021	577,3	805,5	CBS Bevolkingsstatistiek / LISA - bewerking ABF Research
			Jaarrekening	2022	575,8	825,4	
4	Jongeren met een delict voor de rechter ¹⁷	% 12 t/m 21 jarigen	Begroting	2020	1%	1%	CBS Jeugd
			Jaarrekening	2022	1%	1%	
4	Kinderen in armoede ¹⁸	% kinderen tot 18 jaar	Begroting	2020	3%	6%	CBS Jeugd
			Jaarrekening	2022	3%	6%	
4	Netto arbeidsparticipatie ¹⁹	% van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de beroepsbevolking	Begroting	2020	71%	68%	CBS - Arbeidsdeelname
			Jaarrekening	2022	75,4%	73,1%	
4	Jeugdwerkloosheid ²⁰	% 16 t/m 22 jarigen	Begroting	2020	1%	2%	CBS Jeugd
			Jaarrekening	2020	1%	1%	
4	Personen met een bijstandsuitkering ²¹	Per 10.000 inw 18 jaar en ouder	Begroting	2021	259,5	431,2	CBS - Participatiewet
			Jaarrekening	2023	218,5	344,8	
4	Lopende re-integratievoorzieningen ²²	Per 10.000 inwoners van 15-64 jaar	Begroting	2020	203	202	CBS Jeugd
			Jaarrekening	2023	185,2	191,5	
4	Jongeren met jeugdhulp ²³	% van alle jongeren tot 18 jaar	Begroting	2021	14%	13%	CBS Jeugd
			Jaarrekening	2023	14,9%	13,5%	
4	Jongeren met jeugdbescherming ²⁴	% van alle jongeren tot 18 jaar	Begroting	2021	0,6%	1,2%	CBS Jeugd
			Jaarrekening	2023	0,6%	1,1%	
4	Jongeren met jeugdreclassering ²⁵	% van alle jongeren van 12 tot 23 jaar	Begroting	2021	n/b	0,3%	CBS Jeugd
			Jaarrekening	2023	n/b	0,3%	
4	Cliënten met een maatwerkarrangement Wmo ²⁶	Aantal per 10.000 inwoners	Begroting	2021	490	n/b	CBS - Monitor Sociaal Domein Wmo
			Jaarrekening	2022	510	700	
6	Formatie ²⁷	Fte per 1.000 inwoners	Begroting	2022	6,01	n.v.t.	Decade/Beaufort
			Jaarrekening	2023	6,32	n.v.t.	
6	Bezetting ²⁷	Fte per 1.000 inwoners	Begroting	2022	5,15	n.v.t.	Decade/Beaufort
			Jaarrekening	2023	5,59	n.v.t.	
6	Organisatiekosten	Kosten per inwoner	Begroting	2022	485,00	n.v.t.	Begroting
			Jaarrekening	2023	657,63	n.v.t.	
6	Externe inhuur ²⁸	Kosten als % van totale loonsom + totale kosten inhuur externen	Begroting	2022	6%	n.v.t.	Begroting
			Jaarrekening	2023	18%	n.v.t.	
6	Overhead	% van totale lasten	Begroting	2022	14%	n.v.t.	Begroting
			Jaarrekening	2023	14%	n.v.t.	
7	Gemiddelde Woz-waarde ²⁹	Duizend euro	Begroting	2022	465	290	CBS - Statistiek Waarde Onroerende Zaken
			Jaarrekening	2023	563	368	
7	Gemeentelijke woonlasten eenpersoonshuishouden ³⁰	Euro	Begroting	2022	1061	n/b	COELO, Groningen
			Jaarrekening	2023	1158	860	
7	Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden ³¹	Euro	Begroting	2022	1244	n/b	COELO, Groningen
			Jaarrekening	2023	1333	942	

1) De hoeveelheid restafval per bewoner per jaar (kg).

2) Hernieuwbare elektriciteit is elektriciteit die is opgewekt uit wind, waterkracht, zon of biomassa.

3) De functiemengingsindex (FMI) weerspiegelt de verhouding tussen banen en woningen, en varieert tussen 0 (alleen wonen) en 100 (alleen werken). Bij een waarde van 50 zijn er evenveel woningen als banen.

- 4) Het aantal vestigingen van bedrijven, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar.
- 5) Het aantal nieuwbouwwoningen, per 1.000 woningen.
- 6) Aantal personen van 0 tot 15 jaar en 65 jaar of ouder in verhouding tot de personen van 15 tot 65 jaar.
- 7) Het aantal verwijzingen Halt per 1.000 inwoners van 12 tot 18 jaar. Jongeren van 12 tot 18 jaar die een licht strafbaar vergrijp plegen, worden door de politie of leerplichtambtenaren naar Bureau Halt verwezen voor een passende Halt-straf. Zij krijgen leeropdrachten en er volgen gesprekken met de jongere en de ouders. Op deze manier kunnen jongeren rechtzetten wat zij fout hebben gedaan, zonder dat zij in aanraking komen met het Openbaar Ministerie.
- 8) Het aantal winkeldiefstallen per 1.000 inwoners.
- 9) Het aantal geweldsmisdrijven, per 1.000 inwoners. Voorbeelden van geweldsmisdrijven zijn seksuele misdrijven, levensdelicten zoals moord en doodslag en dood en lichamelijk letsel door schuld (bedreiging, mishandeling, etc.).
- 10) Het aantal diefstallen uit woningen (inclusief pogingen), per 1.000 inwoners.
- 11) Het aantal vernielingen en beschadigingen, per 1.000 inwoners.
- 12) Het aantal leerplichtigen dat niet staat ingeschreven op een school, per 1.000 inwoners lft. 5-18 jaar. Het absoluut verzuim in Oegstgeest is aanzienlijk afgenomen, mede als gevolg van de afname van de komst van jonge statushouders in eerdere jaren. De cijfers van Oegstgeest liggen onder het landelijk gemiddelde en onder het gemiddelde van de regio Holland Rijnland.
- 13) Het aantal leerplichtigen dat wel staat ingeschreven op een school, maar ongeoorloofd afwezig is, per 1.000 inwoners lft. 5-18 jaar.
- 14) Het percentage van het totaal aantal leerlingen (12 - 23 jaar) dat voortijdig, dat wil zeggen zonder startkwalificatie, het onderwijs verlaat.
- 15) Het percentage inwoners dat niet sport ten opzichte van het totaal aantal inwoners.
- 16) Het aantal banen, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar. Vanaf meetperiode 2017: Het aantal banen, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-74 jaar.
- 17) Het percentage jongeren (12-21 jaar) dat met een delict voor de rechter is verschenen.
- 18) Het percentage kinderen tot 18 jaar dat in een gezin leeft dat van een bijstandsuitkering moet rondkomen.
- 19) Het percentage van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de beroepsbevolking.
- 20) Het percentage werkeloze jongeren (16-22 jaar).
- 21) Het aantal personen met een bijstandsuitkering, per 10.000 inwoners.
- 22) Het aantal reïntegratievoorzieningen, per 10.000 inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar.
- 23) Het percentage jongeren tot 18 jaar met jeugdhulp ten opzichte van alle jongeren tot 18 jaar.
- 24) Het percentage jongeren tot 18 jaar met een jeugdbeschermingsmaatregel ten opzichte van alle jongeren tot 18 jaar.
- 25) Het percentage jongeren (12-22 jaar) met een jeugdreclasseringsmaatregel ten opzichte van alle jongeren (12-22 jaar).
- 26) Een maatwerkarrangement is een vorm van specialistische ondersteuning binnen het kader van de Wmo. Voor de Wmo-gegevens geldt dat een referentiegemiddelde gebaseerd is op het aantal deelnemende gemeentes.
- 27) Uitgaande van 25.064 inwoners per 1-1-2021/CBS
- 28) Voor een uitleg hiervan verwijzen wij u naar de paragraaf bedrijfsvoering.
- 29) De gemiddelde Woz-waarde van woningen.
- 30) Het gemiddelde totaalbedrag in euro's per jaar dat een eenpersoonshuishouden betaalt aan woonlasten.
- 31) Het gemiddelde totaalbedrag in euro's per jaar dat een meerpersoonshuishouden betaalt aan woonlasten.

7.2 Conversieprogramma, beleidsterrein, prestatie

Met ingang van 2013 staat de conversietabel per programma apart vermeld.

Programma 01 (bedragen x € 1.000)	Begroting 2023 na wijzigingen			Rekening 2023		
	lasten	batens	saldo	lasten	batens	saldo
6111 Groen	2.539	0	2.539	2.590	26	2.617
6112 Water	336	0	336	383	0	383
611 Beleidsthema Groen en water	2.875	0	2.875	2.974	26	3.000
6121 Ruimtelijk beleid	978	0	978	652	0	652
6122 Milieubeleid	593	0	593	549	0	549
612 Beleidsthema Ruimtelijke structuur	1.570	0	1.570	1.201	0	1.201
6130 Reiniging	3.209	-3.899	-690	3.145	-3.964	-819
613 Beleidsthema Reiniging	3.209	-3.899	-690	3.145	-3.964	-819
Totaal programma 01	7.654	-3.899	3.755	7.320	-3.938	3.382

Programma 02 (bedragen x € 1.000)	Begroting 2023 na wijzigingen			Rekening 2023		
	lasten	batens	saldo	lasten	batens	saldo
6211 Verkeer	388	-65	322	484	-165	318
6215 Wegen, straten en pleinen	3.884	-41	3.843	3.974	-77	3.896
621 Beleidsthema Mobiliteit	4.271	-106	4.165	4.458	-243	4.215
6230 Riolering	1.880	-2.592	-712	1.962	-2.685	-723
624 Beleidsthema Riolering	1.880	-2.592	-712	1.962	-2.685	-723
Totaal programma 02	6.151	-2.698	3.453	6.419	-2.928	3.491

Programma 03 (bedragen x € 1.000)	Begroting 2023 na wijzigingen			Rekening 2023		
	lasten	batens	saldo	lasten	batens	saldo
6310 Wonen	207	0	207	207	0	207
6311 Volkshuisvesting	15	0	14	6	-6	0
6312 Bouw en woningtoezicht	1.266	-2.807	-1.541	1.225	-2.830	-1.605
6314 Apv	379	-11	368	369	-13	356
6320 Grondexploitatie	393	-146	247	1.031	-847	183
6321 Projecten overig	217	0	217	231	0	231
6330 Monumentenzorg	47	-8	39	45	-8	37
631 Beleidsthema Wonen	2.523	-2.974	-450	3.113	-3.704	-591
6340 Economische ontwikkeling	422	-47	375	434	-71	363
6341 Markt	42	-14	28	41	-13	28
6350 Grondbeleid en transacties	68	-26	42	53	-9	44
6351 Beheer gemeentelijk vastgoed	357	-69	288	377	-70	307
634 Beleidsthema Economie	890	-156	735	906	-164	742
Totaal programma 03	3.414	-3.129	284	4.019	-3.868	151

Programma 04 (bedragen x € 1.000)	Begroting 2023 na wijzigingen			Rekening 2023		
	lasten	batens	saldo	lasten	batens	saldo
6410 Integrale veiligheid	94	0	94	88	-2	86
6415 Openbare orde en veiligheid	136	0	136	85	0	85
6418 Brandweer	1.447	-610	837	1.440	0	1.440

Programma 04	Begroting 2023 na wijzigingen			Rekening 2023		
	(bedragen x € 1.000)	lasten	batens	saldo	lasten	batens
640 Beleidsthema Veiligheid	1.678	-610	1.068	1.613	-2	1.611
6420 Inkomen	8.386	-5.493	2.893	8.314	-5.676	2.638
6430 Werk	1.522	0	1.522	1.441	-1	1.440
642 Bijstand en schulden	9.908	-5.493	4.415	9.754	-5.677	4.078
6455 Welzijn	1.154	-79	1.075	1.112	-94	1.018
6480 Kunst en Cultuur	962	-23	939	916	-24	892
6485 (niet) Statushouders	3.676	-4.616	-941	3.534	-4.603	-1.069
6481 Mantelzorg	148	-9	139	141	-9	133
644 Participatie	5.940	-4.727	1.212	5.703	-4.729	974
6440 Voorzieningen Wmo	5.905	-394	5.512	6.297	-1.094	5.203
649 Maatschappelijke ondersteuning	5.905	-394	5.512	6.297	-1.094	5.203
6450 Volksgezondheid	1.932	-90	1.843	1.738	-74	1.664
6491 Sport	2.997	-1.817	1.180	5.577	-4.528	1.049
645 Gezondheid	4.929	-1.907	3.023	7.315	-4.602	2.713
6460 Jeugd	1.360	-20	1.340	1.296	-20	1.276
6463 Jeugdzorg	5.838	0	5.838	5.998	0	5.998
6462 Kinderopvang en peuterspeelzalen	335	-356	-21	272	-379	-107
6471 Onderwijs algemeen	1.067	-275	792	931	-210	721
6476 Onderwijshuisvesting	2.304	-32	2.272	2.086	-53	2.033
6472 Veiligheidspreventie	176	0	176	141	0	141
646 Jeugdhulp	11.081	-683	10.397	10.723	-663	10.061
Totaal programma 04	39.441	-13.814	25.627	41.406	-16.767	24.640

Programma 05	Begroting 2023 na wijzigingen			Rekening 2023		
	(bedragen x € 1.000)	lasten	batens	saldo	lasten	batens
6510 Bestuursorganen	950	0	950	946	-183	763
6523 Toekomstvisie	17	0	17	20	0	20
6572 Intergemeentelijke samenwerking	772	0	772	757	0	757
6599 Duurzaamheid	544	-134	410	826	-591	234
650 Beleidsthema Bestuur	2.283	-134	2.149	2.548	-774	1.774
6540 Griffie	954	0	954	912	0	912
652 Beleidsthema Griffie en Raad	954	0	954	912	0	912
6560 Dienstverlening	187	0	187	212	-4	208
6590 Publiekscontacten/Burgerzaken	1.066	-253	813	1.133	-390	743
660 Beleidsthema Publiekszaken	1.252	-253	999	1.345	-394	951
Totaal programma 05	4.490	-388	4.102	4.805	-1.168	3.637

Programma 06	Begroting 2023 na wijzigingen			Rekening 2023		
	(bedragen x € 1.000)	lasten	batens	saldo	lasten	batens
6660 Directie en control	1.849	0	1.849	1.726	-158	1.568
6525 Organisatorische ondersteuning	7.789	-10	7.779	7.749	-83	7.666
6626 Gemeentelijke huisvesting	961	-10	951	955	-38	917
662 Beleidsthema Overhead	10.599	-20	10.579	10.430	-279	10.151
6627 Vennootschapsbelasting	1	0	1	0	0	0

Programma 06 (bedragen x € 1.000)	Begroting 2023 na wijzigingen			Rekening 2023		
	lasten	baten	saldo	lasten	baten	saldo
665 Beleidsthema Vpb	1	0	1	0	0	0
666 Beleidsthema Onvoorzien en overig	0	0	0	0	0	0
Totaal programma 06	10.600	-20	10.580	10.430	-279	10.151

Programma 07 (bedragen x € 1.000)	Begroting 2023 na wijzigingen			Rekening 2023		
	lasten	baten	saldo	lasten	baten	saldo
6710 Lokale heffingen	193	-9.728	-9.535	173	-10.796	-10.623
6720 Algemene uitkering	0	-38.841	-38.841	0	-38.762	-38.762
6730 Dividend	0	-401	-401	0	-413	-413
6740 Saldo financieringsfunctie	463	-445	17	591	-634	-43
6750 Overige dekkingsmiddelen	-2	-18	-20	-326	-18	-344
679 Beleidsthema Dekkingsmiddelen	654	-49.434	-48.780	437	-50.623	-50.185
Totaal programma 07	654	-49.434	-48.780	437	-50.623	-50.185

7.3 Staat van investeringskredieten 2023

In dit hoofdstuk geven we een overzicht van uitvoering van de beschikbare kredieten in 2023 en de reeds lopende kredieten uit de jaren daarvoor. Kredieten hebben soms een meerjarig karakter om de volgende redenen:

- Grote werken worden volgens planning in meerdere boekjaren uitgevoerd
- Vertraging in de planning
- Vertraging door externe factoren (bezwaarprocedures)

Kostenplaats (bedragen x € 1.000)	Datum besluit	Krediet	Uitgaven t/m 2023	Restant krediet	Te realiseren inkomsten	Inkomsten t/m 2023	Nog te realiseren inkomsten	Af te sluiten	Ouder 3 jaar
Programma: NATUUR EN LANDSCHAP									
Beleidssterrein: Beleidsthema Groen en water									
Pickup VL-233-G	1-1-2022	46	48	-2	0	0	0	Ja	
Vervanging tractor	1-1-2023	58	0	58	0	0	0	Ja	
Multi Straatmeubilair Oudenhof	27-1-2022	55	29	26	0	0	0		
Multi Straatmeubilair Geversstraat	27-1-2022	2	0	2	0	0	0		
Mono Groen Verv beschoeiing	8-8-2022	570	0	570	0	0	0		
Multi Groen Rijnzicht- en Rijnsburgerweg	27-1-2022	200	9	191	0	0	0		
Multidisciplinair Groen Oudenhof	27-1-2022	606	86	520	0	0	0		
Multi Groen Leebrug Eysingabrug	8-8-2022	9	0	9	0	0	0		
Multi Groen Boonstraat project	8-8-2022	242	0	242	0	0	0		
Multidisciplinair Groen Geversstraat	27-1-2022	25	28	-3	0	0	0		
Multi Straatm Rijnzichtweg en Rijnsbweg	27-1-2022	89	3	86	0	0	0		
Multi Groen Oudenhof - fase 2	8-8-2022	435	19	416	0	0	0		
Multi Straatm Oudenhof - fase 2	8-8-2022	40	1	39	0	0	0		
Multi Groen Leebrug	8-8-2022	13	0	13	0	0	0		
Multi Straatmeub Boonstraat	8-8-2022	17	0	17	0	0	0		
Vervanging traktor TDX-25-K	1-1-2023	55	42	13	0	0	0	Ja	
Totaal Beleidsthema Groen en water		2.462	266	2.196	0	0	0		
Beleidssterrein: Beleidsthema Reiniging									
VANG 2020 Containers	10-11-2020	817	764	53	0	2	-2		Ja
VANG 2021 Containers	10-11-2020	500	260	240	0	0	0		Ja
VANG 2020 registratie en systemen	10-11-2020	144	93	51	0	0	0		Ja
Vervanging kniklader minishovel	7-7-2022	50	48	2	0	0	0	Ja	
Totaal Beleidsthema Reiniging		1.511	1.165	346	0	2	-2		
Totaal NATUUR EN LANDSCHAP		3.973	1.431	2.542	0	2	-2		
Programma: VERKEER EN INFRASTRUCTUUR									
Beleidssterrein: Beleidsthema Mobiliteit									
Verv. Sluisbrug Dorpstraat	1-1-2010	2.364	616	1.748	64	64	0		Ja
Vervanging lichtmasten 2020	1-1-2020	55	28	27	0	0	0		Ja
Ruimte herinrichting Rijnzichtweg	1-11-2018	3.120	842	2.279	0	0	0		Ja
Mobiliteitsplan 2019	1-1-2020	150	39	111	0	0	0		Ja

Kostenplaats (bedragen x € 1.000)	Datum besluit	Krediet	Uitgaven t/m 2023	Restant krediet	Te realiseren inkomsten	Inkomsten t/m 2023	Nog te realiseren inkomsten	Af te sluiten	Ouder 3 jaar
Geversstraat Rat. Wegbeheer	8-11-2016	1.421	1.372	49	24	53	-29		Ja
VV VRI Abtspoelweg	1-11-2018	345	346	-1	0	0	0	Ja	Ja
Vv VRI Kennedylaan	1-1-2022	201	0	201	0	0	0		
Vervanging lichtmasten Bos Rhijngeest	8-7-2021	30	9	21	0	0	0	Ja	
Vervanging sox 2021	8-7-2021	240	211	29	0	0	0		
Vervanging betonnen bruggen	8-7-2021	300	278	22	0	0	0	Ja	
Vervanging houten bruggen	8-7-2021	240	175	65	0	0	0		
Multidisciplinair Wegen Oudenhof	27-1-2022	1.147	1.248	-101	0	0	0		
Multidisciplinair Wegen Leebrug	8-8-2022	18	0	18	0	0	0		
Multi Wegen Eysingabrug	8-8-2022	12	0	12	0	0	0		
Mono Civ Kunstwerk Busroute Lange Voort	27-1-2022	155	154	1	0	0	0	Ja	
Mono Civ Kunstwerken Hendrik Heukelsbrug	27-1-2022	640	646	-6	0	0	0	Ja	
Multi Civ Kunstwerken Leebrug	8-8-2022	5.261	49	5.212	0	0	0		
Multi Civ Kunstw Eysingabrug	8-8-2022	3.859	392	3.467	0	0	0		
Multi Openb Verl Rijnzicht Rijnsburger	27-1-2022	386	2	384	0	0	0		
Multidisciplinair Openb Verl Oudenhof	27-1-2022	150	10	140	0	0	0		
Open Verl Leebrug Eysingabrug	8-8-2022	15	0	15	0	0	0		
Multi Openb Verlichting Geversstraat	27-1-2022	42	40	2	0	0	0		
Wegen Boonstraat project	8-8-2022	482	0	482	0	0	0		
Herinrichting winkelstraat Lange Voort	17-2-2022	395	250	145	0	0	0		
Multi Openb Verl Oudenhof - fase 2	8-8-2022	119	0	119	0	0	0		
Multi Wegen Oudenhof - fase 2	8-8-2022	822	59	763	0	0	0		
Multi Openb Verl Leebrug	8-8-2022	11	0	11	0	0	0		
Mono Vervanging Kwaakbrug	8-8-2022	1.541	249	1.292	60	48	12		
Vervanging armaturen 2023	1-1-2023	336	126	210	0	0	0		
Vervanging lichtmasten 2023	1-1-2023	14	0	14	0	0	0		
Vervanging straatveegmachine TPT-92-S	1-1-2023	410	0	410	0	0	0		
Verkeersveiligheid KP Abt.weg Pr.Kennedy	8-8-2022	510	19	491	0	0	0		
Totaal Beleidsthema Mobiliteit		24.791	7.161	17.629	148	164	-17		
Beleidsterrein: Beleidsthema Riolering									
Vervanging pompgemalen 2022	1-1-2022	129	104	25	0	0	0		
Vervanging pompgemalen bouwkundig 2022	1-1-2022	16	10	6	0	0	0		
Kolkenzuiger	1-1-2022	90	43	47	0	0	0	Ja	
Vervanging gemaal	1-8-2019	60	57	3	0	0	0	Ja	Ja
Riolering Nieuw Rhijngeest 2020	1-1-2020	378	38	340	0	0	0		Ja
Vervanging gemalen	1-1-2022	106	0	106	0	0	0		
Multidisciplinair Riolering Oudenhof	24-6-2021	1.509	1.108	401	0	0	0		
Multi Riolering Rijnzicht en Rijnsburger	27-1-2022	740	26	714	0	0	0		
Multidisciplinair Riolering Geversstraat	27-1-2022	157	167	-10	0	0	0		
Multi Riool Boonstraat project	8-8-2022	639	0	639	0	0	0		

Kostenplaats (bedragen x € 1.000)	Datum besluit	Krediet	Uitgaven t/m 2023	Restant krediet	Te realiseren inkomsten	Inkomsten t/m 2023	Nog te realiseren inkomsten	Af te sluiten	Ouder 3 jaar
Multi Riolering Verv Sluis- Duikerbrug	27-1-2022	27	5	22	0	0	0		
Multi Riol Oudenhof - fase 2	8-8-2022	980	58	922	0	0	0		
Mono riolering Cartesiuslaan	8-8-2022	485	113	372	0	0	0		
Minigemaal en persleiding Spaargarenstr	6-7-2023	42	42	0	0	0	0	Ja	
Totaal Beleidsthema Riolering		5.358	1.771	3.587	0	0	0		
Totaal VERKEER EN INFRASTRUCTUUR		30.149	8.933	21.216	148	164	-17		
Programma: SOCIALE INFRASTRUCTUUR									
Beleidsterrein: Participatie									
Veiligheidsmaatregelen Waterrad 2021	8-7-2021	99	30	69	0	0	0		
Totaal Participatie		99	30	69	0	0	0		
Beleidsterrein: Gezondheid									
Voscuyl P-plaatsen verkeer en groen	8-11-2016	40	35	5	0	0	0	Ja	Ja
Mono Reno veld 6 FC Oegstgeest	8-8-2022	70	0	70	0	0	0		
Totaal Gezondheid		110	35	75	0	0	0		
Beleidsterrein: Jeugdhulp									
Huisvestigingsonderzoek Leo Kanner School	1-4-2019	93	94	-1	0	0	0	Ja	Ja
Leo Kannerschool Nieuwbouw	19-12-2019	1.233	254	979	0	0	0		Ja
Reno/uitbr Basissch Gevers Deutz Terwee	25-11-2021	750	198	552	0	0	0		
Verv. luchtventilatiesysteem Het DOK	23-6-2022	850	834	16	210	210	0	Ja	
Totaal Jeugdhulp		2.926	1.379	1.547	210	210	0		
Totaal SOCIALE INFRASTRUCTUUR		3.135	1.444	1.691	210	210	0		
Programma: BESTUUR									
Beleidsterrein: Publiekszaken									
PZ en KC applicatie digitale form.	1-1-2020	25	17	8	0	0	0		Ja
Totaal Publiekszaken		25	17	8	0	0	0		
Totaal BESTUUR		25	17	8	0	0	0		
Programma: OVERHEAD, BEDRIJFSVOERING,VPB									
Beleidsterrein: Beleidsthema Overhead									
Vv telefonie 2016	12-11-2015	25	0	25	0	0	0		Ja
VV verwarmingsinstallaties 226 kW	2-11-2017	350	0	349	0	0	0		Ja
Verduurzamen gemeentelijk vastgoed 2021	10-11-2020	150	128	22	0	0	0		Ja
Verduurzamen gemeentelijk vastgoed 2022	1-1-2022	150	33	117	0	0	0		
Project toegangscontrole	26-9-2019	85	85	-1	0	0	0	Ja	Ja
Vervanging bureau's 2020	24-9-2020	114	112	1	0	0	0	Ja	Ja
Verduurzaming verwarming Gemeentehuis	7-11-2023	225	0	225	0	0	0	Ja	
Totaal Beleidsthema Overhead		1.098	358	739	0	0	0		
Totaal OVERHEAD, BEDRIJFSVOERING,VPB		1.098	358	739	0	0	0		

Kostenplaats (bedragen x € 1.000)	Datum besluit	Krediet	Uitgaven t/m 2023	Restant krediet	Te realiseren inkomsten	Inkomsten t/m 2023	Nog te realiseren inkomsten	Af te sluiten	Ouder 3 jaar
Totaal rapport		38.380	12.183	26.196	358	376	-19		

Onderstaand overzicht is een verzameling van reeds eerder gemelde individuele investeringkredieten, welke als multidisciplinaire projecten zijn gevoteerd.

Multidisciplinaire projecten MJOP (bedragen x € 1.000)	Krediet	Uitgaven t/m 2023	Restant krediet	Te realiseren inkomsten	Inkomsten t/m 2023	Nog te realiseren inkomsten
Geversstraat	1.647	1.607	40	24	53	-29
Duikerbrug Dorpsstraat	2.391	621	1.770	64	64	0
Oudenhof fase 1	3.467	2.482	985	0	0	0
Rijnzichtweg West en Rijnsburgerweg	4.535	882	3.653	0	0	0
Oudenhof fase 2	2.396	137	2.259	0	0	0
Leebrug	5.303	49	5.254	0	0	0
Boonstraat	1.380	0	1.380	0	0	0
Eysingabrug	3.895	392	3.503	0	0	0

7.4 Samenstelling gemeentebestuur

Gemeenteraad

De gemeenteraad van Oegstgeest kent 21 zetels, die op 31 december 2023 als volgt zijn verdeeld:

Partij	Aantal zetels
Progressief Oegstgeest (PrO)	5
Democraten 66 (D66)	5
Hart voor Oegstgeest (HvO)	4
Volkspartij voor Vrijheid en Democratie (VVD)	4
Christen Democratisch Appèl (CDA)	2
Belang van Nederland (BVNL)	1
Totaal	21

Griffier F. (Fred) Kromhout

College van burgemeester en wethouders

Van 1 januari tot en met 31 december 2023 had het college de volgende samenstelling:

Burgemeester E.R. (Emile) Jaensch

Portefeuilles

- Communicatie en voorlichting; Dienstverlening; Integrale handhaving; Integriteit; Openbare orde en veiligheid; Personeel en organisatie; Representatie en externe betrekkingen.

Vertegenwoordiging in verbonden partijen

- Veiligheidsregio Hollands Midden q.q..

Wethouder T.I.M. (Tim) van Tongeren

Portefeuilles

- Duurzaamheid en energietransitie; Inclusiviteit; Jeugdzorg; Maatschappelijke ondersteuning; Onderwijs; Participatie; Sociale zaken en werkgelegenheid; Sport en recreatie; Vluchtelingen.

Vertegenwoordiging in verbonden partijen

- GR HECHT; GR Kust-Duin-en Bollenstreek (KDB); Energie +; Serviceorganisatie Zorg Holland Rijnland (SOZ).

Wethouder E. (Elfred) Bus

Portefeuilles

- Afvalbeleid; Beheer en onderhoud openbare ruimte (MJOP); Dierenwelzijn; Economie; Groenbeleid; Ruimtelijke ordening; invoering Omgevingswet; Wonen en volkshuisvesting.

Vertegenwoordiging in verbonden partijen

- Stichting Leiden Bio Science Park (LBSP); GR omgevingsdienst West Holland (ODWH).

Wethouder C. (Kees) Oudendijk

Portefeuilles

- Bedrijfsvoering; Burgerparticipatie; Cultuur, monumentenzorg en cultureel beleid; Financiën; Grondzaken en grondexploitatie; Maatschappelijk vastgoed inclusief onderwijshuisvesting; Regiozaken; Verkeer en mobiliteit.

Vertegenwoordiging in verbonden partijen

- Bestuurlijke Regie Schiphol cluster Zuid West; Omgevingsdienst West-Holland.

Gemeentesecretaris J. (Jeffrey) Versluis

Van 1 januari t/m 31 december 2023.

Portefeuilles

- Adviseur van het college van burgemeester en wethouders; Algemeen directeur ambtelijke organisatie; WOR-bestuurder (Wet op de ondernemingsraden); Opdrachtgever van bestuursprojecten namens het college.

7.5 Kerngegevens

	Gegevens per 01-01-2022	Gegevens per 01-01-2023
A. Sociale structuur		
Aantal inwoners:	25.499	25.746
waarvan:		
jongeren < 16 Jaar	4.692	4.656
65 en ouder	5.334	5.435
Bijstandsonvangers:		
Wwb (Wet werk en bijstand)	290	320
IOAW (Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers)	15	14
IOAZ (Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen)	1	0
BBZ (Bijstand voor zelfstandigen)	23	0
Leerlingen ¹ :		
speciaal onderwijs	525	518
voortgezet onderwijs	2.028	2.092
B. Fysieke structuur		
Oppervlakte gemeente	726 hectare	731 hectare
waarvan: binnenwater	71 hectare	66 hectare
Aantal woonruimten (woonfunctie)	11.074	11.141

1) Peildatum 1 Oktober 2023

7.6 Begrippenlijst

Begrip / Afkorting	Betekenis
3D	3 decentralisaties in het sociaal domein.
AO/IC	Administratieve organisatie en interne controle
Algemeen Intern Auditplan	Het plan waar in staat wat en hoe interne controles plaatsvinden en welke onderwerpen onderzocht worden op doelmatige en doeltreffende uitvoering.
Ambtshalve	Ambtshalve houdt in dat een bestuursorgaan uit zichzelf een beschikking neemt, dus zonder dat daaraan een aanvraag voor een beschikking vooraf gaat.
Anterieure overeenkomst	Een anterieure overeenkomst heeft tot doel het vastleggen van afspraken tussen een gemeente en een particuliere partij over het ontwikkelen (bebouwen) van een bepaald perceel.
Areaal	Oppervlakte, grootte van een bepaald gebied, met wat zich daarop bevindt.
AVO	algemeen vormend onderwijs.
Awbz	Algemene wet bijzondere ziektekosten.
Baggerplan	Meerjarenplan voor het baggeren van watergangen.
Basis VTH-beleidsplan	Een strategische en operationele beleidskader op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving om de risico's te beheersen en om de naleving van wettelijke regels en inhoudelijke beleidskaders met betrekking tot de fysieke leefomgeving te stimuleren.
BBV	Besluit Begroting en Verantwoordings. Dit zijn de voorschriften waaraan de gemeentelijke begroting en jaarstukken moeten voldoen.
Bbz	Besluit bijstandverlening zelfstandigen.
BCF	Btw-compensatiefonds.
Beheerplan	Plan gericht op de instandhouding van het kapitaalgoed.
Beschut werk	Werk in een beschutte omgeving onder aangepaste omstandigheden.
Besmettingsbrief	Besmettingsbrieven worden door gemeente en politie verspreid onder de bewoners van een straat of buurt waar een woninginbraak heeft plaatsgevonden. Het doel van deze brieven is om mensen bewust te maken van inbraakrisico en hen te bewegen preventiemaatregelen te nemen.
Bestemmingsplan	Document waarin de gemeenteraad vastlegt welke functies in het benoemde gebied zijn toegestaan en de regels die gelden voor zo'n functie. De naam van het Bestemmingsplan geeft aan om welk gebied het gaat.
Bezoldigingsgegevens	Bezoldiging is de volledige beloning van de ambtenaar, waaronder loon en alle toeslagen.
BIZ	Bedrijven Investeringszone. Heffing waarmee ondernemers in een afgebakend gebied samen meebetalen aan een aantrekkelijke en veilige omgeving.
BOB-model	Het BOB-model beschrijft de drie fasen in besluitvormingsproces van de raad: Beeldvorming, Oordeelvorming, Besluitvorming.
BGT	Basisregistratie Grootchalige Topografie.
BRP	Basisregistratie Personen.
BSGR	Belasting Samenwerking Gouwe-Rijnland.
CIT	Crisis Interventie Team.
CROW	Centrum voor Regelgeving en Onderzoek in de Grond-, Water- en Wegenbouw en de Verkeerstechiek. Inmiddels staat CROW voor een kennisorganisatie op het gebied van infrastructuur, openbare ruimte, verkeer en vervoer en werk en veiligheid. Als het gaat om beeldkwaliteit hanteert CROW vijf niveaus, van goed naar minder goed zijn dit A+, A, B, C en D.
CZM	Collectieve Zorgverzekering voor Minima.
Deelgebied 10 Domotica	Het gebied ten zuiden van de N206 en tussen de Oude Rijn en de A44. De integratie van technologie en diensten, ten behoeve van een betere kwaliteit van wonen en leven. Bij domotica draait het dus niet alleen om integratie van techniek en bediening in de woning, maar ook om de dienstverlening van buitenaf naar de woning
Dorpsgesprek	De gemeenteraad gaat gesprek met het dorp waarmee het dorp behalve indirecte ook directe en wezenlijke invloed te hebben op de toekomst van Oegstgeest.
Dotatie	Een schenking volgens een bepaalde procedure, bijvoorbeeld jaargeld of een toelage. Ook een storting in een reserve of voorziening.
DZB	De Zijl Bedrijven, een Leids reïntegratie- en uitvoeringsbedrijf.
Economie071	Samenwerkingsverband Leidse regio tussen Overheden, Ondernemers en Onderwijs&Kennisinstellingen. Doel: Economische agenda Leidse regio 2020 uitvoeren en regionale economie versterken. Ingezet wordt op de thema's Life Sciences & Health, Vitaliteit, Ondernemerschap en Innovatie.

EMU-saldo	Het EMU-saldo of vorderingensaldo is het financieringssaldo minus deelname aan bedrijven en inkomsten uit kredietverstrekking, uitgedrukt in geld, van een overheid die lid is van de EMU.
Escrow-opbrengst	Escrow is een soort tussenrekening om tijdelijk geld te stallen om mogelijke kosten bij een transactie te dekken. Op het moment dat dit geld uitbetaald kan worden is het een inkomst bij de gemeente (opbrengst).
Factor C	Onder de noemer 'Factor C' zijn veel overheidsorganisaties hard bezig om hun beleid communicatiever te maken.
Fictieve dienstbetrekking	Een fictieve dienstbetrekking is een arbeidsrelatie die geen dienstbetrekking is, maar door een wettelijke aanwijzing (een fictie) toch leidt tot de verplichting om loonheffingen in te houden.
Fido (wet)	Wet financiering decentrale overheden
FIP-methode	Frequent Intensief en persoonlijk contact. Toegepast om bijstandsontvangers snel uit de bijstand te helpen en fraude met uitkeringen tegen te gaan.
Fixe-lening	Een lening die voor een vaste periode wordt aangegaan en in haar geheel wordt afgelost.
Fixi	Een applicatie voor de smartphone waarmee de inwoners gemakkelijk meldingen over de openbare ruimte kunnen doen, vanaf elke locatie, naar elke gemeente.
GHOR	Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio.
GIS GR (O)GGZ	Geografisch informatiesysteem waarmee (ruimtelijke) gegevens of informatie over geografische objecten, zogeheten geo-informatie kan worden opgeslagen, beheerd, bewerkt, geanalyseerd, geïntegreerd en gepresenteerd. Gemeenschappelijke Regeling (Openbare) Geestelijke Gezondheidszorg.
GR VRHM	Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio Hollands Midden.
Greenport	Een Greenport is de term die in Nederland wordt gebruikt voor een groot <u>tuinbouwcluster</u> , waarin <u>planten</u> , <u>bomen</u> , <u>bollen</u> , <u>bloemen</u> en <u>groenten</u> worden geproduceerd en verhandeld.
GreX	Grondexploitatie.
Gr-KDB	Gemeenschappelijke Regeling Werkvoorzieningschap Kust-, duin- en Bollenstreek.
Groenbeleidsplan	Visie op de gewenste ontwikkelingen van de gemeentelijke groenstructuur en het groenbeheer.
GRP	Gemeentelijk Riolerings Plan, zie ook VGRP.
GTK	Gemeenschappelijk Financieel Toezichtkader.
Halt-afdoening HbHH	Een Halt-afdoening is een straf voor jongeren van 12 tot 18 jaar die een licht strafbaar feit hebben gepleegd. Hulp bij het Huishouden.
HHT	Huishoudelijke Hulp Toelage.
HOV	Hoogwaardig Openbaar Vervoer (HOV). Het HOV-net Zuid-Holland Noord is een project van de provincie Zuid-Holland, dat de aanleg van hoogwaardig openbaar vervoer omvat in het noorden van de provincie Zuid-Holland, rond Gouda, Alphen aan den Rijn, Leiden en Katwijk/Noordwijk. Dit HOV-net zal onderdeel worden van R-net. Het project is ontwikkeld als vervanger voor het RijnGouwelijn-project.
iDOE	Contactpunt voor vrijwillige inzet. <u>iDOE</u> brengt door middel van matching middels de vrijwilligers- en vacaturebank (groepen) vrijwilligers en organisaties bij elkaar
Integraal Huisvestingsplan	Document met een visie over de huisvestingsvoorzieningen voor de middellange tot lange termijn.
IOAW/IOAZ	Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers/Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen.
Join	Applicatie waarmee zaakgericht werken, klantcontact en e-dienstverlening geïntegreerd worden.
JGT	Jeugd- en Gezinsteam.
JPT	Jeugd Preventieteam.
JR	Jaarrekening.
Kapitaalgoed	Een kapitaalgoed is een object met waarde dat voor de gemeente een economisch nut of maatschappelijk nut heeft (wegen, riolering, groenvoorziening, schoolgebouw, etc.).
KCC	Klant Contact Centrum, hier worden centraal de eerste contacten met de inwoners, bedrijven en overig telefonisch en digitaal opgevangen.
KRW	Europese Kaderrichtlijn Water.
LEAN	Letterlijk 'slank', deze methodiek draait dan ook om het slank maken van arbeidsprocessen met het doel om efficiënter te werken.
Leidse Ring	Oplossingen ('no regret maatregelen' en infrastructurele maatregelen) voor het verbeteren van de bereikbaarheid van de Leidse agglomeratie in samenwerking met Leiderdorp en Oegstgeest. Deze ring bestaat uit de A4, N446, Oude Spoorbaan, Willem de Zwijgerlaan, Schipholweg, Plesmanlaan, A44 en de nog aan te leggen Rijnlandroute.
Maatschappelijk middenveld	Geheel van maatschappelijke verbanden waarin burgers zich vrijwillig organiseren.

Meldcode Huiselijk geweld en kindermishandeling	Een meldcode voor huiselijk geweld en kindermishandeling helpt professionals goed te reageren bij signalen van dit soort geweld. Lees meer op: https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/huiselijk-geweld/inhoud/meldcodehttps://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/huiselijk-geweld/inhoud/meldcode .
MJOP	Meerjarenonderhoudsplan.
MPG	Meerjarenprogramma Grondexploitaties.
Multifunctionele accommodaties	Gebouwen waarin meerdere functies zijn gehuisvest.
Normenkader	Overzicht van interne en externe regelgeving die de accountant betreft bij de controle op de jaarrekening.
NRG	Nieuw Rhijngeest.
Oegstgeest in Beweging	Project om de inwoners van Oegstgeest sportiever te laten zijn.
Oegstgeest online	Website voor informatie, voorzieningen, meningen en links voor omgeving Oegstgeest.
Offensief/Pact van Teylingen	In de Duin- en Bollenstreek wordt onder de naam Offensief van Teylingen gewerkt aan de versnelling en uitvoering van de afspraken uit het Pact van Teylingen. Doel is het versterken van de vitaliteit van het bollencomplex en het verbeteren van de kwaliteit van het landschap. Zie verder-: http://www.hollandrijnland.nl/inhoudelijke-agenda/economie/greenport-duin-en-bollenstreek/offensief-van-teylingen-1/offensief-van-teylingen .
ODWH	Omgevingsdienst West-Holland.
OGGZ	Openbare Geestelijke Gezondheidszorg.
Omgevingsraad Schiphol	Platform waar alle vraagstukken, belangen en partijen rond de ontwikkeling van Schiphol en omgeving bij elkaar komen. Betrokken partijen zijn overheden, bewoners, de luchtvaartsector en brancheorganisaties.
Omgevingsvisie/structuurvisie Oegstgeest	Een omgevingsvisie is een nieuw instrument uit de Omgevingswet vergelijkbaar met een structuurvisie, waarbij andere ruimtelijke beleidsvelden zijn geïntegreerd. De Omgevingsvisie is een document waarin de visie van Oegstgeest over de invulling van de fysieke leefomgeving is vastgelegd. Het bevat "de hoofdlijnen van de voorgenomen ontwikkeling, het gebruik, het beheer, de bescherming en het behoud van het grondgebied" en "de hoofdzaak van het voor de fysieke leefomgeving te voeren integrale beleid"
Omgevingswet	Wet om diverse wetten m.b.t. de fysieke leefomgeving, waaronder de Wabo, de Wro, de Waterwet en de Wbb te bundelen. De wet omvat een stelselherziening in het omgevingsrecht, die naar verwachting een grote impact zal hebben op het gemeentebestuur. Invoering in 2019.
Oormerken (van geld)	Een budget voor een bepaald doel bestemmen, het mag niet voor andere doelen worden gebruikt.
OPOO	Openbaar Primair Onderwijs Oegstgeest.
OVB	onderwijsvoorrangsbeleid.
OZB	Onroerendezaakbelasting.
PCMO P*Q	Prettig Contact Met de Overheid (tegenwoordig ook Passend Contact Met de Overheid). Kennis- en Informatiecentrum dat een informele aanpak ofwel mediationvaardigheden in het contact tussen bestuursorganen en burgers bevordert. Prijs maal hoeveelheid.
Participatiebudget	Een gemeente ontvangt middelen om mensen uit de bijstandsregelingen te begeleiden naar werk. Ook ontvangt ze middelen voor mensen met een sw-indicatie(sociale werkvoorziening).
Participatiewet	Wet die zoveel mogelijk mensen met of zonder arbeidsbeperking werk laat vinden.
P&C-cyclus	P&C = planning en control. In de P&C-cyclus wordt op een systematische manier inhoud gegeven aan het proces van richting geven (het besturen, plannen) en het op koers houden (beheersen, control) van de organisatie. De perspectiefnota, begroting, voortgangsrapportages en de jaarrekening zijn onderdeel van deze cyclus.
PG	Poelgeest.
PNIK	Paspoorten en Nederlandse identiteitskaarten (PNIK).
Present (Stichting Present)	'Makelaar' in vrijwilligerswerk.
Preventie- en handhavingsplan alcohol 2014-2016	Door de gemeenteraad vastgesteld uitvoeringsprogramma op basis van de Drank- en Horecawet.
Project Ja	Project JA : Voor jongeren tussen de 18 en 27 jaar met een bijstandsuitkering op weg naar de arbeidsmarkt of naar scholing. Doel: ondersteuning bieden bij het vinden van werk en het stimuleren van maatschappelijke participatie.
Project Ja+	Project JA+ : Voor uitkeringsgerechtigden tussen de 18 en 27 jaar en ouder met een taalachterstand. Doel: het voorbereiden op werk en het verbeteren van taalvaardigheden
Project JAS	Project JAS : Voor statushouders van 18 jaar en ouder die zich na 1 oktober 2015 hebben gevestigd in Leiden, Leiderdorp, Oegstgeest en Zoeterwoude. Doel: het vinden van werk of scholing en maatschappelijke participatie
PvOO	Platform voor Ondernemers Oegstgeest.
RDOG	Regionale Dienst Openbare Gezondheidszorg.
Regio Holland Rijnland	Een bestuurlijk samenwerkingsverband van 14 gemeenten in de provincie Zuid-Holland.

Regionale omgevingsvisie 2040	Een gezamenlijke visie van 10 regiogemeenten waarin de belangrijkste regionale opgaven worden geagendeerd hoe het gebied er in 2040 uit ziet. De 10 gemeenten zijn Kaag en Braassem, Katwijk, Leiden, Leiderdorp, Noordwijk, Oegstgeest, Teylingen Voorschoten, Wassenaar en Zoeterwoude. Inmiddels is de officiële naam Het Hart van Holland, Regionale Agenda Omgevingsvisie 2040.
Retailvisie Leidse regio	Samenwerking en visie van 6 regiogemeenten t.b.v. vitale en toekomstbestendige winkelgebieden in de Leidse regio.
RGL	RijnGouwelijn.
RIF Holland Rijnland	Regionaal Investeringsfonds Holland Rijnland
Rijnlandroute	De RijnlandRoute is een nieuwe wegverbinding van Katwijk, via de A44, naar de A4 bij Leiden. De weg lost huidige knelpunten op en garandeert de doorstroming in de regio Holland Rijnland, met name rondom Leiden en Katwijk.
ROVL	Richtlijn voor Openbare Verlichting
RvIG	Rijksdienst voor Identiteitsgegevens .
SPARK	SPARK is een platform voor maatschappelijk verantwoord ondernemen (mvo) binnen de Leidse regio, geïnitieerd vanuit DZB. Acht grote bedrijven zijn als <i>founders</i> aangesteld. Samen met deze founders moet SPARK zorgen voor een breed netwerk van mvo-partners die nadrukkelijk aandacht hebben voor de sociale opgave.
Stabiliteits- en groepipact	Afspraak binnen de Europese Unie dat de landsbegrotingen in evenwicht zijn of een overschot hebben.
Studio 2020	Onder de noemer 'Studio 2020' stimuleren en geven we vorm aan nieuwe manieren van (samen)werken, participatie en ontwikkeling.
Suwinet	Structuur Uitvoeringsorganisatie Werk en Inkomen
Toekomstvisie 2020	Toekomstvisie voor 2020 voor de samenwerking tussen de gemeente Oegstgeest en de Oegstgeester samenleving.
Toekomstvisie Leidse regio 2027	Toekomstvisie voor 2027 van de Leidse regio.
Treasury	Letterlijk 'schatkist' en staat voor het beheren van de 'treasures', de schatten, het geld van de gemeente. Het statuut geeft aan welke randvoorwaarden er zijn.
Uitvoeringsplan Integrale veiligheid	Door het college vastgesteld uitvoeringsplan gebaseerd op de door de gemeenteraad vastgestelde Prioriteitsstelling Integrale veiligheid 2015-2018.
Uitvoeringsprogramma Mobiliteitsplan	Het mobiliteitsplan Oegstgeest beschrijft de ambitie en de (gewenste) ontwikkelingen van Oegstgeest op het gebied van mobiliteit. Het uitvoeringsprogramma bevat concrete maatregelen om de ambities en uitgangspunten vastgelegd in de Kadernota te realiseren. Het Uitvoeringsprogramma wordt jaarlijks geactualiseerd met een planning voor uit te voeren werkzaamheden.
Uitzetting van gelden	Onder uitzetting van gelden verstaan we het uitlenen van een som geld tegen rentevergoeding voor een bepaalde, vaste termijn.
Vang	Van Afval Naar Grondstof.
Veiligheidsregio	Een veiligheidsregio is in Nederland een gebied waarin wordt samengewerkt door verscheidene besturen en diensten bij de uitvoering van taken op het terrein van brandweezorg, rampen- en crisisbeheersing, geneeskundige hulpverlening, openbare orde en veiligheid .
Veilig Thuis	Het advies- en meldpunt Huiselijk geweld en kindermishandeling (Veilig Thuis).
Vennootschapsbelasting	Rijksbelasting (Vpb) voor de gemeente ingevoerd per 2016, voor activiteiten die als onderneming uitgevoerd worden, net als voor bedrijven al geldt.
Verklaring Omtrent het Gedrag	(VOG) is een verklaring waaruit blijkt dat uw gedrag in het verleden geen bezwaar vormt voor het vervullen van een specifieke taak of functie in de samenleving.
VGRP	Verbreed Gemeentelijk Riolerings Plan - In het VGRP is het beleid van de uitvoering van de zorgplicht voor afvalwater, hemelwater en grondwater vastgelegd. Krachtens de Wet milieubeheer (Wm), artikel 4.22, dient iedere gemeente een Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP) op te stellen. In het GRP geeft de gemeente aan via welk beleid zij voor de aangegeven planperiode invulling geeft aan haar zorgplicht voor de riolering en hoe zij dit beleid financiert.
Visie op dienstverlening	Visie hoe de gemeente Oegstgeest met de dienstverlening aan haar klanten om wil gaan.
Visie 'Van afval naar grondstoffen (Vang)'	Visie hoe steeds meer grondstoffen uit afval duurzaam te hergebruiken.
Voscuyloverleg	Overleg van de verenigingen die gebruikmaken van sportpark De Voscuyl.
Vpb	Vennootschapsbelasting.
Vrijval van een voorziening	Een voorziening wordt gevormd voor toekomstige kosten, als deze kosten lager uitvallen of zelfs niet meer komen komt het bedrag dat in de voorziening staat beschikbaar.
VRI	Verkeersregelinstallatie.
VRIS	Versterken Regionale I-Samenwerking, samenwerking op het gebied van informatievoorziening.
VSO	voortgezet speciaal onderwijs.

VTA-controles	Visual Tree Assessment. Dit is een boomveiligheidscontrole waarbij (interne) gebreken ontdekt kunnen worden aan de hand van een visuele controle van de boom. Hierbij inventariseert en analyseert men dus uiterlijke signalen van potentiële (mechanische) zwakte.
VTH-beleidsplan	Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving.
Vv	Vervanging.
VVE	Voor- en Vroegschoolse Educatie (Vereniging van Eigenaren = VVE).
Wabo	Wet algemene bepalingen omgevingsrecht. Doel van de Wabo is een eenvoudigere en snellere vergunningverlening en een betere dienstverlening door de overheid op het terrein van bouwen, ruimte en milieu. De Wabo introduceert hiervoor de omgevingsvergunning.
Wajong	Wet arbeidsongeschiktheidsvoorziening jonggehandicapten.
WAP	Wateractieplan. Plan met concrete maatregelen voor de wateroverlast in het Oude Dorp.
Werkbedrijf	Dit bedrijf vervult een centrale rol bij het plaatsen van mensen met een arbeidsbeperking. Zie verder de website van Holland Rijnland.
Wgr	Wet Gemeenschappelijke Regeling.
Wgw	Wet gemeentelijke watertaken.
WKPB	Wet Kenbaarheid Publiekrechtelijke Beperkingen.
Wlz	Wet langdurige zorg.
Wm	Wet milieubeheer.
Wmo	Wet maatschappelijke ondersteuning.
Woonvisie Oegstgeest 2016	De Woonvisie Oegstgeest 2016 geeft de ambities en visie op het woonklimaat in de komende 10 jaar. De Woonvisie richt zich op thema's als nieuwbouw en beschikbaarheid, betaalbaarheid, kwaliteit, wonen en zorg. De Woonvisie is eind 2016 door de gemeenteraad vastgesteld.
Woz	Wet waardering onroerende zaken.
Wro	Wet ruimtelijke ordening.
Wsw	Wet sociale werkvoorziening.
Wwb	Wet werk en bijstand.
Zaakgericht werken (ZGW)	Zaakgericht werken. Dit is een procesgeoriënteerde manier van werken. Dit in tegenstelling tot een documentgeoriënteerde manier van werken, waarvan in overheidsorganisaties vaak sprake was voor de invoering van zaakgericht werken. Over het algemeen wordt er van uitgegaan dat zaakgericht werken samen gaat met digitaal werken.
ZIN	Zorg in Natura.

